הארץ

75 אג' יום א' ח' בסיון תשמ"ו, 15 ביוני 1986
VOL. 68/20404 JUNE 15 1986

15/6/86

חבל! MINIRATE - שילוח אווירי
אגיש סקאי ספיד בע"מ
רח"ל 18 תל-אביב 03-371282

הוכרז מצב חירום בכל רחבי דרום־אפריקה לקראת יום השנה למהומות סווטו

נעצרו אלפי פעילים פוליטיים מארגוני האופוזיציה בדרא"פ

לוחמים נגד האפרטהייד כבר ירדו למחתרת ★ הודעות רשמיות: 12 הרוגים ★ תביעה במשמרת הצעירה של העבודה להקפיא הקשרים עם דרא"פ

מאת דן סגיר
סופר "הארץ" בדרום אפריקה
וסוכנויות הידיעות

יוהנסבורג (מיוחד ל"הארץ"). הכרזת מצב חירום בכל רחבי דרום אפריקה בסוף השבוע שעבר הסלימה את המשבר הפנימי והסכסוך הבידגועי במדינה. ההודעה הממשלתית התפרסמה בצהרי יום ה', אך עוד בחצות הלילה הקודם החלו מעצרים של כמה אלפי פעילים פוליטיים שחורים ואהודים ממיגוון רחב של ארגוני אופוזיציה. כוחות הביטחון פעלו בעיקר נגד ארגונים הלוחמים בהפרדה הגזעית, מטות האיגודים המקצועיים, מרכזים של ארגוני סעד דתיים וארגונים למען זכויות האורח.

לפי הודעת השלטונות נהרגו 12 אנשים מאז הטלת מצב החירום. החזית הדמוקרטית המאוחדת, המונה 2 מיליון חברים - הארגון החזק ביותר בדרום אפריקה נגד האפרטהייד - הודיעה כי מצב החירום יביא בעקבותיו מרחץ דמים שכמוהו לא ידעה המדינה.

ירדו למחתרת

הכרזת מצב החירום הכללי באה נוכח ריבוי מהומות הדמים באזורים השחורים וכן כדי להעניק לשלטונות הביטחון המקומיים סמכות ועוצמה בלתי מוגבלים בדיכוי המהומות והארועים הצפויים מחר, יום השנה העשירי למהומות סווטו. מעתה רשאי כל לובש מדים בכל דרגה שהיא לעצור כל אדם ל־14 יום באשמת התקהלות או כל סיבה אחרת שימצא לנכון. העצור אינו מובא בפני שופט ושמו אסור בפרסום. כמה מבין הפעילים נגד האפרטהייד, שציפו לצעדים מצד השלטונות, כבר ירדו למחתרת. [illegible] מורת רוח מהצעד האחרון של השלטונות והזהירו כי מצב החירום

(סוף בעמוד 2 טור 5)

הגבלות חמורות על אמצעי התקשורת המקומית והזרה
נאסרו הביטויים "משטר המיעוט הלבן" או "דיכוי מהומות" בעיתונות בדרא"פ
נאסרו הימצאות, דיווח או צילום במקום התרחשות אירועים

מאת דן סגיר
סופר "הארץ"
בדרום אפריקה

הגבלות חמורות במיוחד הוטלו הפעם על אמצעי התקשורת המקומיים ואנשי העיתונות הזרה בדרום אפריקה. הללו אסורים בהימצאות, בדיווח, ובצילום במקום בו מתרחשים אירועים כלשהם, אלא אם קיבלו אישור מיוחד לכך.

להוכחת נחישות רעתם להטיל איפול מוחלט על הדיווח העיתונאי החרימו מהרוכבים ביום שישי שני עתונים ביוהנסבורג בטענה שהפרו את הכללים והוצא צו גירוש נגד כתב חוץ העובד בצוות טלוויזיה אמריקאי. האיסור מתרחב מעבר לאיסור כיסוי המהומות: על עתונאים מקומיים וזרים נאסר לכתוב "הצהרות חתרניות" בעתונים. כאשר נשאל סגן השר לעניני הסברה מהן "הצהרות חתרניות" התברר מתשובתו, שלמעשה מעתה אסורה כל ביקורת שהיא על מעשי הממשלה. סיומת "חתרנית" אפשרית למשפט הקודם היא, למשל: "על מעשי משטר המיעוט הלבן בדיכוי המהומות באזורים השחורים". השימוש בביטוי "משטר המיעוט הלבן" אסור מעתה מפני שיש שר חום העובר בממשלה, וכן הם לא "מדכאים" מהומות, אלא משליטים "חוק וסדר". מעתה משרד ההסברה הוא זה האמור להזין את העתונות המקומית והזרה בידיעות על המתרחש ואם היה חופש עתונות כלשהו בדרום אפריקה עד יום ה' האחרון, הרי גם על מעט זה בא הקץ.

קשה לדעת מה יעבור על ארץ זו מחר, וקרוב לוודאי שביום ג' לא נדע באמת מה קרה. הפאניקה בקרב אזרחים פשוטים, שחורים ולבנים, היא רבה (משפט חתרני), אך זו האמת. המשק המקומי ישתתק ככל הנראה והאשר למהומות, עלולים להיות רבים ש"מקום קבורתם לא נודע".

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: ד"ר גדעון שמעוני חוקר תולדות הדרא"פ
על: הכרזת מצב החרום בדרא"פ
(עמ' 2)

★

מתו חורחה לואיס בורחס ובני גורדון
(עמ' 2)

★

ניסו התריע מפני ההשלכות של הפסקת ייצור הלביא בפני פיקרינג
(עמ' 3)

★

הישג שלום בית במרכז הליבראלי
(עמ' 3)

★

3 דרוזים מהרמה הורשעו על מסירת מידע למודיעין הסורי
(עמ' 6)

★

המשטרה כנראה תבקש להאריך מעצר ראש עיריית אשדוד
(עמ' 6)

שרות הארץ

מזג האוויר

(ע.) התחזית למחר: חם ויבש. הטמפראטורות החזויות: ירושלים 14—28, רמת־הגולן 16—30, נהריה 19—29, צפת 15—28, נצרת 17—29, השומרון 17—29, תל־אביב 20—32, נמל התעופה בן־גוריון 19—33, יריחו 20—38, עזה 20—29, באר־שבע 16—35, אילת 23—40.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.4993	+0.0033
נוסעים	1.7820	0.0039
שחור	1.6000	–

בגליון זה 12 עמודים

הסחר עם קהיר מגיע לכ־70 מיליון דולר
מפעלים לייצור מוצרי חשמל בידע ישראלי יוקמו במצרים
המלונאי מוקי מלצר: הסחר נמשך למרות "השלום הקר"

מאת אברהם צדר
סופר "הארץ"
לענייני כלכלה

שתי חברות ישראליות סיכמו בימים אלה משא ומתן עם משקיעים מצריים מקומיים. במסגרת עסקה זו יוקמו במצרים שני מפעלים לייצור מוצרי חשמל ביתיים בידע ישראלי. על פי ההסכם, שיותם פורמאלית בימים אלה, יקבלו החברות הישראליות על עצמן גם את השיווק באירופה של מוצרי המפעלים המצריים העתידים לקום. המצרים מצידם יהיו אחראים על שיווק המוצרים במדינות ערב, ובעיקר במדינות המפרץ הפרסי.

המשא ומתן בין היזמים המצריים לבין החברות הישראליות, המבקשות לשמור את זהותן בסוד, נערך בתיווכו של המלונאי ואיש העסקים מוקי מלצר מאילת. מלצר, המכהן גם כחבר מועצת עיריית אילת, אישר בתשובה לשאלת "הארץ" עובדה זו. לדברי מלצר, עסקי הסחר בין ישראל לבין מצרים ממשיכים, למרות "השלום הקר" ובעיות טאבה. העסקות הן בעיקר בין גורמים פרטיים בישראל ובמצרים, כשהצדדים לעסקות עושים הכל כדי להימנע מפרסום. בין היתר, רכשו יזמים מצריים פרטיים לאחרונה כמויות גדולות של כימיקלים מישראל באמצעות מדינה אירופאית שלישית. המצרים מעוניינים לקנות גם לוחות פלדה (שיסופקו להם, אף הם באמצעות מדינה שלישית), כנראה על ידי חברת פקר־פלדה.

לדברי גורמים העוסקים בנושא, היקף הסחר הדו־צדדי בין מצרים לישראל (ללא עסקות הנפט) מגיע מדי שנה לכ־60 עד 70 מיליון דולר. הכו־ בכלול של סכום זה עובר בין שתי המדינות באמצעות חשבונות בבק "ניטרליים". במדינה שלישית, כשהכוונה היא בדרך כלל לקפריסין, ליון או לתורכיה. לדברי מלצר, אין כמעט מוצרי צריכה ישראליים, שאי אפשר למכור במצרים, אם המחיר נמוך דיו. המכירה עצמה נעשית רק בדרכים עקיפות (באמצעות מדינה שלישית) ולשוק הפרטי בלבד. היקף שוק זה במצרים אינו עולה על כ־10 אחוז מהמשק הכללי. אך למרות זאת מסוגל אותו שוק לקלוט את כל עודפי הייצור הישראלי, גם של התעשיה וגם של החקלאות.

יצויין כי נציגים הרשמיים של כור־תעשיות ושל חברת אגרקסקו מבקרים בתכיפות במצרים בענייני עסקים, זה חברות עצמן מחזיקות בנציגות רשמית בקהיר.

כבר פתחת עו"ש משופר?

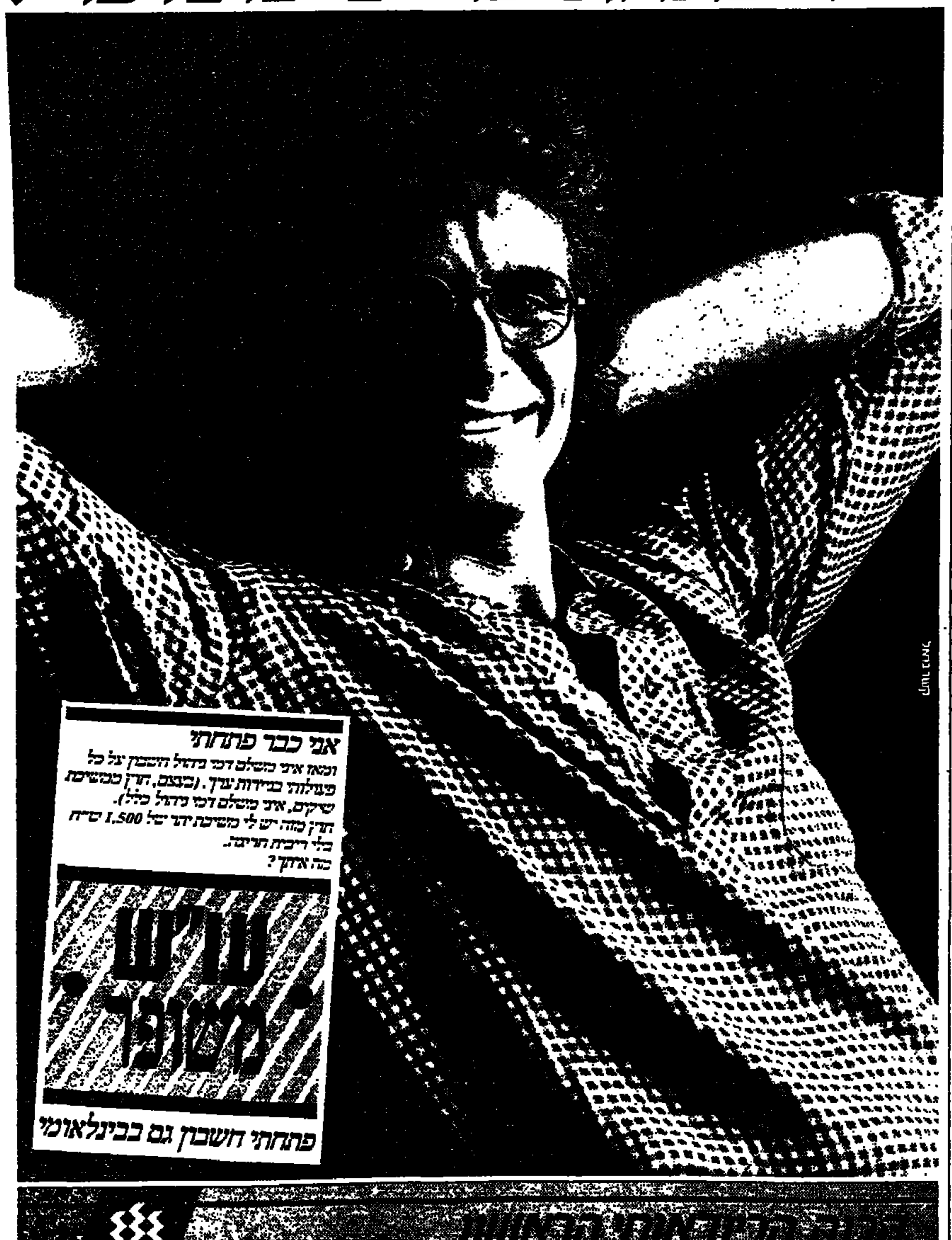

ברגע האחרון

תקפו רכב של חברה קדישא ליד מאה שערים

מאת נדב שרגאי
סופר "הארץ" בירושלים.

קבוצה של חילונים תקפה אתמול סמוך לחצות רכב של חברה קדישא, שנסע ברחוב שטראוס בירושלים סמוך למאה שערים. ברכב היו כמה חרדים.

רחוב שטראוס נמצא סמוך לשכונת מאה שערים. למקום הוזעקה משטרה וכל הקשורים לענין נלקחו לחקירה. כמה שעות קודם לכן, באותו איזור, נופצו שמשותיו של קולנוע אריסון, המצוי אף הוא סמוך לשכונת מאה שערים ואולה. אין זאת הפעם הראשונה שבית קולנוע זה, סובל מהתנכלויות. המשטרה פתחה בחקירה.

הסאנדיי־טיימס:

קדאפי חולה ועל סף איבוד השליטה בלוב

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). מועמר קדאפי נפל למשכב והוא על סף איבוד השליטה על השלטון בארצו. ביום רביעי האחרון, כאשר המונים ציפו במרכז טריפולי לשמוע את נאומו לרגל מלאת 16 שנה לעלייתו לשלטון, הוא לא הופיע והמקומו הוקרן בטלוויזיה נאום וידאו מוקלט בו היא נראה חולה ומדוכא. כך טוען הסאנדיי טיימס הלונדוני בכתבה המופיעה בגליונו היום.

נמשכים גילויי האלימות בין חילוניים ודתיים
ספרי קודש הושחתו ★ צלבי קרס צויירו על קיר בית כנסת בת"א
נמשכות הפעולות נגד כרזות פרסומת בתל־אביב והוסטו תחנות אוטובוס בהרצליה

צעירות מר"ץ מדביקות שלטים נגד אלימות הדתיים (מימין). המוני חרדים קיבלו את פני אסירים ששוחררו אתמול מכלא באר־שבע. (צילום: רחמים ישראלי)

מאת חיים הנדוורקר, עדית כהנא ועדית אמיתי
סופרי "הארץ" ועית"ים

גילויי האלימות בין חילונים ודתיים נמשכו בסוף השבוע.

ספרי קודש הושחתו ונקרעו לגזרים וסיסמאות נאצה צויירו על כתלי ישיבת חידושי הרי"ם ברמת החייל בת"א. מנכ"ל הישיבה, הרב נחום קרנביסר, מסר כי אלמונים פרצו לבית המדרש, ניפצו את השמשות והשחיתו מאות ספרי גמרא, חומש וסידור שהיו בארונות. את הקרעים פיזרו על הרצפה. אברכים ושכנים המתגוררים סמוך לישיבה הבחינו בסיסמאות שצויירו על הקירות הפונים לבית המדרש ובהן נאמר: "האגודה נגד השחורים", "זורמיניסטים" ועוד.

חמישה צלבי קרס צויירו ביום

(סוף בעמוד 2 טור 4)

תעשיה אווירית הורתה לעובדיה להמנע משעות נוספות

במסגרת מאמצי יעול

מאת ראובן פדהצור.
סופרו הצבאי של "הארץ".

הנהלת התעשיה האווירית החלה לנקוט בשורה של צעדי ייעול וחסכון, לאחר שהוחלט כי המצב הכלכלי אליו נקלעה החברה מחייב זאת. צעדים אלה כוללים בין השאר הוראה לעובדי התעשיה האווירית להימנע מעבודת שעות נוספות. ההנהלה קיימה בחודש האחרון מספר פגישות עם ועד העובדים והעמידה אותו על חומרת המצב הכלכלי של החברה.

מנכ"ל התעשיה האווירית, משה קרת, הבהיר לוועד, כי אין להוציא מכלל חשבון, כי ההנהלה תבקש גם לפטר עובדים. בכל מקרה, נאמר לעובדים, כי צפויים צעדים נוספים על מנת לייעל ולחסוך. גורמים בתעשיה האווירית מסרו כי המצוקה הכלכלית נובעת מהעובדה ששער הדולר קפוא כבר כמעט שנה, בעוד התעשיה האווירית עובדת לפי דולר אה"ב. כן עלות עלויות הייצור בשל עליות שונות במשק הישראלי, בעוד מחיר הדולר נשאר קבוע, דבר השוחק את רווחיות הייצוא.

אותם גורמים הדגישו כי לא קיימת בעיה של חוסר הזמנות או חוסר תעסוקה למפעל. בשלב זה ישנו מיצבור הזמנות העולה על מיליארד דולר, ופירושו של דבר עבודה לעוד שנתיים לפחות, גם אם לא ייתקבלו הזמנות חדשות.

לפי הוראת מנכ"ל התעשיה האווירית, יונהל מו"מ מוגדר עם יותר מ־2000 עובדים בדרגות בכירות כדי להגיע איתם להסכם פרישה מרצון. חלק מאלה כבר עזבו ונראה כי במהלך שנת העבודה הקרובה יעזבו אחרים את התעשיה האווירית.

[illegible]

שגרירות ישראל ניתקה עצמה מפרשת פולארד
רייגן: אין הוכחות למעורבות ישראל בפרשיות ריגול נוספות
אך משרד המשפטים ממשיך לבדוק הנושא

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). מקורות במשרד המשפטים האמריקאי ממשיכים להאשים את ישראל בכך שלא העבירה את מלוא החומר כבר בתחילת הפרשה, ומאשימה יותר "סינגה" את המידע שהעבירה למשלחת השופט סופר. כך למשל, טוענים המקורות, לא מסרה ישראל על תא"ל אביעם סלע, והיה זה פולארד עצמו שמאוחר יותר הוליש לשותף פעולה ולמסור מידע.

הניו־יורק טיימס ציטט אתמול גם איש צוות בקונגרס, מבלי להזהות, שאמר כי הוא מאמין שישראל

(סוף בעמוד 2 טור 6)

אזרחים ישראלים נלכדו בלונדון בניסיון להבריח 2 טונות חשיש
ההוליה נתפשה בעקבות מידע מישראל בנקודת הפריקה של מטען חוקי של רהיטים מלבנון

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). שלושה אזרחים ישראלים נלכדו על ידי השלטונות הבריטיים בעת ניסיון להבריח מלבנון את אחת מכמויות החשיש הגדולות ביותר שנתפסו אי פעם בתחומי המדינה - שתי טונות בשווי של 5 מיליון לישט"ג.

בלשי מכס ושוטרים עלו על עקבותיהם של אשר סבן, מפיק סלוויזיה בן 29, משה שטרוזייה, סוחר מכוניות בן 32 ויצחק פרמן, סוכן יצוא בן 30, לאחר מעקב ממושך. ביום ששי הם הובאו בפני שופט, אשר האריך את מעצרם בשבוע ימים.

לכתבנו נודע, כי שיתוף פעולה בין זרועות החוק הבריטיות והישראליות הוא אשר הביא ללכידתה של ההוליה. בה היו חברים גם שני אזרחים אנגליים, ג'יימס גרינפילד, מובטל בן 59, ורות אינבאם, נהגת בת 31. החשיש הוחבא בתוך מכולה אשר הגיעה מלבנון לנמל פולקסטון ב־22 במאי והכילה מטען חוקי בהולם של רהיטים. בלשים בלבוש אזרחי ליוו את המטען לשני יעדיו הראשונים בשפילד ובמנצ'סטר, ורק בנקודת הפריקה בלונדון, בה הופיעו כמה מהחשודים ביום חמישי כדי לקבל את הסם, בוצע המעצר. שלטונות המכס המתינו למטען זה זמן רב. בעקבות המידע הישראלי המוקדם.

שלושת הישראלים נתנו לחוקריהם את כתובות מגוריהם בלונדון, אולם מקור במכס הבריטי אמר ל"הארץ", כי הם תושבי קבע בישראל וכי שניים מהם מתגוררים בתל־אביב. זוהי תפישת החשיש הגדולה ביותר בבריטניה בשנתיים האחרונות ובין חמש הלכידות הגדולות ביותר בתולדות המדינה.

שיחת היום / ירח טל

עם: ד"ר גדעון שמעוני, חוקר תולדות דרום אפריקה
על: הכרזת מצב חירום בדרום אפריקה

יותר ויותר ירדו למחתרת

* הרושם שלי היה שדרא"פ כל הזמן שרויה במצב חירום. מה אם כן מיוחד את ההודעה של השלטונות מסוף־השבוע על הנהגת מצב חירום במדינה.

מאז הטבח בשרפוויל שבקרייפטאון ב־1960, לא הכריזו שלטונות דרא"פ על מצב־חירום שהקיף את המדינה כולה. בשנה האחרונה הכריזו השלטונות על מצבי חירום, אך אלה הוגבלו רק לאיזורים מסויימים, מוקדי תסיסה ואלימות, אך לא הוחלו על כל המדינה.

* מה הביא השבוע להכרזת מצב חירום?

העילה הרשמית היא החשש מפני הפגנת המונים שתוכננה להיערך השבוע, ביום השנה העשירי למרד בסווטו. השלטונות חששו שהפגנה זו תגרום להתפרצות אלימה ולהתנגשויות שיגרמו למותם של אלפים. הכרזת מצב החירום נותנת לשלטונות אפשרות לנקוט צעדים, שבמצב רגיל הם מנועים לעשותם, בשל מיגבלות שמציב החוק — כגון מעצר־מנע המוניים, צנזורה וכו'.

* האם מצב החירום יביא להרגעת הרוחות, או שמא יגרום להסלמה?

הנסיון לגבי הנהגת משטר החירום ב־1960 מוכיח, כי לטווח קצר משיגים רגיעה־מה, אך לטווח הארוך צעד זה אינו עוזר, ולעיתים אף גורם להידרדרות נוספת במצב. מה שיקרה הוא שיותר ויותר אירגונים ופעילים נגד האפרטהייד הפועלים כיום בגלוי, במסגרת מפלגות מוכרות, ירדו למחתרת.

* העולם המערבי מגנה. האם ניתן לצפות שגם יפעיל סנקציות נגד דרא"פ?

לדעתי לא. תאצ'ר כבר הודיעה שלא תודה על הטלת סאנקציות. גם ארה"ב הודיעה. לדעתי צפויות, אם בכלל, רק סאנקציות חלקיות ובלתי משמעותיות.

* האם פגישתם ההיסטורית של ראש־הממשלה בותה והבישוף טוטו עשויה להוליד משהו בדרא"פ?

אמנם שני האישים נפגשו לראשונה מזה כשש שנים, אך לפגישה אין כל חשיבות. לא הושג בה דבר.

* האם יש לראות בכך ראשית הסוף של דרא"פ?

לדעתי לא. בותה לא ילך עד הסוף, אך עם זאת נהיה עדים למאבק אלים שהחל עוד לפני 20 שנה ויותר שיהיו בו, כמו בעבר, עליות ומורדות מבחינתם של השחורים בנסיונותיהם למגר את המשטר הלבן.

* האירועים בדרא"פ יצרו צוק עתים לדימויה של ישראל, הנחשבת כבעלת בריתה של דרא"פ?

כל עוד אין הסכמה בקרב המעצמות לגבי התנהגות כלפי דרא"פ, ישראל אינה נמצאת בעמדה מיוחדת. הבעייה תתעורר כאשר יחליטו בריטניה וארה"ב על סאנקציות כבדות נגד דרא"פ. השאלה שתעמוד אז תהיה אם תוכל ישראל להיות חריגה ביחסה למדינה זו.

* האם לאירועים בדרא"פ השפעה כלשהי על הקהילה היהודית שם?

ליהודים, המהווים פחות מ־2% מהאוכלוסיה הלבנה בדרא"פ, אין משקל מיוחד במדינה. אם כי ההנהגה היהודית יצאה לפני מספר חודשים לראשונה בהצהרה הנוגדת את מדיניות האפרטהייד ותומכת בהנהגת רפורמות כלפי השחורים, אם כי אין הם שונים בכך ממפלגת השלטון של בותה, שהצהירה על רפורמות שונות במדינה.

הבורסה תפסיק היום המסחר במניות 24 חברות שלא פרסמו דו"חות

מאת יהודה שרוני
מוסר "הארץ" לענייני כלכלה

הבורסה לניירות ערך תפסיק היום את המסחר במניות של 24 חברות, שלא פירסמו את הדו"חות הכספיים שלהם לשנה המסתיימת בדצמבר 1985. המדובר בחברות הבאות: פי. בי. מרכז הקבלנים, הראל המשמר, אינטרבאומא, גלי זוהר, הראל, סנפות הוספקה, קרור, מוסכי ערבה, חוף האלמוג, אל רוב, אפגת ברוך, גל תעשיות, רובק, לודזיה, ליפסקי, מורגן, גיבור סבריגה, תראה, פרוטאורס, אינקובה, החברה לישראל ועוד. לא מן הנמנע כי חלק מחברות אלה תפרסמנה את הדו"חות עד היום, והמסחר בהן יחודש כבר מחר.

על פי תקנון הבורסה אמורות חברות להגיש את התוצאות הכספיות שלהן תוך ארבעה חודשים ממועד הדו"ח. הבורסה נהגה לפנים משורת הדין, ונתנה לחברות אלה ארכה של חודש וחצי נוספים להגשת הדו"חות. הבורסה נהגה כך משום שהתחשבה בקשיים שחברות כהכנת הדו"חות, בעיקר בגלל גילוי דעת 36 של לישכת רואי החשבון. חלק מהחברות שפורסמו ברשימה לעיל לא הגישו את הדו"חות במועד, בגלל קשיים כלכליים אליהם נקלעו, ועקב כך התעוררו סימני שאלה באשר לצורת הצגת הדו"ח. הרשות לניירות ערך מחייבת את החברות להגיש את הדו"חות הכספיים תוך ששה חודשים ממועד הדו"ח.

...ה לגבי אוסטריה

...יר חדש לווינה
...ד החוץ

...אליצור על הלך הרוחות הח... באוסטריה להחלטת ישראל ...יר את שגרירה להתייעצויות ...אה על בחירתו של ולדהיים ...יא.

...כבן שפרשת היחסים בין ישראל ...טריה, תידון היום בישיבת ...שלה.

...ושינגטון (ע"צ). בנו של ד"ר ...ג. ולדהיים ושני פרקליטים ...יצגים אותו הגיעו לארצות ...ות תתקבלו ביום ו' במשרד ...פטים האמריקאי, כדי להפריך ...הטענות שוולדהיים היה מעורב ...עים נגד יהודים ונגד פרטיזנים ...אלוויים בעת מלחמת העולם ...יה.

...ירחס מת

...עם אוניברסיטאות קולומביה ...קספורד וסורבון. פעמים ...ורות היה מועמד לפרס נובל. בשנת 1971 זכה בורחס בפרס ...ושלים. מבחר מיצירותיו של ...ורחס תורגם לעברית על ידי ...דם ברנובסקי תחת השם "גן השבילים המתפצלים".

...בני גודמן

ניו יורק, 14 (רויטר עתי"ם). "מלך הסווינג", נגן הקלרניט האגדי בני גודמן, מת ביום שישי בגיל 77. גודמן, שעמד בראש תזמורות הג'אז הראשונה שהעסיקה נגנים לבנים ושחורים, מת כנראה מהתקף לב בדירתו במנהטן.

סיגנונו של גודמן השפיע על גדולי הג'ז, כגון גלן מילר, תומי דארסי, ארטי שאו, הארי ג'יימס וג'ין קרופה. ב־1983 הביא גודמן את הג'אז לאולם קרנגי, אולם הקונצרטים המפורסם ביותר למוסיקה קלאסית בארה"ב וב־1962 הביא את הג'אז לברה"מ, שם לא נשמעה מוסיקה זו שנים רבות, לאחר שנאסרה בימי סטאלין.

ראיתי

שולחן ערוך ופולחן מנותק

בתיקון ליל שבועות, שקיים הוגה ליהדות הומניסטית בגבעת חביבה, אמרה חברת הכנסת שולמית אלוני כי התרבות הדו־לונית, האוניברסיטאות והספרות העברית הן המשך הפורה לתור הזהב בספרד ולספרות היהודית של פרץ, מנדלי ושלום עליכם, ואילו הרבנות והיהדות הדתית נשארו תקועים בימי הביניים, בשולחן ערוך ובפולחן מנותק. אלוני מתחה ביקורת חריפה על הפוליטיקאים המחזרים אחרי הדתיים, ואמרה כי רק הפוליטיקאים הנגועים ברגשי הנחשלות ובורות מתרפסים בפניהם כאילו היו נושאי מורשת היהדות.

בנושא ההצתות של תחנות אוטובוס אמרה אלוני כי יש לכסות את הנזקים שגרמו החרדים מהכספים היהודיים המוזרמים לישיבות במסגרת ההסכמים הקואליציוניים. ניתן לזהות, הדגישה אלוני, את הישיבות שמהן יצאו שורפי התחנות ואת הרבנים ששלחו אותם.

ש.ברעה

קובץ מחזות של יוסף בר־יוסף

לקראת צאת "אנשים קשים", קובץ מחזותיו של יוסף בר־יוסף בהוצאת "עם עובד", עיבד המחזאי הירושלמי את מחזהו הראשון "טוראי" מחדש. "טוראי" הוצג לראשונה בתיאטרון הקאמרי בשנת 1963. אותה הצגה לא היתה רק הופעת בכורה של מחזאי חדש, אלא אף של שחקן חדש בתיאטרון הרפרטוארי — יהורם גאון. גאון שיחק את דמותו של יעקב טורא ואת התפאורה עיצב אריה נבון.

יהורם גאון ב"טוראי" (1963)

רישומיו של נבון מלווים את ספרו של בר־יוסף ואחד מהם מופיע כשער העטיפה של הספר.

ע.ר.

...בראשית היישוב. באירוע אותו היו נוכחים אנשי ציבור, תושבים מן הימים הראשונים ואורחים מישובי הסביבה.

ש.ברעה

לוחות שנה מישראל נבחרו לתצוגה בארה"ב

שלושה לוחות שנה אמנותיים נבחרו לתצוגה ולמכירה בתערוכת הספרים בארה"ב באמצעות ארגון "אי־בי־אי", הארגון הכלל ארצי של מוכרי הספרים בארה"ב. הארגון מקיים תצוגה כללית של כ־600 לוחות שנה המיועדים למכירה לאורחי ארה"ב בשנת 1987. שלושת לוחות השנה, שהופקו בישראל על־ידי "יניב פעלים", זכו לשבחי מארגני התצוגה על עיצובם ורמת הביצוע שלהם.

הלוח האחד מבוסס על סיפורים תנכ"יים, פרי מכחולם של גדולי הציירים בעולם. המפיקים על בולים מארצות שונות. בלוח השני מופיעים ציוריו של דיוויד רוברטס על נושאי ארץ ישראל מלפני 150 שנה. הלוח השלישי מבוסס על פרי מכחולם של שישה מגדולי הציירים הקלאסיים בעולם.

...השנה הראשונה שהתוכנה ... עוצבו ... בשמן ...רמית יניב, בוגרת המחלקה לעיצוב המוצר של אוניברסיטת תל־אביב.

ע.שושן

מנסים לשכתב את ההיסטוריה (ביפאן)

ניסיונות ביפאן לשכתב את תולדות הכיבוש היפאני בסין, שבמהלכו נרצחו המוני אזרחים סיניים, נתקל בימים אלה בהתנגדותה הנמרצת של ממשלת סין. השבוע הגיש משרד החוץ הסיני איגרת מחאה לשגרירות

בעריכת עירית רוזנבלום

נעצרו אלפי

יבודד את דרום אפריקה במידה נוספת ויגרום לכך שיופעלו נגדה סנקציות כלכליות חמורות.

בקרים השחורות, שבהן ניכרת התסיסה המלווה במעשי אלימות מזה 27 חודשים, אמרו התושבים כי הם מתכוננים לפעולות מחאה נרחבות מחר.

עד כה נהרגו יותר מ־1,600 אנשים בהמהומות הנמשכות יותר משנתיים. בשליש מהקורבנות נהרגו בקרבות בין סיעות שונות במחנה השחור.

הגבלות רבות הוטלו על מאות הגברים והנשים שנעצרו ללא משפט לפי תקנות מצב החירום. נודע כי בין השאר אסרו השלטונות שירה ושריקה בין כתלי בית הכלא.

תאצ'ר נגד סנקציות

שאול צדקא, מוסר "הארץ" בבריטניה, מוסר: למרות הלחץ ההולך וגובר עליה, שב שללה ראש ממשלת בריטניה, מרגרט תאצ'ר, ... נגד דרום־אפריקה ... כי ... מדיניים ... תצמיח ... בעיקר בשל הסכנה הנשקפת בשל עמדתה להמשך קיומו של חבר העמים הבריטי.

הלחץ על תאצ'ר הגיע לשיא השבוע עם הכרזת המצב הצבאי בדרום־אפריקה. ועם פירסום מסקנותיהם של חברי ועדת הנכבדים אשר מונתה לפני 8 חודשים על ידי ועידת חבר העמים לחקור את המתרחש בארץ זו.

חוגי האופוזיציה בבריטניה אמרו בשבת, כי תאצ'ר תהיה אחראית למרחץ הדמים אשר יתחולל את דרום־אפריקה בחודשים הקרובים. לבריטניה כ־40 אחוז מכלל ההשקעות במדינה זו.

מאריס אבבה נמסר כי הארגון לאחדות אפריקה קרא למדינות החברות בגוף זה להעניק תמיכה צבאית למתנגדי האפרטהייד בדרום אפריקה.

יעקבי מחייב הסתייגות מהמשטר

גדעון אלון, מוסר "הארץ" מוסר: השר גד יעקבי יתבע היום מהממשלה לפרסם הודעת הסתייגות ממשטר החרום שהוכרז בדרום אפריקה. יעקבי סבור שהממשלה אינה יכולה להיות אילמת נוכח גילויי הרדיפות והדיכוי בדרום אפריקה. במשרד החוץ סירבו אמש להגיב באופן רשמי על משטר החרום שהוכרז.

המשמרת הצעירה של מפלגת העבודה תותים את חברי מרכז המפלגה על עצומה הקוראת לראש הממשלה לפעול להקפאת הקשרים עם דרום אפריקה.

ח"כ יאיר צבן תבע אתמול לקיים דיון בכנסת על האירועים בדרום אפריקה ועל תגובתה של ישראל בדיון המועצה הביטחון.

ממשלת קניה הוליטה אתמול על שורת צעדים כלכליים ודיפלומטיים. המרק הודיעה על ניתוק על קשריה הכלכליים עם יוהנסבורג.

יומן פסטיוואל ישראל

פסטיוואל אוסף את אהליו

מאת מיכאל הנדלזלץ

כמעט נגמר. הבכורות מתו"ל כבר נשכחו. חלק גדול מהאורחים כבר נסע. מה שנשאר הוא עוד לסיים את התכנית כפי שהיא כתובה. להוסיף עוד בכורה אחת או שתיים מהמקומיות, שתשארנה כאן אחרי שהפסטיוואל יאסוף את אהליו. אבל אלה בכורות באחריות צוות מפיקים, וההנהלת הפסטיוואל משתתפי המתח, שבעצם לא היה בכל מהלך הארועים.

בתיאטרון הקטן קוראים שחקני תיאטרון חיפה שירה, מן המיטב של השירה העברית. יש שירים שאינם סובלים משחק, ויש שחקנים הנוטים בכל שירה שהם קוראים אירוניה, שספק אם יש בהם. מתאמצים לצור אווירה של בלתי אמצעיות, וקשה מאוד לביים בלתי אמצעיות. השעה קרובה לחצות. שעה טובה לקריאת שירה. באולם תיאטרון שרגבר גומרים לשיר את נושאי פיגארו. עוד יום והפסטיוואל הזה כבר נגמר. יום הפסטיוואל הבא

היום בפסטיוואל

* "נישואי פיגארו" — בביצוע האופרה הישראלית החדשה והתזמורת הקאמרית הישראלית. מנצח יואב תלמי, מושר באיטלקית, עם הקרנת תרגום אנגלי. תיאטרון שרובר, 21.00. שלוש וחצי שעות.
* "ויהנה פראג" — הצגה המבוססת על חיי קפקא, בביצוע תיאטרון מעבד. בימוי רודי מעיין. בימה על בימה, תיאטרון שרובר. 18.00.
* "אגם הברבורים" — בביצוע הדניאל מולרס ולט באולם מלונדון. בריכת הסולטן, ירושלים. 20.30.
* ליטורגיקה מאורגנגבינה — בכנסיית הדורמיציון. 20.30
* קונצרט הסיום — הסימפוניה התשיעית של בטהובן, בביצוע תזמורת רשות השידור, המקהלה הפילהרמונית של תל אביב ומקהלת הגליל המערבי עם סולנים. מנצח גארי ברטיני. בנייני האומה 20.30.

ספרי קודש

שוטרים ממשטרת פתח תקוה פרקו בתי כנסת נוספים בעיר, כדי לברר האם גם שם נרשמו סיסמאות בנוסח זה. מכל מקום, המשטרה מתייחסת לנושא כאל כל חקירה אחרת, ציין מעוז.

הצתות גם בהרצליה

3 תחנות אוטובוסים בהרצליה רוססו וצבעו בצבע שחור. זהו מקרה ראשון של השחתת תחנות בהרצליה. אלמונים צבעו בשחור ביום רביעי את שלטי הפרסומת של צעירות בבגדי ים בתחנות האוטובוסים שבמרכז הרצליה, וברחובות הרי סיני והדר. המשטרה חוקרת.

בית משפט השלום בירושלים, שיחרר בערבות את חמשת החרדים שנעצרו ביום שלישי לשלושה חודשי מאסר בפועל, על צביעת תחנות אוטובוסים. זאת לאחר שקיבל את בקשתם לעכב את ביצוע גזר הדין.

אלוני: לקזז הנזקים מכספי הישיבות

כרוזים בחתימת תנועת ר"צ הקוראים לציבור בירושלים לפעול נגד "תופעת השחתת תחנות", הודבקו בשבת בירושלים. בתחנה המרכזית, שם הוצתו בערב החג שש תחנות אוטובוסים, והודבקו כרוזים בהם נאמר: "הם שורפים גם תחנות — אל תעמוד מנגד".

ח"כ שולמית אלוני הציעה לכסות את הנזקים הכבדים המסתכמים באלפי דולרים, הנגרמים בשבועות האחרונים כתוצאה מהשחתת תחנות האוטובוס, מאותם כספים יהודיים המוזרמים לישיבות במסגרת ההסכמים הקואליציוניים. ח"כ אלוני טענה, כי ניתן לזהות את האברכים האלימים וכן את הרבנים ששלחו אותם.

הקרנות ללא הפגנות בחיפה ובפת"ת

בערב החג פעלו רק חלק מבתי הקולנוע המקרינים סרטים בימי שישי. בתי הקולנוע רב־חן 1 ו־2 לא הקרינו סרטים בערב החג אולם פתחו את שעריהם ביום שישי בערב. לדברי מוקי גרידינגר, הבעלים של המקום נבע הדבר כתוצאה מתקלה טכנית. לעומת זאת נפתח ערב החג לראשונה, קולנוע "אורה" והוקרנו בו סרטים. ראש התאחדות בעלי בתי הקולנוע בחיפה אבי פרנשטיין, שבבעלותו קולנוע אורה, אמר כי פתיחת הקולנוע באה בתגובה על הפרת ההסכם עם העיריה, לפיה לא יידשו רוח"ת בימי שישי

חמישי בלילה על קיר הקידמי של בית הכנסת הגדול בתל־אביב. עיריית תל־אביב שלחה פועלים מהשירותים, כדי למחוק את הצלבים, עוד לפני שהגיעו המתפללים לתפילת החג בבית הכנסת. במקביל, נמשכו הפעולות נגד כרזות פרסומת בתחנות אוטובוסים בעיר. באיזור רחוב בני אפריים מולקו שתי כרזות, וכרזה נוספת סולקה משלט חוצות.

מיבנה בתוך ישיבת ברסלאב, בשכונת מאה שערים בירושלים, נשרף בערב החג. אנשי הישיבה טענו כי הוצת, אך מכבי האש קבעו כי לא היתה זו הצתה זדונית, אלא לכל היותר רשלנות.

חוקר מכבי האש של ירושלים, רמי יוסף, אמר כי הדליקה פרצה כתוצאה ממשחק ילדים או סיגריה בוערת שהבעירה את הפסולת. בהעדר חשד פלילי, לא מתנהלת המשטרה בחקירה. על חזית בית כנסת ברחוב הנשיאים 30 בפתח תקווה, נכתב בערב החג: "מוות נגד חרדים — כה"ו —". מתווה הסביר כותבי הסיסמא כי "הדתיים הרסו אותנו". ניצב משנה ניסים מעוז מפקד מרחב השרון, אמר אמש כי

גנר בעלי בתי הקולנוע.

הוקמה המועצה להידברות

מועצה מיוחדת שתפקידה יהיה לקיים הידברות ולהפיג את המתיחות בין דתיים לחילוניים הוקמה בתום ההתבגבות שהתקיימה במשרד ראש הממשלה בערב החג. על הקמת המועצה הודיע ראש הממשלה, שמעון פרס, לאחר דיון ממושך בו השתתפו שרים, חברי כנסת, הרבנים הראשיים, היועץ המשפטי, מפכ"ל המשטרה, נציגי ועדת העורכים וראשי כלי התקשורת האלקטרוניים.

היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, עומד להיפגש עם ראשי העדה החרדית, ביניהם גם מנהיגי נטורי קרתא, כדי לנסות ולשכנעם לחדול מהצתת תחנות אוטובוסים ומעשי אלימות אחרים. נראה כי הורשת היחסים בין דתיים וחילוניים תועלה היום בישיבת הממשלה.

רייגן: אין

מעורבת מעבר למה שהיא מוכנה להודות, וכשנשאל אם הוא בטוח בכך השיב: "אינני עוסק בספקולציות באוויר".

סגן דובר הבית הלבן, ארהארד ג'ריג'אן, אמר, כי ישראל שיתפה פעולה עם החוקרים ומסרה להם מידע על הפרשה. אך משנשאל אם ישראל שיתפה פעולה באופן מלא, השיב: "היא שיתפה פעולה", תוך השמטת המילה "באופן מלא".

שגרירות ישראל מצידה ניתקה עצמה מכל מגע בנושא זה, אף שמקורות דיפלומטים ישראלים ואמריקאים סבורים, כי על השגרירות היה לגלות יותר מעורבות בנושא. "השגריר מאיר רוזן היה צריך להיפגש עם ידידו, שר המשפטים, ארווין מיז, ולבדוק עמו כיצד קורה שמשרד המשפטים האמריקאי נוקט קו תקיף ועיקש כל כך נגד ישראל, בשעה שמשרד החוץ והבית הלבן מוכנים להוריד את הטון". השגריר רוזן אמר ל"הארץ", כי לא נפגש עם מיז בנושא פולארד, ואילו דובר השגרירות אמר מאוחר יותר, כי "מתקיימים מגעים בדרגים המתאימים", אך מקורות אמריקאיים מסרו, כי מן השגרירות לא הגיע כל איתות בנושא זה למרות שדובר בנושא ...

הנשיא רייגן ... כי רמיזות לכך שישראל מעורבת בפרשת ריגול נגד ארה"ב, לבד מפרשת פולארד. במסיבת עתונאים ערב חג השבועות אמר רייגן, כי ממשלת ישראל הבטיחה, כי מעולם לא היתה לה כל תכנית לרגל אחר ארה"ב ומה, כי הוא מקבל את הבטחה זו של ישראל, אך הנשיא הוסיף כי משרד המשפטים בודק עתה אם אמנם קיימות הוכחות לכך שישראל או ישראלים אמנם מעורבים בפרשיות ריגול אחרות בארה"ב ומה מידת קשריה של ישראל לפרשיות נוספות, אם אמנם יתברר שהיו כאלה.

יקירתנו

שושנה אוקסמן תורני

איננה

הלוויה תצא היום יום ראשון ח' סיון תשמ"ו 15.6.86 בשעה 1.30 אחה"צ מבית הלוויות העירוני רח' דפנה 5 תל־אביב לבית העלמין הדרום גבול חולון בת־ים

אוטובוס יעמוד לרשות המלווים

המתאבלים מרה:
בתה וחתנה: שרה וסטיב לנדאו
נכדיה: אבי ודבי לנדאו
אחותה: חוה פוקס וב"ב
וכל המשפחה בארץ ובחו"ל

בית מפעלי ים המלח
שרוי באבל ושולח תנחומים
ליוסי, אגה ומשפחותיהם
על פטירתו של
משה (מוסיה) לנגוצקי
העובד הראשון של חברת האשלג
מראשוני המתיישבים היהודים בבקעת ים המלח וסדום
חולם ולוחם לניצול אוצרות הטבע של ישראל
ומחנך דור אנשי עבודה החיים מיגיע כפיהם

בכאב ובצער אנו מודיעים על פטירת אהובנו
רפאל (פיקו) שרבו
הלוויה תצא היום, יום א', ח' סיון תשמ"ו 15.6.86 בשעה 14.00 אחה"צ מבית הלוויות העירוני ברח' דפנה 5, תל־אביב, לבית העלמין בחולון

רעייתו קרולה
בתו אביאלה
אחותו מרתה
וכל בני המשפחה

אבלים על יקירנו
משה (מוסיה) לנגוצקי
חלוץ ים המלח
שאיננו
הלוויה תתקיים בקיבוץ עין גדי, מחר, יום ב' ט' בסיון, 16.6.86 בשעה 5.30 אחה"צ
תחבורה תצא מרחבת בנייני האומה בירושלים בשעה 3.30 אחה"צ

בנו: יוסי, רותי, גלית, אלון, עילם ואבנר לנגוצקי
בתו: אגא, רפי, קרן ואורן וכטר

המעלות של אל על

	מעלות מינימום	מעלות מקס'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	10	18	בהיר	18	25
אתונה	20	28	מע.חל	19	31
בוקארשט	17	27	מע.חל	— —	— —
בריסל	12	19	מע.חל	10	25
וינה	13	20	מע.חל	11	15
ז'נבה	12	19	מעונן	7	22
לונדון	14	22	מעונן	14	24
ליסבון	22	30	בהיר	18	35
מדריד	16	25	מע.חל	14	32
ניו־יורק	13	25	מע.חל	15	24
פאריס	14	22	בהיר	15	24
פרנקפורט	13	21	בהיר	16	18
ציריך	13	18	מעונן	— —	— —
קהיר	20	30	מע.חל	20	31
קופנהאגן	9	18	בהיר	8	20
רומא	16	23	מע.חל	14	23
שטוקהולם	8	16	מע.חל	— —	— —

ELAL אל על

אפשרות לאשראי עד 60% ממחיר הרכב לתקופה עד 24 חודש.

מחיר מיוחד מאד 15,348

METRO
המכונית הנמכרת ביותר באנגליה
אוסטין מטרו —
המכונית האידיאלית למשפחה
מנוע 1300, שפע מקום ואביזרים,
גימור מעולה, 3 או 5 דלתות.
חסכונית מאד
91 אוקטן — 18 ק"מ לליטר
בתנאי ניסוי בית הרושות

* המחירים כוללים מע"מ, לא כולל הובלה ורישוי

אספקה מיידית מהמלאי!

AUSTIN ROVER
חברת המזרח לשיווק מכוניות (1984) בע"מ
תל אביב, דרך פתח תקוה 76, טל. 03-336235 חיפה: הנאמנים 2, טל. 04-523086
ירושלים, יפו 97 טל. 02-222093. סוכני משנה: בית לחם: איברהים קטן, דרך חברון
ליד קבר רחל. ירושלים: אליעזר שייקביץ אזור התעשייה תלפיות, טל. 02-719404
קרית שמונה: מ. סר רכב א.א. אזור התעשייה הדרומי, טל. 069-49468

europcar
EUROPCAR
RENT A CAR
באירופה
NATIONAL
CAR RENTAL
בארה"ב
התוכניות המוטבות ביותר
לשכירת רכב
אפשרויות גמישות לשכירות בין מדינות
ולתשלומים בארץ או בחו"ל
WORLD WIDE WELCOME
תל־אביב הירקון 198 טל' 03־247237־9
ירושלים המלך דוד 22 טל' 02־248464־6
חיפה אלנבי 3 טל' 04־671346, 660300
טבריה רח' אלחדיף (מול משרד התיירות) טל' 067־21150, 21585
באר־שבע דרך חברון תחנת הדלק "דלק" טל' 057־78369
אילת שד' התמרים טל' 059־74580

ההסכם זכה לברכתו של יצחק ברמן

הושג שלום בית במרכז הליבראלי

על פי ההסדר שגובש בחג בביתו של דולצ'ין, תינתן לקבוצת יצחקי 75 מקומות ומועצת מפלגת המרכז הוגדלה ל־500 צירים

מאת אילן שחורי, סופר "הארץ" לענייני מפלגות

בביתו של יו"ר הסוכנות היהודית, אריה דולצ'ין, הושג בשבועות שלום בית במפלגת המרכז הליבראלי, הד לוקת ייצוג מחודשת במוסדות התנועה.

על פי ההסדר שגובש, וזכה לברכתו של יצחק ברמן, הוגדלה מועצת מפלגת המרכז ל־500 צירים, לעומת 375, ובמסגרת המחודשת תינתן לקבוצת יצחק יצחקי 75 מקומות.

הנהלת התנועה הוגדלה מ־27 חברים ל־32 וקבוצת יצחקי קיבלה ייצוג של 3 חברים לעומת חבר בודד בחלוקה הקודמת, שעוררה את פיצוץ ועידת היסוד של התנועה.

בפגישה שהתקיימה בביתו של דולצ'ין השתתפו גם יחזקאל הרמלין, סגרוב, שלמה להט, המזכ"ל יוסף לפיד. בשיחה ל"הארץ" אמר אתמול יצחק ברמן, כי מבחינתו המחלוקת ישבה, והקבוצות השונות. פרט ליצחק יצחקי, קיבלו הפעם את הייצוג המגיע להם.

יצוין, כי על פי חלוקת הייצוג החדשה, הושמט הרוב האוטומטי שהיה לקבוצת המייסדים בהנהלת התנועה.

בפגישה שלשום סוכם גם לכנס את מועצת התנועה לכינוס הגיני ב־10 ביולי, כדי לאשר את ההסכם שהושג, ולבחור במתחייב את ההנהלה החדשה של התנועה.

יצחק יצחקי מקיים מחר כינוס של פעילי התנועה. תחילה תיכנן להודיע במסגרת זאת על פרישתו ממפלגת המרכז והקמת תנועה חדשה, אולם משהושג ההסדר נראה, כי הוא ופעיליו יתמכו מחדש בתנועה החדשה. יצחקי לא ביטל את הכינוס ואת פרטי ההסדר שהושג יציג לבאים יצחק ברמן.

רץ תדרוש להעניק הכרה לכפר עין־חוד

תושבי הכפר הועברו ממקום מושבם הקודם, עין הוד

מאת נדית כהנא, כתבת "הארץ"

תנועת רצ תדרוש ממשרד הפנים להעניק הכרה לכפר עין חוד, שתושביו הגולו ממקומם הקודם בעין הוד, בימי קום המדינה. בו תיזום רצ דיון בנושא בכנסת — על כך מסר ח"כ רן כהן, ביום הזדהות עם תושבי הכפר שנערך אתמול.

"אם מישהו יעקור את הכפר — נהפוך את המדינה, כדי שנוכל להאמין, שיהודים וערבים יכולים להיות יחד בארץ" — אמר ח"כ כהן. הוא קרא לישובי הסביבה, עין כרמל והגבע כרמל, שהיו עדים למצוקת אנשי עין חוד, לעמוד בראש מאבקם על הכרה ביישוב.

לפני חצי שנה הוקם ועד ציבורי לסולידריות עם עין חוד המורכב מאישי ציבור, ועד המעלה של הכפר, וכמה תושבי ישובים שכנים — ניר עציון ועין הוד, במטרה להעלות את בעיית הישוב, ש־140 תושביו מנותקים מחשמל ומים מאז קום המדינה.

ראש הוועד הציבורי למען עין חוד, מוחמד אבולהיג'א, אמר כי תושבי הכפר אינם תובעים לחזור לעין הוד, מקום מושבם הקודם, אולם הם אינם מסכימים לעזוב את מקום יישובם הנוכחי, על פי דרישת משרד הפנים.

הממונה על מחוז הצפון במשרד הפנים, משה גלסנר, אמר כי עין חוד אינו מקום מוכר על ידי המשרד והמיבנים, שהקימו המתיישבים נבנו באורח לא חוקי, שלא על פי תוכנית מיתאר.

לאחר שהממשל הצבאי דחה בקשה לקברו בארץ

איש חוואתמה שנרצח באתונה הובא שלשום לקבורה בירדן

ארגונו של האלד אחמד נזאל האשים את שירותי הביון הישראליים בהתנקשות בחייו

מאת אודי ניר

האלד אחמד נזאל, איש החזית הדמוקרטית לשחרור פלשתין, שנרצח ביום ב' באתונה, הובא שלשום לקבורה בירדן, לאחר הלוויה גדולה שנערכה במחנה הפליטים ירמוך בקרבת דמשק. היה זה לאחר שהממשל הצבאי דחה את בקשת משפחתו להביאו לקבורה בכפר הולדתו, קבאטיה, שליד ג'נין.

נזאל ("אבו ריית") היה מזכיר הוועד המרכזי בארגונו של חוואתמה, ונשא דרגת קולונל. ארגונו האשים את שירותי הביון של ישראל בהתנקשות בחייו.

עיתוני מזרח ירושלים פירסמו בסוף השבוע מודעות אבל על מותו של מזכיר החזית הדמוקרטית, מטעמם של גופים "דמוקרטיים" שונים בגדה.

צעדת נשים יהודיות וערביות לזירוז החקיקה נגד גזענות

הנשים צעדו אתמול באזור המשולש הצפוני

(עו). כששת אלפים נשים יהודיות, ערביות ודרוזיות, צעדו בשבת בצעדת מחאה שמטרתה לזרז את החקיקה נגד גזענות בכנסת ולהביע אחווה וקירוב לבבות בין יהודים לערבים.

הצעדה נערכה באזור המשולש הצפוני, לאורך מסלול של 7 ק"מ מחורשת והחובים ליד אבו־דשת משמר הגבול, בכוונת ברקאי דרך כפר קרע, עד יער השלום. בכפר קרע התקבלו הצועדות בברכות על ידי בני הנוער וביער השלום הנטוע על ידי בני קיבוץ ברקאי, שטעו את העצים. ביער השלום נערכה עצרת, בה נשאו דברים מזכ"ל נעמת, מאשה לובלסקי, וממלא מקום ראש המועצה המקומית קרע. לובלסקי הטיחה ביקורת קשה על הכנסת, שלא סיימה את דיוניה בנושא חוק הגזענות ואמרה, כי יש צורך לפעול מיד לדו־קיום בין יהודים לערבים ולא רק לדו־קיום בין יהודים ליהודים.

חברת הכנסת אורה נמיר, שהיתה בין הצועדות, הביעה את כעסה על העיכוב בקבלת חוק הגזענות. עו"ד אחמד מסארווה, מ"מ ראש המועצה המקומית קרע אמר, כי "לא יעזור לאותם חברי כנסת שאינם רוצים בחוק. אנו עם אחד שהגורל ייעד אותנו לפעול יחדיו במדינה אחת".

בין הצועדים, בלט נספח העבודה של שגרירות גרמניה בישראל, רודי גוטה.

תושבי מחנה הפליטים שועפט: קולק מבקש לפנותנו מהמחנה

לטענתם, הציע להם קולק הלוואות ארוכות מועד וחלקות קרקע חינם, כדי שיפנו את בתיהם

מאת אודי ניר, סופר "הארץ"

אנשי מחנה הפליטים שועפט טוענים, כי עיריית ירושלים מתכוונת לפנותם מהמחנה. המוכתר וכמה מראשי הציבור במחנה, אירחו בשבוע שעבר את ראש העיר, טדי קולק, לרגל חג אל־פיטר.

לדבריהם, הציע קולק בשיחה הלוואות ארוכות־מועד וחלקות קרקע חינם לתושבי המחנה שיפנו את בתיהם בו. המוכתר פאוזי בדלאבי דחה את ההצעה ותבע תשלום פיצויים מלאים, לכל מי שיפנה את ביתו. ארגונים לאומיים במחנה הפליטים הביעו בסוף השבוע סירוב תקיף למה שכינו "המזימה" לפנות את המחנה מיושביו ולשכנם מחדש באבתלות שונות.

תגובת העירייה

יועצו לענייני ערבים של ראש העירייה, אמיר חשין, הכחיש כי קיימת תוכנית לפנות את המחנה. לדבריו, העלה בשיחה עם המוכתר רעיון לשיקום הפליטים בשיכונים ביחידות דיור חליפיות מחוץ למחנה, על־פי הדגם של "בנה ביתך". לדברי חשין, הרעיון עדיין לא נדון, ולא התהוותה בעבורו כל תכנית, ובוודאי שאין לראות בו חלק ממדיניות כלשהי של פינוי הפליטים ממעונותיהם. חשין מסר שהמוכתר לא דחה את הרעיון על הסף, ואף בא לשוחח עמו אחרי פגישתם בשועפט, כדי לברר פרטים נוספים.

בסביבות מחנה שועפט היו באחרונה מקרים רבים של הפרת־סדר, דוגמת יידוי אבנים ובקבוקי תבערה לעבר כלי רכב ישראליים, הנוסעים בכביש המוביל לשכונות הצפוניות של ירושלים.

במחקר שערך פרופ' יהושע בן אריה:

ערב ההתיישבות הציונית היו בארץ 27 אלף יהודים

שלל את מימצאי מחקרה של העיתונאית ג'ון פיטרס, על פיו בתחילת המפעל ההתיישבותי היתה הארץ כמעט ריקה מיהודים ומערבים

מאת ירח טל

ערב ההתיישבות הציונית, בשנת 1880, היו בארץ ישראל כ־350 אלף תושבים, ש־27 אלף מתוכם היו יהודים — כך מתברר במחקר חדש, שערך פרופ' יהושע בן־אריה, מהמחלקה לגיאוגרפיה באוניברסיטה העברית. המחקר מסתמך על תעודות ומסמכים ומפקדי־אוכלוסין מהתקופה העותמאנית.

פרופ' בן־אריה הציג את מימצאי מחקרו בכינוס בינלאומי שנערך בשבוע שעבר באוניברסיטת חיפה בנושא "ארץ ישראל 1840־1948: אוכלוסיה והגירה".

במוקד הדיונים עמד ויכוח שהתעורר בעקבות פירסום ספרה של העיתונאית היהודיה ג'ון פיטרס מארה"ב ("מקדמת דנא", ב־1984), בו טענה, שבתחילת המפעל ההתיישבותי הציוני באר"י היתה הארץ ריקה כמעט, הן מערבים והן מיהודים, והתיישבותם של היהודים גררה הגירה ערבית לארץ ולאיזורי הישובים היהודיים.

פרופ' בן־אריה שלל את מימצאי מחקריה של פיטרס וביקר את ספרה. הוא טען, כי הספר כולל אי דיוקים ומסב נזק לענין הציוני, שכן מתנגדי הציונות נאחזים בו כדי להוכיח שהנתונים של הציונים השונים המבוססים עליהם בדויים ומשוללי יסוד.

במחקרו של בן־אריה נאמר, שלפני תחילת המפעל ההתיישבותי הציוני באר"י ב־1881 היו באר"י (בגבולות המנדט) בערך את אר"י המאנדטורית לעתיד לבוא, כ־700 ישובי קבע. והיהודים ישבו רק בערים: בירושלים (כ־15 אלף), בצפת (כ־5,000), בטבריה (כ־3,000) והשאר בחברון, יפו, חיפה, עכו וקומץ בעזה ובשכם. האוכלוסיה היהודית גדלה בשיעור ניכר בין 1870 ל־1880: מ־18,000 ל־27,000 נפש.

פרופ' פרד גוטהייל מאוניברסיטת אילינוי בארה"ב, היה בין המעטים בכינוס שיצאו להגנת פיטרס וטענו לצדקת התיאוריה והנתונים שהביאה. גוטהייל ערך מחקר משותף עם חתן פרס נובל לכלכלה, סימון קוזניץ ומצא, לדבריו, כי בין השנים 1922 ל־1931, כ־12% מכלל האוכלוסיה הערבית באר"י היגרה לארץ מהארצות השכנות, בעיקר סוריה ולבנון. פרופ' גוטהייל ציין, כי כמו פיטרס, גם הוא מצא, שמפעל ההתיישבות הציוני באר"י לא רק שלא דחק את הישוב הערבי מן הארץ, אלא שפרח עמו. השגשוג והרווחה שבאו בעקבות ההתיישבות היהודית הביאו להגירת ערבים לאר"י ולהקמת ישובי קבע ערביים במקומות, שמעולם לא ישבו בהם.

פרופ' גד גילבר ותלמיד המחקר עמוס לזינגבוג מהחוג להיסטוריה של המזה"ת באוניברסיטת־חיפה, מצאו במחקר שערכו, כי מכלל 374 אישים, ששמותיהם מופיעים בלכסיקון האישים הפלשתינאיים שראה אור ב־1946 בירושלים, 11% אינם ילידי הארץ והיגרו לאר"י מהארצות השכנות.

נתון זה, לדברי החוקרים, מלמד על תנועת הגירה גדולה יחסית של ערבים. נתון זה מפריך לדעתם את טענת אש"ף, שהפלשתינים כולם נולדו וגדלו כאן ולא היגרו מארצות שכנות.

ערכה את העמוד: רחל דנה

חדשות המשק

בפגישה שיזם עם שגריר ארה"ב בארץ:

מזכ"ל ההסתדרות התריע בפני פיקרינג מפני ההשלכות של הפסקת ייצור הלביא

קיסר: גורמים אינטרסנטיים בארץ מפיצים נתונים לא מדוייקים על כדאיות ייצוא הלביא

מאת יהודית וינקלר, סופרת "הארץ"

מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, נועד ביוזמתו ערב החג עם שגריר ארה"ב בישראל, תומס פיקרינג, להתריע מפני ההשלכות הכלכליות וההברתיות להפסקת ייצור הלביא.

מזכ"ל ההסתדרות ביקש באמצעות השגריר לעדכן את הממשל האמריקאי ביחס לעמדת ההסתדרות בפגישה, כי להמשך ייצור הלביא בישראל יש היבטים כלכליים, תעסוקתיים חברתיים ובטחוניים.

מזכ"ל ההסתדרות טען באוזני השגריר, כי יש גורמים אינטרסנטיים בישראל, המעוניינים בהפסקת הפרויקט, ואלה מפיצים לקברניטי נתונים לא מדויקים על כדאיות ייצוא הלביא בחוגי הממשל האמריקאי ובקרב מעצבי המדיניות בוואשינגטון. הוא הביע חשש, כי אם יופסק ייצור הלביא, יגרום הדבר לבריחת מוחות ולפגיעה בתשתית הטכנולוגית בישראל, והוא דחה פתרונות חליפיים לייצור הלביא בישראל.

יצויין, כי לפני ימים אחדים אמר מזכ"ל ההסתדרות בכינוס בתעשיה האווירית, כי הפסקת ייצור הלביא תביא לאבטלה של קרוב ל־4000 איש והנטיה לעובדים, שההסתדרות תיאבק למנוע את הפסקת הפרויקט. ההנדסאים והטכנאים במערכת הביטחון מאיימים להכריז על

סכסוך עבודה

ההנדסאים והטכנאים במערכת הביטחון מאיימים להכריז על סכסוך עבודה, שיקיף אלפי עובדים, במחאה על כך, שלמהנדסים משולמת תוספת "מחקר", בעוד אלה נשללות מההנדסאים הממלאים תפקידים זהים.

ולמן שנקמן, מזכיר הסתדרות ההנדסאים והטכנאים מסתמך, בין היתר, על דו"ח מבקר המדינה בדבר עשיות בתוכניות מסויימות בו מתואר כיצד הוענק דירוג עובדי מחקר לרבות ההטבות הכספיות הכרוכות בו, גם למהנדסים שלא עסקו במחקר. הסתדרות ההנדסאים והטכנאים, המצויה מזה שנים בריב מתמיד עם הסתדרות המהנדסים ותובעת לעצמה כל תוספת המשולמת למהנדסים, דורשת עתה לשלם לחבריה את תוספת המחקר. האו"ל ושביות בעניין לא נענו, מאיימים עתה להכריז סכסוך עבודה.

עיכובים באישור הנפקות עלולים לדחות גיוס הון של 10 חברות

בהיקף של 175 מיליון שקל

מאת יהודה שרוני, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

עיכובים באישור הנפקות, עלולים לגרום לדחיה בגיוס הון של כמה חודשים, בגלל הצורך בהוצאת תשקיפי הנפקה חדשים. חוק ניירות ערך קובע, כי תשקיפי הנפקה המוגשים, יכללו דוחות כספים שנתיים לתקופה, שלא תעלה על ששה חודשים מתאריך הדוחות.

בגבורת שוק ההון מונחות בקשות לגיוס הון של עשר חברות, בהיקף של 175 מיליון ש"ח. מדובר בחברות תדיראן, אי.פי, אורדים, איתן, כלל הנפקות, נכסים ובניין, לאומי למימון, בנק הפועלים, כור הנפקות, ויישום. הדוחות הכספיים השנתיים של כל אלה מוגשים לחודש דצמבר. לפיכך, אותן חברות חייבות לצאת בתשקיפי ההנפקה עד סוף חודש יוני, ולא — הן ייאלצו להמתין כמה חודשים, עד לפרסום הדוחות החצי שנתיים.

חלק מהחברות אלה מגייס את ההון באמצעות אגרות חוב, כשתמורת ההנפקה מיועדת לביצוע תוכניות השקעה.

עיכובים בביצוע ההנפקה עלולים לפגוע בתוכניות השקעה אלה. העיכוב באישור תשקיפי ההנפקה, עלול לגרום במועד מאוחר יותר לצפיפות יתר במספר הפירמות המבקשות לגייס הון.

אישור רוב ההנפקות מתעכב בגלל אי קיומם של בטוחות מתאימות דיין, לטענת של הבורסה, שנועדו להבטיח את פירעון אגרות החוב. נראה, כי בשבועיים הקרובים תגדיל הבורסה את מספר ישיבותיה על מנת שתשקיפי הנפקה אלה ייצאו במועד.

עובדי תדיראן יקבלו אחוז מסויים מרווחי הקונסרן בתחילת שנה הבאה

מאת יונתן שרמן, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

הנהלת תדיראן הגיעה להסכם עם ציבור עובדיה, על חלוקת אחוז מסויים מרווחי הקונסרן בתחילת 1987. הסכם זה חורג ממסגרת הקונסרן בשנים הקודמות. שעד עתה, למרות היותו בבעלות חברת העובדים, לא חילק מרווחיו לעובדים.

חלוקת הרווחים תתבצע בשני שלבים — אם חברת תדיראן תסיים את שנת 1986 ברווח, היא תחלק שיעור מסויים מרווחיה לציבור העובדים בחברה. השלב השני יתבצע לאחר שכל חטיבה בקונסרן, שמאזנה יהיה רווחי, תחלק אחוז מסויים מרווחיה לעובדים.

מבין כל חטיבות תדיראן, ההסכם המועדף הוא כנראה של חטיבת הקשר ומערכות, שהנוסחה לחישוב חלוקת הרווחים בה שונה מבחטיבות האחרות. לגבי חטיבה זו הוחלט, שאם תהיה רווחית, יקבלו עובדי החברה כ־10 אחוז מהרווחים בעת חלוקת הרווחים הכללית.

ההסכם הושג לפני כשבועיים וכיום מלבנים את פרטיו הפורמאליים ועד העובדים עורכים אסיפות והסברה בין העובדים, על מנת להבהיר את מהות ההסכם. יואל מטות, סמנכ"ל משאבי אנוש בתדיראן, אישר בשיחה עם "הארץ" את פרטי ההסכם על חלוקת הרווחים, כולל זה של חטיבת הקשר.

המועצות הערביות בגליל לא יפתחו היום בשביתה

כדי לאפשר למשרדי האוצר והפנים לממש הבטחתם להורים להם 1.1 מיליון דולר עד סוף החודש

(ע). ראשי המועצות המקומיות הערביות, החליטו בכינוס חירום שנערך בשבת בכפר סכנין בגליל המערבי, לא לפתוח היום בשביתה כללית, במחאה על אי הורדת 1.1 מיליון דולר לכיסוי גרעונותיהם.

ההחלטה נועדה לאפשר למשרדי הפנים והאוצר לממש את הבטחתם עד סוף החודש. סכום כסף זה מהווה את החלק השלישי מתוך מענק כולל של 3 מיליון דולר, שהובטח למועצות המקומיות הערביות בידי ראש הממשלה, כדי לסייע להם לכיסוי גרעונותיהם.

עם זאת הוחלט, שאם הכסף לא יגיע עד ל־1 ביולי במזומנות, יפתחו הרשויות המקומיות הערביות בשביתה כללית. בכינוס השתתפו כמעט כל ראשי המועצות המקומיות הערביות וחברי הכנסת הערבים של רק"ח, המערך ומפ"ם.

שביתת מחאה על שריפת עצי זית

מחר תתקיים שביתה במועצות סכנין עראבה ודיר חנא, במחאה על השחתת עצי זית בשטח אש 9, על ידי נגמ"ש של צה"ל. שאר המועצות הערביות ישבתו גם הן, לשעתיים בלבד, לאות הזדהות עם שלושת הכפרים.

נכנס לתוקף צו המשחרר מלונות מהקפאת מחירי אירוח לישראלים

מאת זוהר בלומנקרנץ

צו המשחרר את המלונות מהקפאת מחירי האירוח לישראלים נכנס לתוקפו היום.

חישוב המחיר המירבי לישראלים ייעשה בדומה לחישוב לתיירים מחו"ל: על פי שער הדולר היציג בתוספת מע"מ. עד כה חושב על־פי השער הנקוב במטבע חוץ בחוברת המחירים של התאחדות המלונות, כלומר 1.35 שקל לדולר.

מת משה לנגוצקי מראשוני העובדים בים המלח

מאת שמעון סאמט

משה לנגוצקי, בן 85, מת אתמול בבית החולים בילינסון לאחר מחלה. ללנגוצקי יצא מוניטין כאחד מראשוני העובדים בים המלח ואיש "ההגנה" במרכז. השאיר אחריו בן יוסי לנגוצקי, גיאולוג, בת ושישה נכדים. היה תושב רמת השרון. הלווייתו תתקיים מחר ב־4.00 אחר הצהריים. מקום הלוויה יפורסם.

הערכה: מדד מאי ינוע בין 1.5%־2

במשכורות יוני תשולם תוספת יוקר של 6 אחוזים מהשכר ברוטו

מאת צבי זרחיה, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מדד המחירים לצרכן לחודש מאי, יפורסם אחר הצהריים בירושלים. ההערכה במשרדים הכלכליים היא שהמדד ינוע בין 1.5–2 אחוזים. לפיכך תינתן במשכורות יוני המשולמת בראשית יולי, תוספת יוקר של 6 אחוזים מהשכר ברוטו. נוכח אי עדכון מדרגות המס לחודש יוני, תוספת היוקר בשכר נטו תגיע ל־4 עד 4.5 אחוזים.

התוספת לא תגרור פיחות השקל

מתן תוספת יוקר זו לא יגרור עתה פיחות השקל. זאת מכיוון שהאוצר החליט בפגישה אצל ראש הממשלה בשבוע שעבר, להוריד את עלות העבודה ב־5 אחוזים על ידי הקטנת חלקו של המעביד בהפרשות לביטוח הלאומי. באוצר אומרים, כי תוספת היוקר הבאה תשולם רק בעוד 5 עד 6 חודשים, כאשר יצטברו 7 אחוזי אינפלציה החל מחודש יוני.

הערכת גורמים ממשלתיים:

פרופסור ברונו יבחר כנראה לנגיד בנק ישראל

נראה שהממשלה תדון הבוקר בבחירת הנגיד החדש

מאת צבי זרחיה, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

לא מן הנמנע, שהממשלה תדון הבוקר בבחירת הנגיד החדש, למרות שהנושא אינו כלול בסדר היום הרשמי של הממשלה.

נראה שפרופסור מיכאל ברונו יבחר לתפקיד בתמיכת שרים מהמערך והליכוד — כך העריכו אמש גורמים ממשלתיים. לטענתם, הדעת אינה סובלת, שבנק ישראל פועל זה שבוע ללא נגיד, משנה לנגיד, ועדה מייעצת ומנכ"ל לבנק.

יצויין, כי יחול במגעים לאיוש הוועדה המייעצת של בנק ישראל. באחרונה הסכימו נציגי המערך והליכוד למנות ליו"ר הוועדה המייעצת את הח"כ לשעבר, שלמה לורנס מאגודת ישראל. נראה שלתפקיד המשנה לנגיד יבחר מנהל המחלקה המוניטרית בבנק ישראל ויקטור מדינה.

שיחות הוועדה הכלכלית המשותפת לארה"ב וישראל יתמקדו בתוכנית הכלכלית

מאת צבי זרחיה, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

השיחות של הוועדה הכלכלית המשותפת לארה"ב ולישראל, שיתקיימו השבוע בירושלים, יתמקדו בהתפתחותה של התוכנית הכלכלית עד כה ובצעדי ההמשך לביצועה.

בראש המשלחת הכלכלית עומד ד"ר עמנואל שרון, מנכ"ל משרד האוצר. במשלחת האמריקאית ישתתפו הפרופסורים לכלכלה, סטנלי פישר והרברט שטיין, ממעצבי התכנית הכלכלית.

מנכ"ל האוצר ידווח בשיחות על הישגי התוכנית הכלכלית לייצוב המשק, הורדת האינפלציה לשיעורים נמוכים, הקפאת המחירים וקיצוץ בתקציב המדינה ועוד. במהלך השיחות ידון העיתוי שבו תקבל ישראל מנה של מענק הסיוע מארה"ב. בחודש שעבר קיבלה ישראל 375 מיליון דולר מכספי הסיוע האמריקאי. ההערכה היא, שבחודשים אוגוסט ספטמבר תקבל ישראל 375 מיליון דולר נוספים.

יצא לאור גליון מס' 26 של
מגדלות
בגליון זה:
● תגובות על דו"ח הוועדה לחקירת משבר המניות הבנקאיות.
● חידושים ב"מטאור דיסקונט" וב"טלבנק דיסקונט".
● הרחבת שעות השרות בסניפים עסקיים.
● משכנתאות בסניפי דיסקונט.
● דלק עם "ויזה".
בוא לדיסקונט וקבל עותק חינם

המרכז הישראלי לניהול
הוועדה לניהול השיווק
פיתוח ומיצוב מוצרים כאמצעי להגדלת המכירות
הצגת לקחים שיווקיים-פירסומיים
ערב עיון
17 ביוני 1986
מנחה: פרופ' מיכאל פרי-אוניברסיטת חיפה
בהשתתפות ה"ה:
* הפותח: מר שלמה פורמן-סמנכ"ל תוצרת מזון ישראלית בע"מ * "עלה כחולי" - מר אוריעל אליצור, סמנכ"ל דלתא שיווק בע"מ * "פלא פון" - מר בני אפשטיין, סמנכ"ל מוטורולה-תדיראן תקשורת סלולרית בע"מ * "שמנים מיוחדים" "יצהר" - מר אלכס אלון, סמנכ"ל לשווק יצהר תעשיות (2000) בע"מ * מחלקת העסקים אל-על- מר יעקב ירון סמנכ"ל למסחר חברת אל-על * B.M.X - T.R.X "גלי" מר אלברט הרוש, מנהל השווק גלי תעשיות נעליים בע"מ * "מים לוטי" - מר דוד סמיר, מנכ"ל משותף וימר, סמיר, כהן, מר אריה וייגנגרד - מנכ"ל הוד לבן בע"מ * מקרר "מקסי גלאקסי", IDEA INSTITUTE מר אריה רוסנברג, מנכ"ל משותף קטר בראל
פרטים והרשמה: המרכז הישראלי לניהול
טל. 03-257202; 04-640678; 02-234863

לפני שאתם שולחים
הזמנות לחתונה...
אתם מתחתנים. מזל טוב!
"דניש פלוס" מציעה לכם את שיטת ה-WEDDING LIST,
המקובלת בעולם, כדי שתקבלו את המתנות שתאהבו במיוחד.
בואו לאחת מחנויות "דניש פלוס" הקרובה לביתכם, ותוכל לבחור יחדיו
מתוך מגוון גדול של דברים יפים, שהבאנו במיוחד עבורכם מחו"ל:
ממתנה בשווי 10 ש' ועד למערכת האוכל היוקרתית ביותר...
עכשיו אפשר לשלוח את ההזמנות
ולצפות לפינוק המיוחד של "דניש פלוס"
Wedding List
DANISH PLUS
דניש פלוס תל-אביב: כיכר המדינה, רח' ה' באייר 62
רמת-גן: דרך ז'בוטינסקי 104; קניון אילון, דרך אבא הילל
כפר שמריהו: מרכז מסחרי חיפה: כיכר סטלה מאריס כרמל צרפתי
ירושלים: רח' שמאי 16 באר-שבע: רח' חברון 4 (בחנות דניש)

גביע עולמי ● גביע עולמי ● גביע עולמי ● גביע עולמי ● גביע עולמי ● גביע עולמי ● גביע עולמי ● גביע עולמי ● גביע עולמי ● גביע עולמי

מכסיקו 86
MEXICO86

השלבים הסופיים של מונדיאל 1986

משחק	איצטדיון ועיר	זמן (שעון ישראל)
שמינית הגמר		
יום א', 15 ביוני		
מכסיקו — בולגריה	אצטקה, מכסיקו סיטי	21.00
ברית המועצות — בלגיה	ליאון	01.00
יום ב', 16 ביוני		
ארגנטינה — אורוגוואי	קואוהטמוק, פואבלה	01.00
בראזיל — פולין	חליסקו, גוודלחארה	21.00
יום ג', 17 ביוני		
איטליה — צרפת	אולימפי, מכסיקו סיטי	21.00
מארוקו — מערב גרמניה	אוניברסיטריה, מונטריי	01.00
יום ד', 18 ביוני		
אנגליה — פאראגוואי	אצטקה, מכסיקו סיטי	21.00
דנמארק — ספרד	לה קוריגידורה, קרטארו	01.00
רבע הגמר		
מוצאי שבת, 21 ביוני		
מנצח בראזיל — פולין נגד מנצח איטליה — צרפת	חליסקו, גוודלחארה	21 .00
מנצח מארוקו — מערב גרמניה נגד מנצח מכסיקו — בולגריה	אוניברסיטריה, מונטריי	01 .00
יום א', 22 ביוני		
מנצח ארגנטינה — אורוגוואי נגד מנצח אנגליה—פאראגוואי	אצטקה, מכסיקו סיטי	21 .00
מנצח דנמארק — ספרד נגד מנצח ברית המועצות—בלגיה	פואבלה	01 .00
חצי הגמר		
יום ד', 25 ביוני		
מנצח גוודלחארה—מנצח מונטריי	חליסקו, גוודלחארה	21 .00
מנצח מכסיקו—מנצח פואבלה	אצטקה, מכסיקו סיטי	01 .00
מקום שלישי		
מוצאי שבת, 28 ביוני	פואבלה	21.00
משחק הגמר		
יום א', 29 ביוני	אצטקה, מכסיקו סיטי	21.00

● הערה: כל המשחקים יוקרנו בשידורים ישירים בטלוויזיה הישראלית.

מכסיקו: 16 שנה אחרי

יומן מכסיקו

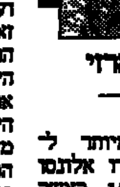

מאת יחיאל ארזי

מכסיקו סיטי (מיוחד ל"ספורט הארץ"). פדרו אלונסו דיאז היה נער בן 15, כאשר קפטן נבחרת בראזיל קרלוס אלברטו הניף את הגביע העולמי באיצטדיון אצטקה ב־21 ביוני 1970, אחרי ניצחון מוחץ של 1–4 על איטליה בגמר. פדרו טיפס באותו לילה עם מאות חוגגים על אנדרטת העצמאות — פסל ה"דיל אנחל" (המלאך) המפורסם — המוצב בכיכר הקטנה והסואנת של הפסאו דה לה רפורמה, מול מלון מאריה־איסאבל שרתון, בו אני מתאכסן גם כיום.

כיום, 16 שנה אחרי, פדרו הוא נהג מונית ישנה ומרוטה כתרנגולת, בן 31 המנסה לשחזר את ההיסטוריה בספרדית מתובלת בכמה מילים באנגלית עילגת. סניור הוא אומר לי, הייתי מטפס לשם גם עכשיו, בפרט אם היתה נבחרת מכסיקו עולה לרבע הגמר. אבל הוויכוח מסגיר את מחשבותיו, שאינו מאמין כי מכסיקו תרחיק לכת הרבה מעבר לזה. הוא מדבר בהערצה גלויה על בראזיל, גרמניה, איטליה ודנמרק. אבל בכל מקרה, לא היה מטפס לשם שנית, כי במצוות השלטונות הוקפה האנדרטה בגדר־עץ באורח זמני, עד תום אליפות העולם בכדורגל — מחשש לאסונות בנפש. התהליך הוא במות בידור המוניות, שעליהן מנגנות כמעט מדי לילה תזמורות — להנאת מאות אלפי מכסיקאים ובני משפחותיהם, נשים וטף, הסותמים להלוטין את לב העיר. שרים בקולי קולות, מנופפים בדגלים, מרעישים בצופרי פלאסטיק ומטפסים על כל כלי רכב המנסה לשווא לנוע באיזור הפקוק.

אין זה תענוג גדול להיות נהג מונית, בעיר הגדולה והמנופחת בעולם, המונה באורח רשמי כ־15 מיליון תושבים (ויחד עם הפרברים כ־20 מיליון). כרך ענק והומה, שבו תקועות בכל פינה — באמצע הכביש — מכוניות עתיקות גם משנות החמישים, המקרטעות לפתע לנוע. כאשר הייתי כאן לפני 16 שנה הן היו, מסתבר, חדשות יותר. דבר נוסף שכמעט לא השתנה, בכל יום בחודש יוני, בדיוק ב־4 אחר הצהריים, מתקדרים השמים ומתחיל לרדת גשם. בשעות אלה קשה שבעתיים לנוע בשלוליות, ועל גבי כבישים מחוררים ומלאים מהמורות. אבל פדרו אינו מתלונן. הוא מסתפק במועט ושמח בחלקו. כי לאחרים יש פחות מזה. גם העובדה שנסיעה במונית, הנמשכת לעיתים 20 דקות, עולה פחות משקל ישראלי — אינה מטרידה אותו.

במכסיקו סיטי אין מדברים הרבה על רעידות אדמה, על מצוקה כלכלית, על שכר עלוב ועל תנאי דיור קשים. במקום זאת מעדיפים לחייך ולדבר על המונדיאל, שלא הביא את הישועה והגאולה, וגם לא פתר את בעיית החוב הלאומי המעיק. הימים האחרונים גם טילטלו מעלה־מטה, הזוהר חלילה את הפאסו המכסיקאי. משער של 550 לדולאר עד ל־750 ויותר, עד שהתייצב בגבולות 630. אבל כנראה שאין זה הסוף, כי הכל מייחלים לא רק להצלחה בכדורגל — אלא גם לתרופה כלכלית בלתי נמנעת. לפי שעה אין כל בעיה להשיג שולחן פנוי במסעדות. גם הטאקוס, האנצ'ילאדאס, הסטייקים והשעועית טעימים ומתובלים כתמיד, ובמחיר צנוע של 3,000 פאסו תאכל לשובע. לא ב"זונה רוסה" של שרתון, כמובן, אבל בהרבה מסעדות קטנות וחביבות. רצוי רק להימנע משתיית מים או זלילת פירות שלא עברו תהליך חיטוי. כי בעלי קיבות רגישות עלולים ללקות בהרעלות ושלשולים לא נעימים.

הרעש גדול אבל העסקים אינם משגשגים, כפי שציפו בקיץ 1986. התיירים לא באו בהמוניהם משום מה, ומלונות רבים מציעים חדרים פנויים — במודעות מאירות עיניים בעיתונים — בגלל ביטולים של הרגע האחרון. יש גם שפע של כרטיסים לכל מישחקי שמינית הגמר, גם לזה של מכסיקו היום באצטקה, ולאו דווקא במחירים מרקיעי שחקים. כמה סוכנים מוזילים, עם זאת, כי יש לרכוש סידרה מלאה — ולא כרטיסים בודדים לחצי הגמר ולגמר. אם עדיין מתחשק לכם לבוא לכאן, תוכלו להתקשר שבעה ימים בשבוע, בין השעות 8 בבוקר ל־10 בערב לטלפון 2121־203, שלוחות 5332 ו־2204 (זו אינה בדיחה). אלא מודעה בעמוד 32 של היומן בשפה האנגלית "דה ניוז" היוצא לאור במכסיקו סיטי.

בכל זאת, לבל יתקבל הרושם כי הכל כאן קודר ועצוב. אי אפשר שלא לסיים בבדיחה. מאמן נבחרת הונגריה התנגד בתוקף להבאת נשות הכדורגלנים למכסיקו, מפני שלדבריו "פעילות מינית מחלישה מאוד את הרגליים". גם הרוסים לא הביאו לליאון ואיראפואטו את הנטאשות והאולגות שלהם ממוסקווה, ובכל זאת מחצו את ההונגרים השמרנים בחצי תריסר שערים. הצרפתיות לעומת זאת, שהו במכסיקו במחיצת בעליהן — אבל הדבר לא מנע מנבחרת "הטריקולור" ניצחון משכנע 3–0 על הונגריה, ששחקניה היו אמורים לעמוד יציבים ואיתנים על רגליהם.

לכדורגל יש, כנראה, חוקים משלו וזו עוד דיעה קדומה שעבר זמנה.

לעיני 112 אלף צופים נרגשים באיצטדיון אצטקה הגועש

רגע האמת של מכסיקו

המארחים מול הבולגרים פותחים את מאבק הנוקאאוט בשמינית הגמר ★

מאת יחיאל ארזי
שליח "הארץ" למכסיקו

מכסיקו סיטי (מיוחד ל"ספורט הארץ"). מכסיקו כולה ניצבת היום ב־12 בצהריים (9 בערב שעון ישראל) לפני רגע האמת שלה. לעיני 112 אלף צופים נרגשים באיצטדיון האצטקה הלוהט ומיליונים ברחבי תבל, תרוכז למשחק הפתיחה של שלב שמינית הגמר, נגד בולגריה. 4 שעות מאוחר יותר בליאון, יחל המאבק בין בריה"מ לבלגיה. מעכשיו זה הימור על כל הקופה. נקודת מיפנה שאין ממנה שום דרך חזרה ואי־אפשר עוד לתקן מישגה, לכפר על טעות או לעשות ניסוי בלתי מוצלח.

בניגוד למונדיאל של 1982 לפני 4 שנים בספרד — סיבוב ליגה בארבעה בתים בני שלוש נבחרות — הפעם זה מאבק עד הסוף המר. 90 דקות, אולי 120, ואחרי כן הכרעה אכזרית בסידרת בעיטות 11 מטרים. 4 ימים מרתקים, שבסיומם ישארו בטורניר 8 נבחרות בלבד, ואחרי הפוגה של יומיים יחל בשבת הבאה שלב רבע הגמר.

אבל בינתיים מחכה העולם כולו בקוצר רוח לשריקתו של השופט הבראזילי ארפי, שבעקבותיה יוכרז האם מסוגלת מכסיקו לשחק גם אחרת, אחרי בית קל, יחסית, ויריבות לא מסובכות במיוחד.

בולגריה כבר הספיקה לחולל הפתעה ראשונה באצטקה בתיקו 1–1 במשחק הפתיחה שלה נגד אלופי העולם מאיטליה. מאמנה איוון ווצוב אמר בליל שבת במסיבת עיתונאים בטולוקה, כי רק אחת משתי הנבחרות תוכל לנצח היום — ולא היה רוצה, כי נבחרתו תהיה זו שתפסיד. "עברו עלינו ימים קשים של עצבים מרוטים, כי לא היינו בטוחים שנעפיל לשלב זה", אמר. הוא החמיא למכסיקו ורמז, כי לא יתפלא אם תרחיק לכת בטורניר זה, אפילו עד כדי הכתרה לאלופת העולם. אבל התקבל הרושם, כי מאחורי מחמאות אלה מסתתרת מלחמה פסיכולוגית. "לא התרשמתי במיוחד ממשחקיה האחרונים של מכסיקו. אבל זו נבחרת חזקה מאוד. גם בולגריה עדיין לא מיצתה את מלוא יכולתה ויהיה עליה לעשות זאת בהקדם", אמר ווצוב. הוא הוסיף כי בורה מילוטינוביץ', מאמנה היוגוסלבי של מכסיקו, הוא ידיד טוב שלו, "אבל במשחק נהיה יריבים".

לווצוב אין הרבה להסתיר או לשלוף משהו מפתיע מבחינה טאקטית. הוא יתבסס על הגנה נוקשה בנוסח מזרח אירופי שמרני, על הקשר העייד נסקו סירקוב, על גטוב בהתקפה ועל התקווה שעיניכו לא יפלו קורבן למתח וללחץ הנפשי. זה בהחלט לא יהיה קל, למרות שבסיכומו של הכל יהיה רק למכסיקו מה להפסיד, בעיקר מבחינת יוקרה לאומית.

עובדה זו ידועה כמובן היטב למילוטינוביץ' המחפש כל דרך אפשרית, כדי למנוע את התופעות הלא־רצויות שבלטו בסיבוב הראשון. יש למכסיקו בעיות לא מעטות של איוש עמדות חיוניות. למרות שסביר להניח, כי הכוכב הגדול הוגו סאנצ'ס יחזור להרכב, אין זה סוד, כי רבים מעמיתיו אינם רואים בעין יפה את מעמדו החריג של הכדורגלן מריאל מאדריד. מול העיראקים בלטו חולשות אצל השוער לאריוס, והיה צורך להזעיק מאחור את קירארטה כדי להבקיע את שער הניצחון (השני שלו בטורניר). צריך לחול גם שיפור אצל נגרטה, בוי ופלורס, כדי שתובטח הופעת מכסיקו ברבע הגמר וכדי שלא ישתרר לפתע אבל לאומי.

אסון כזה הוא הדבר האחרון הדרוש למדינה למרות הסבל, שאיש מ־75 מיליון תושביה אינו מעלה על דעתו שום אפשרות אחרת מלבד מיפגש עם המנצחת בין בריה"מ לבלגיה ב־22 ביוני באצטקה. גם מבחינה זו סידרה לעצמה מכסיקו תוכנית די נוחה, במידת האפשר כמובן.

ההבדל מהותי בין הבלגים לרוסים

אשר למיפגש בליאון בין הרוסים לבלגים צריך לחול מיפנה קיצוני כדי שכוכבי אנדרלכט ובריגי של המאמן גי תייס, ימצאו את כל התשובות לבעיות שיציבו בפניהם שחקני דינאמו קייב של המאמן ואלרי לובנובסקי. המערך הרוסי הצעיר, המושתת על השוער דאסייב, על הגנה ניידת, על קישור יעיל (יקובנקו ואלייניקוב) ועל חוד חוד־פני (יארמצ'וק ובלוחין) — לזכותו 9 שערים לעומת 1 והותיר רושם חיובי ביותר. הסובייטים משחקים כאן בסיגנון שוטף, בניגוד לכל מה שהציגו באליפויות קודמות. לא ברור כיצד יקדמו הבלגים את פני הרעה. האם יש להם הכלים הדרושים לכך. אבל לעומת זאת ברור לגמרי, כי אם ימשיכו לשחק כמו בסיבוב הראשון, יהיה זה מישחקם האחרון בטורניר.

ישפוט פרדריקסון משוודיה.

השוער המארוקאי באדו אזקי מקיף את האיצטדיון בגוודלחארה עם הדגל הלאומי אחרי הניצחון הגדול על פורטוגל (צילום ראדיו אי־פי)

ביארזוט: שינוי איטלקי טאקטי מול הצרפתים

פואבלה (אי־פי). מאמן אלופת העולם, נבחרת איטליה, אנצו ביארזוט, רמז כי הוא מתכנן שינוי בצורת המישחק של קבוצתו, לקראת המישחק מול צרפת, בשלב שמינית הגמר. ביארזוט מתלבט כיצד לעצור את חוליית הקישור של הצרפת, אותה הוא מכנה "הטובה ביותר בעולם". "הבעיה העיקרית היא שיש להם ארבעה שחקנים גדולים במרכז השדה ולא רק אחד. בדרך כלל איני נוהג לערוך שינויים גדולים, אבל ברור לי שאפשר לעצור אותם באמצעות שינוי טקטי ולא על ידי שמירה אישית. אני יכול לומר שהמגן ברגומי (שהחמיץ את המשחק מול דרום קוריאה בגלל שני כרטיסים צהובים) יחזור לשטח, ואינני מתכוון להוציא חלוץ מן ההרכב", גילה ביארזוט. בחוליית הקישור של צרפת משחקים: מישל פלאטיני, אלאן ז'ירס, ז'אן טיגאנה ולואיס פרננדז.

כדורגלני צרפת, השוהים בגואנחואטו, חידשו את האימונים לקראת המשחק מול האיטלקים, וקידמו בברכה את נשיהם וחברותיהם, שהגיעו מצרפת. במחנה הצרפתי שוררת דאגה בגלל פציעתו של השוער, ז'ואל באטס, העלול להחמיץ את המשחק שיהיה ביום שלישי. "מצב הברך שלו משתפר בכל יום, אבל עלינו לחכות ולראות אם הרצועות בברך יחזיקו מעמד והוא יוכל לחזור לפעילות", אמר רופא המשלחת הצרפתית, מוריס ווילאק.

עיתונאי מכסיקו: נורא!

מכסיקו סיטי (אי־פי). העיתונים המכסיקאים אינם מפנקים את נבחרתם, למרות שהעפילה בקלות לשלב שמינית הגמר. "נורא — אבל מכסיקו ניצחה", היתה הכותרת באחד העיתונים, לאחר הניצחון 1–0 על עיראק. "זה היה משחק כדורגל עלוב, אבל הוא גרם לפתיחת המסיבות במכסיקו". בעיתון אחר נכתב: "הם ניצחו את עיראק וסיימו ראשונים בבית המוקדם, אבל הבינוניות נמשכת".

כמה עיתונים הסכימו שהשופטים עזרו למארחים להשיג את ניצחונם. אל נאסיונאל, העיתון הממשלתי כתב: "מכסיקו גברה בקושי על עיראק. הנבחרת הלאומית לא ידעה לנצל הזדמנויות שניקרו בדרכה. לצערנו, ההזדמנות היתה להשיג תוצאה טובה ולהראות שהנבחרת שווה את התמיכה הציבורית, לה היא זוכה".

מלך השערים

● אלטובלי (איטליה)	4
● אלקיאר (דנמארק)	4
● קארקה (בראזיל)	3
● לינקר (אנגליה)	3
● ואלדאנו (ארגנטינה)	3
● י. אולסן (דנמארק)	2
● האירי (מארוקו)	2
● קאלדירה (ספרד)	2
● קאבאניאס (פאראגוואי)	2
● רומרו (פאראגוואי)	2
● אלופס (גרמניה)	2
● קירארטה (מכסיקו)	2
● יארמצ'וק (בריה"מ)	2
● עוד 58 כדורגלנים הבקיעו שער אחד כ"א.	

בבראזיל כרגיל: משתוללים משמחה

ריו דה ז'אנרו (אי־פי). אלפי בראזילים צוהלים חגגו את ניצחונה השלישי של בראזיל באליפות העולם, 3–0 על צפון אירלנד. שניות ספורות לאחר סיום המשחק מילאו את הרחובות, בכל הערים הגדולות של בראזיל, חוגגים עליזים, שורקו פתיחי נייר וירו זיקוקין די נור לשמים. חוף הקופאקאבאנה בריו התמלא בני אדם, שרבים מהם הניפו את דגל הלאום ולבשו בגדים צהובים־ירוקים, הצבעים הלאומיים. רשתות הטלוויזיה של בראזיל דיווחו על חגיגות שימחה בכל האזורים במדינה זו.

לפאראגוואים ביטחון עצמי לפני אנגליה

מכסיקו סיטי (אי־פי). ניצחונה הנרשם של אנגליה על פולין (0–3) אינו מרתיע את שחקני נבחרת פאראגוואי, היריבה הבאה של האנגלים, בשלב שמינית הגמר. "אם נמשיך לשמור על רמת הפרודוקטיביות שלנו, מן הסיבוב המוקדם — יהיה קשה מאוד לנצח אותנו", סבור חוליו סזאר רומרו, אחד הקשרים הפאראגוואים. "יש לנו ביטחון עצמי רב ואנחנו מאמינים שנוכל להעפיל לשלב רבע הגמר".

רוברטו קאבאניאס, מבקיע שני השערים במשחק עם בלגיה, אמר: "השחקנים בטוחים ביכולתם להעלות את היוקרה של הכדורגל הפאראגוואי, בשלב השני. הצלחנו מעבר לכל התחזיות וכעת אנחנו נמנים על 16 הנבחרות הטובות ביותר בעולם".

המאמן הבלגי: הריב הפנימי בנבחרת חוסל

טולוקה (אי־פי). מאמן נבחרת בלגיה, גי תייס, אמר שהריב הפנימי בין שחקני הנבחרת חוסל, בעיקבות שיחה שקיים עם הבלם פראנקי ואן דר אלסט. קודם לכן כינה השחקן את המצב ההוברתי בנבחרת "כיב המשיך להירקב, ללא סיכוי לרפואה". הוא טען עוד שכמה שחקנים בנבחרת העמידו פני פצועים, כדי לא לשחק בעמדות שלא אהבו.

תייס וואן דר אלסט שוחחו ביניהם. הבלם הוחזר שהגיב במדי־פת על ניפויו מן ההרכב, לפני המשחק מול פאראגוואי (2–2). בלגיה תשחק היום מול ברית המועצות.

מדור הגביע העולמי
ערוך על ידי
יהושע שגיא ומיכאל קרנן

סיכום השלב הראשון של משחקי מכסיקו

רק מארוקו קלקלה את פיתרון התשבץ

מאת יחיאל ארזי
שליח "הארץ" למכסיקו

מכסיקו סיטי (מיוחד ל"ספורט הארץ"). התעלומה הראשונה של מונדיאל 86 נפתרה סופית ביום שישי בשעה 13.45, כאשר תמו שני המישחקים האחרונים. בדיעבד אפשר לקבוע, כי בעצם היה זה תשבץ משעשע, שבו נפלו רק טעויות מעטות במשבצת אחת או שתיים. הסיבוב הראשון היה קשה, מתיש ובמידה מסוימת אולי אפילו מיותר. מארוקו היתה החריג היחיד בין ה־16 שעלו, ומנגד היתה בלתי צפויה רק נשירתן של פורטוגל וההונגריה. פרשנים רבים "אוכלים את הכובע" שעליו כתבו דברים רבים ומיותרים מדי עד לפני כשבועיים, בעיקר משום ששכחו את הכלל, כי בגביע העולמי רק מי ששותק הוא, בסופו של דבר, הנבון יותר. עכשיו מצטערים מומחים רבים על מה שאמרו על ההונגריה, אורוגוואי, פורטוגל או פולין. ששתיים מהן כבר סיימו את חלקן ושתי האחרות ניצלו לפי שעה בנס.

חלק אסיאתי צבוע

יבשת אסיה, זו שייצגו כאן ב־1970, תרמה גם הפעם את חלקה הצבע. לנוכח דרום קוריאה ייזכרו התיקו 1–1 עם בולגריה וההפסד 3–2 לאיטליה. עיראק שיחקה בד־סות מופגנת תחילה שלושה כישלונות. ההונגריה עדיין מצפה ליורשיהם של פושקאש, הידגקוטי ושות', בעוד שאלג'יריה — בניגוד לשכנתה המצליחה האפריקאית מארוקו — נשרה ללא סיכוי ממשי מבית 4 יחד עם צפון אירלנד, למרות שזו האחרונה באה עם שוער נפלא כמו פאט ג'נינגס בן ה־41, ומקצוענים מלוטשים כמו וייטסייד, מקילרוי ומקרירי. גם סקוטלנד, נציגה אחרת של בריטניה, הודחה באורח מסורתי, כי תמיד חסרים לה שער או נקודה. כאשר היה דרוש ניצחון על אורוגוואי, ומשיגים רק 0–0 מאכזב, טבעי שהאכזבה רבה. סטראקן, ניקולאס, סוצאס, מקאווני — טוב שג'וק סטין המנוח, שמת מהתקף לב, אחרי התיקו 1–1 עם ויילס, לא ראה אותם. גם מחליפו אלכס פרגוסון צריך כאשר הודח לומר עוד לפני מכסיקו, כי בלאו הכי לא ימשיך בתפקיד המנהל הלאומי. אילמלא ההרפתקה האוקיאנית שלנו, ייתכן שישראל היתה "מסתננת" לכאן — אבל במחשבה שניה, טוב שזה לא קרה.

פורטוגל שילמה את המחיר היקר של תחושת בית 6, משום שחשבה לתומה, כי די לנצח את אנגליה. השוער בנטו נפצע, קארלוס מנואל אחר לא הספיק — וגם לא המאמן ז'וזה טורס, שעודד רק בנעוריו לימי הזוהר של פורטוגל הגדולה ב־1966. נשירתה של קנדה, ללא נקודות, היתה צפויה, משום שכוח ומרץ אינם מספיקים למבחן בדרג זה.

מארוקו גנבה את ההצגה מיותר מ־15 העולות, מהיותה הנבחרת האפריקאית הראשונה אשר עברה שלב אחד. אבל על סמך צפיה בטלוויזיה יש לי הרושם, כי הפריזו בהערכת כוחה ושכחו את ה־0–0 הכפול שלה עם פורטוגל ואנגליה, שהיו כה חלשות במישחקים אלה. תמיד נעים לראות סינדרלה, אבל האם אין הגזמה לגבי מה שמסוגלים לעשות תלמידיו של המאמן הבראזילי ז'וזה

פאריה. האלופה העולמית איטליה פתחה טוב יותר מאשר ב־82. והפעם לא נזקקה לניסים כדי לעלות, כאשר ה־1–1 בפתיחה נגד בולגריה עשה לה עוול. אבל שיראה, אלטובלי וקונטי יחד עם הצעירים די ג'בארו והה נאפולי, מסוגלים ליותר. חבל שבגלל המקום השני מצפה עתה לאיטליה האלופה האירופית, צרפת, מסבי שאפשר היה מתאליך לנשור בשלב כה מוקדם. ארגנטינה סיימה בראש בית 1 בזכות שער מרהיב של מאראדונה נגד איטליה והכה הבריקה של ואלדאנו. בולגריה עלתה בשלישית בלי להרשים כלל.

מכסיקו עדיין לא ניצלה את עדיפותה הביתית, ולמרות שני ניצחונותיה ואפילו על תיקו מאכזב עם פאראגוואי בגלל החמצת בעיטת 11 ברגע האחרון, זה הרבה פחות מכפי שציפו. גם פאראגוואי עלתה מבית 2, כאשר סגנונה מזכיר דגם צנוע של "בראזיל לעניים", בהשראת רומרו (המשחק בפלומיננסה ריו) וקאבאניאס. בלגיה זחלה בקושי לשמינית הגמר, בלי שהזכירה במשהו את יכולתה מן העבר הלא רחוק. הרוסים והצרפתים עלו מבית 3 עם 5 נקודות, כשני תאומים, וגם נפרדו 1–1. ל"אדומים" יש מראה רענן וסגנון שוטף, בעוד שצרפת עדיין מצפה לתנופה הגדולה בהשראת מישל פלאטיני, שטרם הצדיק — כמו מאראדונה הגדול — את האשראי העולמי.

בלגיה זחלה בקושי

שתי נבחרות צברו את כל 6 הנקודות. בראזיל עשתה זאת בקצב מאוד איטי, תוך גילוי שיפור הדרגתי בכל מישחק, הפעם עם ניצול יסודות של כוח גופני וכמובן יכולת טכנית. עוד נשמע כאן יותר על זיקו, קארקה, סוקראטס, לזנויור ואחרים. לספרד נבחרת מהירה, מוכשרת ובעלת יוזמות, אבל גם פצועים רבים ויותר מדי עליות וירידות. שלושה ניצחונות השיגה גם דנמארק בבית שנחשב קשה ביותר.

בהופעת בכורה עולמית — זו מהולת תופעה בעימה ומרעננת, בדמות תנופה, ניידות, מרץ — וכמובן לאודרופ, אלקייר־לארסן, ארנסן, לרבי, אולסן ואחרים. מערב גרמניה מתחממת כדרכה לאט, ולמאמנה פראנץ בקנבאואר בעיות לא מעטות. אבל משום מה לא הייתי סומך הפעם יותר מדי על פלה, מאטאוס, בריגל או רומניגה. אורוגוואי, עם כוכבה פראנצ'סקולי, נכנסה ב"דלת האחורית" לשלב הבא, וספק אם היתה ראויה לזה.

אנגליה הוגדרה על ידי עיתון מקומי "התינוק חסר ההכרה שקם לתחיה". הכל נטו להספידה, אבל אז קם לתחיה גם גארי לינקר, בשלושה שערים נגד פולין ב־35 דקות והכל השתנה — הסגנון, השיטה והמערך כולו. למרות היעדרם — ואולי דווקא מסיבה זו — של הקפטן הפצוע בריאן רובסון ורי ווילקינס שהורחק. עם קישור דינאמי ולהוט יותר יש לפתע לאנגלים סיכוי חדש, בפרט מול פאראגוואי, הרחק ממונטריי הלוהטת למכסיקו סיטי הגשומה. גם פולין עלתה בנס, בלי שהצליחה להסתיר את העובדה כי כוכביה (בוניק, השוער מלינאוסקי, לטו'ה וסמולארק) מזדקנים. ואין מי שימלא לפי שעה את החלל שנוצר.

המגן הימני ז'וסימר מבקיע את השער הנהדר לזכות בראזיל בדקה ה־41. נורמן וייטסייד (משמאל) ומל דונאבי מצפון אירלנד לא מצליחים לבלום את בעיטתו האדירה (צילום ראדיו אי־פי)

סוף השבוע במכסיקו

● בית 4 בגוודלחארה: בראזיל — צפון אירלנד 0–3 (0–2).
● בית 4 במונטריי: ספרד — אלג'יריה 0–3 (0–1).
● בית 5 בקרטארו: דנמארק — מערב גרמניה 0–2 (0–1).
● בית 5 בנזה: אורוגוואי — סקוטלנד 0–0
● בית 6 במונטריי: אנגליה — פולין 0–3 (0–3).
● בית 6 בגוודלחארה: מארוקו — פורטוגל 1–3 (0–2).

היום במכסיקו

● שמינית הגמר במכסיקו סיטי: מכסיקו — בולגריה (21.00).
● שמינית הגמר בליאון: ברית המועצות — בלגיה (01.00).

הערב בטלוויזיה

● בשידורים ישירים: מכסיקו — בולגריה (21.00), ברית המועצות — בלגיה (01.00).

טבלות סופיות

בית 1

1. ארגנטינה	3	2–6	5
2. איטליה	3	4–5	4
3. בולגריה	3	4–2	2
4. ד. קוריאה	3	7–4	1

בית 2

1. מכסיקו	3	2–4	5
2. פאראגוואי	3	3–4	4
3. בלגיה	3	5–5	3
4. עיראק	3	4–1	0

בית 3

1. בריה"מ	3	1–9	5
2. צרפת	3	1–5	5
3. הונגריה	3	9–2	2
4. קנדה	3	5–0	0

בית 4

1. בראזיל	3	0–5	6
2. ספרד	3	2–5	4
3. צ.אירלנד	3	6–2	1
4. אלג'יריה	3	5–1	1

בית 5

1. דנמארק	3	1–9	6
2. גרמניה	3	4–3	3
3. אורוגוואי	3	7–2	2
4. סקוטלנד	3	3–1	1

בית 6

1. מארוקו	3	1–3	4
2. אנגליה	3	1–3	3
3. פולין	3	3–1	3
4. פורטוגל	3	4–2	2

בעיטה עולמית

שמינית-גמר באוויר

השאיפה של דנמרק: לנקום בספרדים

מאת יחיאל ארזי
שליח "הארץ" למכסיקו

מכסיקו סיטי (מיוחד ל"ספורט הארץ"). יותר מדי שמועות מוזרות ומוגזמות רווחו לפני המשחק בין דנמרק למערב גרמניה מכדי שכדאי יהיה לעשות את כל הדרך הארוכה לקרטארו ובחזרה. בתום 90 דקות הסתבר, כי שתי הנבחרות התייחסו למיפגש הרבה פחות ברצינות מכל אלה שציפו בקוצר רוח לתוצאה הסופית. דנמרק הציבה בין הקורות את שוערה השלישי לארס הוג, לא שיתפה את ברגרן, ברטלסן ונילסן והעלתה במהלך המשחק את אלן סימונסן ואת ג'ון אריקסן, המשחק בקבוצה ההולנדית פיינורד, תוך שהיא מאבדת ברגע האחרון בצורה מטופשת את פרנק ארנסן, שהורחק בדקה ה־89 בגלל כרטיס צהוב שני שנשלף לעברו במשחק זה. מנגד הופיעה מערב גרמניה ללא אאוגנטלר, בריגל ומאגאת, והעלתה כמחליפים את רומניגה וליטברסקי.

הקפטן מורטן אולסן הוכשל בדקה ה־43 ברחבה ואולסן אחר, ספר, הבלונדי נמוך הקומה ממנצ'סטר יונייטד, היקנה לדנמרק יתרון בבעיטת 11 מטר. בדקה ה־62 מסר ארנסן כדור נפלא מהאגף הימני לאריקסן שכבש את שערו הראשון בגביע העולמי. אבל מעניין הרבה יותר היה כל מה שהתרחש מאחורי הקלעים. לא רבים ידעו כי היה זה מפגש רשמי ראשון של דנמרק נגד מערב גרמניה מאז כהונת הגרמני סם פיונטק כמאמנה הלאומי ב־1979. שתי הנבחרות התמודדו במשחק ידידותי לפני שנתיים. אחרי שבמשך 13 שנה סירבו הגרמנים לשחק נגד הדנים בטענה שהם חלשים מדי. בקרטארו ביקשו הדנים להוכיח לגרמנים כי שגו. בניגוד לשמועות כאילו יעשו שתי הנבחרות כל מאמץ להפסיד כדי להימנע מעימות עם ספרד בשמינית הגמר, תוך העדפת המקום השני בבית 5 כדי להתמודד עם מרוקו.

לאמיתו של דבר, שאפה דנמרק לנצח משתי סיבות: ראשית, כדי להישאר בשמינית הגמר בקרטארו הקרירה, יחסית, במקום לשחק במונטריי החמה והלחה. אולם היתה סיבה נוספת: הרצון לפגוש בשלב הבא את ספרד, כדי לגמול לה על ניצחונה בחצי הגמר האירופי בקיץ 1984 בליון, אחרי 1–1 בתום 120 דקות [illegible] לנצח את הגרמנים.

באותה שעה באיצטדיון של נזה, הסמוכה למכסיקו סיטי, נקבע שיא חדש בהיסטוריה של הגביע העולמי: קשר נבחרת אורוגוואי חוזה אלברטו בטיסטה הורחק כבר אחרי 53 שניות, בעקבות פגיעה גסה בסקוטי גורדון סטראקן. השופט הצרפתי קיניו לא הצליח למרות הכל לשלוט במשחק שאיבד להלוטין את ערכו הספורטיבי, כמעט לא עברה דקה בלי שמישהו נפגע ובלי שהלה הפסקה תוך ויכוחים סוערים באווירה לוהטת. הסקוטים לא נשארו חייבים לדרום אמריקאים חמי המזג, שעשו כל מאמץ "למשוך" זמן כדי לסיים בתיקו, אשר הבטיח להם מקום שלישי בבית חמש ועלייה לשמינית הגמר. סקוטלנד היתה קרובה יותר להבקעה אבל למרות שתיגברה את התקפתה (להערכתי מאוחר מדי) בניהול קופר וצ'ארלי ניקולאס, נפרדה ב־0–0 מעשרה אורוגוואים שהיו ערמומיים יותר בנסיבות הקיימות.

בטיסטה היה הכדורגלן השני של אורוגוואי שהורחק בטורניר זה. קודם לו מיגל אנחל בוסיו, בדקה ה־19 של המשחק נגד דנמרק (6–1).

"המזל מתאכזר אלי", אומר פאסארלה שעדיין לא שיחק

מכסיקו סיטי (אי־פי). השחקן המאוכזב ביותר במשלחת הארגנטינית למכסיקו הוא הבלם דניאל פאסארלה. פאסארלה בן ה־33, שהיה קפטן הנבחרת, שזכתה בגביע העולמי ב־1978, לא שיחק עדיין במכסיקו ועלול להחמיץ את הטורניר כולו, אם נבחרתו לא תעפיל לשלב חצי הגמר. תחילה הוא נוטרל בגלל מחלת מעיים ואחר כך מתח שריר בירכו השמאלית, בזמן אימון. "המזל מתאכזר אלי. זה נקבע בגורלות, שהגביע העולמי הזה אינו בשבילי", אמר השחקן המאוכזב. "אני מדוכא מכיוון שציפיתי למשחקים בכל ליבי. אבל הגורל הגיש לי יד רעה. אני מקווה שהשריר יתרפא תוך 10 ימים ואוכל לשחק, אם נגיע לשלב חצי הגמר".

בינתיים טרוד המאמן הארגנטיני, קארלוס בילארדו, בבעיות אחרות: הדיווחים בעיתונות הארגנטינית על חילופי מהלומות בין שחקניו, בזמן אימון. על פי הדיווחים, התקוטטו שוער המשנה, לואיס איסלאס והחלוץ סרג'יו אלמירון. "מכיוון שזו קבוצה מנצחת, אין לעיתונאים סיבה לתקוף אותנו ולכן הם ממציאים את השמועות הללו", אמר בילארדו. חוזה קוצ'ופו, מגן הנבחרת, אמר: "אני נשבע באלוהים שלא קרה כאן כלום ואנחנו מתחרדים בצורה טובה. כמה מן השחקנים היו צריכים להרגיע קרובי משפחה שלהם, שפרצו בבכי, כשקראו את הידיעות בעיתונים".

הדנים ניצחו את הפועל ת"א ★ מכבי חיפה בראש

טבלת האינטרטוטו

1. מכבי חיפה	3	4–5	4
2. לינגבי	1	0–2	2
3. הפועל ת"א	3	6–4	2
4. גראץ	1	1–0	0

אינטרטוטו

מאת אברהם צבין
ואהרון שמולביץ
כתבי "ספורט הארץ"

מכבי חיפה עלה לראש טבלת הבית הישראלי בטורניר הכדורגל האירופי של האינטרטוטו לאחר שזכה בניצחון בכורה 1–0 על הקבוצה האוסטרית, גראץ. הנציג הישראלי השני האלוף הפועל תל־אביב נחל לעומת זאת הפסד ראשון 0–2 לקבוצת לינגבי מדנמרק.

באיצטדיון העירוני בקרית־אליעזר ניצל מכבי חיפה חולשת האורחים מאוסטריה (סיימו במקום השישי), והשיג ניצחון דחוק. שער הניצחון הובקע בדקה ה־50. פרי גרופר מסר לניר קלינגר ברחבה, הלה הסיט למרכז, והבלם האורח הרחיק. איתי מרדכי מהגוער בעט מדויק לרשת 1–0. בדקה ה־87 החמיץ מרדכי הזדמנות להגדיל את היתרון כאשר בעט לקורה. גם הפעם הופיע מכבי חיפה בהרכב חסר עם שחקני נוער רבים, אך לשער חזר שוער הנבחרת אבי רן.

בשבת הקרובה יארחו הדנים את לינגבי. שפט עובדיה בן־יצחק לעיני 200 צופים.

קבוצת לינגבי, שסיימה במקום השני בדנמרק, הכניעה ללא קושי את האלוף הישראלי 0–2 באיצטדיון רמת־גן. מהרכב האורחת חסרו שני שחקנים בלבד, אחד מהם פלמינג כריסטיאנסן שהיה עם הנבחרת במכסיקו.

הפועל תל־אביב הופיע בהרכב חסר, עובדה שהקלה על האורחים. שני השערים הובקעו בנגיחות תוך 12 דקות בסיום המחצית הראשונה. בדקה ה־30 נגח הנריק לארסן לרשת כדור שהגביה מקרן. בדקה ה־42 פרץ גם כריסטיאנסן מימין, הגביה לרחבה, וחבירו נגח לפינה הימנית. במחצית השניה לא היו אירועים מיוחדים. שפט יאיר סילינגר, 700 צופים. בשבת הקרובה יארח הפועל תל־אביב את גראץ.

הדנים הוכיחו גם לגרמנים מי ההפתעה הגדולה במכסיקו

בית 5

קרטארו (אי־פי). הפתיחה המסד־אדית של דנמארק למישחקי הגביע העולמי 1986, נמשכה כאן גם ביום שישי, כאשר זכתה בנצחון נאה על נבחרתה המנוסה של מערב־גרמניה 0–2 והוכיחה, כי ההערכות לגבי יכולתה לזכות בגביע, לא היו מוגזמות.

אבל חוסר הניסיון של הדנים באירועים כאלה, בא לידי ביטוי שתי דקות מן הסיום, כאשר פראנק ארנסן הורחק ע"י השופט הבלגי אלכסיס פונה, אחרי שבעט בלותאר מאתאוס ללא כדור. הוא הוזהר קודם לכן ע"י השופט אחרי שהעיר לו משהו, כאשר לא פסק לזכותו בעיטת 11 מ' שהיה ראוי לה. ארנסן פרץ בבכי ושחקנים משתי הנבחרות ניסו לנחמו. הוא יחמיץ את מישחק שמינית הגמר נגד ספרד.

בניגוד לכל התחזיות שרווחו כאן ב־24 השעות שקדמו לפתיחת המישחק, זה לא היה מישחק "הבדיוה" שכולם ציפו. הדיעה שרווחה היא ששתי הנבחרות מעדיפות לסיים במקום השני, כדי להתמודד עם מארוקו במקום עם ספרד. אבל כבר בפתיחה התברר, כי ההערכות לחוד והמציאות לחוד. שתי הנבחרות חסרו אמנם כמה שחקנים בגלל פציעות, מחלות וכרטיסים צהובים. אבל זה לא מנע מהן לשחק ברצינות, בהתלהבות, תוך רצון עז לנצח. מן המערך הגרמני נעדרו בריגל, אאוגנתאלר ומאגאת. בהרכב הדני חסרו נילסן, ברטלסן, ברגרן והשוער ראסמוסן.

בין הקורות הציבו הדנים את השוער השלישי שלהם, לארס הוג בן ה־27 מקבוצת אודנזה. הוא היה ההפתעה הגדולה. המיקום המצוין שלו וקור רוחו, עשו אותו גיבור הניצחון והוא במו ידיו מנע מגרמניה כמה "שערים בטוחים".

אבל בסך הכל היתה דנמארק ראויה לניצחונה. היא הפגינה שוב כדורגל מתוחכם, מבריק, יעיל, והביכה שוב ושוב את הגרמנים. במחצית הראשונה עוד היה שוויון כד־חות וכדור עז שבעט אנדריאס ברהמה מ־30 מטרים, ניתז ממשקוף השער הדני.

אבל דקה לפני ההפסקה פרץ הקפטן הדני מורטן אולסן מעמדתו כבלם אחורי, הוליך מסירות חוזר לתוך הרחבה, שם הוכשל ע"י רולף. השופט הורה על הנקודה הלבנה ויספר אולסן הטעה את שומאכר והוליך את הכדור פנימה.

פרבן אלקיאר, שהורגש מעט מאוד ונשמר בצורה טובה ע"י קארל־היינץ פרסטר, הוחלף במחצית ע"י ג'ון אריקסן, שחקן קבוצת פיינורד. וזה הוכיח עד מהרה, כי לדנמארק עוד חלוץ מצוין. בדקה ה־63 התכבד בהבקעת השער השני אחרי פריצה מצוינת של ארנסן מימין. לדנים היו עוד כמה הזדמנויות שהוחמצו, בעוד שגרמניה הלכה ונחלשה וגם כניסתו של קארל־היינץ רומניגה, שהיה חולה מאוד, לא הועילה.

דנמארק סיימה איפוא את שלושת מישחקיה עם 6 נקודות והבקיעה תשעה שערים. היא נשארת בקרטארו ותארח את ספרד ביום רביעי. גרמניה יוצאת למונטריי למישחק נגד הנבחרת המפתיעה של מארוקו ביום שלישי.

דנמארק — מערב גרמניה
0–2 (0–1)

השערים: י. אולסן (44, בבעיטת 11 מ'), אריקסן (63).

● דנמארק: הוג; סיוואבק, מ. אולסן, בוסק, אנדרסן; ארנסן, מולבי, לרבי, י. אולסן (סימונסן), לאודרופ, אלקיאר (אריקסן).

● מערב־גרמניה: שומאכר; בריגהולד, פרסטר (רומניגה), יאקובס, אדר; מאתאוס, רולף (ליטברסקי), הרגט, ברהמה; פלר, אלופס.

● שופט: אלכסיס פונה (בלגיה).

ארבעת הטניסאים שהתמודדו בשלושת הימים האחרונים במרכז הטניס ברמת השרון במפגש גביע דייויס בין נבחרת ישראל על בלגיה 0–5. מימין לשמאל שלמה גליקשטיין, אלן ברישאן, עמוס מנסדורף, יאן ואן לאנגנדונק (צילומים: עודי קרן)

שלמה ועמוס מחצו הבלגים 0—5 במאבק חד צדדי ברמת השרון

הישראלים לא שמטו אפילו מערכה אחת ועלו לחצי הגמר האירופי

גביע דיוויס

מאת מיכאל קרנון

ארבע שעות וחמישים דקות הספיקו לשלמה גליקשטיין ולעמוס מנסדורף, כדי להבטיח שישראל תשחק בין ה־18 ל־20 ביולי בחצי גמר בית ב' באיזור האירופי של גביע דייויס. הניצחון 0–5 על בלגיה הושג במעט ללא מאמץ, בראש ובראשונה בגלל חולשת היריב. אבל גם כתוצאה של יכולת טובה של הטובים שלנו שלא הפסידו אפילו מערכה אחת.

ההערכה המוקדמת היתה שישראל תנצח את בלגיה. אבל ספק אם היה מישהו שצפה ניצחון קל כזה. בסיבוב הקודם זכו אותם טניסאים בלגים בניצחון משכנע 1–4 על אירלנד בדאבלין. לאירים שני טניסאים בעלי דירוג גבוה מזה של הבלגים והיתה להם עדיפות ביתית.

אבל מסתבר, כי יש כנראה הבדל גדול בין מישחק באולם באנגליה לבין הופעה על המיגרשים הקשים במרכז הטניס ברמת השרון במזג אויר חם ולח. הבלגים טענו אמנם לפני פתיחת המישחקים, כי אין להם בעיות עם התנאים, אבל במציאות זה היה סיפור שונה לגמרי. בשש המערכות שנערכו ביום הראשון של המיפגש, זכו הבלגים בשמונה מישחקונים בלבד.

כאשר שמט שלמה גליקשטיין את חבטות ההגשה שלו כבר במישחקון הראשון נגד אלן ברישאן, איש לא יכול היה לצפות שהמישחק יסתיים בניצחונו של המדורג מספר 2 שלנו 1–6, 1–6, 1–6. ברישאן התגלה בכניסתו הלוך למרי, בעיקר בכל מה שנוגע בחבטות גב ביד. הוא אמנם מכה בשתי ידיים כמו כמה טניסאים ידועים, אבל זה הדמיון היחיד. במהלך המישחק זכה ברישאן גבה הקומה, בנו של לאקי ברישאן, שהיה שחקן נבחרת בלגיה בטניס ובכדורסל, במישחקון הגשה יחיד. גליקשטיין שיחק בביטחון רב, ניצל את נסיונו העשיר ועשה במיגרש כטוב בעיניו. אחרי שעה ו־12 דקות זיכה את ישראל בנקודה הראשונה.

עמוס מנסדורף, לראשונה כמחבט מספר אחד בנבחרת, נזקק ל־14 דקות יותר, כדי להביס את המחבט הראשון של בלגיה, יאן ואן לאנגנדונק 0–6, 1–6, 4–6. ואן לאנגנדונק הוא טניסאי טוב יותר מברישאן אבל עמוס, במישחק המהיר ובחבטות רבות העוצמה, לא איפשר לבלגי להיכנס למישחק. ואן לאנגנדונק זכה במישחקון הראשון שלו אחרי שהישראלי ניצח בשבעה מישחקונים ברציפות. עמוס הוביל גם 0–1 בפתיחת המערכה השלישית, אבל הבלגי שבר בפעם היחידה את חבטות ההגשה שלו, עלה ליתרון 1–2 והיו לו שתי נקודות שבירה במישחקון הבא. אבל מנסדורף נחלץ מהמשבר הקצר, עלה ליתרון 2–4 ועד מהרה הובילה ישראל 0–2.

הבלגי נשבר

כאשר שמט ברישאן את חבטות ההגשה שלו כבר במישחקון הראשון של מישחק הזוגות, נראה היה שהתמונה של היום הראשון תחזור שוב ושבתוך שעה ומשהו נהיה כבר בדרך הביתה. אבל הפעם זה היה קצת יותר קשה ואחרי שעתיים ו־12 דקות ניצחו גליקשטיין ומנסדורף את ברישאן ואן לאנגנדונק 2–6, 3–6, 11–13.

שוב התגלה שואן לאנגנדונק הוא טניסאי מוכשר ולוחם. הוא זכה בשני מישחקוני ההגשה שלו במערכה הראשונה ושיחק היטב גם בהמשך. גליקשטיין ומנסדורף שמרו לאורך כל המאבק על מישחקוני ההגשה שלהם אבל היו להם קשיים רבים לשבור את חבטות הגשה של יריביהם במערכה השניה. בעיקר גילה חולשה בפרק זמן זה מנסדורף, שביצע מישגים גם ליד הרשת, כשניסה להגיע לכדורים שהיה למעשה צריך להשאיר לבן־זוגו. במצב של 8–8 הגיע הצמד שלנו לנקודת שבירה על החבטות של ואן לאנגנדונק, אבל החמיץ אותה. במישחקון הבא הצילו הישראלים נקודת מערכה וכך זה היה גם במישחקון ה־20. השאלה היתה מי ישבר ראשון. וזה קרה דווקא לואן לאנגנדונק במישחקון ה־23.

ואן לאנגנדונק איבד מביטחונו והפסיד את מישחקון ההגשה הראשון שלו במערכה השלישית.

ישראל הובילה 2–1, 4–2 ו־5–3. במישחקון הבא שברו הישראלים את חבטות ההגשה של ברישאן העייף והכשירו את הופעתם בחצי הגמר.

גליקשטיין היה הטוב מבין ארבעת הטניסאים, אבל העובדה שהוא משחק לעתים נדירות עם מנסדורף, הורגשה היטב בעיקר אצל הזוכה הצעיר. חשוב מאוד לראות שהם ישתפו יותר פעולה בתחרויות, בעיקר לאור העתיד המעורפל של שחר פרקיס.

אתמול הושלמו המישחקים בשני ניצחונות נוספים, הפעם בשתי מערכות בלבד. הבלגים התנגדו להציב שחקני מילואים, אבל מאחר שמנסדורף סובל מפציעה בברך הותר להציב במקומו את גלעד בלום. בהופעת הבכורה שלו בגביע דייויס זכה בלום בניצחון מוחץ על אלן ברישאן 0–6, 2–6. גליקשטיין, שהקנה את הנקודה הראשונה, התגם גם בניצחון 3–6, 7–5 על ואן לאנגנדונק.

בלילה קשה להעריך את כוחם של שני המחבטים הבכירים שלנו בגלל חולשת היריב. מה שברור הוא, כי בשלב הבא צפוי מישחק קשה הרבה יותר ויש לקוות ששניהם יהיו במיטבם.

אנו מצפים גם ליותר מעורבות של הקפטן יוסי שטבהולץ. לא יתכן שהשופט הראשי מהולנד יבטל פסיקות של שופטי קו ויעניק את הנקודה לבלגים, בעוד שהקפטן נשאר תקוע בכסאו מבלי למחות על החלטות שגויות כאלה.

איגוד הטניס קבע מחירים גבוהים לכרטיסי הכניסה. כאשר דורשים 15 שקלים על מישחק נגד יריב ברמה של בלגיה, אי אפשר לצפות ליותר מאלף צופים.

גליקשטיין יוצא היום ללונדון להשתתף בתחרויות המוקדמות של אליפות ווימבלדון. כדי להיכנס לאליפות הגדולה יצטרך לעבור שלושה סיבובים. בכל מיקרה הוא ישתתף בטורניר הזוגות עם השוודי הנס סימונסון. עמוס מנסדורף נכנס ישר להגרלת מישחקי היחידים שתיערך ביום רביעי. שחר פרקיס עשוי גם הוא להשתתף בתחרויות המוקדמות בווימבלדון אחרי שגמר כמה ימים בטיפול של הבדיקות שעבר בקלן.

טניס

ניגריה — הולנד בינתיים 1–1

בנין סיטי (שרות "ספורט הארץ"). יריבתה של ישראל בחצי גמר בית ב' באיזור האירופי של גביע דייויס, עדיין לא נקבעה. אחרי יומיים של מישחקים בין ניגריה והולנד התוצאה היא 1–1.

מישחק הזוגות אתמול הופסק בגלל גשם במצב של 1–1 במערכה הרביעית, כאשר הולנד מובילה 2–1 במערכות. ביום הראשון זכתה כל נבחרת בניצחון.

במישחק נוסף בבית זה סיימו מונאקו והונגריה את היום הראשון בתיקו 1–1. בבית א': צרפת — טורקיה 0–3, אוסטריה — פורטוגל 0–3, רומניה — פולין 2–1.

מאיוט העיף את בקר ואדברג

לון (אי־פי). ג'ימי קונורס וטים מאיוט מארצות הברית, יתמודדו כאן היום בגמר הטורניר במועדון קווינס, טורניר ההכנה לקראת אליפות ווימבלדון שתיפתח בשבוע הבא.

מאיוט חולל שתי הפתעות גדולות. ברבע הגמר הביס את אלוף אשתקד והמוצב בווימבלדון בוריס בקר, 6–7, 7–6, 6–2 אחרי שבקר החמיץ נקודת מישחק. בחצי הגמר ניצח את השוודי סטפאן אדברג, 7–6, 6–1.

קונורס, שחזר לפעילות אחרי היעדרות של 10 שבועות בגלל עונש, ניצח בחצי הגמר את בן־ארצו רוברט סגוסו 6–3, 6–4.

בחצי הגמר בטורניר הנשים באדג'בסטון, בירמינגהאם היו התוצאות: מנואלה מאלייבה (בולגריה) — קאתי ג'ורדן (ארה"ב) 6–0, 7–6; פאם שרייבר (ארה"ב) — לאריסה סאבצ'נקו (ברית"מ) 6–2, 6–1.

כדורסל

מבחן ראשון היום בקנדה

טורונטו (שרות "ספורט הארץ"). נבחרת הכדורסל של ישראל תפתח הלילה בסידרה של ארבעה מישחקי אימון וצפוים מול נבחרת קנדה, במסגרת ההכנות לאליפות העולם, שתהיה בחודש הבא בספרד. המישחק הראשון יתקיים בעיר הולדת האח, אחר כך תשחק הנבחרת בהמילטון, בלונדון ובטורונטו, בה מעורר המישחק התעניינות רבה.

בסוף השבוע הצטרף לנבחרת האוהד לאוסף, שהגיע מארצות הברית. לאוסף מרסר אמור לבוא ב־17 בחודש והוא עשוי לשחק במישחק בטורונטו. הנבחרת מקיימת שני אימונים ביום, המוקדשים לשיפור המישחק ההגנתי והתקפת המהיר והמישחק הקבוצתי. חברי המשלחת הישראלית זכו לקבלת פנים חגיגית מצד אנשי הקהילה היהודית של קנדה. מנהל הנבחרת, עמוס שפירא, ציין כי הם זוכים ליחס מעולה.

הדרבי התל אביבי ב־27 באוקטובר

מאת כתב "ספורט הארץ"

משחקי הליגה הלאומית בכדורסל ייפתחו ב־22 בספטמבר והמשחק המרכזי במחזור הפתיחה יפגיש את הפועל חולון עם הפועל תל אביב. האלופה, מכבי תל אביב, ישחק עם הפועל רמת גן, בפעם השנייה ברציפות, במחזור הפתיחה. הפועל ירושלים, אחד משני העולים החדשים, יארח את מכבי חיפה העולה השני. הפועל איתן/גבת, יתארח אצל בית"ר תל אביב. מכבי רמת גן יארח את קבוצת אליצור נתניה, סגנית האלופה והפועל חיפה ישחק בביתו מול הפועל גליל עליון. הדרבי התל אביבי, בין מכבי להפועל, יתקיים במחזור ה־5, שיהיה ב־27 באוקטובר. המחזור ה־11 והאחרון בסיבוב הראשון יפגיש את מכבי תל אביב עם מכבי נתניה.

משחקי הגמר־סל יחולו ב־16 בפברואר ומשחק הגמר על גביע המדינה יהיה ב־9 באפריל.

פליישר נשאר בהפועל תל אביב

מאת כתב "ספורט הארץ"

הכדורסלן הבינלאומי עופר פליישר (21, 2.09 מ'), יישאר בהפועל תל אביב בשלוש העונות הקרובות. פליישר ניהל מו"מ עם כמה קבוצות, בעיקר עם הפועל גליל עליון, אך החליט להישאר בהפועל תל אביב, לאחר שסולק חוב כספי של הקבוצה כלפיו. פליישר היה חתום על חוזה בקבוצה, אך שקל פנייה לבית משפט, להשגת שיחרור, בגלל אי קיום כמה סעיפים בחוזה עם תל אביב.

בינלאומי נוסף, האחוד לאוסף (30, 2.09 מ'), יישאר גם הוא בקבוצתו, מכבי תל אביב. לאוסף לא חתם עדיין על חוזה בדבר הופעתו בקבוצה, אך לא יעבור לקבוצה אחרת. אליצור נתניה, שהתעניינה בו, החתימה את סטיב מאלוביק. הפועל תל אביב החתים את ג'ון וויליאמס. הפועל חולון לא ניסתה להחתים את לאוסף והוא יישאר במכבי תל אביב.

זיקו (למעלה) עשה את הופעת הבכורה במונדיאל בבגדי נבחרת ברזיל ב־20 הדקות האחרונות מול צפון אירלנד. כאן הוא צוהל ביחד עם חבריו ז'וסימאר (מימין) ואלמאו אחרי הבקעת השער השלישי (צילום ראדיו אי־פי)

מאמן מארוקו: כאילו זכינו באליפות העולם

גיבורה של מארוקו עבדראזק חאירי (מימין) שהבקיע שניים מהשערים בניצחון הגדול 3–1 על פורטוגל שהעלה את מארוקו לשמינית הגמר (צילום ראדיו אי פי)

בית 6

גוואדלחארה (שרות "ספורט הארץ"). עשרים ושניים אלף הצופים באיצטדיון ה־3 במארס כאן, היו עדים להיסטוריה. לראשונה מאז החלו מישחקי הגביע העולמי ב־1930, העפילה נבחרת אפריקאית לשלב השני של טורניר הגמר. ומארוקו עשתה זאת בצורה משכנעת ומבהיקה, בניצחון 1–3 על פורטוגל.

עם שריקת הסיום היתה חגיגה גדולה. השוער המארוקאי זאקי חטף דגל אדום־ירוק של ארצו והקיף עימו את המיגרש. המאמן ז'וזה פאריה הכריז: "בשביל מארוקו הישג זה הוא כאילו זכתה בגביע העולמי". לגבי הפורטוגלים, שפתחו בניצחון 0–1 על אנגליה שהבטיח רבות, היתה זו אכזבה גדולה משום שההפסד דירג אותם במקום האחרון בבית 6 והרחיקם מהמשך המישחקים. אבל הם יודעים שנוצחו ע"י נבחרת טובה יותר, מאורגנת יותר ועם חלוצים יעילים הרבה יותר.

בשני המישחקים הראשונים הוכיחה מארוקו שיש לה הגנה חזקה. במישחק זה התברר שיש לה הרבה יותר מזה. גיבור הניצחון היה הקיצוני השמאלי עבדראזק חאירי בן ה־24, המשחק בקבוצת פ.א.ר ראבאט. חאירי, שהוא למעשה שחקן מוליך במערך המארוקאי, הבקיע שני שערים נהדרים בתוך שבע דקות וחיסל למעשה את פורטוגל. בדקה ה־19 בעט כדור שטוח מחוץ לרחבה שהפתיע את השוער הפורטוגלי ויטור דאמאש. בדקה ה־26 מסר המגן חליפה כדור קשתי מימין לשמאל. ההגנה הפורטוגלית קפאה וחאירי הגיח מאגפו, פגש את הכדור באויר והשמאלית שלו הכניעה בשנית את דאמאש. זה ירשם לבטח כאחד השערים היפים ביותר של מונדיאל 86.

החלוץ גבה הקומה קרימאו, המשחק בקבוצה הצרפתית לה־האוור, הבקיע את השער השלישי בדקה ה־61 בפריצה מצוינת במרכז.

פורטוגל שיחקה לראשונה כאן עם שני שחקני חוד, גומש ופוטרה. אבל גם אלה לא יכלו להגנה המארוקאית האיתנה שנכבשה רק פעם אחת, ולראשונה בטורניר זה, כאשר דיאמנטינו ניצל יציאה של השוער זאקי והקשית את הכדור מעליו ומעל מגיניו בדקה ה־79. אבל זה היה מאוחר מדי למנוע את ניצחונה של מארוקו, שדירג אותה בראש הבית וקבע שתישאר במונטריי ותשחק ביום שלישי נגד הנבחרת השניה בבית 5.

כינויו של ז'וזה פאריה, מאמנה הברזילאי של מארוקו שהתאסלם אחרי שהנבחרת הבטיחה עלייתה למכסיקו, הוא "מיסטר לאק". אבל כל מי שראה את מארוקו כאן יודע שזה לא היה ענין של מזל.

מארוקו — פורטוגל
1–3 (0–2)

השערים למארוקו: חאירי (19, 26), קרימאו (61). לפורטוגל: דיאמנטינו (79).

● מארוקו: זאקי; חליפה, ביאז, בוייאחיאוי, למריס; דולמי, בודרבאלה, האדאוי (סלימאני), טימומי; קרימאו, חאירי.

● פורטוגל: דאמאש; אלווארו (אגואש), פריירה, אוליביירה, אינאסיו; מאגלאייש, פאשקו, מגאל, סוזה (דיאמנטינו), גומש, פוטרה.

● שופט: אלן סנודי (צפון אירלנד).

● אורית פרידלנדר מתל אביב שיפרה בשבת באליפות ישראל לנוער את השיא לבני 14 בריצת 80 מטר משוכות 12.21. האליפות תימשך היום.

איומים טלפוניים למשפחת בוראס

מונטריי (אי־פי). עומאר בוראס, מאמן נבחרת אורוגואי, אמר בסוף השבוע כי משפחתו, השוהה במונטווידאו, קיבלה איומים טלפוניים, אך הוא המעיט בחשיבותם. "זו עבודה של מטורף — מישהו שלא הצליח להתמודד עם ההפסד לדנמרק. כשקבוצה עולה למגרש נדמה שהמדובר במלחמה. אם אתה מפסיד — הם רוצים לראות כיצד יורים בך". איומים טלפוניים הגיעו גם למלון בו שהתה הנבחרת האורוגוואית, אך בוראס לא נראה מוטרד בגללם.

רובסון: לינקר יכול להבקיע גם 5 שערים

בית 6

אנגליה — פולין
3–0 (0–0)

השערים: לינקר (8, 13, 35).

● אנגליה: שילטון; סטיבנס, פנוויק, בוצ'ר, סנסום; סטיבן, הודל, ריד, הודג'; לינקר (דיקסון), בירדסלי (וודל).

● פולין: מלינוארציק; פאוליק, מאיווסקי, ווידזייצקי, אוסטרובסקי; קומורניצקי (קאראש), דזיקנובסקי, מאטישיק (בונצול), אורבאן; בוניק, סמולארק.

● שופט: אנדרה דאינה (שוויץ).

מונטריי (שרות "ספורט הארץ"). בערב שלפני המישחק הגורלי של אנגליה נגד פולין, שוחח מנהל הנבחרת בובי רובסון עם החלוץ המרכזי שלו גארי לינקר. "הוא ביקש ממני להבקיע ארבעה שערים", מספר לינקר, "אני מצטער שלא הצלחתי למלא את מבוקשו של הבוס".

לינקר הסתפק במעט. הוא הבקיע רק שלושה שערים ואת בתוך 35 הדקות הראשונות במישחק נגד הנבחרת שדורגה במקום השלישי במונדיאל 82 בספרד. אנגליה היתה חייבת לנצח במישחק זה בכדי להעפיל לשמינית הגמר. הניצחון 0–3 הושג בצורה משכנעת, בהרכב כמעט מחודש, ואת אחרי פתיחה הססנית מאוד. בדקה הראשונה היתה פולין על סף הבקעה, כאשר זביגנייב בוניק מצא עצמו חופשי מול השוער פיטר שילטון אבל בעט הלוחשות לידיו.

שמונה דקות מאוחר יותר הבקיעה אנגליה את השער הראשון שלה במונדיאל 86. זה היה בסיומו של מהלך מבריק בו נטלו חלק ארבעה שחקנים. את המסירה האחרונה מסר המגן גארי סטיבנס מאחורה. הכדור עבר לקבוצת גארי לינקר הגיע בתיזמון מדויק והמשיך מקרוב פנימה.

חמש דקות מאוחר יותר כבר הובילה אנגליה 0–2. הפעם התפתחה ההתקפה משמאל. בירדסלי שלח את הודג' הצעיר, מחליפו של הקפטן הפצוע בריאן רובסון, וזה העביר למרכז. לינקר הגיע שוב בשניה הנכונה והבקיע את השער הפולני יוזף מלינארציק. השוער היה אשם ישירות בשער השלישי, כאשר לא הצליח להשתלט על כדור הקרן שבעט טרבור סטיבן. לינקר המתין לכדור ומקרוב מצא את הרשת בפעם השלישית.

במחצית השניה התנהל המישחק מרבית הזמן במרכז השדה. בוניק בעט כדור אדיר לקורה והיו עוד כמה הזדמנויות לשני הצדדים. אבל אנגליה השיגה את מה שרצתה, בראש ובראשונה בגלל שיפור ניכר במישחק ובטאקטיקה שלה וגם משום שפולין היתה יריב נוח ולא הסתגרה בהגנה. העובדה שריי וילקינס הושעה ובריאן רובסון נפצע שוב, אילצה את המנהל בובי רובסון לערוך שינויים. בנוסף ויתר גם על מארק הייטלי וכריס וודל. אנגליה מיעטה הפעם להגביה כדורים מהאגפים לרחבה והעדיפה מישחק על הקרקע והתפרסות נכונה. גלן הודל ניצח על המישחק ממרכז השדה. הודג' ובירדסלי המהירים, הביכו שוב ושוב את הגנת פולין וארבעת שחקני האחוריים שיחקו בתיאום ובתבונה, כפי שהם עושים במועדוניהם. היה כמובן גם גארי לינקר. המאמן הפולני אנטוני פיצ'ניצ'ק הודה אחרי המישחק: "אנגליה הפתיעה אותי. היא לא שיחקה בסיגנון הזה בשני המישחקים הראשונים".

למנהל רובסון היתה סוף סוף קצת נחת: "זה היה בראש ובראשונה מיבצע קבוצתי. כולם עבדו קשה על הניצחון הזה. איני נוהג לציין שחקנים, אבל הפעם אני חייב לומר מלים טובות על שילטון, ריד ובירדסלי וכמובן על לינקר", אמר רובסון. הוא סיפר שבמחצית אמר ללינקר: "אתה יכול להיכנס היום להיסטוריה ולהיות הכדורגלן הראשון שיבקיע חמישה שערים במישחק אחד בטורניר גמר הגביע העולמי".

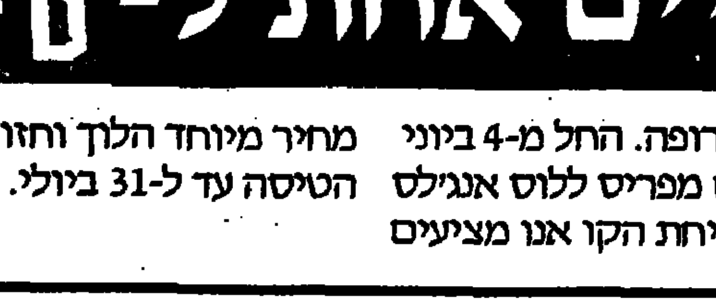

האיש שהעלה את אנגליה לשמינית הגמר — גארי לינקר שהבקיע שלושה שערים בתוך 35 דקות לרשת הפולנית בניצחון האנגלי 3–0 (צילום ראדיו אי־פי)

למאמן הספרדי יש טענות קשות לשיפוט

בית 4

מאת פידרו ואלסקי

ספרד — אלג'יריה
0–3 (0–1)

השערים: קאלדרה (17, 68), אלוי (72).

● ספרד: זוביזארטה; טומאס, ויקטור, גויקואצ'אה, קאמאצ'ו; מישל (סניור), גאייגו, פרנציסקו, קאלדרה; בוטראגואנו (אלוי), סלינאס.

● אלג'יריה: דריד (אל־האדי); מגאריה, קוריצ'י, גינדה, מנסורי; סעיד, מאדיה, בלומי, מאדזר; הארקוק, זידאנה (מנאד).

● שופט: שיזאו טאקאדה (יפאן).

מונטריי (אי־פי). עשרים וארבע שעות אחרי הצלחתה הגדולה של מארוקו, כשלה אלג'יריה במאמציה להיות הנבחרת האפריקאית השניה שתופיע בסיבוב השני של מישחקי גמר הגביע העולמי. הפסדה 0–3 לספרד הותיר אותה עם נקודה אחת בבית 4 והיא חוזרת הביתה מאוכזבת.

לפני ארבע שנים, בספרד, צברה אלג'יריה 4 נקודות בבית המוקדם, אבל גם אז לא עלתה לשלב הבא.

בנוסף לכך איבדה אלג'יריה את שוערה המצוין נאסראלדין דריד, שנפגע בהתנגשות אווירית עם הבלם הספרדי אנדוני גויקואצ'אה בדקה ה־13. השוער התפתל מכאבים אבל אחרי טיפול חזר, קצת מגושם, אל בין הקורות. ובדקה ה־17 הוא נכנע לשער מהיר של הקשר הנוטה להתקפה ראמון קאלדרה, אחרי מסירה טובה של חוליו סאלינאס. כעבור דקה התמוטט דריד, הוצא מהמיגרש על אלונקה והוחלף ע"י אלהאדי. דריד נשאר לבדיקות בבית חולים מקומי עם כאבים עזים בצוואר.

המישחק האלג'ירי היה נוקשה מאוד. המאמן הספרדי מיגל מנויס מתח ביקורת קשה על השופט היפאני טאקאדה, שלא נקט ביד חזקה נגד המגינים האלג'ירים. "לפני המונדיאל הבהירו ראשי פיפ"א שלא יתירו מישחק גס. מסתבר שהשופטים לא מילאו את ההנחיות שקיבלו". ואכן שלושה כדורגלנים ספרדים נפגעו במהלך המישחק ומנויס אמר שלא ברור אם יוכלו לשחק בשמינית הגמר. המדובר בחלוץ אמיליו בוטראגואנו, שהוחלף במחצית, הקשר מישל והחלוץ סלינאס. ארבעה כדורגלנים ספרדים נפצעו במישחקים קודמים והקשר גורדילו אף נאלץ להחמיץ את המישחק נגד אלג'יריה.

קאלדרה הבקיע שער שני לספרד בדקה ה־68 וכעבור ארבע דקות הוסיף אלוי, מחליפו של בוטראגואנו, את השער השלישי. לאלג'ירים היתה הזדמנות אחת, כאשר ראשיד הארקוק, המשחק בקבוצה האנגלית נוטס־קאונטי, נגח כדור נפלא אבל השוער הספרדי אנדוני זוביזארטה תפס בצורה מרהיבה.

המאמן מנויס היה שבע רצון בסיום, אבל טען שרק בגלל השופטים נמנע מנבחרתו מקום ראשון בבית 4. הוא התייחס בעיקר לפסילת השער התקני שהבקיעה נבחרתו במישחק הראשון נגד ברזיל.

● בחוף גינוסר בכנרת הסתיימה בשבת אליפות הנוער של ישראל בשיט מפרשיות, ששימשה לקביעת נציגי ישראל לתחרויות בינלאומיות. ואלה המנצחים: רגם לייזר — גל קלופלד מהפועל עין המפרץ, גלשני רוח — גור שטיינברג מהפועל תל אביב, רגם 420 — שי כבר ורן מאירוביץ' מזבולון בת ים.

ג'נינגס הציל את אירלנד מתבוסה גדולה מול ברזיל

בית 4

ברזיל — צפון אירלנד
3–0 (2–0)

השערים: קארקה (15, 87), ז'וסימאר (42).

● ברזיל: קארלוס; ז'וסימאר, אדיניו, ז'וליו סזאר, בראנקו; אלמו, אלמאו, ז'וניור, סוקראטס (זיקו); מילר (קאסאגראנדה), קארקה.

● צפון־אירלנד: ג'נינגס; ניקול, מקדונאלד, אוניל, דונאגי; קאמבל (ארמסטרונג), מקילוריי, מקרירי, ווייטסייד (המילטון); סטיוארט, קלארק.

● שופט: זיגפריד קירשן (מזרח־גרמניה).

להשאיר 4 פייקות ללוגו

גוואדלחארה (שרות "ספורט הארץ"). פאט ג'נינגס חגג ביום השישי את יום הולדתו ה־41 באיצטדיון חליסקו במישחק מול המועמדת הראשונה לזכיה בגביע העולמי — ברזיל.

"איזו דרך לחגוג את יום הולדתך", אמר טרי ניל, לשעבר קפטן נבחרת צפון־אירלנד ומנהלה.

ואכן ג'נינגס היה השחקן העסוק ביותר בשדה במה שהסתבר עם שריקת הסיום שהיה מישחק הפרידה שלו. רק עמידתו המצוינת בין הקורות מנעה מנבחרתו הפסד גבוה יותר מ־3–0, מול נבחרת ברזילית המגלה שיפור ממישחק למישחק. ג'נינגס הציב במישחק זה שיא הופעות במישחקים בינלאומיים (119) שיירשם עוד זמן רב עד שישברו אותו. כמה מהעצירות שלו בשלבי הסיום, היו ממש מדהימות ואחת מהן הביאה לקריאות התפעלות של שדרן הבי.בי.סי שאמר: "זהו פאט ג'נינגס בן ה־21. לא ייתכן שהוא בן יותר מ־21".

צפון אירלנד שיחקה היטב. היו לה גם הזדמנויות שלה ועצירה אחת של השוער הברזילי קארלוס מבעיטה נפלאה של סמי מקילורי, הוכיחה שלברזיל אכן יש שוער מצוין. אבל בסוף הכל לא היו לה הכלים להתמודד נגד ברזיל כפי שהציגה ביום השישי.

בהרכב הברזילאי היו הפעם שני שינויים. ז'וסימאר החליף בעמדת המגן הימני את אדסון הפצוע ומילר הצעיר עלה במקום קאסאגראנדה. והיה זה מילר הצעיר והשחרחר שבישל את השער הראשון בדקה ה־15. הוא פרץ באגף הימני, מסר כדור שטוח למרכז וקארקה המשיכו בבעיטה שטוחה פנימה. בדקה ה־30 יצא מילר אחרי שנפגע ובמקומו נכנס קאסאגראנדה. ארבע דקות לפני ההפסקה הובקע השער היפה ביותר שנראה עד כה במונדיאל. ז'וסימאר התנהל לאיטו ולפתע בעט כדור מסובב מ־25 מטרים. גם לג'נינגס לא היה מענה לכדור הזה שמצא עצמו ברשת ממש ליד החיבורים של המשקוף והקורה. עכשיו היה ברור כבר לאירים האמיצים שאפסו סיכוייהם להעפיל לשמינית הגמר. ג'רי ארמסטרונג ובילי המילטון החליפו את דויד קאמבל ונורמן ווייטסייד. אבל החילוף המשמעותי היה בעבר השני. לראשונה בטורניר זה ראינו בפעולה את החולצה מספר 10 של ברזיל. זיקו נכנס במקום סוקראטס והיה אחראי לסיום המזהיר של הצהובים־ירוקים. הוא עצמו וכן קאסאגראנדה וקארקה היו קרובים להבקעת שערים ורק ג'נינגס הנפלא מנע זאת מהם.

אבל גם השוער הצפון־אירי לא יכול היה למנוע את השער השלישי. שלוש דקות מהסיום, זיקו נשלח לתוך הרחבה, הסיט באמנות בעקבו את הכדור לעברו של קארקה, שבעט ללא היסוס פנימה, שערו השני במישחק והשלישי בטורניר. ברזיל צברה איפוא 6 נקודות, הבקיעה חמישה שערים ולא ספגה שער. צפון־אירלנד חוזרת הביתה בידיעה שנתנה את כל מה שיש לה.

"ברזיל היא הפייבוריטית שלי לזכות בגביע", אמר ווייטסייד, "יש להם כמה דברים שאין לאף נבחרת אחרת כאן. הנגיעה הראשונה שלהם בכדור היא משמעותית ביותר. זה מאוד קשה. יכולתם להחזיק בכדור ולשחררו בשניה הנכונה, מקשה מאוד על היריב. תמיד יש הרגשה שיש להם שלושה־ארבעה שחקנים יותר. קשה מאוד לחלץ את הכדור מרגליהם. מאוד הייתי רוצה שהם יזכו בגביע".

שיא חדש: הרחקה תוך 53 שניות

בית 5

אורוגואי — סקוטלנד
0–0

● אורוגואי: אלווז; ריוגו, אסוזה, גוטיירס, באטיסטה; קאבריה, סאראלגי, סאנטין, סאר לאווה; פרנצ'סקולי (אלזאמנדי), דה־סילוה.

● סקוטלנד: לייטון; גאו, ניירי, מילר, אולביסטון; סטראקן, אייטקן, מקסטיי, ניקול (קופר); שארפ, סטורק (ניקולאס).

● שופט: ז'ואל קיניו (צרפת).

נזה (אי־פי). למרות ששיחקה במשך 89 דקות בעשרה שחקנים, התגוננה אורוגואי בנחישות, סיימה בתיקו־אפס עם סקוטלנד והעפילה ברגע האחרון לשמינית גמר הגביע העולמי. היא תפגוש ביום שני בפואבלה את ארגנטינה בדרבי דרום־אמריקאי.

כאשר חלפו 53 שניות משריקת הפתיחה, ביצע חוסה באטיסטה תיקול גס על הקשר הסקוטי נמוך הקומה גורדון סטראקן. השופט הצרפתי ז'ואל קיניו לא היסס והורה לו מיד לעזוב את המיגרש. היתה זו ההרחקה המוקדמת ביותר בתולדות המישחקים. "השופט ניסה להרוג את המישחק ע"י הרחקתו של באטיסטה", אמר אחרי שריקת הסיום המאמן האורוגוואי עומאר בוראס, "לא נותרה לנו ברירה אלא להתגונן עם עשרה שחקנים, אחרת היינו מנוצחים".

ואכן הדרום־אמריקאים בילו את מרבית הזמן בהצטופפות בהגנה ונקטו בכל התכסיסים הקיימים לבזבוז זמן. הסקוטים החזיקו מרבית הזמן בכדור אבל שיחקו באיטיות, ללא מעוף ודמיון והקלו את המלאכה על יריביהם. אלכס פרגוסון, מנהל הנבחרת הסקוטית, האשים את בוראס שהפך את המישחק לבדיחה. אבל האמת היא שסקוטלנד, אחרי שני מישחקים טובים, איכזבה מאוד.

פרגוסון הפתיע, כאשר לא הרכיב את הקפטן שלו גראם סונס. וחסרונו של כדורגלן מנוסה זה, המארגן את ההתקפות ממרכז השדה, הורגש היטב. גם הכנסתם של צ'ארלי ניקולאס ודייבי קופר במהלך המחצית השניה, לא שינתה הרבה.

ההזדמנות הטובה ביותר לסקוטלנד להשיג שער היתה בדקה ה־17, כאשר סטיב ניקול מליברפול, מצא עצמו חופשי לחלוטין מול שוער אורוגואי אבל בעט בצורה עלובה והחמיץ. היו לסקוטים עוד כמה הזדמנויות. אבל בסך הכל השיגה אורוגואי את מה שרצתה. מחוות השמחה עם שריקת הסיום התאימו יותר לנבחרת שזכתה בגביע העולמי, ולא לאחת ששיחקה כדורגל שלילי כל כך.

סקוטלנד כשלה פעם נוספת בניסיונה לעבור את השלב הראשון. "זה יום קשה עבורי", אמר המאמן פרגוסון. "אני מתקשה אפילו לאחל לאורוגוואים הצלחה בהמשך". אבל האמת היא שנבחרת שזכתה בנקודה אחת והבקיעה שער אחד בשלושה מישחקים, לא יכולה לבוא בטענות לאיש. הסקוטים היו אמורים לעזוב את מכסיקו אתמול.

חדש! חניית ביניים אחת ל- HOLLYWOOD. רק- 808$.

מעתה קשר נוח וחדש להוליווד דרך אירופה. החל מ-4 ביוני ט.וו.א מפעילה טיסה ללא חניית ביניים מפריס ללוס אנג'לס בכל יום ראשון, רביעי, ושישי. לרגל פתיחת הקו אנו מציעים מחיר מיוחד הלוך וחזור. תחילת הטיסה עד ל-30 ביוני, גמר הטיסה עד ל-31 ביולי. פנו לסוכן הנסיעות שלכם.

TWA מובילה לאורך כל הדרך לארה"ב.

מכון בין אל-עלם

3 דרוזים מרמת הגולן הורשעו על מסירת מידע למודיעין הסורי

ניסו להתגייס למיליציה של ג'ונבלט, נעצרו על ידי אנשיה, אחר כך הועברו לידי המודיעין הסורי ובסופו של דבר שיתפו עימו פעולה

(ע). שלושה דרוזים מרמת הגולן, שעברו ללבנון ומשם לסוריה, הורשעו בבית המשפט המחוזי בנצרת במסירת מידע לסורים על מחנות צה"ל. הם גם הביעו נכונות לסייע בעתיד למודיעין הסורי.

שלושת הנאשמים, יאסר סביה חואר בטחיש, בני 25, מהכפר מסעדה ומאמין סבאג בן 19 ממג'דל שאמס הואשמו ביציאה שלא כדין מישראל, בקיום מגע עם סוכני חוץ ומסירת מידע לאויב. השלושה, שהודו באשמות שיוחסו להם, הורשעו ע"י נשיא בית המשפט, יוסף בהלול והשופטים מיכה לינדנשטראוס ואביגדור מישאלי.

מכתב האישום נגד השלושה עולה, כי בנובמבר 1985 עזבו את כפריהם ויצאו ללבנון במטרה להתגייס למיליציה של ואליד ג'ונבלט. כהגיעם ללבנון נעצרו ע"י כוחות ג'ונבלט, שחקרו אותם במשך כמה חודשים.

בתוך תקופה זו הועבר הנאשם הראשון לדמשק ואילו השניים האחרים שהוחזרו בתום חקירתם הוצבו לכוחות ג'ונבלט.

תקופת השהייה לא נראתה לשניים והם החליטו לעבור לסוריה. זמן קצר לאחר שחצו את הגבול, הם נעצרו ע"י המודיעין הסורי, שחקר אותם.

הם מסרו לאנשי המודיעין מידע על מחנות צה"ל ברמת הגולן ופרטים על תושבי כפריהם, המשתפים פעולה עם השלטונות הישראליים.

הנאשמים, יאסר סביה וסבאג, הודיעו לחוקריהם הסורים, כי הם מוכנים להמשיך ולסייע למודיעין הסורי גם בעתיד.

גזר דינם של השלושה יינתן ע"י השופטים בהלול לינדנשטראוס ומישאלי, ב־14 לחודש יולי.

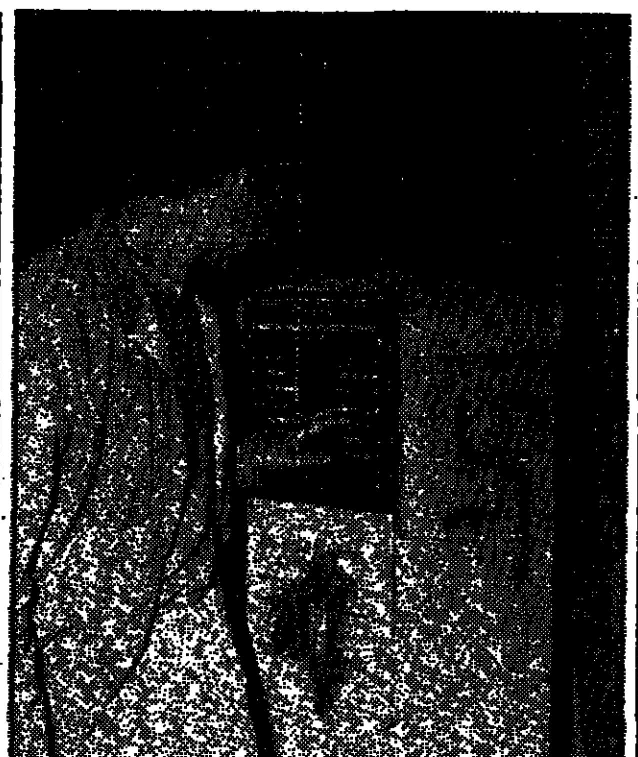

שוטר לבוש אזרחית בודק את צלב הקרס והסמכאות שצוירו בדלת הכניסה של הקונסוליה האוסטרית ברחוב תובבי ציון בירושלים (צילום רחמים ישראלי)

האחראי בעת"א למלחמה ביתושים טס היום לראות כדורגל במקסיקו

ביום ה' בערב ריססו את העיר שני מסוקים ואולם הפעולה הופסקה טרם כניסת החג, עקב התערבות המועצה הדתית

מאת חיים הנדוורקר
סופר "הארץ" בתל אביב

יו"ר איגוד ערים דן לתברואה, אריה קרמר, מי שאחראי למלחמה ביתושים, יוצא היום למקסיקו כדי לצפות במשחקי גביע העולם בכדורגל. גם ראש עיריית תל אביב, שלמה להט, יוצא לגרמניה ואנגליה, במסגרת הסכמי ידידות עם ערים בגרמניה וכן בעבור קרן תל אביב לפיתוח.

בתגובה לשאלה אמר קרמר, כי בתחומים שבשליטת איגוד הערים לתברואה מתקיימת כל העת פעולות מניעה והמוקד הבעייתי של היתושים איננו בשטחים הנתונים לאחריותו. יחד עם זאת כל בעיה שתתעורר, תטופל על ידי מהנדס האיגוד, יעקב שיינברג. עוזר של ראש עיריית תל אביב, אלחנן כהן, מסר בתגובה כי "המלחמה ביתושים לא תיפסק וכי הפקידות הבכירה של העירייה תטפל בעניין" וכן "המלחמה ביתושים הופקדה בידיים נאמנות."

בערב החג ביצעו שני מסוקים פעולות ריסוס נגד יתושים בשמי תל אביב. הפעולות היו מתוכננות להימשך מעט אחרי כניסת החג ואולם בהתערבות אנשי המועצה הדתית הופסקו פעולות הריסוס עם כניסתו.

המשטרה תבקש כנראה להאריך את מעצר ראש עיריית אשדוד

פקידים בעירייה: קבלן מקומי יהיה עד מדינה

מאת איתן רבין

היחידה לחקירות הונאה, בהר אשתו של תת ניצב יורם נתן, תבקש כנראה להאריך את מעצרו של אריה אוולאי ראש עיריית אשדוד ביום ד', בתום 10 ימי המעצר שלו, עקב הסתעפות החקירה.

חבר מועצת העיר שמשון פז (ליכוד) מסר כי הודיע על מינהל לא תקין בעיריית אשדוד בשני מכתבים ששיגר למשרד הפנים, וכי משרד הפנים הוא זה שהעביר את התלונות למשטרה ולא הוא. הוא הוסיף כי הוזמן להעיד במשטרה לאחר ששלח את המכתבים למשרד הפנים. כן אמר שקבלנים מאשדוד התלוננו בפרשה במשטרה.

נמסר כי מי שהיה היועץ המשפטי לממשלה, פרופ' יצחק זמיר, עיין בחומר החקירה נגד אוולאי ואישר את מעצרו. פקידים בעיריית אשדוד ידעו לספר כי קבלן מקומי, שהתלונן נגד אוולאי, ישמש כעד מדינה בפרשה.

ממלא מקום ראש עיריית אשדוד, אפרים גור, אמר כי הוא צופה, שגם אותו יזמינו לחקירה, או לפחות לשיחת הבהרה.

הכחשות המטה הארצי

דובר המטה הארצי של המשטרה הכחיש בסוף השבוע טענות של מקורבי אוולאי כנגד תנ"צ יורם נתן, כי פעל בנקמנות כלפי אוולאי לאחר שראש העיר סרב לפטר עובד על פי דרישתו. הדובר הביע צער על כי לא ניתנה לו הזדמנות להגיב במועד על האשמה זו, שהתפרסמה ב"הארץ".

בהגיבו על האפשרות שתוגש בקשה להארכת מעצרו של אוולאי, אמר הדובר כי רק ביום ד' יוחלט במשטרה אם יש מקום להגיש בקשה מעין זו.

אשר לאפשרות שאחד הקבלנים יהפוך עד מדינה אמר כי אין המשטרה נוהגת למסור פרטים על כך.

מקור במשרד הפנים אישר כי חומר החקירה אכן הועבר ליועץ המשפטי לממשלה.

בתוך כמה שבועות ייקבע אלו הורמוני גדילה יותרו לשימוש

ועדה של משרד הבריאות תקבע, אם לאסור כליל שימוש בהורמון גדילה ממקור הומאני ובמקביל נערכים דיונים בבקשה לאישור שימוש בהורמון גדילה סינתטי

מאת מיכאל גרטי
סופר "הארץ" לענייני בריאות

ועדה מיוחדת של משרד הבריאות תקבע בתוך כמה שבועות אם לאסור כליל את השימוש בהורמון גדילה המופק מבלוטות ההיפופיזה (ממקור הומאני) ובמקביל, נערכים דיונים בבקשה לאישור השימוש בהורמון גדילה המופק בשיטות ביוטכנולוגיות (סינתטי).

כצעד ביניים נקבעו כבר לפני חודשים אחדים הגבלות המורות לשימוש בהורמון הגדילה בטיפול בילדים, שגופם חסר הורמון זה.

ההגבלות קובעות, כי אסור להתחיל טיפול בהורמון גדילה במטופלים חדשים, אלא אם מניעת הטיפול כרוכה בסיכון חיים, או שדחיית התחלתו של הטיפול עלולה למנוע את האפשרות לתת אותו בשל גמר הגידול הטבעי ו"סגירת העצמות" של המתבגר.

ההגבלות על הטיפול בהורמון הגדילה ממקור הומאני הוטלו, לאחר שהשימוש בו נאסר כליל בארה"ב, קנדה ואנגליה — ובעקבותיהן הלכו גם אוסטריה, שוודיה, פינלנד, הולנד, בלגיה אוסטרליה, ניו־זילנד ופורטוגל. ההפסקה הושפעה מכך שלאחר שארבעה חולים שטופלו בעבר בהורמון גדילה ממקור הומאני, נפטרו ממחלת עצבים ויראלית קשה (מחלת קרויצפלד־ג'ייקובס). הגיל הממוצע של היפגעות ממחלת קרויצפלד־ג'ייקובס הוא 57, אך המטופלים נפגעו במחלה בגילים שבין 21 ל־34 — כמה שנים לאחר שהסתיים הטיפול בהם בהורמון הגדילה ההומאני.

התחליף הנבחן להורמון הגדילה ממקור הומאני הוא הורמון גדילה סינתטי. הורמון כזה אושר לשימוש על ידי רשות התרופות הפדראלית של ארה"ב — ומותר היום בשימוש ב־19 מדינות נוספות. אחת החברות המייצרות הורמון גדילה סינתטי — חברת קאבי־ויטרום משוודיה — הגישה בקשה לאישור השימוש בהורמון הגדילה הסינתטי שלה בישראל. (החברה ייצרה בעבר הורמון גדילה ממקור הומאני אך בעקבות איסור השימוש בו במדינות שונות החליטה לעבור לייצור הורמון סינתטי).

"כוסה, אמר לפני שבוע הפרופ' צבי לרון כי השימוש בהורמון הגדילה ממקור הומאני הוא בטוח. בעקבות פרסום דבריו הביעו שני מומחים אחרים תרעומת עזה — שכן הנושא עדיין נתון בבדיקה של ועדה במשרד הבריאות.

רווקה בת 31 נעצרה בחשד כי רצחה את ולדה לפני כשנתיים

לחוקריה סיפרה כי כשעבדה כפועלת ניקיון בבי"ח בצפת הכירה גבר והרתה לו

מאת נורית בהנא
סופרת "הארץ"

אשה בת 31 מאחד מכפרי הגליל המערבי נעצרה לחקירה, בעקבות מידע "מודיעיני", כחשודה שרצחה ולד בן יומו. יחד איתה נעצרו גם אחותה, אחיה וגיסתה.

החשודה במעשה, רווקה, סיפרה לחוקרי משטרת כרמיאל, כי לפני כשנתיים, כשעבדה כפועלת ניקיון בבית החולים ע"ש רבקה זיו בצפת, הכירה גבר והרתה לו, וכעבור תשעה חודשים ילדה בן.

לטענתה, תחת איומים של בני משפחה חנקה את הוולד במו ידיה. גיסתה ואחותה של החשודה אמרו, כי הן קברו את הוולד [illegible] משטרה [illegible] לא [illegible] כה את הגופה.

ביום ה' הובאו כל הארבעה להארכת מעצר בבית משפט השלום בעכו. השופט מאיר רואק האריך את מעצרן של החשודה ברצח ושל אחותה ב־15 יום. השופט נעתר לבקשת המשטרה לשלוח להסתכלות לתקופה זו. מעצרם של האח והגיסה הוארך בשבעה ימים.

2 בלשים הואשמו באלימות, לשון גסה ובאי הזדהות

מאת נורית אמיתי

שני רבי סמלים מהיחידה המרכזית במחוז תל אביב הואשמו בבית הדין המשמעתי של המשטרה בשימוש באלימות שלא לצורך, בלשון גסה בהיותם בתפקיד ובאי מילוי הוראות חובת הזדהות. השניים, בני שטמלר ויהושע חלפון, הואשמו כי בלילה בחודש יוני 1984, לאחר ששוטרים הבחינו בשלמה לוי, ברחוב יצחק שדה בתל אביב, והוליכו לבדיקה, הגיעו הבלשים במקום, ותקפו את שלמה לוי, שישב במכוניתו.

על פי כתב האישום תפס שטמלר את המתלונן ומשכו החוצה, ואילו חלפון בעט בצלעותיו. השניים אף הואשמו על ידי התובע פקד חיים גמליאל, כי פנו בפניו של המתלונן והשתמשו כלפיו בלשון גסה בקראם אליו "מניאק" ו"בן זונה". לוי נשרט בידו הנמצאו והגרם נזק למשקפיו.

השניים גררו את לוי והכניסוהו בכח למכונית והובילוהו לתחנת מרחב ירקון שם שוחרר בערבות. בתחנת המשטרה סרבו השוטרים להזדהות בפרטיהם.

הנאשמים כפרו באשמות המשפטם נדחה.

איים על השוטרים ברימון ונמלט

מאת איתן רבין

עבריין רכוש מוכר, אשר נעצר אתמול על ידי שוטרים ממשטרת עזה לצורך זיהוי, איים על השוטרים ברימון רסס צה"לי ונמלט.

כוחות משטרה גדולים החושו לאזור מגוריו של העבריין, ג'מע סלים אל סתבני (37) המוכר למשטרה. כעבור שעות אחדות הגיע לשם האיש, בידו האחת הרימון, ובידו השנייה אולר. אולם הפעם הוא לא ניסה לברוח מן השוטרים, אשר הורו לו להיכבע באקדחים שלופים בידיהם ונעצר.

כוחות הביטחון ומשטרת עזה חוקרים עתה כיצד הגיע רימון רסס צה"לי לידיו של העבריין.

ברברה ברכט־שאל הוחתמה, לטענתה, עם כניסתה לארץ על התחייבות שלא להתבטא בנושאים פוליטיים

משרד החוץ: להד"ם

מאת חיים הנדוורקר
סופר "הארץ" בתל אביב

ברברה ברכט־שאל, בתו של ברטולט ברכט ורעייתו של השחקן אקהרד שאל, הופיעו במסגרת פסטיוואל ישראל. אמרה אתמול ב"מוספשבת" בתיאטרון הבימה בתל אביב, כי לפני שנכנסה לארץ החתימו אותה על כך שלא תתבטא בנושאים פוליטיים במהלך ביקורה בישראל.

לפיכך, בשיחתה עם מיכאל הנדלזלץ מ"הארץ" נמנעה ברכט־שאל, אורחית גרמניה המזרחית מכל תשובה שיכולה להיות לה השלכה פוליטית. יחד עם זאת ציינה, כי איננה רואה כל מניעה כי ה"ברלינר אנסמבל" יבוא להופיע בארץ.

מקורות במשרד החוץ שנתבקשו להגיב על הדברים הכחישו מכל וכל את דברי ברכט־שאל.

ב"מוספשבת", המאורגן על ידי "הארץ", עיריית תל אביב ובזמות קונטרול ראשה, התייחס ראש עיריית תל אביב לפגישה שהתקיימה אצל ראש הממשלה בעניין המתיחות שנוצרה בין דתיים לבין חילוניים בארץ.

ערך את העמוד: יצחק לאור

מושבי הצפון יגייסו מלווה פנימי בסך 12 מיליון ד'

כל יחידה מושבית תשלם לארגון בין 3,000 ל־5,000 ד'

(ע). האסיפה השנתית של ארגון הקניות של מושבי הצפון קיבלה לאחרונה החלטה לגייס מלווה פנימי בסך 12 מיליון דולר מהמושבים החברים בארגון. כל יחידת משק מושבית תצטרך לשלם לארגון בין 3,000 ל־5,000 דולר לפי קריטריונים, שייקבעו ע"י המושב.

החלטת הארגון נתקבלה בגלל מצב החקלאות בארץ והלחצים הכספיים, שנוצרו בארגון בשל הריבית הגבוהה.

אברהם כרמאור, מנכ"ל ארגון הקניות של מושבי הצפון, אמר ביום חמישי לכתב עתי"ם, שנוסף לתביעות הצודקות שיש לסקטור החקלאי כלפי הממשלה החליטו חברי הארגון לבוא בתביעות גם אל עצמם.

היום תונח אבן פינה לשני ישובי בדואים חדשים בנגב

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

במעמד שר החקלאות אריה נחמקין, סגנו, אברהם כץ עוז ואישי ציבור, תונח היום אחר הצהריים אבן פינה לשני ישובים בדואים חדשים בנגב — לגיה וחורה. שני הישובים אמורים לאכלס כ־2000 בדואים. ישובים אלו היו אמורים לקום לפני שלוש שנים, אך מסיבות פוליטיות הופסקה התוכנית להקמתם.

עם אכלוסם של לגיה וחורה, יהיו בנגב שבעה ישובים בדואים והם: רהט, שגב שלום, לגיה, חורה, כסייפה, תל־שבע. ממשרד הפנים נמסר בתשובה לשאלה, כי אין בשלב זה תוכניות נוספות להקמת ישובים חדשים וההערכה היא ששבעת הישובים יאכלסו את כל התושבים הבדואים בנגב.

חבילת נופש מדהימה באילת במחירי מבצע

★ נסיעה באוטובוס ממוזג ומפואר עם ארוחות בוקר ועתונים
★ שייט ביאכטה עם ארוחות צהריים
★ רכב שכור באילת (לפי הזמנה - לא כולל ק"מ וביטוח)
★ פנקס הנחות למסעדות ולמתקני נופש באילת
★ 3 או 4 לינות בבתי המלון באילת

פרטים והרשמה: טיולי הגליל:
תל־אביב, רח' הירקון 142 טל': 220819, 250651, 225617, 221372
רח' בן־יהודה 42 טל': 203311
ירושלים, רח' בן סירא 3 טל': 02-246658
טבריה, רח' הירדן 10 טל': 067-22660, 067-20550, 067-20330

זה לא באוויר-זה צ'רטרבוס טיולי הגליל

סע במכונית אמריקאית ותרגיש בהבדל...

אפשרות לאשראי בתנאים נוחים עד 36 חודש.

GM FEEL THE DIFFERENCE GENERAL MOTORS MAKES.

ליאו גולדברג בע"מ
המניע להצלחת שברולט וביואיק בישראל

ת"א: אולם תצוגה, דרך פ"ת 86, טל. 336911 חיפה: דרך יפו 132, טל. 04-530281-5
ירושלים: שלומציון המלכה 15, טל. 234536, 02-231798 באר־שבע: מורדי הגיטאות 96, טל. 057-70507
סוכני משנה: חיפה: בית המכונית יפו 19, טל. 512251 פ"ת: כהן את מילה, בר כוכבא 39, טל. 911159

חברה ותיקה עם רעיונות צעירים

שילוב של רעיונות צעירים עם האיכות הידועה של 4 נגרים זה דבר שכדאי לראות.

הגיעו מבחר גדול של פינות ישיבה מרהיבות ביופיין.

אין לנו סניפים.

שם טוב לא בונים ביום אחד

45 שנות איכות בריהוט
4 נגרים
רח' הירקון 321 ת"א טל. 450627/0, 444932

למלון לדום

כה לחי

דוד ברמן בע"מ
ביפוחים

מה מתבשל?

קראו החודש ב- מזון ומטבח
כתב העת לענייני מזון, ארוח והזנה

עכשיו! ניתן להשיג את "מזון ומטבח" גם בקיוסקים ובחנויות העתונים.
המחיר: 1.85 ש"ח בלבד.

קראו החודש: ★ מגוון גבינות ומאכלי גבינה לשבועות ★ השחזת סכינים מקצועית ★ ביקורת מסעדות ★ מדור יינות ★ תבלינים ★ יבוש ירקות ★ הקונדיטוריות של נעם ★ מוצרים חדשים ועוד.

מזון ומטבח מקבוצת דפי זהב, טל. למנויים: 03-7532345

שר האנרגיה והתשתית
משה שחל
יהיה הערב אורח מסיבת העתונאים השבועית בקול ישראל
השדור יהיה לאחר חדשות השעה 18.00 ברשת ב'
מנחה: יצחק גולן

מלון פרנק נהריה

מרכז גורדייף אוספנסקי
052-78423

מנורות בדניש

דניש מציגה מבחר מנורות איטלקיות מתוצרת
FLOS-ARTELUCE-LUMINA
יצרני גופי התאורה המובילים בעולם.

המבחר הוא עשיר, מגוון ומתאים לכל מטרה: לדירות ובתים פרטיים, למשרדים ובנייני ציבור. מנורות פנים דירתיות ומנורות חוץ לגנות, גינות ושטחי ציבור.

כל הדגמים בעיצובים יחודיים ובלעדיים ובטכנולוגיה החדישה ביותר.

הכנסו לאחת מחנויות דניש ברחבי הארץ לקבל יעוץ אישי, הדרכה ועזרה בתכנון התאורה בביתכם על ידי צוות מקצועי.

דניש

חנויות: תל-אביב: ככר המדינה - פינת ויצמן ר"ג: דרך ז'בוטינסקי 104 ירושלים: רח' שמאי 16 חיפה: ככר סטלה מאריס, כרמל צרפתי באר-שבע: רח' חברון 4

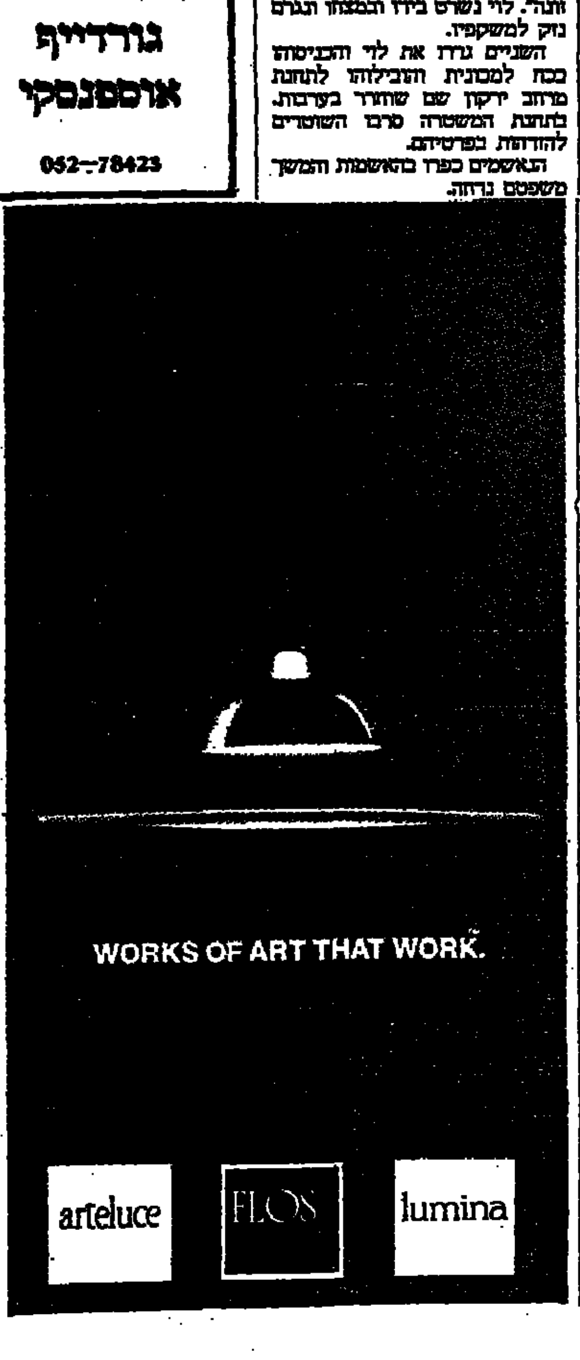

גני גלים ספורט ונופש

פארק מים חדש בהרצליה

שתי מגלשות מים המתנשאות לגובה 10 מטר, ובריכה לסירות מנוע מתנגשות. הפתיחה נקבעה לתחילת יולי 1986.

מועדון ספורט ונופש גני גלים

מעמיד להנאת המנויים ואורחיהם, 3 בריכות שחיה (אחת אולימפית), חדרי כושר והתעמלות עם ציוד חדיש ומשוכלל, חוגים מכל הסוגים, מזנון, דשאים ופינות מי.

שחיה לילית בימי שני ורביעי בכל שבוע.

ארועים, מסיבות ורקודים,

יתקיימו על הדשא, ומסביב לבריכות. בילוי על רמה, והקפדה על איכות חיים.
ההרשמה: לעונה המסתיימת ב־31.3.87 נמשכת מחירים מיוחדים והסדר תשלומים.
משרדי המועדון: ברחוב ז'בוטינסקי, הרצליה על יד המטוות האולימפי.
טלפון: 052-547733

כנסי המועצה לשיווק פרי הדר עם פרדסנים:

1. באזור אבן יהודה שנקבע ליום ג' 17.6.86 בשעה 20.00 בבית יחיאל אבן יהודה
2. באזור חדרה פרדס חנה שנקבע ליום ה' 19.6.86 בשעה 18.30 בבית הספר החקלאי פרדס חנה

נדחים

על מועדים חדשים תבואנה הודעות נפרדות

המועצה לשיווק פרי הדר

הארץ

קבלת מודעות:
רח' הנגב 4, ת"א
טל. 03-371261.
המחיר למודעה 35 ש"ח
המחיר למילה 4.38 ש"ח
המחירים כוללים מע"מ

הלוח הארצי
הארץ חדשות

חדשות העיר כלהעיר צומת השרון כאן הדרום הלוח הבטוח

ת"א גוש דן והשרון
המשך

טריומף
לנצ'יה
מוריס
מיני מינור
מרצדס
נ.ס.או.
סאאב
סובארו
סוזוקי
סוסיתא
סימקה קרייזלר
פיאט
פולקסוואגן
סיטרואן
פורד
רנו
מסחריות
משאיות
אופנועים
טנדרים

לתשומת לב המפרסמים בלוח "העיר"

בכל פניה לפרסום מודעה חוזרת, להפסקת פרסום מודעה חוזרת או בירור אחר, יש למסור את מספר הקוד כפי שהודפס בעיתון בסוף המודעה.
הודעות חידוש וביטול מתקבלות ישירות בטלפון: 03-371261 (רבקה').

הנהלת לוח "העיר"

יצא לאכול

איטלקיות
● ויטוריו המסעדה האיטלקית היוקרתית מבחר מאכליים. ויטוריו הירקון 106 ת"א טלפון: 246837.
● פיצריות רימיני המטבח האיטלקי האמיתי בטעם מעולה כפי שרק איטלקי יודע להכין. פתוח בצהריים ובערב. רימיני רשת המסעדות הגדולה בארץ.

אמריקאיות
● במסעדת רודגו מבחר דגים ובשרים. הסלטים חינם. תפריט מיוחד ב-8.5 ש"ח. רודגו, כיכר אתרים טלפון 03-287704.

בלקניות
● אקרופוליס מסעדות טובות באמת. דגים ובשר בנוסח הבלקן. ת"א המסגר 46 טלפון 338403. יפו העתיקה בניין כליף טלפון 858397.

בתי קפה
● קפה תיאטרון הבימה מזמין אתכם לתגינת סלטים מדי יום בין השעות 12.00–16.00. בימי שישי מאכלים מבית אמא ומשעה 13.00 בצהריים שירי ארץ ישראל עם הזמר ליאור ייני. קפה תיאטרון הבימה טלפון 204113.
● הגלידריה הירוקה, מבחר גלידות, תביתיות בלינצ'ס, פיצות ומאכלים קלים, הכל ממטבח ביתי באיכות גבוהה ובמחירים זולים. בואו ותהנו מרמה הגבוהה במחיר השווה לכל כיס. הגלידריה הירוקה דיזנגוף 114 טלפון 224059.
● פמי בורקס בבית גיבור קורטורים, עוגות ובורקסים למיניהם. אפשר לקחת הביתה ולקבל באמצעות שליחים. טלפון: 652215.

גלידריות
● הבלון, רשת מסעדות הגלידה היפות ביותר בארץ. בואו אל הבלון ותהנו מקרנבל של גלידות העשויות מחומרים טבעיים ועכשיו הבלון גם בבן יהודה 165, בהרצליה פיתוח ובמרחוב בנתניה.

דגים ומאכלי ים
● שמרן דולפין, המסעדה המוכרת לדגים ומאכלי ים, האוירה ביתית מיוחדת ונעימה. השרות מכל הלב. דיזנגוף 189 ת"א. טלפון: 232425.
● במסעדת פונרג מבחר דגים ומאכליים כרטבים מיוחדים ממטבח הבית. מקבלים כל כרטיסי האשראי. הפונרג, פרישמן 8 תל-אביב. טלפון 222948.
● מסעדת המסבים באלוף שדה 101 מתמחה במאכלי ים ומטולאים. מוסיקת רקע והשרות מכל הלב. להזמנות צלצלו: 744346.
● פאב איליה שמח להודיע על פתיחת מסעדת דגים, מלון איה טלפון 352221.
● שלדג, המסעדה הבבחרת בעלת המוניטין מציעה מבחר דגים ופירות ים. שלדג, רחוב בן יהודה 256 טלפון 445456.

דרום אמריקאיות
● ביוקה המטבח הברזילאי היהודי היחידי בארץ. יהודה הימית 103 יפו, טלפון 827289.

חלביות צמחוניות
● פלינצ'י המחודש. המסעדה הראשונה בארץ לבלינצ'ס חלבי בלבד. רחוב ירמיהו 17 ת"א. טלפון: 443617.
● נמלי בלינצ'ס מסעדה חלבית כשרה בלב דיזנגוף אוירה נעימה ומאכלים מעולים. הכניסה משעה 4 ר' 6 פתוח עד חצות.
● בעמוריה מבחר מטעמי חלב ודבש כשר למהדרין מנות דגים, פשטידות, בלינצ'ס, סלטים, גבינות ועוגות. פתוח 6.00–21.00. עטרה אלנבי 54.
● בית הגבינות מאכלים חלביים צמחוניים. בתפריט: שיפודי גבינה, ממרחי גבינות, מבחר גדול במיוחד של סלטים, דגים, מרקים ועוד מעדנים רבים. בית הגבינות מעדנים מעולים אתר בדיזנגוף פינת ארלוזורוב 13 טלפון: 230048.

יהודיות
● בקיטון, מטבח יהודי ביתי ובתנאים מגוונים. רח' דיזנגוף 145 ת"א. טלפון: 03-233679.
● במטעמי אסתר תקבלו מבחר מטעמים ממטבחה של אמא. ארוחות בוקר צהריים וערב. פתוח מ-6.00 בבוקר עד 8.00 בערב. גם בשבת בצהריים. רחוב אבן גבירול 7 ת"א. טלפון: 03-245096
● במלעצל כבר הייתם? אוכל יהודי מקורי במבחר עשיר ומגוון. ערב ערב באוירה מזרח אירופאית. פתוח יום יום מ-12.00 בצהריים עד 12 בלילה. המלעצל פרישמן 70 טלפון: 238761

ים תיכוניות
● קפה ומסעדה בונרגוף מציעה אוכל ים תיכוני מעולה במבחר מנות מגוון. בואו ותיהנו מנוף ים מרהיב המשקיף מקומת הקפיטריה תוך כדי בילוי במסעדת בונרגוף. פתוח רצוף מ-8.30 בבוקר עד 2.00 אחר חצות. בונרגוף על חוף הטיילת ת"א טלפון: 237822. בונרגוף כיף של מקום על החוף!
● כפריית, מסעדה ים תיכונית הידועה במסורת המטולאים ובמעדני הבשר והדגים. חויה לאניני הטעם. כפריית, דרך בן צבי 70 ת"א. טלפון: 822...

ישראלי מקורי
● מפגשים מסעדה השייכת לסוג המשובח. התפריט מגוון וכולל גם ממולאים, סלטים, בשרים על האש ודגים. במפגשים אולם שיפוץ לארועים מכל הסוגים. במפגשים חויה אמיתית. רחוב אהרון קציר תל-השומר. טלפון: 769427.
● ממעדני המטבח הישראלי החדש והכשר בניהולו של השף אודי גוטמן תמצא במסעדת "מבודמבה" ברחוב הירקון 105 ת"א. להזמנות צלצלו 238913.

מזרחיות
● המרתף של רמי. ארוחות צהרים וערב וארוחות עסקיות במבחר עשיר ומגוון של סלטים ובשרים על האש. כמו כן פאב עשיר ומאכלים תימניים מקוריים באוירה שקטה ואינטימית. מתקבלות הזמנות לארועים מיוחדים. בואו להנות במרתף של רמי. רח' פרישמן 41 פינת דיזנגוף 106 ת"א. טלפונים: 222191, 233033. סגור בשבתות.
● חדש בפונדק שאול! ארוחות עסקיות לפי הסכם מראש ובתנאים נוחים. לפרטים נוספים, פונדק שאול טלפונים 653303 או 657619.
● מועדון אפנדי, ברחוב החשמונאים 117 תל-אביב יפו ביום שישי הזמרים: אבבי, אריס, שיר חן, יגאל נוף, חזי אל ורקדנית בטן. טלפון 03-210731
● מסעדת ציון המסעדה למאכלים תימניים ומזרחיים יוצאת במבצע שיערך עד ה-30.6 בואו ותהנו מארוחה מלאה ועשירה במחיר מפתיע. מסעדת ציון, הפורים 28 כרם התימנים תל-אביב, טלפונים 657323 או 658714.

מסעדות – סטקיות
● בשובך בשר שיפודים כבד אבלתן מתקבלות הזמנות קייטרינג במגוון סלטים ושיפודים על האש. הכניסה מדרך השלום 24 טלפון 336509.
● במפגש גשר הירקון מבחר בשרים על האש סלטים וממולאים פתוח מ-12.00 בצהריים עד 2.00 בלילה. טלפון: 03-233679.
● בפונדק הציידים רחוב סירקין 4 בגבעתיים מאכלי ציד וגריל פחמים. צלצלו: 03-728200.

פאב-מסעדה
● בפאב ויקטור בירה מהחבית ומבחר סלטים, סיגרים וגבינות. כל יום שלישי קוסקוס אמיתי. פאב ויקטור, בית אל-על תל-אביב. הכניסה משלום עליכם. טלפון 298836.

צרפתיות
● יודיפת המסעדה הצרפתית היוקרתית ממעדני המטבח הצרפתי המשובח לאניני הטעם. להזמנות בטלפון 283467.
● קפה פילץ באוירת שנות השלושים בנוף התל-אביבי. לאניני הטעם מבחר להיטי המטבח הבין-לאומי עם קורטוב צרפתי. מתקבלות הזמנות לבריתות, חתונות, בר-מצוות וימי-הולדת. טלפונים 662200, 652778.
● במסעדת להיקרון, מטבח צרפתי מעולה ותפריט מגוון. רחוב פינסקר 22. טלפון: 03-299966.
● אמריליד חויה של ארוחה על גג התוניה ביפו העתיקה. המסעדה החדשה הכשרה המשקיפה על נוף יפו העתיקה, מזמינה אתכם להנות מארוחה אקסקלוסיבית ולפתן מוסיקלי. פתוח יום יום עד חצות מלבד יום שישי. אמריליד.

● במסעדת פונדו. 7 סוגי פונדו פשטידות דגים ובשרים. בסגנון צרפתי. אבן גבירול 129. טלפון: 46"28"54.

רומניות
● במפגש ישראל סטקיה וממולאים ברמה אחרת במחיר עממי השווה לכל נפש. לאירועים מיוחדים עד 60 איש. גם בשבת. דרך פתח-תקוה 78 ת"א.
● מון דרדין המסעדה בעלת המסורת הוותיקה של 25 שנים מציעה לך מטבח רומני עשיר מיוחד ואותנטי. השרות אדיב ומקצועי. בואו ותוכחו. פתוח משעה 12:00 בצהריים עד 12:00 בלילה. מון דרדין בן יהודה 186 תל-אביב. טלפון: 231792.

תאילנדיות
● לא רק במזרח הרחוק: סוקי יאקי בדיזנגוף 302, תל-אביב, 3 קומות של מסעדה סינית ותאילנדית באוירה קסומה. בסוקי יאקי הארוחה חויה גסטרונומית. פתוח יום יום רצוף משעה 12.00 בצהריים עד 12.00 בלילה. מומלץ להזמין שולחן מראש. סוקי יאקי הכי טוב בעיר. דיזנגוף 302 תל-אביב. טלפונים 443687 או 448273.
● פטיה המסעדה הסינית תאילנדית מתמחה במאכלים תאילנדיים מקוריים מעשה ידיו של פנור השף הבעלים של המסעדה. האוירה נעימה ומיוחדת. פתוח בצהרים ובערב גם לארוחות עסקיות. פטיה רח' ירמיהו 54 ת"א טלפון 447984.

הונגריות
● אוכל ביתי הודה מבחר מאכלים ביתיים. מטבח צ'כי הונגרי. מתקבלות הזמנות לאירועים. רחוב התומר 30 רמת השרון. טלפון: 474952.

ערוך ע"י מודפון 03-383838

صكنا من الاجل

הלוח הארצי הארץ חדשות

ת"א גוש דן והשרון
המשך

• אוסטין "מיני" 1970 500 ...
181026112

• אוטוביאנקי 1969 ...
181121112

• כ"אמי 62 + סדה ...
183116112

• פיאט 05 ...
184217112

• מגיע אוטו קומביין ...
200054112

• הונדה אקורד 1986 ...
200153112

ביקוש רכב

• משיג ב"מ — רצוי לפני השקעה 052-77262 052-72252
193056296

• דרוש סלוטו ...
170639051

• דרושה סדיליה ...
033008009

בתי-ספר לנהיגה

• הכנה תאורי לתורת לעובר הבחינה ת.ד. 46150 חולון
184225292

• לימוד התאוריה מוסמך 1984, 1580 + ...
204458022

• תאוריטי 1300 ... תלמידים ...
180530052

חלפי רכב

• מבטחים לפירוק ...
142356292

• "זהבי ואלך" ...
204128022

• אביזרי רכב ...
134347054

• מכונאי ...
140214054

• חלקי חילוף לרכבי ...
180507052

• "גלגל ולפיד" ...
193846054

• חלקי חילוף לכל סוגי הרכב ...
151802111

הצעות עבודה

סוכנים/ות

חרטים מסגרים

חשמל

טכנאים הנדסאים

מחסנאים

נגרים

יהלומים

נהגים

ספרים/ות

מורים/ות

עובדי מתכת

עובדי סעד

עוזרות ומטפלות

אחיות

גזירה ותפירה

הנהלת חשבונות

פועלים/ות

פקידים/ות

שליחים/ות

שמירה ואבטחה

ביקוש עבודה

עסקים

הלוח הארצי הארץ חדשות

משרדים

בתי מלאכה

מחסנים

אולמות

חנויות

מבני תעשיה

מגרשים

הלוואות

מציעים למכירה

חקלאות

אותיות דביקות

מדחסי אויר

מוצרי חשמל

ריפוי והדרכה

צילום

בריאות

ניקוי ופוליש

מערכת סטריאו

נופש וקיט

שיפוצים

שירותים

רהיטים

כלי נגינה

מחשב

חיות בית

רוצים לקנות

מזגני אויר

וידאו

שידוכים

בירוג

صكنا من الاهل

מכוניות

הלוח הארצי

הארץ חדשות

הלוח הארצי כלהעיר ירושלים

ת"א גוש דן והשרון
המשך

דירות

וילות ובתים

דירות בשכר חודשי

1—1.5 חדרים

2—2.5 חדרים

3—3.5 חדרים

קבלנים מציעים

דירות למכירה

4 חדרים ויותר

קח־תן חצי חינם

מכונות כביסה

תנור אפיה

מכונות תפירה

קח

טלויזיות

תן

מסע

סירות

שיעור

מקרר

בתי זוג

הכרזות

חוגים

מלון אלמוג־ים באילת

מפגשים לפנויים ופנויות 26/6-29/6

★ אוטובוס ממוזג ★ צוות בידור ★ ארועים סביב השעון ★ גלי עטרי ★ שוש עטרי ★ פסיכולוג חברתי לסדנת תקשורת ★ אירוח חצי פנסיון ★ ביקור בכפרו של רפי נלסון בטאבה

פרטים והרשמה 03-217615 אבן גבירול 68, חדר 203

הלוח הבטוח

ללוח הבטוח כלבו חיפה דרושות

פקידות קבלה

לעבודה מעניינת במסגרת הלוח הבטוח כלבו חיפה למשרה מלאה/חלקית כל יום א'־ה' 15.00־20.00

בפרטים למנות טלפונית 670918 לאורנה ביום א' בין השעות 0900־1100

דרושים

מחלקים באיזור רמת־גן ותל אביב לחלוקת עתוני בוקר. מתאים גם לפנסיונרים ולתלמידי תיכון.

טלפון: 824261 יורם

הלוח הארצי

הארץ חדשות

ירושלים
המשך

* בבית הכרם דירת 3 מרוהטת קומפלט מתחילת יולי 537282
* מבצע למוסרי דירות מלבד מוסר דירה שים לב!! משתכן לא לשלם דמי תווך ולקבל הזוה תוך חיפוש לקבלת פרטים מספים 5"4"3"233342 תווך שמיר
* בגבעולי יפה 4 + ארונות מרפסת, ק"ק 228171/204 בע־בדה, בר
* בבית הכרם רחביה 4"3 טלפון + הסקה מיידי 528162
* בגבעת ארנים קומבי 5 + מרפסות 638944 פרט לשבת חג
* בגבעה הצרפתית 3 + טלפון, מיולי לתקופה ארוכה, 02"814417, בתל

דירות מרוהטות

* להיידים רחביה 3.5 קומפלט לכל התקופות "יחוך מגוים". 249579 (0650)
* במושבה, 3 + מרפסת, הס־קה + דוד"ש + טלפון, 233593, 352614 (0675)
* בהרוגת 3, ק"ר, מרפסת, גוף + טלפון הסקה. 527948 (0802)
* במושבה 3 + מרפסת הסקה, דוד"ש, טלפון 233593 352614 (0753)
* בגולומב 3 חדרים קומפלט ק"א מיידי 815203, 222079 (0830)
* באבו טור 4 + נוף מרהיב, מיוחדת "המלמל" השינגטון 1. 02"227135 (0871)
* בטלביה 2 + מ"א, לשנה, טלפון, הסקה. 639018 בתל (1048)
* ברחביה 3 מרוהטת לשנה, טלפון, הסקה. 639018 בתל (1047)
* בכרולין 14 דירת חדר + טל־פון (ריהוט) 231029, 667351 722401 (1031)
* ברמות 3, גדולה, יפהפיה, קומפלט, ק"א + טלפון, 721729 (1037)
* בבית הכרם 3 + טלפון, מיי־דית. אפשרות למכונית. 02"535231 (1152)
* במעלות 4 נוף מרהיב 4—6 שבועות מ־7.9.86 02"711511 (1173)
* ברוך סרוק 3 מרוהטת + טלפון 275 דולר. 242769 (1212) (משרד)
* בקטמון 2 מרוהטת קומפלט + טלפון מיידית 150 421837 (1263)
* בקרית משה 3.5 גדולים מפוארת ומיוחדת מרוהטת במצב סמם + טלפון 421837 (1262)
* במכשרת קומבי יפה גינה גדולה מוכיה ביר 226231 (1254)
* בנוחה 3 גדולים + הול מרוהטת למשפחה למסודרים 521524 (1229)
* תל־ה 3, מרוהטת + טלפון + רדיום, אוהה"צ 664345 02 716802

* במושבה, 3, ק"ר מרוהטת, ארונות, אפשרי לשכרה. 02"716991
* בתרבטולין דירת 2, מהנות + טלפון, 630319, מיום
* ברמת דניה 3 לקנטס + "ג, קומפלט + טלפון 718,4 בתרב
* באלסלבר 2 חדרים מרוהטת + טלפון + הסקה מ"ה 412750
* בגולומב 4, קומפלט יפה, נוף לכנסת. 800 "אגלל סכשך" 02"221161 (מלרין)
* ליולי ואגוסט ליד הפלמ"ח, ממוגנת 2.5, כשר. 668560
* מיידי! בבית הכרם ממוזגת לתיירים/יולי כשר בעבודה 232886, 525666 בתל
* דרושה בבחודת מנה למנויים עם קושיה 416556, 223038
* בגבעה שאול 2 בק"ק דרו"ש טלפון, אפשרות לקניה 667704
* 1.5 במרכז קרית יובל ק.ב רהוט קומפלט + טלפון 718323

ביקוש דירות

* במעלות רשם (מגדל) 4 חדרים בריהטה "כך לי" 232742, 244008 מלכין (0608)
* דרושות דירות מרוהטות היקה לסכירה להשכרה, "יחוך מגוים". 02"249579 (0649)
* לקניה, 4—3 חדרים באזור אזור הנוטה בטבטים. 584575 (0789) (בערב) 862284
* דרושה בשכ"ח דירה במרכז/ בטביבה לממיירים 245674 בתל (0818)
* מחפשים דירת 2 חדרים בר־מ"ם במרכז העיר ללא תיווך. (0969) 02"636537
* דרושה דירה בשכירות בר־מות. (1182) 052"441916
* עבור תושבי חוץ דירות ג־לה באזור כטלביה, רחביה, קטמון טובה ביר 226231 (1251)

דירות בדמ"פ

* במגרש 3 גדולה, מגמון מיוחד + טלפון, דודמית, ורודה. (0960) 244352
* בגלך דוד 2 גדולים, למשרד ולמגורים, טלפון 242333 (0533)
* דירה 2 חדרים מרוהטת, בש־כונת בית יעקב, בנחנה יהודה (0579) 247689
* מרוהטה 3 + גלריה + מרפ־סות + גינה, מסודרת, יפה ושקטה, "כך לי" 244008, 232742 מלכין (0611)
* בתלפיות 2 + גג, מרוצה ני־מה, מיכור לקניה 228257 (0624)
* משתיה ברמ"ם מרוהטת משה ליד הסביב 718898, 716931 (0738)
* במרכז 2 + הול קטן מרוסטת בחלט קיה 2/241161 (0716)
* בקטמון הישנה 2.5 יפהפיה, מושקמת, ק"ב, בית ערבי. 02"667922 (0892)
* בפזולה (לחודים) 3 ק"ר משופצת ובהזדמנות תוך מקבין (1025) 242006/7
* ברמות הגלך נינוח 3 חדרים, בקים, יפהפיה, 242331 (1250)

סמדרים

* סמדר מרי 1982, 504 + ארגז + סטס 240507, 228437 (1027)
* סמבאר 1983 + ארגז, 9,000 דולר אפשרות לאשראי. 02"724117

מרצדס

* 230 78, מונית לשעבר, מכבי הדיווני משולה. 02"531603 (0790)
* 230 אי. מודל 1983 מול אר־מוסר כחושה 523765 בתל (0995)

סובארו

* סובארו 1600 אוטומטית 195 שמורה היטב. 633671, 02"721335 (0490)
* לסובארו 1982, 1300, 41,000 ק"מ, מצב מצוין 02"417836 (0532)
* סי אר. 2, 1972, 1,000 שור־ + סט 02"536011 אלברט (0729)
* 194 מצוינת, מהסוכנות אישית + סטס ותוספות, בהז־דמנות 02"24784 (0747)
* סובארו 1300 מודל 1983 מצויינת + תוספות. 717462 223342 (0786)
* 1300 ב.ג, ראשונה 47,000 מכבי סלה + רדיוטים. (0851) 02"433620
* סטיישן 197, 1600 + מזגן + 02"525842 10,000 (0924) עבודה 02"521241
* 1300, 193 שנה 42,000 במצב מצוין 71198, 717356 (1032)
* סובארו 1600 + סטס 1976 שמורה היטב 528111/1339, 247184 בערב (1127)
* 1400, סטיישן, 1974, מכבי מעולה 630188, 02351027, 02, עבודה (0524)
* 1300, 1983, 300,000 ק"מ, מצויינת. 723456 (1153)
* סובארו 1600 אוטומטי טסט + היסל 1,000 מחירון (1170) 712287
* 1300, 1982 + טט לשנה. מצב מצוין. 432 53"02 02"537729
* בהזדמנות, 1600, אוטומטית, 1982, 45,000, ראשונה, מצוינת. 668118
* סובארו 1400 די־אל, 1979, ראשונה, שמורה 02"84053
* סובארו 1984 1300, ראשונה, 21,000 ק"מ + טסט לשנה. 02"68551
* סטיישן 76, טסט לשנה מכבי מעולה, 225842, בערב.
* סטיישן 1600, 1981 שנה, שמורה 02"527218, 02"521111 בתל
* סובארו 1300, 1983, 39,000 שנה מצב מצוין 02"13276
* סובארו 1985 1300 אוטומט אפשרות החלפה 24282, 631988
* מבבר די־אל 1300, 1982, מצב מצוין 711728, 343273

סוסיתא

* דגם כרמל סטיישן 1979 84,000 ק"מ, בעבודה 244238, 02"652345, 02 (0483)
* סוסיתא מכבר 1970 + גגון 600 ש"ח. 537675 (1168)

סיטרואן

* ויזה 1982 עבודה בריקה כרונומטר מחיר הזדמנות. 02"717351 (0584)
* בהזדמנות ויזה 1983, מצויינת טסט לשנה הזדמנות. 420806 (0850)
* סטרואן ויזה 1984 ראשונה 816165 1124 סטרים 39,000 (1036)
* ויזה 1984, 40,000 ק"מ, מחירון מצויינת. 02"823731 בתל (1142)
* ב־.אס.איי 1983, + טסט, 60,000 ק"מ, במצב מצוין. 526451 (1223)
* ויזה 1984 14,000 ק"מ, מחירון מצויינת 02"823731 בתל (1283)
* פלס 1983 48,000 ק"מ, בית עבודה 210319, 637780
* ויזה 1984 יפה יד ראשונה, מחירות, 434777
* בהזדמנות ויזה 84, ראשונה שמורה. טלפונים: 531754, 722744

סימקה

* סימקה 100 1976, במצב טוב, מחירון. 02"536677 (0509)
* סימקה דו סימנסי, 1977, מכבי טוב. 02"630113 02"637483 (0486)
* סימקה 1000 1976 במצב טוב, מחירון. 02"536677 (0509)
* 1977 דו שמימית 100 במצב טוב + טסט 714490, 353639 (016)

פולקסוואגן

* גולף 82 5/1300 יד ראשונה + תוספות, 02"413314, 02"667127 (0684)
* טרנספורטר 1200, 1972 סגור־רה, דוד + אופקה, 864205, בתל (0679)
* חיפושית 1200, 75 מהסוכנות 10% פחות מהמחירון. 02"524004 (0810)
* גיטה 1981, 68,000 ק"מ, יד ראשונה, מצוינת 02"633729 (0959)
* גולף 1976 5 דלתות 1100 (1071) 862353
* חיפושית 1200 1974 (מזר־רחן) מצויינת, 132,000 ק"מ (1231) 02"422142
* חיפושית 1300, 74, טסט, מכבי מעולה + רדיוטים. 02"662894

פורד

* קורטינה קופה 1973 מצויינת + אגחיל. 02"821969, לא בשבת. (0482)
* אסקורט ברזיל 1977 1300 מצויין 533375 434913 (0625)
* למכירה/החלפה ברזיה 1981, שנים, מצב טוב, (0667) 766243
* קורטינה סטיישן, 1974, אר־מוסט, שמורה טסט לשנה + צבע. 02"410854 (0970)
* אסקורט 1974 1300/4 + רדיו מצויינת 285378 בתל (1005)
* אסקורט 1300, 1973, 02"828568 בתל אוהה"צ, בע־בודה 02"554202

* 5, 6, 5 דלתות, 1985, 11,000 ק"מ, כחדשה 02"343651 (0915)
* חייבת להמכר רנו 14, 1982 מצויינת 02"711839, 245871 02 (0938)
* 1982 5/6, 1100, 60,000 + טסט מחירון אוהה"צ 853033 (0992)
* לרכב נסיעה רנו 16, 1972, שמורה, 02"632093, 714859 02 (1151)
* 1984/5 + מזגן + רדיוטים מיפלי כחושה 02"765981 (1291)
* 12 ג'י.אל. מדפת, 1979, במצב מצוין + טסט 859634 לא בשבת
* רנו 9 83 מכלי! מכבי הדיווני מעולה! 02"691424, 762485 02
* רנו 9 ג'י.טי.אס. 1983, 49,000 בהזדמנות 02"244963 02"246653
* לבעלי כרטיס אשראי חיוג 539662 ותרום מודעתך ללוח כל הזהר. וקבל מוסמר חלוף מיומי חיום. "עשום שמיר אחר ההולשיה מקור בדוך
* רנו 4 דו שימושי 1981 ראי שונה/החלפה 712154

אמריקאיות

* דוג 1988 + חלונות + רד־יוטים + מושים (אפשרות לנוסעים). 02"825823, 02"823884 02"766078 בבוקר, בערב (בתל) (1186)
* לאמבייה 1600/3 80,000 ק"מ, 80, מכבי מצוין 02"634728 02

* בהזדמנות פורד אסקורט 74 1300/4 מצב מצוין 413846 (1165)
* קורטינה 1600, אוטומטי, 81, ראשונה, 20,000 ק"מ. 630584
* פורד אסקורט 2 1100 דלתות 1976 מצוין 02"811884

פז'ו

* 305 1982, מטוונת, טסט + היסל, 11,000. 02"225502, 02"669158 (0526)
* פז'ו 504, 82, סטיישן כחד־שה. 48,000 ק"מ. 820369 (0465)
* פז'ו 305 1983, יד ראשונה. 815584, 247211/24 (0478)
* 184, 1982, 1124 סטיק, ראשונה, 62,000 ק"מ. 343050 (0531)
* 505 ג'י.אר. 1982 + מזגן, 44,000 ק"מ. 02"287671, 02"667511 (0789)
* פז'ו 305, 1988 מצב מצוין ראשונה, מחירון. 821482 (0795)
* 184 1982, 1100, ראשונה 51,000, 710155, 710964, 723083 (0836)
* פז'ו 504 1982 אוטומט + מזגן, מצויינת 528912 בתל (0929)
* פג'ו 404, 1975, מכבי מעו־לה + ארגז 714566, 720044 (1009)
* 684 1977 חלונות חשמל + מזגן אוטומטי 10,000 913281 (1028)
* פז'ו 404 1973 אוטומטית מצב מכבי מצוין. 02"667183 (1156)
* 305 1984, 1300 + מזגן יד ראשונה, במצב מצוין. 02"723777 (1065)
* פז'ו 305 אס.אר. סוף 1979 שמורה להפליא. 02"413451
* פז'ו 305, 1982, 1300, יד־ראשונה + טסט. 02"246653
* פז'ו 184 ג.אל. 1979, + טסט 02"424122
* 304, סטיישן, 1974 טסט, 4,090 ש"ח. 722203 איציק
* פז'ו 504, 1973 אוטומטית 4,000 דולר טלפון 02"724117
* פז'ו 305, 83 יד ראשונה במ־צב טוב 02"664655
* פז'ו 104, 77, 80,808 ק"מ + רדיו מצויינת 02"865276

פיאט

* 127/5 1983, כחושה, 47,000 ק"מ + אגרה. 762752, 02"722069, 02 (0449)
* פיאט אונו 60, 1986, 7500 ק"מ. 18,000. 02"714725 (0480)
* 128, 82 יד ראשונה 55,000 ק"מ. 02"632241, 02"232736 (0550)
* פיאט ריטמו 1300, 1981 + מזגן, 02"741355, 02"241765 (0537)
* ריטמו 1500, 1980 מתחזק בקפדנות למכירה מיידית. (0677) 02"761256
* 127, 1050, 1985, מצויינת + רדיוטים + אופקה 711233 (0940) 02"723861 02
* 24,000, 1983 + טסט 342373 (0998)
* ויזה 1984 14,000 ק"מ מחירון מצויינת 823731 בתל (0991)
* 131 1600 סוף 1981 ראשונה + תוספות 533311, 537506 (1072)
* 124 סטיישל, 1974, בית: 417790, בעבודה: 558458 (1147)
* פיאט 131, 1600, 79 אוטומט מיום א' 430542 (1162)
* 127, 3 דלתות, 1982 37,000 ק"מ, ראשונה 661442 (1273)
* 131 סטיישן, 1,600, מציאה 976247 אוטומטי 57,000 (1271)
* ריטמו 82 1300 ראשונה, תוספות בהזדמנות 02"766506 (1087)
* פיאט 131, 1979, 1600, אוטומט, 78,000 יד שנייה. מצב מצוין. (1092) 02"531393
* פיאט 127, 1978 רכב שבוי, מצויינת, מחירון. 02"861540
* פיאט 131, 1300, 1980 שנה מצוינת. 02"352890, בתל
* פיאט 124, 67, טסט, אוטוביל, מצוינת. 02"428446, 914192 02
* 131, מסר מרסיור 1980 1600 אוטוסט סלישית, יהשל 02"715567
* 131, 1600, מרפיורי, 1976, אוטוסט + מזגן. טסט לשנה 2"915314
* פיאט 127 1982, ראשונה 36000 ק"מ, 02"660582 (בתל)
* פיאט 127 1985, 17,000 כחושה + טסט מצוינת. 02"226996
* פיורינו 1982, שנה 59,000 שמורה, מחירון 720156

רנו

* רנו 5 אוטומטית 16,000 ק"מ, מצב מצוין. 02"233442 (0516)
* 5/5 1983, 1108, 36,000 ק"מ. יפהפיה. 02"716940 (0461)
* רנו 18 סטיישן 1980 + טסט, שמורה מצוינת 02"361070 (0538)
* רנו 4 מסחרית 1984 ראשונה + חלונות + ספסלים בהזדמנות, רנו 5 אוטומטית 1983 ראשונה בהזדמנות, רנו פיאט אונו 1983 + הנה כח + מזגן, בהז־דמנות. 02"226491 (0553)
* רנו 4 מסחרית דו שימושית, 1977 בהזדמנות. 666064 (0562)
* רנופי 5, 1984, להיקשר + מזגן, שמורה כחושה 243313 02 (0643)
* דלפא 1979 סטיישן 115,000 ק"מ, עבודה 558462, 5800 (0585) 02"720445
* 9 ג'י.טי.אס 1982, טסט לשנה, מחירון, שמורה. 861335 (0693)
* 5 1983 5 דלתות + טסט + היסל שמורה 536488 (0622)
* 5/5 1984 מסלי, מעולה בתל 02"761281 26,000 (0715) 530384
* רנו 9 1100 1984 מצוין. 02"419696, 245726, 27,000 (0808)
* 18 אוטוסט, 1981, הנה כח מתחת למחירון. 716650, 638624 (0805)
* 9 ג'י.טי.די. 1108, 1982, 36,000 ק"מ. ראשונה. (0897) 02"710232

מסחריות

* מורים מרוצה, סטיישן 1976, מנוע משופץ + רדיו. 768798 02 (0755)
* פולקסווגן מינבוס 1974 אוטומטי מנוע 1983 טסט לשנ־, מצוין. 5,000 ש"ח. 815235 (0847)
* בי.אם.סי. ומרוה קצר 1981 + טסט, מצוינת, מחירון, 821482 (0796)
* טנדר 504, 1982, בבוקר 661504, 531918 בערב (0978) 668593
* טנדים 1983 טנדר טסט 5/87 מצויין 77,800, 342953 (1061)
* טרנספורטר 1982 ראשונה, מצויינת, מחירון 02"226675, 02"234655 (תעודה)
* דגל קבינה 86 ראשונה כחושה 246477, בבית 865301
* טנדים 1974, מנוע מחודש + קלאץ במצב טוב 724566

ביקוש רכב

* מטף מחזק עבור סטיישנים מסחריות בביקורי 504. 246653 (0653)
* מחפש טנדר מובאר, ק"ר, רנו 4, פיורינו. 02"522241, 07481 (0749)
* מעוניין לקנות כל סוגי המכו־ניות דווקה. 232203, 242202 (0849)

ב.מ.וו.

* פורגן ב.מ.ו. 1200, 1969 והשמה סורים 1.5, 1969 410323 :1159

הצעות עבודה

* מנהל השכמתה סוג ב' ו־ד בעל נסיון לעבודה הזנית מיידית לפי שעה "התנור" 240439/8 (0868)
* עובדות (עוללות) יצור לע־בודה במשמרת במפעל. 5 ימים + הסעות הארוחות תנאים סו־ב"ם, שכר גבוה "התנור" (0869) 240438
* מעבדות תוליים קלדניות (בכל המשמרים) לעבודה מיידית לפי שעות "התנור" 240438/9 (0870)
* פקידי ארקים/מחסן להקשת עבודה מטושבת, תנאים טובים "התנור" 240438/9 (0866)
* למשרד אדריכל/י הנדסאי נסיון בתוכנית עבודה (0864) 639457
* למשפחה דרושה דושף מטפלת עם לינה, לאחזקת בית + בישול, ועזרה המערכות רוזקה + ניסיון והמלצות קוד־מות, למטופלת תנאים טובים 02"341935, 02"288887 בבית (0906)
* דרושה קלדנית/מזכירת מב־לילים י.ב.ב. פ.סי. משרה חל־קית 02"245229 (0905)
* עזרת טבה לאולם התמונות למשרה מלאה/חלקית 222577 (0922)
* למפעל תעשייתי בירושלים דרושים: רתך שהגזאות בר־רוסטה בעל חזק. מסגר מכבי + נסיון בהרכבת מכונות ומכשי־רים. אלקטרונאי + נסיון (0916) 527132
* אשה למשק בית. תישל כילורים, בגבעת רני, 344904, (0934) 02"667958
* למשרד הדיה צעיר בוחן/נר־תנמה עם נסיון 630138 (0968)
* דרושה/ה אחראי/ת לקפטריה למשרה מלאה טל: 669351 (0966)
* למשרד עורך־דין דרושה מזכירה לשעות 19—15. עריכות לניסון במעבד תמלילים תנאים טובים 636427 (0965)
* דרושה עבודה טוב/ה למסעדה חלבית למשרה קבועה (0964) 669351
* אישה מכירות עצמאית ראש פתוח + רכב!! (עדיפות לאקדמאית) 231444 (1024)
* לכתחרה או אשה תמורה מי־טול בקשישה יחוד מגורים (בתוך נפרד) + תשלום חלקי (0985) 810659
* מזכירה עברית אנגלית כולל הדפסה משרה מלאה 537052 (1000)
* למשרד היהוך דירות ברחביה סיכל נכסים דרושה סוכן/ת נדל"ן + רכב במשרה מלאה (1053) 630061, 631333
* סדרי צילום/מדפיסות לעבר־רות בשעות עבריות ולשיגית (1046) 632406
* למשרד עורכי דין בתל דרו־שה מזכירה בכירה לניהול המשרד. נדרשת יכולת בטנע עם לקוחות ובחות העובדים, יריעת שפות, יכולת הדפסה וניהול היקה. 228161 (1129)
* עובדת למשק בית בתל כשול 5 שעות כל יום השבוע נסיון קודם + המלצות חובה בבוקר (1069) אוהה"צ 526106
* מזכירה + הדפסה עברית/אנ־גלית משרה מלאה/חלקית (1070) 246398
* למפעל תעשייתי בירושלים, דרושים רתך שהתנתו בתרסה בעל חזק. מסגר מכבי + נסיון בהרכבת מכונות ומכשירים אלקטרונאי + נסיון. 527132 02 (1161)
* מתמחים למשרד רואה חשבון משרה חלקית/מלאה. 248053 (1155)
* עזרת טבח לאולם התמונות למשרה מלאה/חלקית. 02"222577 (1194)
* דרושה פקידה דוזית לשעות אחה"צ רצוי ידע באנגלית. (1189) 02"816833
* לשומר סיעודי, בירושלים דרושים אחיות לרתות עזר. 02"535171 למנה"צ לפנות לגורים (1190)
* דרושות אחיות מוסמכות המעשיות לבית אבות משק. (1217) 632188
* אשה למשק בית, 3 בשבוע, רק המלצות בכתב. 631688 (1221)
* קרס והנשמות ברמה אירופ־אית. קורין התנקר "חולוה" ירמי". 02"242760 (1208)
* דרושים מנהלת חשבונות + קלדנית חלקית/מלאה 228766 (1209)
* דרוש אודריכל עם נסיון של כשנתיים. 02"690103 (1086)
* דרושה מטפלת בתינוק בביתו באיזור הבקעה. 02"714914 (1082)
* לקונ"ה יפובר" דרושה מקידת קבלה/קהל מבנף ירוש־לים, השכלה תיכונית, למשרה מלאה ניסיון בעבודה בנסיון הבנקים. (1081) 02"224471
* מתמרנת חברה לקבין, מגזרים בוגרות י"ב עד 30 03"216015, 03"262521 (1094)
* דרושה קופאית מעולה + נסיון, לשעה 14.00—8.00 ר 14.00—19.00 לשנה לגרמם בן יהודה 35

* לנוטים מלוב בירושלים רדו־שות מוכרות למשרה מלאה, ידיעה אנגלית יתרון שעות הע־בודה 13.00—9.00, 19.00—16.00 כולל יום ו' פרטים בטל־מיכל. 224395 (0683)
* למשמה במרכז מבוה/ית מקצועית/ת + רקע במגלים מודרנים 228956 (1297)
* דרוש מפעל מוסמך למכונות לבריכת השחיה היהודית בכית שמש לפנות למנהל מנגנון. 02"913381, בשעות העבודה. (0496)
* למפעל ברחביה דרושים מתכנים/ות קרטיקאיות תנאים טובים. 663449 (0495)
* בן לויה הובר אנגלית לקשיש. 03"535732, בתל. (0470)
* לחברת אחזקה דרוש צבעי מקצועי לעבודה קבועה 02"520538 (0536)
* מדריך/ה מוסמך/ת לחינוך מיוחד, בית פרטי מכבשרת 226234, 344744 (0601)
* לחברת שיווק ירושלמית דרוש מנהל מכירות צעיר, לדלוגות מלרה כולל ניסיון + רכב. תנאים טובים למתאים, לפנות בהכתבה ת"ד 55, מעלה אדו־מים, מודיות מוכשרות. (0598)
* בעל נסיון למכירה ולהות פלוה, עסלות גבוהות במיוחד (0599) 247081
* דרושים סוכנים/ות + רכב הסמכה גוה להשגה, לפנות שלמן רחמנוף יפו 224. (0565) 9.00—17.00
* סוכר קלינות המבויה מנוסים, לא דרוש ידע מקים פרטים: במבללת "קדם" (0564) 243245, 234661
* דרושות דיילות להעסקת אבירו אוטה, רוזחים בגוזים לפנות "סלון הטמגר" יפו 224 (0563) 9.00—17.00
* דרושים סוכנים להעסקת הש־מה הצעותית, תנאים טובים (0556) 02"221204
* למסעדה סינית דרושים/ה צוור מבח + ניסיון 828665, 718272 (0646)
* מסטמן/ית או מפר/ית תנאים טובים "סלון בזורי" 721838 (0664)
* להבחה המעלל דרושים וחכים לעגרה מים בעלי תעודות מוד־אימנה (צלוה) לעבודה למגוש־כה בירושלים לפנות לטלפון 524758 לשמעון 239610 לבי־רי. (0676)
* לדגיד דירות דרושים סוכני מכירות + רכב למתאימים הכנסה גבוהה במיוחד 221384 (0670) 226448
* מעפילים מנוסים על הגבר היינץ ראסלה לעבודה בירושלים 256288, 718782, בשעות 20.00 (0631)
* דיילות לשר "אלהדרי" דרושים גבוהים בלבד 02"224957 02"764385 (0634)
* ל"בזרק קטרי" דרושים וחבשי מרוצה למשרה מלאה!! (0635) 226514
* דרוש נגר אומנאי + נסיון ברהיטים תנאים טובים (0709) 720595
* עוזר כללי למשמרת ערב + מלצרים/יות לכל היום למסעדה (0740) 669351
* דרוש טבח בעל ידע ונסיון במטבח סיני 818111 (קסינדיה). (0735)
* עזרות לעבודות משק בית ביומים ובשעות נוחות במבשרת ירושלים 343651 (0728)
* מיצל מוסמה לייצור הרכבה עבודות אלומיניום 525337 אר־ציג (0727)
* מזכירה עברית + אנגלית עזרה במכירת תוכנות מחשב (0809) 231279
* בחורה לסיעול בשניים לסו־ה"ג תמורת מגורים בקרית יובל (0806) 433513
* לקליני טכנות לביטוח מקי־דה לאחר שרות צבאי למשרה מלאה תנאים טובים ת"ד 1103 (0799)
* 1,000 שקל דמי למשכים מעלים בהפצה לעסקים (0783) 24752
* אשה למשק בית + המלצות 4 פעמים בשבוע 867722 (0745)
* דרושה לפני צבא משרה מלאה פקידות וזילוגניות 539789 (0746)
* לקפה בהגרדוג עובד מנוסה לאספרסו ופלורות מקצועיות (0750) 245726
* לנרד.אס.קוסמטיקס מתנדי תוצאה דרושות דיילות ע"ש על בסיס משכורות תנאים מעולים למתאימות 246667 מיום א' (0841) 10.00
* התוחבר דרושים שני נגני־מת מכירות תנאים מעולים קידום למתאימים 714637 (1068)
* למנקה/ה מתכנת תיוך הש־תוספות ברכב + אחרים בגזרים (0825) 02"232380, 231933
* לישיבה עובד מקון דוד למטבח לשנה 17.00—8.00 + מוסר שבעות 533106 (0861)
* רוק ארגון בעל נסיון מתחיי־סה לתקוים ממשכה תנאים טובים שכר גבוה "התנור" (0867) 240438/9

* לבית אבות מטפלות בקשי־שים למשמרת לילה. 822447
* לבית מלון קטן דרושה פקידה קבלה והסעות, בוגרת קורס בקיד קבלה עם נסיון עבודה בבית מלון, שפות עבריות/אנג־לית. שעות עבודה 15.00—8.00 בלי משמרות. לטלפון בבוקר 819266, 5"822244
* למשרד מרשים גרפיקאי/ת מנוסה למשרה מלאה. או משרדי לגרפיקה על בסיס חודשי. 690620 בערב
* לימוצי"פס מגוזויש קלדנית, למשרה מלאה, טלפון 221373
* דגש לנטפלים וכלבר תנאים טובים 761739 בערב
* לחברת שווק דינמית וצעירה נדרוד 4 מקומות בלבד לבוגרי־מ/ות נשרים וילנים לרציון מנהל המכירות 333263
* דרושה מנהלת לשכה לידי מרוצה מנהלים של טוחר וגר־ארצי. מקום העבודה ירושלים. התנאים הדרושים: כושר ניהול משרד, יכולת הבעה בכתב וב־ע"פ, שליטה בהדפסה במעבד תמלילים. ידיעת השפה האנגלית הנסיון ביחס צבור. חבור ההעס־קה: במשא ומתן בהתאם לכי־שורים. לפנות בכתב לת"ד 3456 ירושלים, מיקוד 91034, עבור "מנהלת לשכה"
* דיילות למוצרי איפור 100% רווח למתאימה בקוסמטיקה. (1269) 02"242551
* לחנות שמלות חנה כהן דרושה מוכרת אחראית ומנוסה. (1270) 228434
* דרוש/ה צעיר/ה מכירות בי־רושלים לציוד רפואי רצוי הואר מתאים, תנאים טובים, להתקשר (1239) 03"493995
* צעירים/ות לעבודת שטח מעניינת, הכנסה גבוהה למת־אימים 02"246982 (1235)
* מזכירה שפת אם אנגלית הדפסה עברית/אנגלית, רצוי ידע במעבד תמלילים "דוד־סטאר". 02"533946, 02"535286 (1233)
* סוכנים/ות צעירים/ות למוצרים ביתיים רווחים גבוהים. מסילה ישרים 21. 02"245824 (1227)
* דרוש/ה מוכר/ת + עברית + אנגלית + נגיסה באורגן, כשירה מקצוע. 02"634992 (1242)
* דרושה מוכרת בבוטיק לבגדי נשים. 669143, לא בשבת
* עובדת לחנות תכשיטים ומתנות שליטה באנגלית חובה. 02"222072
* למספרת "גבל דוד" בהר ציון דרושים מלצרים/ות ועוזרים/ות משכה. 716597
* דרושה מוכרת להלבשה כע־לה נסיון במכירה + המטה. 02"226551
* לבית דרושות מזכירה וקופאיות. טלפון 523265, 248521
* בחור/ה דינאמי/ת בעל/ת רכב למשרה חלקית להפצת מתנות, נכונות להתפשם, עדי־פות לסטודנטים. 02"423045
* מוסר להינוך מיוחד "דרדה" בודך מעלה החמשה מחפש: פסיכולוגית להצי משרה, ולי־משרות חלקית מרפים להצ־עה, ופתרים/ות לציור, ספורט ותחול אירובי. 02"342123, 02"343511 13.00—10.00
* למרפסת "דוקף" יפו 43 דרוש/ות פקידות קהל למשרה מלאה/חלקית אחה"צ + הפסקה ידע באנגלית
* למקורשת "מגלי" דרושות מזכירה חדית הוקית. לפנות מיד לשסקין. 666822, 637913
* דרושה כתבנית מעלה עב־רית, רצוי אנגלית. ת"ד 8372
* למלון "הלקום יושלים" דרוש/ה שלשן לפ' שנות בי־רון הדפסה הבנשית. 02"247133 סימן סוב
* לסוכנות גנון בתוקי/תיכון נסיון יתרון, עובר כללי, רשיון רכב חובה, אופש יתרון. 810641 02
* דרוש אונה עם נסיון לעבודה במקום מסודר, 02"428446, 02"430594 כל יום משעה 3.30 אחה"צ.
* בחור + רשיון נהיגה להולקה סחורה ושליחויות 247227/8 מיום א'
* לאי.בי.סי. דרוש/ה מוסר־ה/ית לנסיעות, מיידי, לפנות לצבי. 02"248431
* שתפים בוקר ואחה"צ רצוי סטודנטים, תנאים טובים. 02"763941
* דרושה עוזרת בית יום בשבוע בגזה ירגח. 02"523508, בערב
* מחתת מנוסה, להסקת נשים עם ידע בפאה 227221
* להברת ביסוד דרוש/ה בוג־ר/ת תיכון בעל מעודה בגרות (רצוי ריאלית) לאחר שירות צבאי עדיפות לבעל נסיון בני־מת כללי, קבלת עסקים ותוב־ות. 02"233461"5
* לאלקטרוקשר דרושה עוב־דות/מוכרות מנוסה למשרה מל־אה. 02"233904
* דרוש מחלק עתונים הושב גילה לשעות הבוקר עם קטנוע/ אופנוע תנאים למנוטיה או למשר לפני צבא. 02"224245, למשה מיום א'
* דרוש שליח עם קטנוע לע־בודת שליחות. 533785, 532898
* למחלקת המוזה"ש דרושה קלדנית, למשרה מלאה "כוחי". 02"521201
* לשוטרי דיסאור, דרוש/ה גרפיקאי/ת מעולה נסיון הכרחי. 02"240652
* לחנות מעצבי השמל, טרה, בעל נסיון. 226675 ליעקב.
* דרושה פקידה מנוסה + ידע בהשבונות למשרה מלאה. 02"713046, 02"713148
* דרוש שליח, רכב/קטנוע למשרה מלאה. 02"247413, 02"241304
* תופרת לעבודות משונות במכונות תפירה בביתה. 02"825749, 02"810142
* דרושים נערים להצבה למ־כולת/רק בקספים לצמיתת ה"ד להו"ד 4443 ירושלים
* לגרים לגוים אנשים מגורים לבגר עם קשישים, להתקשר בימים א'—ה': 12.30—8.30 635980, 668258, 661057
* דרושה עזרה לניהול משק בית לכל השבוע. 14.00—8.00, 666383
* לבוטיק מוכרה בעלת נסיון למשרה מלאה. 244347
* לדפוס פרינטינג דרושים: מתמאדר מנוסה ודפס למדה שטיות. תנאים טובים 539662
* דרושים דפסים מעולים + עוזר דפסים להדפסה באופסט. 539331
* דרושות נשים להכנת קובה מיבחים ומלאוח, טל' 533375
* ל"בורטם ומורי" סוכנים לקידום מוצקים ומסטמים. שכר יסוד + עמלה. אפשרות למשרה חלקית 339662, לאילן
* למשרד תחנך, סוכן + מכונית, תנאים טובים. "דגום" 247839
* פנה ראשי לאולם המתנות נסיון קודם הכרחי. 222577
* דרושה כתבנית מנוסה עברית אנגלית לירוחים לי 663203 לפני

* מקידה למשרה מלאה נסיון רצוי ידע בהשבונות 228539
* לדפוס בתלפיות מזכירה + נסיון בנהול משרד הבמהו"ש 712018"562
* מגהה"ש + פקידה מנוסה וצעירה לעבודה בשוק הסו־פומוד לרציים תנאים טובים 528728
* מזכירה בעלה נסיון בניהול למודי ידע בהדפסה לניהול חשבונות כללית למשרה מלאה 722744
* לחנות בגיה דרושים מהג־דים/הנדסאי ביצוע ומזכירה 286868
* למשרד רואי חשבון דרושה מזכירה + השכלה תיכונית + ידע בהדפסה במחשב, עבודה סטוצלה 243338

א.אר.אס.

* לא.אר.אס. מנהים ייצור בעל רקע בנהול 5 שנים בנהיגות ויחומה. 9"242152 02
* מונים מוכנות/תשכל תעשי־שנה נסיון. 9"242152 02
* מזכירה בכירות למשרות קבועות בהדפסה שליטה בה־דפסה בעברית ואנגלית תנאים טובים למועמדות המתאימות. 9"242152
* רתוי ארגון הנעמתים מגוד־סים, הסעות מתל־אביב, 9"242152 02
* מהנגות ומעבדות תמלילים מעולות עברית ו/או אנגלית לעבודות זמניות והמושכות שבר גבוה. 9"242152 02
* מנהלי השבונות סוג 3, 2 מנוסים ידיעה באנגלית חובה. 9"242152 02
* עובדים/עובדות נקיון למשרה מלאה. 9"242152
* עובדי/עובדות יצור למשרה מלאה במשמרות
* שפני משבר מנוסה בוכר ביה ספר מקצועי. 9"242152

דגאל

* דגאל רחוי יפו 63 י"ם, 226377, 227185
* מתבנית עברית אנגלית + עי־בוד תמלילים שפת אם אנגלית, רקע במרעי המחים. 226377
* מזכירה + עיבוד תמלילים עברית אנגלית למשרה מלאה. במשרד ממשלתי לתקופה ממושכת.
* מזכירה בכ"א מנוסה בתעשייה ידע בהדפסה רצוי ידע במבדי תמלילים. 227105

* דרוש ארגון למפעל עתיד ידע מתנים מעולים. 231648
(0691)
* מנהל עבודה בוגר ביה"ס מקצועי + נסיון במכונות (0732) 231648
* מתכנים אלקטרוניקה בוגרי הנדסת השמל/מתשבים תנאים מעולים 231648 (0733)
* מתכנים מנוסות ומהירות לעבודה בבית מדקסטמן (0904) 02"225154
* מקרם מכירות בשידור משדר לחו אדם, 225154 (0903)
* מתכנים מנוסות עברית ו/או אנגלית לעבודה מיידית. (1134) 225154
* מזכירה מנוסה עברית ו/או אנגלית לעבודה מעניינת. (1135) 231648
* קלדניות מנוסות רצוי ידע באנגלית והבהמוה"ש. 225154 (1136)
* מעבדות תמלילים עברית ו/או אנגלית לעבודה מיידית. (1137) 225154
* מנהלי השבונות מנוסים לע־בודות מיידיות. 225154 (1138) 231648

ביקוש עבודה

* בוגר לשעבר בעל קשרים מעוניין בתעסוקה בענף הייזוחי ת"ד 8552 י"ם
* מנהיה מעולה מקבלת עבודות לביתה. 525839, בשישי ושבת בלבד
* מכקר מרים כללין עם נסיון רב מחפש משרה מתאימה. ת"ד 39151 תל־אביב
* מגהה"ש עצמאית ומנוסה, מיפול שוטף מע"מ ומיסורים. 245803
* מקבלת עבודות בהגהה"ש בבית בשוים סבירים. 420980, לאחר

* סייעת לרופא שיניים השולטת באנגלית מעוניינת במשרה (0525) 664992
* מתבנת אקדמאי הודך מעוניין בכל עבודה מיידית 249529 (0843)
* צעיר רציני + טנדר + מחסן במרכז + מחסן בתלפיות מוני להצעות (1110) 434984
* בירושלים שרטטת שנתיים נסיון + סוג 2 בהנהה"ש. (1131) 03"9643265
* בירושלים הנדסאית אדריכ־לות מתחילה בעלת מחשבים. (1132) 03"9643265

עסקים

* לתיירים בשכונה יהודה חנות למזון לכל מטרה בשכ"ח (1064) 669630
* במרתף 25 מ"ר להשכרה מיידית קלאס נכסים. 234454 (1193) 02
* מסעדה במרכז להשכרה מי־דית קלאס נכסים. 02"234454 (1192)
* להשכרה במיקום מצוין בתלפיות 240 מ"ר חזיתה לד־היטים ולכל מטרה 761205 (1261)
* חנות להשכרה בבנין "האחים ישראלי" (שלומציון המלכה) 225336"7"8
* במרכז העיר חנות להשכרה 12 מ"ר + טלפון. 02"242206

עסקים

* דרוש בשכ"ח מחסן/חנות, ק"ק + טלפון, גישה לרכב (0626) 531511 (בתל)
* דרושה חנות בשכירות באזור התעשיה תלפיות עד 40 מ"ר (0723) 723353 02"221020
* למכירה/לשותפות עסק משגשג בענף הדפוס ושכשיר־כתיבה + ציוד משרד + מחחיה + קליאנטורה הכרכה מקצועית צמודה מרכזית 761739
(1295)
* להשכרה לעסק דירת חדר אוריסס 149, 858111, 231506 (0697)
* בתמ"ם מספרה מבוססת בקטמון השכר. 638932 ערב (0807) 763115
* למכירה מכולת + ציוד מפר־לה + מכונת היגוק ניקיון חושה + מקדר 2.5 על 2.5 418488 (0844)
* חברה המפיצה מיזוע שונף בנושא נרלן לישה משרדי יוקוך בגרם רן מציפה היכולת להפעלת מערכת דומה בירושלים והמער־בה בפעולת רציניות בלבד לטלפון (0874) 03"473320
* להשכרה ודרשים 2 חנויות בקינג ג'ורג' (6 286867 (0859) 286668
* דרוש מחסן/מסגדיר 30 מ"ר, מ"ים + כח. 02"342265 (0899)
* הנהה"ש מהוחשבת: חזו שנור, חסול מינורים הנהה"ש שוחפת 02"246852 (0713)
* למכירה מספרה מבוססת + מונינשן + לקוחות 02"637199 כשעות הערב, לא בשבת. (0930)
* חנות למכשירי כתיבה בת"ם במקום מרכזי. למכירה במצב פעיל. אמבטחד. 02"668101 (1181)
* 480 מ"ר מכירות מאגר מידית לכל מטרה קלאס נכסים. (1195) 02"234454
* הצעה מיוחדת הוללה בציר ומתוק לציר במיצמפוזר פול־קסוגן 1986, 722940, (1234) 247887

* בעל מונית (משונת) רציני, מעוניין בנסיעות קבועות בציר או מתעצה לה, מעלה אדומים או מישור אדומים. 351248
* צעיר דינאמי + רכב + טלפון מעוניין לייצג מפעלים, נסיון במכירות. 02"416260

* לאבור ברים שידור כמו אוה משקיע/נוף. 828689
* בשוק מחנה יהודה. בשכיה חנות תמונים המציבים. הכנסה בשפע. הציוד התחוה למכירה. 02"717176, אחה"צ
* רכב מסחרי להובלות + רכב לשעות הערב (והלילה) 02"766811
* למכירה זכיון "לחנות ממעלי בענף ההיהיטים בגבר הסקיפה ותורמות. 02"761205
* למכירה ציוד של בית קפה ומספרה 224723, 667447

מחשבים

* אפל 3 + דיסק 5 מגה + כונן נוסף + תוכנות. 02"221421, 02"760760 (1157) בבית:

חנויות

* ברחי העורים 26, מכולת בת"ם. למכירה מיידית, מרטים במקום. (0527)
* חנות להשכרה מסוף הבירה בתלפיות 22 מ"ר. 718209 (0815) 867155
* למכירה/השכרה חנות מכולת מיימיוריק, בקרית יובל + ציוד. (0757) 851177, 850470
* חנות בשכ"ח במרכז מיקום ותנאים טובים. 223746 (0885) 863190
* חנות 12 ממר בן סירא משרה מיידית 664667, 639588 (0832)
* בבית וגן (המסכה) מיימיורקט, בת"ם + מונ"סין וציוד. (0987) 863861, 422280
* למכירה חנות מגביים 147 בשכ"ח או בת"ם 221745 (1108)

* בשכ"ח במרכז משרד 2 חד־רים, או חדר. 02"247385 (0778)
* בבית שמחות ביחד הלני המלכה ההמנה הצי קומת משרדים (13 חדרים) להשכרה בקומה הטובה ביותר לחברה רצינית והכבורות 219366 (1090)
* במושבה הגרמנית, 4 חדרים בשכ"ח, למשרד ומשרד, שקט. אמבמחד 02"668101 (0776)
* למכירה משרד בשמואל הנ־ביד 4 מרוהטים קומה נוחה בע־לית טובה ביר 226231 (1067)
* במרכז דירת 2 — 1 חדרים + שירותים אפשרות לטלפון. (1163) 248650
* בשכ"ח במרכז 3.5 עסקים ב־100 כמר + טלפון. 535998 (1169)
* חדר במשרד עורכי דין, כולל שרותי משרד. 02"228025 (1218)

מגרשים

* דרוש מגרש חד/דו־משפחתי/שלך ברמות 637201, 02 (0644)
* לחברה קבלנית דרושים מגרשים באיזורים דתיים (0888) 527732

מציעים למכירה

* וידיאו הטמאבי ראוך אס 4 סיסטם. 02"818373
* רדיו טייפ יסוד", רסקל גזול, במצב מעולה. 02"667472
* דוקף לרגל נסיעה. למכירה מטבחר + אקוריום + תכולה. 02"416293
* מקרר פרידמן 14, 719224, מקרר מן 16 631396
* מקפיאים ממוחרים לאיחסון ולהצנה בחורש. 02"819746, 02"824365 ביום
* וידיאו הטמאבי חרש, 1800, 02"246868"9 בין 15.30 — 13.00 לפני
* מכונת כביסה הטיבש "זוס־סינגראוי". 450 ש"ח. (0488) 02"418974, בערב.
* מגלמה קטן "אר"ו", ומטריה, 6 על 6, שלוש ערשות, (0477) 667472
* בהזדמנות כמצב חרש, תרראן, 400, מזגן, סטיח, מוסמר, 764545 (0542)
* למכירה מכונת כתיבה חשמלית ורנינגז בעברית וב־לועזית. 634877 (0667)
* תגר לאורח"ב מוכר כערכת שולחן צחמות + 4 כיסאות 2,000 ש"ח, מזגן ספריה מיוחדת 3,000 ש"ח. ומערכת סלון 02"344419 (0694)
* באורחות ריהוט לגן הנוסמת, ציוד למתנארג (קמפינג) למיד־לים ומתנה רילין 22 מגלת שבעה. 02"226665 (0743)
* תכולת בית כמאות, מכירה אוטומטית, מיסה זוגית ועוד. (0781) 02"664202
* לתנות תכשיטים לתיירים בירושלים דרושים/ות מוכרי־ם/ת מנוסים/ות ידיעה אנגלית הכרחית, גרמנית, צרפתית, ספרדית רצויה בעל/ות נסיון בלבד יפנו לת"ד 16274 ירושלים 91162 בצרוף קורות חיים בהנה יד המלצות (0878)
* כלש מושר מכשיר הקוליס מטלפון בסודרות 45 ש"ח ניתן למשלוח 03"384394 (0879)
* חדר שינה קומפלט + ארון קטיפה חדש בהזדמנות (0881) 02"865716
* תרש (תנור אפיה) אסקור + באוריה + אחריות 528415 (0920)
* כלי עבודה משומשים, מאד־ים מקזרה 16 מ"ם. 713072 (1073) 764434
* מקרר בי.אר. תנור סאוטר סטריאו ריהוט 861856 (1050) 235560
* מכשירי קשר רב גל 2+1 7,500 ש"ח 913281 (1026)
* מחזים קפיצים אורטופדים 50% הנחה. טלפון 2"225231 (1160) 02
* גלשן רוח "יהמלי" 300, מצב מצוין. 02"811613 (1144)
* לרופא שיניים ציוד קומפלט במצב טוב. 665502 בתל (1171)
* מונאר סמני מטבחים למכירה כיורן תיקון הוחלפה רייצקן, המלך ג'ורג' 16. 02"227984 (1172)
* דיאגנוסים "שושיבה", בטא, משוכלל ביותר, כתריש + קסטות וספרות. 02"866113 (1226)
* ריהוט גן "כתר" ב"כ תשלומים ובמחירים ולים גולדשטיין פייר קניג 37, 710606 (1080)

מחסנים

* בשכונה יהודה, מחסן/משרד לכל מטרה בשכ"ח. 712688, בערב. (0791)
* מחסן במחסן כ־25 מ"ר בשכ"ח, בקשת קרקע, 818156, בערב לא בשבת (1260)
* בשכ"ח מחסן משרד בתל־פיות 140 מ"ר 286668 (1258) 288867

לימודים

* אנגלית משופרת למתקדמים ולמתחילים בקבוצות קטנות. "מבון אתגר". 02"234282 (0754)

* אלמנה 166/50 מסודרת, אקדמאית למטרת רצינות. ת"ד 2008 ירושלים

סלולריות

* תיקון, קניה, מכירה, החלפת סלולריות ודרסיים ודיראי ישן חדש 247136 224764 (1039)

כלי נגינה

* למכירה בהזדמנות פסנתר גרסר "שסדרמאייר". 760558 (0744) 02

* מבוד לנגינה "פנדור" יסודי דיזקב", עם תקליטים ב"י.ב.אל. ביטרה חשמלית גיבסון 335. 02"854127, 02"634115
* למכירה פסנתר אוסריאר "ניהטם" מחיר הגון טלפון 532272

גרפולוגיה

* יעוץ משולב גרפולוגי ליזר לנבי, שאול הללי. 02"712007, 03"298731 (0500)

קייט ונופש

* למשפחים בטבריה דירה מקי־סימה מסקיפה לכנרת, 50 ש"ח ללילה. 02"584596 (0913)
* בירושלים לקייטנים ותיירים, בבית הכרם, 3 מרוהטת ומצוי־דת. 02"534858 (0976)
* בטבריה קומבי מקסים להגים לקייץ טלפון 02"636896 בתל (1045)

* בחור רשמי עסקית תגילה, עם אבטחת הבער באילת לינה + ארוחות בוקר קונטיננטלית + רכב שכור לויזים ומצוי־מסמש של 15 — 12 ש"ח ללילה מינימום 4 לילות 5 — 4 אנשים פרטים בזמנות 71306"059
* קייטנת תב"ד תוקיים בנכבה הצדדות כין התאריכים כ"ס סיון — ייח תמוז. מחיר הקייט־נה: 85 שקלים. פרטים נוספים בטל': 825624, 247676, 824955. הקייטנה מתקיימת בחד־רות הצריה.

שעורים

* מורה לאנגלית אמריקאית נותנת שעורים לבנות התלמיד־ה. 630717

* שיעורים פרטים באנגלית, ליחידים וקבוצות, גם אנגלית עסקית 764523 (0583)
* שיעורים פרטיים בספרדית ואיטלקית, במחירים נוחים (0605) 524007 בערב.
* שעורים פרטיים באנגלית ומתמטיקה מטוסך אנגלי מ־טמר 02"433520 (0736)

שירותים

* שירותי וידאו הצילום לחתו־נות ואירועים, כולל עריכה (0737) 02"433520

מבני תעשיה

* מבנה תעשיה להשכרה/מכי־רה בדומנה ק"נ 500/1000 מ"ר לטווח ארוך, מסודר + חיגום + 2 סלפונים + כח + שרותים + מסודים. נא לפנות לטלפון: (0803) 02"227150
* למכירה/השכרה מבנה תע־שיה בעטרות. 250 מ"ר + כח + טלפון + שרותים. 02"288394 (1210)

אולמות

* דרוש במרכז 60 מ"ר לסמר־ים בשבוע להתעמלות. (1021) 715992

קורסים

* קורס לסמר + דיפלומה יפ־תח בקינג שמאר 8 02"221434 (1035)

ברגע האחרון

וילות ובתים

* בבית שמש גבעת שרת בס־דורנים, 5 חדרים, מפוארת + גינה 02"912727 (1088)
* 4 בגבעת שרת, יובל גד, מחיר הזדמנותי. 03"904364 02"915948 (1091)

4 חדרים ויותר

* בבית שמש גבעת שרת בס־דורנים 5 חדרים במפוארת + ס־טה 02"912727 (1301)
* למכירה דירה 3 חדרים 68 מ"ר ברחוב צבאי ישראל 15/20 ירושלים 057"424671 (1302)
* קרית משה 4.5 חדרים ק"א, דרום־ "לופיאן רשות" 02"863348
* בבית הכרם דירה לקבוס קוטגים 175,000, "לופיאן רשות" 02"863348
* 4 חדרים + מ"א + כרפסת כתנים בהזדמנות יפהפיה. 02"342212

3.5 — 3 חדרים

* בקרית יובל ברזיל עליון 3, משופצת להפליא + ארונות, (1084) 02"432767
* בעייר קניג 3, ק"ב, משופצה מיידית. 02"723404, לא בשבת (1079)
* בבית הכרם, 3, ק"ג ורה סילר, שקטה. 02"537384, אחה"צ (1093)
* דירה 3 חדרים + מ"א ברח־ים סוף + טלפון. 02"814262 (1045)
* קרית יובל ברזיל עליון, 3, משופצת להפליא + ארונות (1300) 02"432767
* בבית הכרם רחוב ברזיל 3 (1 קטן) ק"ב משופצת 69,000 (1307) 02"524253

קבלנים מציעים

* בנקנה קוטג"ם 4 חדרים 120,000 דולר. בבניה, "לופיאן רשות" 02"863348 (1305)
* ברמות בבנין בדורג, דירות 3 חדרים (לזכאים) ר"5 חדרים וקוטג"ם 4 חדרים, "יגר" שלומציון המלכה 4. 227775 02"223840, 02
* בהר נוף ובזכרות 5, 4, 3 חד־רים בשלבי גבר, או כניסה מיי־דית. "לופיאן רשות" 863348 02

שכ"ח

* ברחביה 3.5 מרוהטת + הס־קה ביתית. 02"666975, בערב. 08"410548
* בנוה יעקב בהדורגים 4, כניסה נפרדת, מסודרת, 03"786626

מציעים למכירה

* וידיאו + מערכת סטריאו + גישרות חשמליות וציוד, בהד־דמנות 02"862280

מבני תעשיה

* בתלפיות הבגבעת שאול מבנים 150/200 מ"ר או יותר, להש־כרה/קניה, "לופיאן רשות" 02"863348

חנויות

* גילה למכירה מיידית חנויות בגדלים שונים, "גדר" שלומציון המלכה 4, 227775 02, 02"223840

משרדים

* בבית שמחות ביחד הלני המלכה ההמנה הצי קומת משרדים (13 חדרים) להשכרה, בקומה הטובה ביותר, לחברה רצינית והכבורות 02"219366 (1290)

חיות בית

* למכירה גורים סיאמים מק־סימים ומשובנים 100 ש"ח (1303)

דחפון
שרות מודעות טלפוני של דחף
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

קייט ונופש

* בנתניה חדר לקיץ אפשרות החלפה לחדר בירושלים 053"28716

שונות

* מכבת אגמות מרכזית ומו־ריה אינטרקום סייקיל 4571, (1306) 02"862280

פיאט

* ריטמו 1300, 82 ראשונה תוספות בהזדמנות 02"766506, אחה"צ

הצעות עבודה

* לחנות תכשיטים לתיירים בירושלים דרושים/ות מוכרי־ם/ות בוגרים/ות ידיעת אנגלית הכרחית, גרמנית, צרפתית, ספרדית רצויה, בעל/ות נסיון בלבד. 02"528264 (1298)
* מתמרנת חברה לקבין מגזרים בוגרות י"ב עד 30. 03"216015, 03"262521 (1034)
* ל"ביגוודי" דרושות אחיות כב־מסכות לעבודה בכסקה מלאה/חלקית תנאים מצויינים. 02"526904
* ברמות רחוק במטלת מעלה לתינוק + עבודות בית קלה. תנאים מצויינים 866889
* לבנין ירושלים של חברה תעשייתית דרושה פקידת בכי־רות לעבודה בין השעות 14.00 — 19.00 פרט ליום ו'. 02"246982

חקלאות

* למכירה משק פעיל במושב צוריים בעמק האלה 915718 (0872) 02

חימום והסקה

* דוד שמש לא מתכמם? מער־כות סולריות ודוד"ש (0665) 233171/669

בריאות

* רפלקסוטרפי רפלקסולוגיה עיסוי כללי רפואי, פדיקור. 02"417021 גרש עציון (0902) 02"931035
* ספני כללי רפואי, ולספורט־אים. מיפולים בשיטת הרפלק־סולוגיה. צילה אזולר 711584 (1280)

הכחיות

* משתקי הקשורות הנפש לפני־יים ופגוריות באמירים. (0472) 02"430056, מרים.
* משרד שירותים "שגיגו יחד־לכל גיל, לרציינים 284498, (0549) 827998
* אמריקאי גבוה, אקדמאי בכיר, בצעיה מרשימה, ת"ד 232 ירושלים ל־777 (0632)
* גרושה 34 נאה מעוניינת בקשר רציני ת.ד. 9273 תל־אביב. (0685)
* רווק נחמד דתי (מרוקה) בב־עיה דתה עד 33 לנישואין (0712) 246815/7
* ה.ל.ב. תעזור לכם להתגרש בהסכמה בעזרה פסיכולוגים משפטנים וכלכלנים מיומנים. 02"422153, 19.30—14.00 (0777)
* התוכנה דו מיינית (17) ובן 34 נאה, בכוונה למשולש אינטימי ת"ד 6324 (1148)
* שאול: רווק־40 + צליאה מבה"ל ת"ד 624 ירושלים (1265) 430347, 8255681
* אמריקאי גבה אקדמאי בכיר בעיה מרשימה ת.ד. 232 ירושלים ל־777 (1240)
* נאה 26 בקשר אינטמי, ללא הגבלה גיל. ת.ד.מ. 16132, ירושלים

רוצים לקנות

* ליכטנשטיין והולוך קונים ספרי קודש עתיקים ויודאיקה. 02"287805

מודעפון
לשרותך 24 שעות ביממה
03-38 38 38
לבעלי כרטיסי אשראי בלבד

صكرا من الأهل

הלוח הארצי הארץ חדשות

לאו.אר.אס. חיפה דרושים
ORS
או.אר.אס. חיפה
הכתובת לעבודה טובה

לאו.אר.אס. חיפה דרושים:

למחלקה הטכנית באו.אר.אס. חיפה דרושים:

1. **הנדסאי/טכנאי מכשור ובקרה** בתחום האחזקה. תושבי עכו, נהריה
2. **הנדסאי כימיה / מזון** לתפקיד ניהולי. תושבי עכו נהריה
3. **מהנדס מנהל משרד טכני** מהנדס מכונות, נסיון בתחשיבי עלויות, שרטוטי עבודה, נסיון בניהול משרד טכני, פיקוח טכנולוגי על הייצור ופתוח מוצרים חדשים, לאזור הצפון
4. **מבקרי טיב — בענף המתכת** קוראי שרטוט טכני לעבודה בצפון הארץ.
5. **מהנדס מכונות** מתכנן מתקנים, מערכות שינוע ומבני פלדה
6. **חשמאלי מוסמך** לעבודה באזור חדרה, בנימינה
7. **רתכי אומגוני** בעלי נסיון ויוצאי צבא לעבודה באזור עפולה
8. **רפד רכב** בעל נסיון
9. **מפעיל מחפרון** B.C.B מודל 83
10. **עובד לעבודות חפירת תעלות** בצפון הארץ + מגורים במקום, שכר גבוה למתאים
11. **איש רכב** בעל נסיון של 3 שנים בתחום המתכת

למחלקה המשרדית באו.אר.אס. חיפה דרושים:

1. **מנהל חשבונות מדופלם / ראשי** לעבודה בצפון הארץ
2. **מזכירה בכירה** אנגלית ברמת שפת אם, הדפסה עב/אנג
3. **מזכירות** ברמה גבוהה, הדפסה עב/אנ + טלקס.
4. **מקדמות מכירות** בעלות כושר שכנוע והופעה נאה.
5. **סוכני מכירות** בעלי רקע באלקטרוניקה, הכשרה במקום
6. **עוזר למבקר פנים** בוגר חשבונאות, תושב עכו נהריה
7. **פקידת יבוא יצוא** ידיעת אנגלית ועברית + הדפסה + טלקס, לתושבי עכו נהריה

לאגף מטבח ושרותי ניקיון באו.אר.אס. דרושים:

1. **עובדת נקיון** לשעות 15.00 — 07.30
2. **מלצרים/יות** לעבודה קבועה
3. **בחורים למכירת גלידות**
4. **פועלי נקיון** לרחיצת כלים ועבודות — נקיון במסעדה
5. **טבח מקצועי** לעבודה במסעדה יוקרה

או.אר.אס. חיפה

הכתובת לעבודה טובה, רח' הרצוג 2, 664002, 04-663703

סוכן ביטוח ניכבד

אתה מוזמן לפגישה עיסקית שתחולל מיפנה בהיקף עסקיך

אשכול סוכנות ביטוח בע"מ
סוכנות החיתום הגדולה במדינה
לתאום פגישה 660302 ; 640007

לחברת בניה רצינית
דרושים
מגרשים
במזומנים/בקומבינציה
בכל הארץ
ת.ד. 896 כפר־שמריהו

לחברה מסחרית גדולה בחיפה
דרושה
חשבונאי/ת ראשי/ת
במסגרת אגף הנהלת חשבונות
התפקיד מחייב תעודה של מנהיה מדופלם
או השכלה מקבילה
ידע ונסיון רב שנתי בעריכת דוחות כספיים,
רישום ושימוש במערכות ממוחשבות
יכולת ארגונית וניהולית מוכחות
שליטה בעברית ואנגלית
סודיות מובטחת
נא לפנות בכתב יד בציון קורות חיים
ופרטי השכלה והכשרה לת.ד. 4868 חיפה
עבור משרה 653

אוניברסיטת חיפה **אורנים**
בית הספר להינוך של התנועה הקיבוצית ...
המכון לחקר החינוך הקיבוצי
דרושה
מזכירה
בהיקף חצי משרה
* שליטה בעברית ובאנגלית כולל יכולת הדפסה בשפות אלה (רצוי אנגלית כשפת אם)
* יכולת ניסוח מכתבים באופן עצמאי בשתי השפות
* נסיון קודם בעבודות משרד מגוונות
נא להתקשר בימים א'-ה' בשעות 1300-0800 לטלפון 04-930744 יהודית בגיזין

בית ספר תיכון עיוני "טשרניחובסקי" - נתניה
דרוש/ה
מורה יועץ
לקביעת ראיון טלפון: 053-30585, 053-23040
בשעות לפני הצהרים

דרוש
טכנאי
בעל נסיון
או מעבדה
לתיקוני מערכות
קול (P.A.)
להתקשר
04-672622

לסטודיו אפרת
דרושים
א. סדרית עברית/אנגלית
(רצוי עם ניסיון על Compset)
ב. כתבנית עברית/אנגלית
טלפון 02-522144

לנושך גדול בתל־אביב
דרוש
פחח רכב מנוסה + מתחיל
טלפון: 03-338423
03-334363

נעלי מיקולינסקי
דיזנגוף
בקרוב בחיפה
דרושים/ות
מוכרים/ות
עם נסיון
תנאים טובים למתאימים
לפרטים טל' 03-220603 03-235180

למפעל גדול בדרום
דרוש
מהנדס חשמל
– בעל נסיון מוכח של 5 שנים בתעשייה.
– הכרת מתקנים בעלי הספק במתח גבוה ובמתח נמוך.
– בעל רשיון של מהנדס חשמל רצוי מהנדס חשמל בודק.
– רצוי ידע בבקרת תהליכים כימיים.
– רצוי נסיון בעריכת בדיקות חשמליות במעבדה ובמתקנים קיימים.
מועמדים בעלי נתונים מתאימים מתבקשים להשנות את קורות החיים כולל נסיון בעבודה לת.ד. 133 באר־שבע.

דרושים
רונאים
לעבודה במשרה מלאה
בשעות הבוקר (בת"א)
03-21898
03-264454

לחברת **שירן** תעשיות בע"מ
דרושים
1. **עובדי ייצור לפיברגלס** בעלי נסיון
2. **מנהל עבודה**
3. **איש מכירות** בעל נסיון, רשיון נהיגה הכרחי
אזור תעשייה מישור אדומים ד"נ בקעת יריחו 90610,
טל' 02-353846 לפנות לאהרלה

דרוש
מפיץ להפצת ספרים
בשכר חודשי נאות
רשיון נהיגה הכרחי
המעוניינים יפנו בכתב יד בצרוף קורות חיים
(על ניד הולך) לת.ד. 45478 חיפה / עבור מפיץ

לחברת משקיעים
דרושים
ארבעה מצליחים
אתה יודע שהנך איש מכירות מוצלח. בדיוק לזה ...
גם אם אתה חושב שהצלחה ...
גם אם אינך ...
בפגישה 664428/9/0 להתראות

לעסק קיים
בתחום הקשיים
דרוש
שותף
להרחבת העסק
גם לא פעיל
רק פניות רציניות יענו
ת.ד. 24 נס־ציונה 70400

לעבודה בארץ ובחו"ל
דרוש
מסגר אלומיניום
בעל נסיון בייצור והרכבה
מאזור המרכז בלבד
להתקשר מיום א' 03-253725

לחברת יצוא ויבוא
דרוש:
תכנת
בעל ניסיון 5 שנים לפחות בחברה מסחרית בשפת 11 P.D.P על מחשב D.S.M
נא לציין קורות חיים לת.ד. 33028 חיפה

למשרד עורכי דין בת"א
כתבנית מעולה במעבד תמלילים
משרה חלקית, 5 ימי עבודה
נא לפנות לטלפון
03-264218

OFEK
דרוש איש מכירות
...
לפרטים: טל' 02-242158, 02-247139

טללוה
תן מודעה, קח ארוחה ב צ'יבה ו'לא' חינם
טל. 737794, 736471 (03)

המועצה לענף הלול
דרושה
מזכירה למעבדה למחלות עופות ברעננה
הדפסה במכונה וידע באנגלית
052-35619

"בינגו־פוטו"
דרושים
חובבי צילום
להחזרת ארוע לצילום המונות גליות.
לפי 8 נושאים שימסרו בכתב למועמדים.
פרטים: טלפון 065-54153 ליעקב
או לת.ד. 1164
נצרת־עילית 17010

לפרויקט חדשני תמכי
לבני נוער
דרושים:
★ זוג (ללא ילדים)
★ מדריכים חינוכיים
02-424859

מגבות ערד בע"מ למפעלנו בערד
דרוש
מכונאי
למכונות זולצר או זאורר
תנאים טובים למתאימים
לתושבי חוץ יינתן סיוע ודיור
לפנות לפנחס 1-057-950830
בבית 057-950807

לברסל קור בע"מ
שירות והתקנה למערכות מיזוג אויר
דרושים:
טכנאי מיזוג אויר
למערכות מיזוג אויר מרכזיות, בעל ותק של 6 שנים.
עוזר לטכנאי מיזוג אויר
עדיף בוגר בסמ"ת
אזור התעשיה ק.ביאליק יוסף לוי 3
טל' 04-717782

מחפש עבודה?
תמצא ב-
הלוח הארצי הארץ חדשות
מתפרסם ביום ו' גם בגליון המקומי שלך

לחברה ארצית לעבודות חשמל
דרושים
1. מנהלי עבודה
2. חשמלאים
3. עוזרים
03-723320, 03-737156

לשלדות
מפעלי מתכת בע"מ
דרוש
מהנדס מכונות
עם רקע בתכנון
כלי תעבורה
נסיון 3 שנים
04-726123-9

לחברת א. ארנסון
מהנדס/הנדסאי
לחישוב כמויות
ועבודות ביצוע
02-228878, עופר

MIFROMAL מיפרומאל
למיפרומאל תעשיות ירושלים בע"מ
גבעת שאול ב'
דרוש
חשמלאי ראשי
בעל נסיון
במערכת תעשייתית גדולה
להתקשר 02-522201
למחלקת כח אדם

לחברת בניה בחיפה
דרושה
מנהל/ת חשבונות
סוג 2-3 לפחות עם נסיון בעבודה
לפנות בכתב יד בציון מס' טלפון
לת.ד. 4444 חיפה עבור גילה

למשרד אדריכלים
דרוש
אדריכל/ אדריכל בנים
עם נסיון
לפרטים לפנות 03-908133
או בערב 03-903222

מכנאי/ הנדסאי מכונות
בעל נסיון בהרכבת יחידות מכניות
03-5562888

הלשכה לעיבוד נתונים בע"מ
מיסודה של הסוכנות היהודית לא"י
דרושים
פקידי קלט/פלט ומפעילי מחשב
י.ב.מ. 43xx
לפנות (02)227036 — אלכס

למרפאת שיניים בירושלים
דרושים
★ **רופאי שיניים** ★ **סייעות**
טל' 02-664881

- **מעונין/ת בעיסוק תרבותי מהנה?**
- **מעוניין/ת לתרום להכנסה נוספת למשפחתך?**
אנו מציעים לך כל זאת באזור מגוריך בשעות הפנאי
מרכז: 03-812181; צפון: 02-521623;
ירושלים 02-246044; דרום: 057-72039

במהדורה מיוחדת תוכל להעניק בוקר־בוקר, במשך חודשיים, את "הארץ" למי שחשוב לך.
צלצל 824261, שלוחה 540,
ותשלח את המתנה שלך
בצירוף ברכה בשמך.
"הארץ" – מתנה לאנשים חשובים.

בוקר טוב במתנה

הארץ
עיתון לאנשים חושבים

המרכז הישראלי לניהול
הועדה לניהול השיווק

פיתוח ומיצוב מוצרים כאמצעי להגדלת המכירות
הצגת מקרים שיווקיים-פירסומיים

ערב עיון
17 ביוני 1986

מנחה: פרופ' מיכאל פרל-אוניברסיטת חיפה

בהשתתפות ה"ה:
* הפותח: מר שלמה פורמן-מנכ"ל תוצרת מזון ישראלית בע"מ * "עלה כחול" - מר אוריעל אליצור, מנכ"ל דלתא שיווק בע"מ * "פלא פון" - מר בני אפשטיין, מנכ"ל מוטורולה-הדיראן תקשורת סלולרית בע"מ * "שמנים מיוחדים" "יצהר" - מר אלכס אלון, סמנכ"ל לשווק יצהר תעשיות (2000) בע"מ * מחלקת העסקים אל-על- מר יעקב ירון סמנכ"ל למסחר חברת אל-על * B.M.X T.R.X- "גלי" מר אלברט הרוש, מנהל השווק גלי תעשיות נעליים בע"מ * "מים לוסי" - מר דוד סמיר, מנכ"ל, משותף וימר, סמיר, כהן, מר אריה וייגברד - מנכ"ל הוד לבן בע"מ * מקרר "מקסי גלאקסי", IDEA INSTITUTE מר אריה רוסנברג, מנכ"ל משותף קסר בראל

פרטים והרשמה: המרכז הישראלי לניהול
טל. 03-257202; 04-640678; 02-234863

גרין קארד ישראל בע"מ

אנחנו אוהבים להשקיע הרבה באנשים טובים - וכדאי לנו

אם את/ה חרוץ ודבק במטרה;
אם את/ה מוכשר לעסוק במכירות;
הצטרף/י לחברה צעירה ודינמית המשווקת פרוייקט רווחה חדשני;
הדרכה והכנסה מובטחות!

השכלה תיכונית הכרחית!

ת"א, רח' ריבל 18; טל. 379392, 03-376869
ראשל"צ, רח' הרצל 84; טל. 03-945245
פ"ת, רח' הרצל 34, טל. 03-916629
ירושלים, רח' ההסתדרות 10; טל. 02-226514
חיפה, רח' הנביאים 20; טל. 04-674365
אשדוד, רח' רוגוזין 18; טל. 055-24910
ב"ש, רח' העצמאות 49; טל. 057-78035
נתניה, רח' סמילנסקי 10; טל. 053-42462

עירית הרצליה
דרוש
מפעיל להפעלה ואחזקת ציוד אלקטרו מכני למכון טיהור שפכים לעבודה במשמרות.
לפנות בטל. 052-558276

לתדיראן סניף טבריה
דרושים:
טכנאי לעבודות חוץ בעל ידע במזגנים
טכנאי מעבדה בעל ידע במזגנים
לפרטים נוספים ולקביעת ראיון נא לפנות בטלפון 067-91990/4

לחברת מחשבים
סניף ירושלים
דרוש/ה
מתכנת/ת
בשפת קובול
למחשבי I.B.M
SYS 36
I.B.M P.C
03/453271-2-3

הלוח הארצי
הארץ חדשות

ידיעות הגליל

אנו מתרחבים...
דרושים לנו:
* גרפיקאים (ביצועיסטים) תושבי האיזור
* כתבים
* פקידה

לפנות לטל' 065-77184 065-71542

פז

משרד ראשי בחיפה
דרושה/ת

מהנדס/ת תעשיה וניהול

הכישורים הדרושים:
* מהנדס/ת תעשיה וניהול בעל/ת ותק
. ונסיון של 4 שנים לפחות.
* רצוי נסיון קודם בניתוח שיטות ותהליכי עבודה.
* ידע בנושאי מיחשוב
* הכרת תהליכים ארגוניים וניתוחם
תנאי שכר בהתאם לכישורים
נא לפנות בכתב־יד ובפירוט קורות חיים, ונסיון קודם לת.ד. 434 חיפה, (31004) עבור משרה 9/86.
סודיות מלאה מובטחת
פז חברת נפט בע"מ

לחברת מצפור
שרותי שמירה ואבטחה בע"מ
דרושים

שומרים

לעבודה בחיפה והמפרץ
* למשמרות יום, צהריים ולילה
* יוצאי צבא
* עד גיל 60
* גמישות בסידור העבודה
* תנאי שכר טובים
פלמ"ח 1, מרכז צבר, קרית ביאליק, טל' 713262
בין השעות 0800־1500

מוסד הטכניון
למחקר ופיתוח בע"מ

מהנדס/ת כימיה חומרים

לעבודה במעבדה למניעת קורוזיה וציפויים.
בתחומים חדשים של שימוש בקרני לייזר לטיפולי שטח ולקבלת ציפויים.
הכישורים הדרושים:
תואר ראשון (רצוי שני) בהנדסה כימית, חומרים או פיסיקה בעלת נסיון או רקע בטכנולוגיות לייזר, תהליכי ציפויים, מיקרוסקופיה אלקטרונית.
מכרז מס' 42/86
מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות בכתב אל מחלקת משאבי אנוש מוסד הטכניון למו"פ בע"מ, קרית הטכניון חיפה 32000, עד יום 22.6.86 בציון מס' המכרז.

לחברת המלח לישראל בע"מ, עתלית
דרושה:

כתבנית

* הדפסה מעולה עברית ואנגלית
* ידיעת הפעלת מעבד תמלילים וטלקס רצויה
* למשרה מלאה
* 5 ימים בשבוע
על המועמדות לפנות בכתב יד
לחברת המלח לישראל בע"מ עתלית 30300
ולפרט בקצרה קורות חיים וניסיון בעבודה
- תנאים טובים

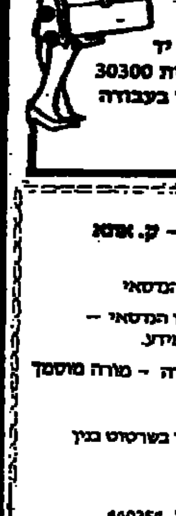

עירית ק. אתא דרושים
לבית־הספר המקיף ע"ש רוגוזין — ק. אתא
מורים לשנה"ל תשמ"ז:
אלקטרוניקה 3/4 משרה, מהנדס או הנדסאי
מחשבים — 1 משרה, מהנדס או הנדסאי — שליטה בקובול פסקל, ניתוח מערכות מידע.
מזכירות וכתבנות — 1 משרה - מורה מוסמך
אנגלית — משרה.
שרטוט — 1 משרה — בעל נסיון בשרטוט בנין וקונסטרוקציה
פיסיקה — 1 משרה
נא לפנות למנהל ביה"ס — מר סלע טל' 440254,
בשעות הערב, 922854

מתפנה

מנהל בכיר

בתחומי רכש אספקה וסחר בינ"ל
רב מעש וניסיון מעל 15 שנה במשק הישראלי
מעורה היטב בענפי תעשיה ומסחר שונים
בארץ ובחו"ל
בעל תואר אקדמאי בכלכלה
שליטה מוחלטת בעברית ואנגלית
(ידיעת גרמנית)
יכולת ניהול הארגון וכושר ביצוע מעולים
מעוניין באתגר מקצועי ובתפקיד הולם (בארץ או בחו"ל)
כתובות רציניות בלבד נא לפנות אל ת.ד. 7630 חיפה

דרושה

מזכירה

מנוסה, שליטה בעברית, גרמנית ואנגלית
כולל הדפסה, למשרה מלאה, באזור ת"א.
לפנות לת.ד. 5113 ר"ג 52150 (עבור מזכירה)

לחיפה כימיקלים בע"מ
דרושים:

מכונאים/מסגרים

בוגרי בתי ספר מקצועיים מוכרים
עם נסיון בעבודות תחזוקה.
רק מועמדים העונים על הכשורים יפנו
בכתב למח' המנגנון ת.ד. 1809 חיפה

שירות התעסוקה
המרכז לייעוץ ולמידע תעסוקתי
לתחנת הייעוץ בבאר־שבע
דרוש:
בוחן/ת פסיכוטכני/ת
התעסוקה לפי שעות -
10 שעות שבועיות
לפנות: טל. 344436
בין השעות 12.00-8.00

לחברה מובילה בתחום הפרסום

מתאם הפעלה ומכירות

אם אתה איש מכירות ושיווק מנוסה (רצוי אקדמאי), "מכור" למקצוע, בעל כושר ארגון ונסיון בניהול ובהפעלת צוות עובדים ובעל "מנוע" פנימי - זו ההזדמנות שלך להתמנות לתפקיד ניהולי ומרתק.
למתאים הכנסה גבוהה.
פנה מיד בכתב־יד, בפירוט נסיון ומס' טלפון, לת.ד. 21099 ת"א, עבור "ניהול מכירות".
תדמית
פרסומים והסברה

למפעל ההיים גדול
דרושים:

מנהל עבודה

הכישורים הנדרשים:
* נסיון בהפעלת צוות עובדים
* קריאת תוכניות

מרכיב חוץ

* קרי תוכניות
* רשיון נהיגה חובה
* רצוי בעל נגריה לשעבר
לפנות בכתב יד בצירוף קורות חיים
לת.ד. 105 חיפה מיקוד 31000
סודיות מובטחת

מעש פלדות בניין בע"מ
מפעל רשתות ותוסים - רח' משה שרת 31 אזור
טלפון: 03-808941
דרושים
* **חשמלאי תעשיה מוסמך**
* **מכונאים מסגרים**
(בוגרי בתי ספר מקצועיים)
* **מפעילי ציוד**
(עבודה במשמרות)
נא לפנות לת.ד. 8 אזור או מלפונית לאמר או צבר

רשות שרות התעופה בישראל
לעבודה בבטחונית
בנמל התעופה בן־גוריון
דרושים:
* מסיימי שירות צבאי.
* 12 שנות לימוד.
* דוברי אנגלית ברמה טובה.
* מצב בריאותי תקין.
* הופעה נאה.
* גיל עד 26.
* מגורים באיזור גוש דן - חובה לתקופה החוזה.
* תקופת התקשרות לשנה.

העבודה מוצעת לבחורים ובחורות העונים לתנאי הקבלה לעיל.
למועמדים שימצאו כמתאימים יוצעו תנאי עבודה נאותים.
ועדת קבלה פתוחה תיערך בין הימים א' 15.6.86 - ג' 17.6.86 בין השעות 09.00-12.00.
על המעונינים להתייצב במנהלת נמל התעופה בן־גוריון בבנין משרד הבריאות סמוך לאולם המכס ולהצטייד בתעודת זהות, פנקס מילואים, תעודת שיחרור מצה"ל ושתי תמונות.

להברה מסחרית גדולה
דרוש:

אחראי

על רשת חנויות מזון
* בעל נסיון מסחרי מוכח
* עדיפות לבעל נסיון במזון מהיר
* כושר ארגון וניהול כ"א
* נכונות ליום עבודה ארוך
תנאים טובים למתאימים
לפנות לת.ד. 1046 ק.מוצקין עבור מס' 1001

דרושים למפעל תכשיטים
במישור אדומים
* צורפים * מלוטשים/ת
* מלטשים * עובדי ייצור
* פקידות ייצור
שעות העבודה: 08-17
5 ימים בשבוע הסעה מירושלים.
02-352216

ביה"ס התיכון המקיף ק. חיים
הגדוד העברי 48
טל: 9־740228 727044
לשנה"ל תשמ"ז דרושים

מורים

1. מורה למגמת מינהל.
2. מורה למגמת מכניקה
הנושאים: שרטוט טכני טכנולוגיה של המתכת ואוטומציה.
ידיעת נושא הסדנה יתרון
3. מורה לפיסיקה

הכנה לבגרות 4% יחידות
נא לפנות למזכירות ביה"ס
הערות: הסעיפים 1־3 בבדול.

דרוש
מהנדס / הנדסאי
בעל רכב לקידום מכירות
של מכבשים הידראולים ומבלטים
טלפון: 053-83754, 053-83757

SPEEDLINE **חישתיל** משתלת אשקלון
דרושה

מנהלת חשבונות

בעלת ניסיון
דרישות נוספות:
* הדפסה בעברית ואנגלית
* הפעלת מחשב וטלקס
* מגורים בעיר אשקלון
נא לפנות בכתב לת.ד. 360 אשקלון
מיקוד: 78102

בן־יקר גת
חברה להנדסה ובנין בע"מ
דרוש

חשב כמויות

עם נסיון של 5 שנים
לעבודה באזור אשקלון
בפרטים נא לפנות:
03-331307
332614
332901

למשרד עורכי דין בתל־אביב
דרושה

מזכירה

הנתונים הדרושים:
* הדפסה שוטפת עברית/אנגלית.
* ידיעה בהדפסה במעבד תמלילים.
* רצויה שליטה בשפה האנגלית.
תנאים טובים למועמדת המתאימה
נא לפנות בכתב יד
לת.ד. 555 בני־ברק
מיקוד 51104
(עבור זיוה)

דרוש/ה

משכתב/ת

לשבועון גדול
היוצא באשדוד

3 ימי עבודה בשבוע
(ביום רביעי גם בשעות הלילה)
ניסיון קודם בעיתונות, הכרחי.

לפנות למיכל או לטאנב
טלפון: 21935 / 055-22080

חברה לשירותים פיננסיים
מחפשת

אנשי מכירות

(משרה 1145)
בעלי חוש מסחרי וכושר שכנוע רב
דרושים עובדים בכל חלקי הארץ
נסיון קודם אינו הכרחי
מועמדים ישלחו פירוט קורות חיים ונסיון בכתב יד
בלבד אל ת.ד. 11024 ת"א 61110
— סודיות מובטחת —
המודעה לגברים ולנשים
תחנת ייעוץ
לנושאי כח־אדם
תל

טמפו
טמפו תעשיות בירה בע"מ
דרושים
מחסנאי תוצרת מלאי
השכלה תיכונית, רקע בניהול מלאי,
רצוי בענף המזון.
בקר מערכת ההתחשבנות
מנהלש סוג 3, ניסיון בעיבוד נתונים אוטומטי, הפעלה וניהול צוות עובדים מטרים בגש זן.
פקיד/ה
בוגר/ת תיכון, לאחר שרות צבאי, לעבודה במחלקת השיווק, שעות העבודה 10.00־18.00 תושב/ת גוש־דן.
מסגרים מכניים
בעלי ניסיון של 5 שנים לפחות בעבודות אחזקה בקוי יצור בתעשיה.
מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות בכתב יד למחלקת כח־אדם, טמפו רח' המלאכה 9, אזור התעשיה חולון 58850 או בטלפון מס' 03-800131

לבית"ס התיכון לחינוך סביבתי במדרשת שדה בוקר
דרושים
לשנת הלימודים תשמ"ז
* **סגן מנהל**
אחראי על פנימיית ביה"ס:
תיאור התפקיד: ריכוז ענייני הפנימיה והחינוך המשלים במסגרת הכוללת של ביה"ס. אחריות של תכניות הדרכה, החוגים, התרבות וההעשרה של ביה"ס והפנימיה. התפקיד כולל תכנון, הפעלה והערכה של הפעולות החינוכיות המתקיימות בפנימיית ביה"ס עם צוות עובדי הפנימיה וכן ישירות עם תלמידי ביה"ס.
דרישות התפקיד: מועמדים בעלי תואר אקדמי (רצוי בחינוך, ביעוץ חינוכי או בהוראה בבי"ס תיכון), עם נסיון בתפקידי חינוך, הוראה, הדרכה נוער וריכוז פעולות חינוך, תרבות והעשרה.
* **מורה לאנגלית**
* **מורה להוראת המחשב:**
פיתוח תוכנות ולמידה בחינוך סביבתי.
* **ספרנית**
עבודה מפוצלת בספריה המרכזית שבמדרשת שדה בוקר.
המועמדים מתבקשים לשלוח מועמדותם בכתב אל מנהל ביה"ס התיכון, מדרשת שדה־בוקר 84990, טלפון: 057-56009

חברה להפעלת קריה לתעשיות עתירות מדע בתל־אביב
מחפשת

איש כספים

(משרה 1120)
אווירה טובה ותפקיד דינמי
מצפים ל־
אדם צעיר, בעל יוזמה ומרץ.
אשר לו נסיון מסויים בנושאים של טפול בחשבונות וגבייה; הנהח"ש־בנקים; חוזי התקשרויות, ריביות והצמדות וידע בסיסי במחשב אישי.
מועמדים ישלחו פירוט קורות חיים ונסיון בכתב יד
בלבד אל ת.ד. 11024 ת"א 61110
סודיות מובטחת
תחנת ייעוץ
לנושאי כח־אדם
תל

למלון חוף התמרים עכו
דרושים.
טבח ראשי
סוג 4, לאולם הארועים. בעל ניסיון
מלצרים/יות מקצועיים/יות
לעבודה במשמרות
מזונאי־ברמן לגלדריה
למשמרת ערב
04-912891־5 נורא

ביה"ס בקיבוץ אורים
מחפש

מחנך/ת לכיתה ח' לשנה"ל תשמ"ז

נא לפנות למירה:
בערב - 057-920475,
בבוקר - 057-920353

האוניברסיטה העברית בירושלים
בית הספר לעבודה סוציאלית
ע"ש פאול ברוואלד
בית הספר לחינוך
תוכנית להכשרת מנהלים וסגל בכיר במרכזים קהילתיים
ע"ש ד"ר יוסף י. שוורץ
מיסודו של הג'וינט העולמי
מרכז(ת) קורסים
בלימודי חוץ למנהלים במרכזים קהילתיים
בתפקיד כולל:
1) תכנון קורסים.
2) פקוח על בצוע קורסים.
3) תאום וקשר עם מרצים ומשתלמים.
דרישות התפקיד:
1) ידע ונסיון בתחום: ארגונים, הנוך ופתוח משאבי אנוש.
2) תואר מוסמך במדעי החברה והתנהגות, בעבודה סוציאלית, חינוך.
נא לשלוח תולדות חיים מפורטים ותמלצות אל: מנהל התכנית שוורץ, ביה"ס לעבודה סוציאלית, האוניברסיטה העברית, הר־הצופים, ירושלים 91905

ורשבסקי פרילוק דונר

ורד האלפים

מפעלי שוקולד שוויצריה-ישראל
המוקמים בימים אלה בהרי הגליל - צפת

דרושים

לרגל הרחבת היצוא

* **מנהל חשבונות מדופלם**
לתפקיד מנהח"ש ראשי בחברה.
5 שנות נסיון, רצוי בתעשיה
* **כלכלן/תמחירן**
בעל נסיון בתעשיה, רצוי בתעשיית המזון.
* **קניין**
לעבודה במחלקת הרכש.
נסיון בעבודה במפעל תעשייתי.
* **מהנדס/הנדסאי תעשיה וניהול**
לניהול מחסני המפעל.
נסיון 3 שנים בתעשיה.
* **מהנדס/הנדסאי חשמל**
לתפקיד אחראי אחזקת חשמל במפעל.
נסיון 3 שנים בתעשיה, רצוי בתעשיית המזון.
* **מכונאי תעשיה**
לעבודה במחלקת האחזקה של המפעל.
דרוש נסיון בתעשיה.
* **מחסנאי תעשיה**
נסיון בעבודה במחסני מפעל תעשייתי.
* **מסגרים**
לעבודה במחלקת האחזקה של המפעל.
דרוש נסיון בתעשיה.
* **רתכים**
לעבודה במחלקת האחזקה של המפעל.
דרוש נסיון בתעשיה.
* **הנדסאי/טכנאי אלקטרוניקה**
לעבודה במחלקת האחזקה של המפעל.
דרוש נסיון בתעשיה.
* **טכנאי/ת ייצור/תעשיה וניהול**
לניהול מחלקת האריזה.
בעל/ת נסיון בניהול צוות עובדות.
* **מקדמי מכירות**
בעלי השכלה תיכונית לפחות.
נסיון קודם בענף המזון.
מקום העבודה במרכז הארץ.
* **מנהלי עבודה**
בעלי נסיון בניהול צוות עובדים במפעל תעשייתי.
* **עובדי ייצור**
נסיון בתעשיית המזון ו/או הממתקים - יתרון.
* **מרכזנית/כתבנית**
ידע ונסיון בהפעלת מרכזיית תדקס,
ידע ונסיון בהדפסה עברית ואנגלית.
הופעה נאה.
* **עובדות אריזה**
לעבודה במחלקת האריזה.
* **עובדי נקיון ומטבח.**

א. על העובדים יהיה להתגורר בצפת או בסביבתה הקרובה. אפשרות למגורים בשכ"ד בתנאים מועדפים.
ב. נסיון קודם בעבודה על מחשבים - יתרון.
ג. ידיעת שפות (אנגלית וגרמנית) - יתרון.
ד. על המועמדים להיות לאחר שרות בצה"ל/שרות לאומי.

בוא לעבוד בשוויצריה הקטנה...

לפנות אל:
ורד הגליל תעשיות שוקולד וממתקים בע"מ
ת.ד. 1093 צפת 13110 עבור מנהל כ"א. לצרף קורות חיים מלאים בכתב־יד.

- מודעה זו מיועדת לנשים וגברים כאחד -
ממפעלי כר מזון בע"מ

דרוש

מנהל עסקים בניגריה

* בעל נסיון רב־שנתי בניגריה בביצוע עסקאות בהיקף ניכר ובאופן עצמאי.
* רקע הנדסי — יתרון (חשמל, מכונות, בניה וכדומה)

למועמד המתאים - תנאים נאותים, כולל השתתפות ברווח

מועמדים העונים לדרישות הנ"ל מתבקשים לפנות בכתב יד ובצירוף קורות חיים למנכ"ל אלקו בע"מ, מר. ג. זלקינד, ת.ד. 1176, רמת השרון 47100

אמריקה ישראל בליידס
למפעלינו בנצרת עלית
דרוש/ה

הנדסאי/ת תעשיה וניהול

נסיון לפחות שנתיים בתעשיה ידע במערכות מידע ממוחשבות יתרון
נא לפנות בכתב יד לת.ד. 3993 נצרת עלית
סודיות מובטחת

לחברה מסחרית - דרוש
אדם אחראי ואמין
לתפקיד מחסנאי + קבלת קהל ומכירות
אפשרי פנסיונר
לפנות בכתב ת.ד. 650 חיפה

דרושים
המעלים/ות רפואים
(לכל חלקי הארץ)
* השכלה פרה רפואית או אקדמאית במדעי הטבע
* יכולת למידה גבוהה ומהירה במיוחד באנגלית
* רשיון נהיגה - (סודיות מובטחת)
ת.ד. 18201 תל־אביב 61181

הלוח הארצי הארץ חדשות

▲ לרשת בתי הכלבו של
המשביר לצרכן
דרושים לעבודה קבועה
1. עובד אחזקה בכיד/ראש צוות
2. עובדי אחזקה לאזור המרכז
בעלי רקע בתחום החשמל
לראיון נא לפנות מיום א' לאגף כח־אדם טל: 03-899641

תרבות דיור
איש/ת מכירות
הצטרף לצוות פרסומי צעיר ודינמי לקבלת נציגות מכירה בלעדית. השכלה תיכונית ומעלה ובעל רכב.
בגוש דן: 655134, 8-03-650737
בחיפה: 04-247374

מנהל המכירות
של חברה מתפתחת בשטח העתונות בעלת אפיקי פרסום בלעדיים.
נסיון בהפעלת אנשי מכירות — חובה.
פנה בכתב בצרוף קורות חיים
למר אוריין, רבינוביץ, נוה אביבים 69395

אוניברסיטת חיפה
אורנים
מבקשים הצעות
לניהול והפעלה של שרותי מסעדה ומזנון במקום
נא להתקשר בימים א'־ה' טל' 04-935011

למוסד ציבורי גדול בתל־אביב
דרוש/ה
סוציולוג/ית או פסיכולוג/ית ארגוני/ת
שיעסוק בנושאי כוח־אדם בארגון
הכישורים הדרושים:
ת. שני בסוציולוגיה או פסיכולוגיה.
נסיון של 3 שנים בתפקידי ארגון ותיכנון כ"א.
המעוניינים מתבקשים לפנות בכתב בצירוף קורות חיים לת.ד. 7093 ת"א מיקוד 61006. עבור 519

לסיירת־לבוק שמירת איכות
דרושים
* מאבטחים.
* מנהל לפרוייקט אבטחה.
* אחראי/ת נקיון
* אנשי מכירות למוצרי בטחון
ראיונות: שלום־עליכם 1, נוה־שאנן מרכז זיו.
כל יום 15.30־18.00, תמונה + תעודת שחרור מצה"ל.

דרושה
רכזת אתיופית
בחצי משרה
דרישות התפקיד: השכלה תיכונית נסיון בעבודה עם ילדים ונוער יכולת עבודה בשעות לא רגילות
מועמדות מתאימות מתבקשות לפנות בכתב־יד בציון קורות חיים כתובת וטל'
עד יום ו' 27.6.86
למתנ"ס מגדל העמק ת.ד. 183 מקוד 10551

לבית־הספר התעשייתי
אורט בית־אל
דרושים:
מורים
לשנת הלימודים תשמ"ז
1. מורה למתימטיקה, פיסיקה
2. מורה לעברית, תנך ואזרחות
3. מורה להתעמלות
4. מדריך למכונאות רכב
5. מדריך לחשמל רכב
6. מדריך למסגרות
יועדפו מורים שמתאימים ומעוניינים לשמש גם כמחנכי כיתה
המעוניינים יפנו למזכירות בית־הספר אורט בית־אל, טל' 02-976822, או בשעות הערב ישירות למנהל בית־הספר, מר בוזין, טל' 02-342380

מתכנת אלקטרוניקה
★ אם חביבה עליך עבודה תכנונית ויכולת רווח בסביבה מעניינת ומהנה.
★ אם "ראשך פתוח" וביכולתך לאבחן ולנתח טכנולוגיות בתנאים משתנים.
★ אם מוכן אתה שילוב של עבודת שטח ומעבדה כראש צוות – מקומך אתנו בניהול צוות עובדים עם הרבה אתגר והכר שבי הכלים.
אנו מנה מפתח יד להנה, דרושים ... הוא סיפור ... עבור כלכלה ההורים, בצירוף פרטים אישיים ... טלפון להתקשרות.
עובדי הבחור מדעים למדעה ... – פיות מכאנות –

לסוכנות משקאות
דרוש
איש מכירות
עם ניסיון במכירות
ידיעת השפה האנגלית
רצוי עם רכב
טל' 02-248211 (עמי)

למפעל מתכת בצפון הארץ
דרוש
מנהל תפ"י
כישורים:
* מהנדס ייצור
* נסיון בעבודה בתפ"י
* נסיון בעבודה עם מחשב
* נסיון ויכולת ניהול צוות עובדים
המעוניינים יפנו בצרוף קורות חיים לת.ד. 4868 חיפה עבור משרה 654

ג'וינט — ישראל
מתאם לתוכנית התנדבות מיוחדת
תיאור התפקיד:
תיאום ובקרה של תוכנית ההתנדבות, פיקוח והנחיה של מתנדבים מארה"ב, פתירת בעיות יום־יומיות.
דרישות המשרה:
— תואר ראשון או יותר במדעי החברה
— ניסיון מינהלי וארגוני
— שליטה מלאה באנגלית ובעברית
— בעל רכב
העבודה היא בשעות בלתי שגרתיות וכרוכה בנסיעות רבות.
השכר ייקבע במו"מ עפ"י כישורי המועמד.
נא לפנות בצירוף תולדות־חיים והמלצות ת"ד 3489 (פנינה) ירושלים 91034 עבור "מתאם תוכנית" לא יאוחר מ־28 ביוני 1986

מרכז קהילתי נווה־יעקב
דרושים
★ רכזת אקדמאית לתוכנית הטי"ף לחצי משרה. עדיפות לבוגרי תוכנית שורץ, פסיכולוגיה ועבודה סוציאלית
★ גננות ומטפלות למסגרות הגיל הרך
נדרשת השכלה חינוכית ונסיון בעבודה
★ אקדמאים בוגרי סמינרים ו/או הכשרה בהדרכה לעבודה עם ילדים
★ מורים לג'ודו, גלגיליות, התעמלות קרקע ותנועה התעמלות נשים, טניס, קאראטה, חדר כושר, מחול אירובי, באלט קלאסי ומודרני, טבע, דראמה, גיטארה
נא לפנות 02-852216 02-854473

להבי ישקר
■ מפעל להבים למנועי סילון. ■ יצרן להבים לחיל האויר ולתעשיית המנועים בעולם. ■ קידום ותמורה על בסיס הישגים אישיים. ■ שבוע עבודה בן 5 ימים. ■
דרושים עובדי ייצור
עדיפות לתושבי נהריה ועכו.
ב־1985 — 88% יצוא. התחזית ל־1986 — 95% יצוא!
המעונינים מתבקשים לפנות בכתב־יד או בטלפון למנהלת כח אדם, להבי ישקר בע"מ
ת.ד. 330 נהריה 22102. טל: 04-927831

ביומטריקס בע"מ
אנו מפתחים ומיצרים ציוד רפואי ליחידות טיפול נמרץ
דרושים:
1. מנהל כספים ואדמינסטראציה
כישורים: רקע אקדמאי במינהל עסקים. תעשייה וניהול. ניסיון מוכח של שנתיים. מקום מגורים: ב"ב
2. איש מכירות נמרץ
כישורים: רקע וניסיון מוכחים בשיווק הרפואי
נא לפנות לת"ד 8229 ירושלים, מיקוד 91081
בצירוף תולדות חיים והמלצות
— סודיות מובטחת —

דרוש/ה
מתכנת/ת
עם שנתיים נסיון ב־RPG
מקום עבודה באזור אשקלון אפשרות לעבודה חלקית
טל: 051-26852

לחברה העוסקת בתחומים ביטחוניים דרוש/ה
איש/אשת מכירות
דרישות מהמועמד/ת:
★ היכרות של ענף חומרי הבניין וקשרים בתחום זה. ★ נסיון קודם במכירות ★ בעל/ת רכב ★ נכונות לעבוד בכל חלקי הארץ
לפנות לטל' 03-310267

להיפר פארם באשקלון ובאשדוד
דרושות
קוסמטיקאיות
עצמאיות בעלות ניסיון רב
תנאים טובים למתאימות
בפרטים נא לפנות לטלפונים:
055-50206, 055-32756

דרוש/ה בקרית מלאכי
רכז/ת הכשרה
בהיקף של ½ משרה
תיאור התפקיד: פיתוח והפעלת תוכניות הכשרה ותעסוקה.
כישורים: השכלה על תיכונית (מורה מוסמך B.A.) תחום הרלוונטי ונסיון.
לפנות 055-85289

מרכז יד לקשיש נס ציונה
שירותים המאפשרים
איכות חיים לגיל הזהב
אוכל דיאטטי — פיזיותרפיה —
ריפוי בעיסוק — משחקי חברה
טיולים וגינה גדולה
עם פינת־חי.
חדרים לבודדים וזוגות
בסביבה כפרית ושקטה
לתושבי הסביבה:
במקום מופעל מועדון
בימים א'־ה' כולל כל השירותים
רח' ראובן 13 נס־ציונה
08-473363

לכפר הנוער "עין כרם"
בי"ס חקלאי וטכנולוגי
דרושים:
1. מורה למתמטיקה ו/או מחשבים (לכתות הגבוהות)
2. מורה לאנגלית (לחטיבת ביניים ולחטיבה העליונה)
3. מורה למדעי החיים והחקלאות (חטיבה עליונה, בעיקר)
4. לבורנט/לבורנטית (½־⅔ משרה)
5. מדריכים חינוכיים (חובת מגורים במקום)
6. מדריכי של"ח
המעוניינים מתבקשים לפנות בכתב לפי הכתובת: בי"ס חקלאי עין־כרם. ד.נ. הרי יהודה מיקוד 90872, או בטל. 02-416016

חיש חרושת ברזל בע"מ
מפרץ חיפה
דרושים
מנהל מחלקת עיבוד פחים
הכישורים הדרושים:
* מהנדס / הנדסאי מכונות / ייצור.
* בעל נסיון מוכח בתעשיה, בעבודות עיבוד פחים ובניהול צוות עובדים
חשמלאי תעשיה מוסמך
בעל רשיון ממשרד העבודה
— 5 ימי עבודה בשבוע —
לפנות למחלקת כ"א 04-740257

דרושות
להד הקריות הלוח הבטוח
פקידות קבלה
לעבודה מעניינת משרה מלאה
א'־ד' 16.00 — 8.00, ה' 20.00 — 09.00
פקידות קבלה לאחה"צ
לעבודה קבועה עם קהל.
העבודה בימי א'־ד', 20.00 — 16.00,
יום ה' 20.00 — 12.00
בפרטים לפנות ביום א' לרונה טל' 708282
לקביעת ראיון בין השעות 12.00 — 09.00.

להברת שיווק ירושלמית
דרושה
מזכירה אישית למנהל החברה
משרה מלאה
טלפון 02-712468

למרכז הארצי לבחינות ולהערכה בירושלים
דרוש/ה
חוקר/ת במדעי החברה
כישורים:
★ ניסיון במחקר
★ תואר שני בפסיכולוגיה
★ שליטה טובה בכלים סטטיסטיים
נא לפנות בכתב, בצירוף קורות חיים ושמות ממליצים אל:
מדור מחקר — "משרד חוקר"
המרכז הארצי לבחינות ולהערכה
רח' הרב אשי 4, ירושלים 93593

למשרד אדריכלים
דרושים
1. **מזכירה**
3 שנות ניסיון לפחות.
שליטה מלאה בעברית/אנגלית.
2. **הנדסאי / טכנאי / שרטט**
אדריכלות 5 שנות ניסיון לפחות.
3. **הנדסאי לפיקוח ומפרטי בניין**
10 שנות ניסיון לפחות.
להתקשר 03-223588

משרד החינוך והתרבות
מינהל החינוך
היחידה לדיור ולתשתיות
משרד העבודה והרווחה
מרכז ההכוונה לעיירות־פיתוח ולהתיישבות
דרושים
מורים לקרית־שמונה
לשנת הלימודים תשמ"ז דרושים מורים לבתי־הספר המקיפים במקצועות הבאים:
מקיף הכללי ע"ש דנציגר
ביולוגיה, הסטוריה, אלקטרוניקה, מתמטיקה, כמיה, אנגלית, ספרות.
מקיף הדתי המתמיד
תנ"ך, תושב"ע, ספרות, מקצועות המנהל, יועצת, אנגלית, מתמטיקה, לשון, עברית, תנ"ך, הסטוריה
המעונינים מתבקשים לפנות ישירות למנהלי בתי־הספר טלפונית ובכתב:
מר ירון שור - מנהל המקיף דנציגר, טל' 069-40345.
מר בוזגלו אברהם - מנהל המקיף הדתי המתמיד, טל: 069-40284
או למנהל אגף החינוך, מר אשר פיטוסי, טל' 069-51222
למורים העוברים לקרית שמונה מובטחים הטבות מענקים והנריצים
עיר־התפתחות — חיים של איכות

עצור! עצרי!
האם עבודת שטח מעניינת אותך	א. עד גיל 26 ב. בעל/ת הופעה נאה ג. כושר בטוי גבוה בע"פ
אם כן ואת/ה	

חברה גדולה ודינמית מחפשת אותך ותיתן לך -
1. משכורת קבועה + תמריצים ועמלות גבוהות !!
2. 5 ימי עבודה בשבוע
לפנות בימים א'־ב' בין השעות 09.00־17.00 טל 03-5464811

המשרד לקליטת העליה — הסוכנות היהודית
מינהל הסטודנטים והתלמידים
דרושים
רכזי תרבות, מדריכים חברתיים
למעונות סטודנטים עולים
בי-ם, חיפה, ב"ש ות"א
דרישות התפקיד:
– שרות צבאי
– נסיון קודם בעבודה ובהדרכה
– תלמיד מן המנין להשכלה גבוהה מהשנה השניה ואילך
– מגורים במעונות - חובה
המעונינים מתבקשים להגיש מועמדות בטופס מתאים שימסר באחד מהמקומות הבאים:
– ירושלים, מינהל הסטודנטים (מדור חברה ותרבות) רח' הלל 15.
– חיפה, מינהל הסטודנטים, רח' פל־ים 7 בנין צים.
– תל־אביב, מינהל הסטודנטים, רח' אסתר המלכה 6.
– באר־שבע, מינהל הסטודנטים, בנין הנגבי.
– התפקיד כרוך בשעות עבודה לא מקובלות.
– דרגת המשרה - מדריך חברתי חצי משרה רכז תרבות משרה מלאה.
– את הבקשות יש להגיש עד 30.6.86

קפוץ מקוץ בריסון!!!
לרים תעשיות מזרונים
למפעלנו החדש בבת־ים
דרושים/ות
1. תופרות למחלקת ריפוד
2. עובדי ייצור
3. מפעילי מכונות
אנו מציעים:
— משכורת מלאה גם בתקופת ההכשרה
— פרמיות
— ארוחות צהריים
— חמישה ימי עבודה בשבוע
לפרטים נוספים ניתן לפנות:
לריקי, טל' 03-5514450
או ישירות במפעל ברח' שמעון ברוסקאי 8 אזור התעשייה בת־ים
אוטובוסים: 88,87 מהתחנה המרכזית ת"א
27 מצפון ת"א
40,42 מרמת־גן.
רים תעשיות מזרונים

דרושה
רופא/ה שיניים
למרפאה בנצרת עלית
בעל/ת ניסיון בטיפולים ובפרוטטיקה, המשרה חלקית. למתאימים תנאים מצוינים.
לתאום פגישה נא לטלפן בשעות העבודה
065-72906

לבית ספר תעשייתי עמל נהריה
דרושים:
מנהל בית־ספר
הכישורים:
* השכלה אקדמאית והכשרה מקבילה במקצועות טכנולוגיים
* נסיון 3 שנים לפחות
מדריך מקצועי
להדרכת תלמידי בטרסא - עיבוד שבבי
לפרטים לפנות טל' 823656־04 דליה

הטכניון
מכון טכנולוגי לישראל
דרושה
כלכלן/ית - תקציבן/ית
הכישורים הדרושים:
בעל/ת תואר בחשבונאות ו/או כלכלה.
רצוי נסיון בנושאים הבאים:
חשובי כדאיות, הכנה וניתוח דוחות כספיים, הכנה ופיקוח על מערכת תקציב, טיפול במערכות מידע ממוחשבות. ידיעת השפות עברית אנגלית.
מספר המשרה: מנ/135

מהנדס/ת תוכנה
תאור התפקיד:
עבודה בצוות הקשורה בפיתוח ותחזוקת תוכנה במערכות SUN, UNIX, CMS ומיקרו מחשבים.
הכישורים הדרושים:
בעל/ת תואר ראשון לפחות במדעי המחשב/חשמל.
רצוי נסיון במערכות UNIX, CMS ומיקרו־מחשבים
רצוי נסיון בשפות "C" PASCAL ו־PL/I
מספר המשרה: מנ/109
מועמדים/ות מתאימים/ות העונים/ות לדרישות יפנו בכתב בציון קורות חיים, נסיון קודם, שמות ממליצים ומספר המשרה עד יום 20.6.86 אל: אגף כח אדם, קרית הטכניון, חיפה 32000

האגודה לקידום החינוך — ירושלים
מדרשות "עמליה" — תיכון דתי לבנות
דרושות לפנימיה לשנה"ל תשמ"ז
★ מדריכות חברתיות
(רווקות, מגורים במקום, עבודה בשעות אחה"צ)
המועמדות בעלות השכלה והכשרה מתאימה למילוי התפקיד, מתבקשות לפנות מיד בכתב יד, בפירוט תולדות חיים, השכלה ונסיון קודם ובצירוף תצלומי תעודות, אישורים והמלצות, לפי הכתובת: ת.ד. 16223. בית וגן, ירושלים 91161.
נא לפנות מיד בטלפון לפרטים: 02-666822, 02-637913 אל שמעון

"טל־רון"
יישום והכוונת כ"א לתעסוקה.
טלפון אלינו ישנה את חייך
הרצליה בן גוריון 16 טל. 052-544727

משרד החינוך והתרבות מינהל החינוך אגף כח אדם בהוראה
הודעה מס' התשמ"ז/5 על
משרות ניהול פנויות

אגף כח אדם בהוראה מודיע על משרות ניהול פנויות של מנהלים בבתי־ספר היסודיים ובחטיבות הביניים ובבתי־הספר המקיפים השש־שנתיים, לקראת שנת הלימודים התשמ"ז.
מן המועמדים נדרשים כישורים בתחומי ההשכלה הפדגוגית והאקדמית, הכשרה מיוחדת בניהול החינוך או מינהל כללי ותק בהוראה של חמש שנים.
התכונות פורסמו בפירוט בחוזר מנכ"ל מג/5 מיום בטבת התשמ"ג (8 בינואר 1983) סעיף 131. המעוניינים להציג מועמדותם ימלאו טופס בקשה למשרת ניהול שאפשר לקבלו בכל לשכה מחוזית של משרד החינוך והתרבות. הטופס ימולא בשני העתקים: האחד יישלח אל מנהל המחוז שבו נמצאת המשרה הפנויה, והאחר אל המפקח על בית־הספר שבו מועסק המועמד.
היום האחרון לקבלת בקשות בלשכות המחוזיות - יום שני, כ"ג בסיון התשמ"ו (30 ביוני 1986).

רשימת המשרות
א. האגף לחינוך התיישבותי - ת.ד. 7036, הקריה, תל־אביב, טלפון 03-259421
1. גדרה: ביה"ס השש־שנתי המקיף הדתי "נצח ישראל" כפר אליהו.
14 כיתות ז' - י"ב
ב. מחוז חיפה - רח' שבתי לוי 7, חיפה טלפון 04-520251
1. נוה יצחק: ביה"ס הממ"ד האאורי.
8 כיתות א' - ו'. המשרה פנויה לשנה.
2. פרדס חנה: חטיבת הביניים הממ"ד "אלישבע".
10 כיתות ז' - ט'.
3. בתי ספר בקרית אתא:
א. ממלכתי "לוחמי הגיטאות", 14 כיתות א' - ו'.
ב. ממלכתי "פינסקר", 25 כיתות א' - ו'. המשרה פנויה לשנה, פרסום חוזר.
4. בתי ספר בקרית ביאליק:
א. ממלכתי "ביאליק", 27 כיתות א' - ו'. המשרה פנויה לשנה.
ב. ממלכתי "נעורים", 26 כיתות א' - ו'.
ג. מחוז ירושלים - רח' דוד המלך 18, ירושלים, טלפון 02-238211
1. בית שמש: ביה"ס הממ"ד "גבעת שהם" 6 כיתות א' - ו'.
בית שמש: ביה"ס הט"ב ממ"ד "פרישטר" 8 כיתות ז' - ט'.
2. בתי ספר בירושלים:
א. מקצועי לבנות "זיכרון", חינוך מיוחד. 9 כיתות ט' - י"ב.
ב. ממלכתי "יאנוש קורצ'ק", 8 כיתות א' - ו'.
ג. ממלכתי "יפה", 17 כיתות א' - ו'. המשרה פנויה לשנה.
ד. ממ"ד "רוטשילד", 19 כיתות א' - ח'.
ה. ממ"ד "רמות 01", 16 כיתות א' - ח'. המשרה פנויה לשנה.
3. נוה צוף: ביה"ס הממ"ד "נוה צוף", 8 כיתות א' - ח'.
4. שילה: ביה"ס הממ"ד "שילה", 5 כיתות א' - ח'.
ד. מחוז המרכז - שד' שאול המלך 39 תל־אביב, טלפון 03-254122
1. אלפי מנשה: חטיבת ביניים ממלכתית צומחת, 4 כיתות ז' - ח'. מוסד חדש.
2. אלקנה: ביה"ס הממ"ד, 12 כיתות א' - ו'. המשרה פנויה לשנה.
3. בית דגן: ביה"ס הממ"ד "רמבם", 6 כיתות א' - ו', 2 כיתות ז' - ח'.
4. בני עייש: ביה"ס הממ"ד, 8 כיתות א' - ו'. 2 כיתות ז' - ח'.
5. חפץ חיים: ביה"ס הממ"ד, 6 כיתות א' - ו'. כיתה טיפולית אחת.
6. בתי ספר ביבנה:
א. ממ"ד "יחידני", 12 כיתות א' - ו', המשרה פנויה לשנה.
ב. ממ"ד "רבן גמליאל", 12 כיתות א' - ו'.
7. בתי ספר ביהוד:
א. ממלכתי "הרצל", 14 כיתות א' - ו', המשרה פנויה לשנה.
ב. ממלכתי "יגאל אלון", 9 כיתות א' - ג', מוסד חדש.
8. יסודות: ביה"ס הממ"ד, 6 כיתות א' - ו'. 2 כיתות ז' - ח'.
9. בתי ספר בכוכב יאיר:
א. ממ"ד חדש 6 כיתות א'־ד'.
ב. ממלכתי חדש, 6 כיתות א'־ד' 2 כיתות ז'־ח'.
10. בתי ספר בלוד:
א. ממלכתי "אשכול", 12 כיתות א' - ו', 4 כיתות ז' - ח', המשרה פנויה לשנה.
ב. ממ"ד "המאירי", 4 כיתות ג' - ו', 2 כיתות ז' - ח', 3 כיתות לחינוך מיוחד.
ג. ממלכתי "המעפילים", 12 כיתות א' - ו', 4 כיתות ז' - ח'.
11. מודיעים: ביה"ס הממ"ד "שוהם", 10 כיתות א' - ו', 2 כיתות ז' - ח'.
12. נוה מונסון: ביה"ס הממלכתי "אורנים", 12 כיתות א' - ו', 5 כיתות ז' - ח', והמשרה פנויה לשנה.
13. נחלים: ביה"ס הממ"ד "מודיעים", 12 כיתות א' - ו', 4 כיתות לחינוך מיוחד.
14. בתי ספר בנתניה:
א. ממ"ד "מורשה": לחינוך מיוחד.
ב. ממלכתי "עירוני ב'", בי"ס צומח, 5 כיתות א' - ד'.
15. קרית עקרון: ביה"ס הממ"ד "אוהל מאיר", 12 כיתות.
16. ראשון לציון: ביה"ס הממ"ד "הראל", 13 כיתות א' - ו', כיתה אחת לחינוך מיוחד.
17. רחובות: ביה"ס הממ"ד "תחכמוני", 20 כיתות א' - ו', המשרה פנויה לשנה.
18. בתי ספר ברעננה:
א. ממ"ד "אריאל", 12 כיתות א' - ו', המשרה פנויה לשנה.
ב. ממלכתי "דקל", 23 כיתות א' - ו', כיתה אחת לחינוך מיוחד, המשרה פנויה לשנה.
ג. ממלכתי "אור", 24 כיתות א' - ו', 3 כיתות לחינוך מיוחד, המשרה פנויה לשנה.
19. שעלבים: ביה"ס הממ"ד "שלהבת", 15 כיתות א' - ו' בנים, 15 כיתות א' - ח' בנות.
20. כפר סבא: ביה"ס הממלכתי "שלום ואחוה", 28 כיתות א' - ו', 2 כיתות לחינוך מיוחד, המשרה פנויה לשנה.
ה. מחוז הדרום - בית הממשלה דרך השלושים באר־שבע, טלפון 057-663504
1. אבן שמואל: ביה"ס הממ"ד, ס"ט, 17 כיתות א' - ו', המשרה פנויה לשנה.
2. בתי ספר באופקים:
א. ממ"ד "אביר יעקב", ס"ט, 12 כיתות א' - ו', המשרה פנויה לשנה.
ב. ממלכתי "אילנות", ס"ט, 8 כיתות א' - ו', המשרה פנויה לשנה.
3. בתי ספר באילת:
א. ממלכתי "אופיר", 18 כיתות א' - ו', המשרה פנויה לשנה עם אפשרות הארכה.
ב. ממלכתי "אלמוג", ס"ט, 16 כיתות א' - ו', המשרה פנויה לשנה.
ג. ממלכתי "עציון גבר", 16 כיתות א' - ו', המשרה פנויה לשנה עם אפשרות הארכה.
ד. ממלכתי "ערבה", ס"ט, 15 כיתות א' - ו', המשרה פנויה לשנה.
4. בתי ספר באשדוד:
א. ממ"ד "השחר" ס"ט, 15 כיתות א' - ו'.
ב. ממ"ד "שילה", ס"ט, 15 כיתות גן - ו'.
5. באר טוביה: ביה"ס הממ"ד "יד הנך", ס"ט, 8 כיתות א' - ו'.
6. בתי־ספר בבאר־שבע:
א. ממלכתי "אלון", ס"ט, 19 כיתות א' - ח', המשרה פנויה לשנה.
ב. ממ"ד "עוזיאל־חביב", 11 כיתות א' - ח'.
ג. ממלכתי "רימון", 12 כיתות א' - ו'.
ד. ממלכתי "שחר" לחינוך מיוחד, 12 כיתות א' - ח'.
7. בתי ספר בדימונה:
א. חטיבת ביניים ממלכתית "אלון", ס"ט, 18 כיתות ז' - ט'.
ב. ממלכתי "צבר" לחינוך מיוחד, 8 כיתות גן - ט'.
ג. ממלכתי "יוספטל", ס"ט, 20 כיתות א' - ו'. המשרה פנויה לשנה.
8. מיתר: ביה"ס הממלכתי, ס"ט, 7 כיתות א' - ו', מוסד חדש.
9. מצפה רמון: ביה"ס הממ"ד "מגדיאל", 10 כיתות א' - ו'.
10. נתיבות: ביה"ס הממ"ד "נתיב אליהו" בנים, ס"ט, 10 כיתות א' - ו'.
11. סוסיא: ביה"ס הממ"ד, 4 כיתות א' - ו'.
12. ערד: ביה"ס הממלכתי "יעלים", 17 כיתות א' - ו', המשרה פנויה לשנה.
13. בתי־ספר בקרית גת:
א. מקיף שש־שנתי דתי "גרוס", ס"ט, 23 כיתות ז' - י"ב.
ב. ממ"ד "יורה דעה", ס"ט, 11 כיתות א' - ו', המשרה פנויה לשנה עם אפשרות הארכה.
ג. ממ"ד "שבטי ישראל", ס"ט, 11 כיתות א' - ו'.
ד. חטיבת ביניים ממלכתית "שלאון", 17 כיתות ז' - ט', המשרה פנויה לשנה.
15. שדרות: בית־ספר המקיף השש־שנתי הכללי 11 כיתות ז'־י"ב.
14. קרית מלאכי: ביה"ס המקיף השש־שנתי הכללי "צוקרמן", 17 כיתות ז' - י"ב.
ו. מחוז תל־אביב - בנין הדרוזאות, שד' שאול המלך, תל־אביב, טלפון 03-254122
1. הרצליה: ביה"ס הממ"ד "בר־אילן", 12 כיתות א' - ו', 2 כיתות טיפוליות.
חולון: תוה לחינוך חקלאי, 65 כיתות, המשרה פנויה לשנה.
3. רמת־גן: ביה"ס הממ"ד "נוראה", 12 כיתות א' - ו', 3 כיתות ז' - ח', כיתה אחת לחינוך מיוחד.
4. בתי ספ בתל־אביב:
א. ממלכתי "אלונים", 12 כיתות א' - ו', כיתה ת טיפולית.
ב. ממלכתי "קדימה" לחינוך מיוחד, 13 כיתות א' - ו', 5 כיתות ז' - ח', המשרה פנויה לשנה.
ז. מחוז הצפון - בית הממשלה נצרת עלית, ת.ד. 530, טלפון 065-72960
1. אפיקים: ביה"ס הממלכתי, 8 כיתות א' - ח', כיתה טיפולית אחת.
2. גבעת עוז: ביה"ס הממלכתי, 6 כיתות א' - ו', כיתה אחת לחינוך מיוחד. (פרסום חוזר).
3. גונן: ביה"ס הממלכתי, 8 כיתות א' - ח'.
4. גשר: ביה"ס הממלכתי, 2 כיתות א' - ב'. (פרסום חוזר).
5. דפנה: ביה"ס הממלכתי, 8 כיתות א' - ז', כיתה טיפולית אחת.
6. חוקוק: ביה"ס הממלכתי, 4 כיתות א' - ח'.
7. יפתח: ביה"ס הממלכתי, כיתה א' אחת.
8. יקנעם: ביה"ס המקיף השש־שנתי הכללי, 6 כיתות ז' - ט', 4 כיתות י' - י"ב.
9. כנרת: ביה"ס הממלכתי, 9 כיתות א' - ח', כיתה אחת לחינוך מיוחד.
10. כפר הנשיא: ביה"ס הממלכתי, 6 כיתות א' - ו'.
11. כפר ורדים: ביה"ס הממלכתי, 6 כיתות א' - ו', המשרה פנויה לשנה.
12. מגדל העמק: ביה"ס הממלכתי "עזרא יוספטל", 17 כיתות א' - ו', 4 כיתות לחינוך מיוחד, המשרה פנויה לשנה.
13. בתי ספר בנצרת עלית:
א. ממלכתי "גלבוע", 8 כיתות א' - ו', 2 כיתות לחינוך מיוחד, (פרסום חוזר).
ב. חטיבת הביניים הממלכתית "שרת", 8 כיתות ז' - ט', המשרה פנויה לשנה.
14. עין גב: ביה"ס הממלכתי "קדמת כנרת", 13 כיתות א' - ח', [illegible]
15. עין המפרץ: ביה"ס הממלכתי, 5 כיתות א' - ו'.
16. עין השופט: ביה"ס הממלכתי, 5 כיתות א' - ו'.
17. קרית שמונה: ביה"ס הממ"ד "רמבם", 12 כיתות א' - ו', כיתה טיפולית אחת.
18. שער הגולן: ביה"ס הממלכתי, 6 כיתות א' - ו'.

Top jobs for Top people
רח' גאולה 42 ת"א, טל. 657530, 03-657510
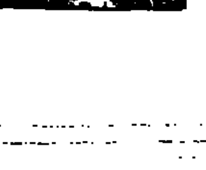
א. זליג
בכירים לקריירה חדשה

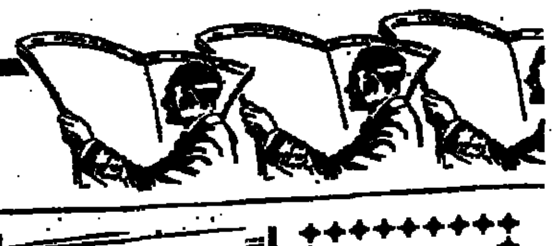

הלוח הארצי | הארץ חדשות

מתפנה מנהל
בן 36 בעל יכולת ונסיון
ב ניהול, ארגון, כספים,
כח אדם ושיווק
ת.ד. 2592 חולון 58126

דרוש להוראה
מהנדסים/
הנדסאי
אלקטרוניקה
★ תנאי העסקה
יחודיים
★ עדיפות
לבעלי נסיון
לפנות לבית הספר
התיכון באילת
059-72105-6-7
בערב 059-77174

למכללת עמק יזרעאל
דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות
סוג 3 + ניסיון
5 שנים עצמאי בעבודה יכולת ניהול צוות עובדים
ידע בהכנת דוחות כספיים תקופתיים ושנתיים
ניסיון במערכות ממוחשבות
לפנות בכתב יד ברור למכללת עמק יזרעאל ד.נ. עמק יזרעאל
עבור מנהל חשבונות
סודיות מובטחת

מחפש תעסוקה ופרנסה?
יש לך הזדמנות
לנהל סניף פעיל של "קשת" במרכז הרצליה
כסוכן עצמאי!
אם אתה סבור שביכולתך לנהל סוכנות "קשת", (רצוי אך לא הכרחי נסיון קודם בענף) התקשר ל:
המפעל הגדול בישראל לניקוי יבש ולניקוי ותיקון שטיחים
צוות קשת לנקוי בביתך טלפון: 03-9233566

למפעל טריומף בירושלים
Triumph

דרושים:

1. מנהל חשבונות בכיר כלכלן עם ידע בחשבונאות, או מנהל חשבונות בכיר, לביצוע פעילויות כספיות, עריכת דו"חות למוסדות ממשלתיים ואחרים. עדיפות לבעלי ניסיון קודם.

2. מזכירה למישרה מלאה, דוברת גרמנית או אנגלית או צרפתית. ידע בהדפסה בעברית ובלועזית.

3. מזכירה למחלקת כח־אדם.

4. לבורנטית/הנדסאית טקסטיל ידיעת השפה האנגלית הכרחית. (ידיעת השפה הגרמנית יתרון).

5. כתבנית דו־לשונית למישרה חלקית.

6. תופרות לעבודה בקווי היצור ניסיון קודם אינו הכרחי.

5 ימי עבודה בשבוע, תנאים הולמים למתאימים
המעוניינים יפנו למחלקת כוח־אדם טל' 02-715255 בשעות 7.00—16.00

לחברה מסחרית בתל־אביב
דרוש
מנהל יחידת מחשב
היחידה כוללת:
מחשבים לעיבוד נתונים,
וכן מחשבים לתקשורת
ועיבוד תמלילים
בעל התפקיד יהיה אחראי על צוות של כשישה עובדי יחידת המחשב, וכן יהיה הגורם המנחה את משתמשי המחשב בכל יחידות הארגון.
מועמד מתאים לתפקיד יהיה בעל הרקע כדלקמן:
★ תואר אקדמי בהנדסה, או מדעי המחשב.
★ כושר ניהול יחידה וקשר פעיל עם משתמשים.
★ נסיון של מספר שנים בתכנות וניתוח מערכות ורצוי בניהול יחידת מחשב.
מועמדים מתאימים יפנו:
לת.ד. 14090 עבור מנהל יחידת מחשב.

Audi | VW
לצ'מפיון מוטורס (ישראל בע"מ)
יבואנים כלליים של פולקסווגן ואודי
דרושים
1. במוסך המרכזי בבני־ברק
מכונאים, חשמלאי
בעלי ידע ונסיון
נא לפנות למר מאי דאי - 785111
פקידת מכירות
בעלת נסיון בעבודות פקידות כלליות וקשר עם לקוחות.
נא לפנות למנגון 785111
2. במוסך לעבודות פחים בבני־ברק
מכונאים, פחח
בעלי נסיון. נא לפנות למר עובד - 785111
3. במוסך בבתים
מכונאים ופחחים
בעלי נסיון. נא לפנות לדוד כהן - 5512666
4. במחסן המרכזי
מחסנאי לחלקי חילוף
נסיון של שנה לפחות. נא לפנות לאיזי 708111

---

digital
מרכז טכנולוגי
לתכנון ופיתוח VLSI בירושלים

אנו מגדילים את קבוצת עורכי המעגלים במפעלנו

אם ברצונך לרכוש מקצוע מעניין ומבוקש בחברה עתירת ידע והנך בעל/ת:

- תחושה גרפית מפותחת
- תפיסה תלת־מימדית טובה
- קואורדינצית יד־עין טובה
- דמיון יוצר
- דיוק וסדר בעבודה
- כושר לימוד עצמי מהיר
- ידע באנגלית

פני/פנה אלינו ונכשירך בהפעלת מערכת גרפית ממוחשבת כעורך מעגלים משולבים

עדיפות לבעלי נסיון בעריכת מעגלים (גם מודפסים), גרפיקה, שרטוט ולבעלי נסיון בעבודה עם מערכות גרפיות

מגורים בירושלים הם תנאי הכרחי
– סודיות מובטחת –

המעוניינים יפנו בכתב בלבד, בצרוף תולדות חיים
לת.ד. 10109, ירושלים

אינטל

היה שותף לפריצת הדרך!
אינטל אלקטרוניקה הינה החברה המובילה בישראל בתחום ייצור רכיבי VLSI למחשבים ומערכות ספרתיות.

מנהל אחזקת מבנים ואדמיניסטרציה
אחריות לנושאי אחזקת מבנים, אבטחה, שרותי משרד, תכנון שטחים ורכב בפעילויות אינטל בישראל.
★ נסיון רלוונטי של 7—5 שנים.
★ תואר אקדמי בהנדסת מכונות/חשמל/תעשיה וניהול, ורקע במנהל עסקים — יתרון.
★ יכולת ניהול צוות עובדים. ★ יכולת משא ומתן עם גורמי חוץ ופנים. ★ יכולת השתלבות בעבודת צוות.
★ שליטה מלאה בשפה האנגלית.

קנין בכיר
לרכש בקנה מידה גדול ובמגוון רחב של תחומים בארץ ובחו"ל.
★ נסיון של 6—4 שנים ברכש, בתעשיה עתירת ידע / טכנולוגיה.
★ השכלה אקדמאית — יתרון לבעל תואר שני במנהל עסקים.
★ נסיון בניהול משא ומתן עם ספקים בארץ ובחו"ל.
★ יכולת תקשורת בינאישית גבוהה.
★ כושר הבעה מעולה בכתב ובע"פ בעברית ובאנגלית.
★ נסיון בעבודה עם מערכות לוגיסטיקה ממוחשבות.
★ קבלה לעבודה מותנית במעבר לירושלים.

מתאם הדרכה
פיתוח קורסים, תכנון תאום ומעקב אחר ביצוע תוכניות הדרכה.
★ השכלה אקדמאית בהנדסה/ מדעי החברה /מדעי הטבע.
★ נסיון של 5 שנים בהדרכה — רצוי בתעשיה.
★ כושר ניהול ותאום בין פעילויות. ★ יכולת תכנון לטווח ארוך. ★ יכולת עבודה עצמאית. ★ שליטה מלאה באנגלית. ★ קבלה לעבודה מותנית במעבר לירושלים.

אם הנך בעל יוזמה ומעונין באתגר מקצועי, הצטרף לצוות מעולה, צעיר ודינמי במפעל מתפתח בעל שיטות ניהול מתקדמות, המיישם טכנולוגיות עתירות מדע.
פנה בכתב יד בצרוף קורות חיים מפורסים ובציון שם המשרה, מס' תעודת זהות ומס' טלפון אל:
אינטל אלקטרוניקה בע"מ
ת.ד. 3173 ירושלים 91031

ייצור מעגלים משולבים בישראל
מודעה זו מיועדת לגברים ונשים כאחד.
– סודיות מובטחת –

רחוי

אינטל

היה שותף לפריצת הדרך!
אינטל אלקטרוניקה הינה החברה המובילה בישראל בתחום ייצור רכיבי VLSI למחשבים ומערכות ספרתיות

מפעילים/מפעילות למערך הייצור
למגוון תפקידי בקרה והפעלת ציוד ברמת תחכום גבוהה.
★ בוגרי בתי ספר מקצועיים.
★ בוגרי 12 שנות לימוד בעלי רקע טכני.
★ 5—3 שנות נסיון תעשייתי/מקצועי.
★ נכונות לעבודה במשמרות.
★ בריאות תקינה.
★ ידיעת השפה האנגלית.
הכשרה מקצועית תינתן במסגרת העבודה.

מזכירה
★ נסיון בעבודות מזכירות.
★ שליטה מלאה באנגלית — רצוי שפת אם.
★ הדפסה שוטפת בעברית ובאנגלית.
★ יכולת עבודה בצוות.
★ ידע במעבד תמלילים — יתרון.

אנו מציעים אווירה נעימה בחברה עתירת־ידע. שיטות ניהול מתקדמות, צוות צעיר ודינמי. שבוע עבודה בן 5 ימים ותנאי עבודה טובים.
המעונינים יפנו בכתב יד, בצרוף קורות חיים מפורטים ובציון שם המשרה, מס' זהות ומס' טלפון אל:
אינטל אלקטרוניקה בע"מ
ת.ד. 3173 ירושלים 91031

ייצור מעגלים משולבים בישראל
– סודיות מובטחת –

רחוי

למוסד ממלכתי
דרושים
דוברי רוסית ו/או רומנית
★ גילאי 23—32
★ מעורים היטב בחיי הארץ ושולטים בעברית
★ בעלי השכלה תיכונית משלמת (עדיפות לאקדמאים)
★ לאחר שירות צבאי מלא
★ מוכנים להשתלב בעבודה קבועה, מעניינת ובעלת אתגר
★ בעלי ביטוי טוב בכתב ובע"פ
תנאי שכר טובים למועמדים המתאימים
על המנים להתגורר באיזור ירושלים
המועמדים העונים בדרישות לעיל, יפנו בכתב לת.ד. 77 מיקוד 91000 עבור דובר רוסית ויציינו פרטים אישיים (ת"ז, טלפון) וקורות חיים.
פונים מתאימים ייענו — סודיות מובטחת
ל.פ.מ. 48/

יותר טוב במנפאואר

לסניף רחובות
דרושים
★ **מנהל/ת חשבונות**
5 שנות ניסיון לפחות, לעבודה באופן עצמאי.
★ **מזכירה**
מנוסה, שפת אם אנגלית, הדפסה עברית/אנגלית, ידע במעבד תמלילים - יתרון, ליום עבודה מלא. לתקופה ממושכת.
★ **מעבדת תמלילים עברית/אנגלית**
מנוסה, בשכר גבוה במיוחד.
★ **מפעילי מכונות**
בוגרי בי"ס מקצועי, יוצאי צבא, ניסיון בהפעלת מערכות אוטומציה - יתרון, לעבודה במשמרות.
★ **מלחימות/ מרכיבות**
יוצאות צבא, בוגרות בי"ס מקצועי, לעבודה במשמרות, מאזורי: אשדוד, יבנה, ק. מלאכי, רחובות, רמלה. הסעות וארוחות מובטחות לתקופה ממושכת.
אנו מציעים עבודה מעניינת ושכר גבוה
המעוניינים מתבקשים לפנות למשרדנו: ברח' הרצל 190, רחובות
בימים: א'־ה' 08:00־14:00 וביום ו' 08:00־12:00
טל: 461717, 08-473734
מנפאואר MANPOWER
החברה הגדולה בעולם לעבודה זמנית
ירושלים • תל אביב • חיפה • באר שבע • רחובות

ענבל תעשיות בע"מ
דרושים:
נגרים מעולים
לייצור ריהוט לפי תכנון אדריכלי
ריהוט משרדי, ריהוט למעבדות
נגרות בנין
תנאי שכר טובים למתאימים
בדבר פרטים נא לפנות
04-732633 רח' היוצר 19 א.
תעשייה ק.ביאליק

דרושים בנצרת
עובדי ניקיון
בשכר חודשי
תנאים טובים
065-73768
065-70363

גרין קארד ישראל בע"מ
לרגל הרחבה
ופתיחת סניפים חדשים
דרושים לנו:
מנהלי/ות סניפים
ברחבי הארץ
★ בעלי רקע ונסיון מוכח בשווק ופרסום
★ בעלי כשר ארגון והפעלת צוות סוכנים
המעוניינים יפנו בכתב יד בצירוף קורות חיים
רח' ריבל 18 ת"א מיקוד 67778

רצף בע"מ
תעשיות מוצרי בנין
כביש כפר־אתא, עפרה־חיפה.
למפעלנו דרושים בעלי התפקידים הבאים:
● **חשמלאי אחזקה**
* בעל רשיון ממשרד העבודה (עוזר לפחות)
לפנות לחנוך ביום א' בשעות: 12.00 — 16.00, טלפון 727632
● **מסגרי אחזקה**
* בעלי ידע ברתוך לעבודות אחזקה שוטפות. * עדיפות לבעלי נסיון בתעשיה.
לפנות לחנוך ביום א', בשעות: 12.00 — 16.00.
טלפון 727632 בלבד.
● **מרכזנית**
כולל עבודות פקידות כלליות. מגיל 30. בגרות חובה.
לפנות בימים א' וב' לאורי בטלפון 720155
● **פקידת תפ"י**, מגיל 30.
* רצוי נסיון קודם בתעשיית מוצרי בנין.
לפנות בימים א' וב' לאורי, בטלפון 720155.

דלתא DELTA
גליל תעשיות בע"מ
למפעלנו בכרמיאל
דרוש
למחלקת אחזקה
חשמלאי תעשיה
• נסיון של 3 שנים בתעשיה
• רקע באלקטרוניקה יתרון
• מגורים בכרמיאל חובה
לפרטים נא לפנות טלפונית למפעל
04-986911 לבן־ציון

אנשי שווק נמרצים
● יוצאי/ות צבא עד 28
● דינמיות
● חריצות
● נכונות לעבודה קשה
● בשעות בלתי שגרתיות
○ משכורת ○ עמלות ○ קידום
מסע לארה"ב בתום 6 חודשי העסקה
מרכז: 03-812181; צפון: 02-521623;
ירושלים 02-246044; דרום: 057-72039
מ"ילת

ספקטרוניקס בע"מ
למחלקת הפיתוח במפעלנו בשדרות
דרוש
מהנדס אלקטרוניקה בכיר
לתפקיד מנהל מחלקת אלקטרוניקה
הכישורים:
● נסיון של 5 שנים לפחות בתיכנון מעגלים אנלוגיים ודיגיטליים
● נסיון בפיתוח מערכות משובצות במיקרופרוססורים
● ידע בתקנים צבאיים ונסיון בפיתוח מערכות צבאיות
● נסיון בהעברת מוצרים משלב הפיתוח לשלב הייצור הסידרתי
● כושר ניהול
נא לפנות בכתב, בצירוף קורות חיים ופרטים על הנסיון לת.ד. 28356 תל-אביב 61282.

בבית חולים "אלישע"
פנויות המשרות:
כתבנית עברית
עם ידע באנגלית לעבודה בכתבנות ובעבודות מזכירות ופקידות כללית
פקידה להנהלת חשבונות
לעבודה במחשב (נסיון אינו הכרחי אך יועדף)
עם רקע חשבונאי
שתי המשרות מלאות וקבועות
שעות העבודה 08.00־16.00
פניות אך ורק בכתב יד לת.ד. 6518 חיפה מיקוד 31064

לחברת דקסון בע"מ
טירת — הכרמל
דרושים
פקידת יצוא/ יבוא
לעבודה רבת ענין ואתגר
ניסיון קודם של 5 שנים
שליטה בשפה האנגלית
מזכירה / כתבנית אנגלית
שפת אם אנגלית
מרכזנית
12 שנות לימוד
רצוי ניסיון בהפעלת מרכזיות הדקס
שליטה בשפה האנגלית
נא לפנות בכתב־יד בצרוף קורות חיים לת.ד. 2115 חיפה 31020

נמיר
שרותי כח אדם בע"מ
דרושים לעבודה מיידית
רתכים
מעולים
שכר ותנאים הולמים למתאימים
החלוץ 3, חיפה 04-669105, 04-661832

גרין קארד ישראל בע"מ
דרושות
פקידות/מזכירות
למועדוני הצרכנות של החברה
★ משרה מלאה ★ ידע בארגון וניהול משרד ★ הדפסה
נא לפנות בכתב יד בצירוף קורות חיים רח' ריבל 18 ת"א מיקוד 67778

מועצה מקומית יוקנעם עלית — משמר אזרחי
דרוש
קצין צה"ל
דינמי בעל יכולת מנהיגות · בעל רשיון נהיגה.
כמפקד המשמר האזרחי ביוקנעם עלית
12 שנות לימוד, פרופיל מעל 82.
נא לפנות לטלפון 065-67371 או 04-993317

לחברה ייזום
והנדסה דרושה
מנהל/ת חשבונות
עצמאי/ת
לפנות לטלפון
04-333308

---

tefron
תפרון — מפעלי טכסטיל בע"מ
אזור התעשיה, קרית-ביאליק
למחלקת פיתוח מוצרים
מתכננת עדיפות לבעלות נסיון.
משרה מלאה!!!
לראיון, להתקשר לטלפון: 709510/1.

هكذا عن الاصل

מבצע לתושבי ת"א, גוש דן והשרון!

ב-35 ש"ח פרסם עד שתמכור!

והמודעה שלך מגיעה גם לקוראי "ידיעות"
גם לקוראי "מעריב"
גם לקוראי "הארץ"
גם לקוראי "חדשות"

עתון "העיר" הוא העתון הנפוץ ביותר בת"א, גוש דן והשרון, והוא נמסר גם לכל מי שקונה את "ידיעות", "מעריב", "הארץ" ו"חדשות".
לכן, כשאתה מפרסם ב"לוח העיר" אתה מגיע לכולם – אבל... בפחות כסף.
ועכשיו במבצע מיוחד אתה יכול תמורת 35 ש"ח בלבד לפרסם את מודעתך שוב ושוב אפילו במשך חודש ימים.
מודעתך תתפרסם בכל יום ו' בעיתונים "העיר", "צומת השרון", ה"הארץ" ו"חדשות" ובנוסף: ביום ג' בתפוצה הארצית של "הארץ" ו"חדשות". קח יותר קוראים, תן פחות שקלים.
פרסם ב"לוח העיר" ב-35 ש"ח עד שתמכור!

לוח העיר

מתפרסם גם ב: הלוח הארצי הארץ חדשות · לוח צומת השרון

מודעות מתקבלות: במשרד הראשי, רח' הנגב 4 ת"א טל: 03-371261, ובכל משרדי הפרסום. מתקבלות הזמנות באמצעות כרטיסי אשראי.

הארץ

יום א', ח' בסיון, תשמ"ו
15 ביוני 1986

ירושלים: רח' הה־בצלת 2 טל' 224245־6 ת.ד. 273 מיקוד ירושלים 91002 חיפה: רחוב נורדוי 20 טל' 661146־8 ת.ד. 5259 מיקוד חיפה 31052

בתל־אביב: המערכת, ההנהלה, מחלקות המודעות, והמנויים, רח' זלמן שוקן 21 טל' 824261 ת.ד. 233 מיקוד תל־אביב 61001

המו"ל: הוצאת עיתון "הארץ" בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, ת"א

העורך: גרשום שוקן. האחראי: מתי מלך.

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד.

HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B. 233, Tel 824261

לא לפייס

ראש הממשלה, שרים, חברי־כנסת, ראשי ערים, פרופסורים, עיתונאים — הכל מדברים על "עימות בין דתיים וחילונים", או, תחת הרושם המסעיר והמדכא של ניסיון להצית בית כנסת באחד מפרברי תל־אביב, "בין חילונים ודתיים", כאילו היוזמה יצאה מהראשונים. ואם קיים עימות, ודרוש פיוס בין שני המחנות המנוגדים, ראש הממשלה כינס התייעצות רבנית, והכינוס הניב ועדה מצומצמת האמורה לטפל בעניין. ומה תוכל הוועדה להציע?

דומה כי ההנחה שביסוד הדיבורים הנ"ל, והמאמצים שיש לעשות בעקבותיה, אינה נכונה. אין לפנינו שני מחנות מגובשים באופן שווה; אין סימטריה ביניהם. אמנם הציבור הדתי אינו מונוליתי, אך יש מקום להתייחס אליו כאל ציבור הרואה עצמו מלוכד במידה כזאת שגם המרכיבים המתונים שבתוכו אינם מוכנים להתבדל למגמות הסולידריות, אף עם המרכיבים הקיצוניים ביותר. אין זה מקרה ששני הרבנים הראשיים לישראל דיברו בגנותם של מעשי האלימות של החרדים רק באיזהור רב: קיים מתנה דתי, שבו האגף השולל את הבסיס הרעיוני של מדינת ישראל גורר אחריו את כל יסודותיו האחרים, ואף המפד"ל אינה מעזה לשאת ברמה את דגל הדתיות הלאומית.

כנגד זה אין "החילונים" מהווים כוח מלוכד באופן כלשהו. לאמיתו של דבר, אין הם אלא המון אזרחים בעלי דעות מגוונות; אלה המתנגדים בתקיפות לכל צורה של כפייה דתית אינם אלא מיעוט בתוכם. המון זה מאוחד רק בהשקפה העקרונית, כי מדינת ישראל חייבת להיות מדינת חוק ולא מדינת הלכה. אין הוא רוצה להילחם בדתיים, אבל הוא תובע לעצמו את הזכות המגיעה לכל אזרח: שיחיה את חייו ויקבע את יחסו אל מורשת היהדות לפי תפישתו, ומבלי שחלק מסויים של אזרחי המדינה ישליט את השקפתו הדתית על החיים הציבוריים, ובעקבות זאת גם על חיי הפרט.

אין בסיס לגרסה המבקשת לתאר את הקהל הזה כאילו הוא להוט אחרי עימות עם הציבור הדתי. קהל אזרחים זה מצפה מהמדינה שתערוב לחירותו לא פחות מאשר לחירותם של הדתיים. הוא תובע מהשלטון שיאכוף את חוק המדינה על כל אלה השוללים את סמכותה, ונותנים לעצמם את הרשות להכתיב לו את מבנון חייהם מתוך היומרה שהם הביטוי היהודי הבלעדי של היהדות. מציתי בית הכנסת אינם מייצגים את הקהל הזה. אך שום גורם דתי בעל משקל אינו שולל באופן חד־משמעי את ייצוגיותם של המתפרעים החרדים עבור הציבור הדתי כולו הם חלק בלתי־נפרד במחנה מגובש.

אמת ויציב: כל פלגי היהדות צריכים לחיות ביחד במסגרת המדינה. אך מן הדין שהאמנה המשתמעת מכך תופנה קודם כל אל הציבור הדתי שממנו צץ האיום על דרקים זה. מפ"ם, ר"צ ושינוי אינן תובעות מיהודי מאה שערים ובני־ברק לשנות את אורח חייהם, בעוד שסיעות אגודת ישראל וש"ס חותרות ללא הרף להכתבת אורח החיים האורתודוכסי על כלל האזרחים, והמפד"ל שסועה בתוך עצמה [illegible].

במקום לעודד דיבורים בעלמא על "עימות" שיש למנוע בדרכי "פיוס", על הממשלה לבלום, בכל האמצעים העומדים לרשותה מתוקף החוק, כל ניסיון לגרוע מזכותם של כלל האזרחים לחיות את חייהם, גם במישור הציבורי, לפי מיטב הבנתם. אף אזרח אינו צריך להיאלץ להשלים עם דפוסי חיים אשר רוב עם ישראל השתחרר מהם מאז תקופת האמנציפציה וההשכלה. מדינת ישראל אינה צריכה להידמות לוויליאמסבורג.

מענה לטרור החרדי

אין טעם לבקש דו־שיח עם החרדים. הם אינם מכירים בסמכות המדינה המבקשת להגיע להסדר עמם

מאת א. שוייצר

ישראל המסורתית אוהבת להתהדר לעצמה בהגדרת המדינה כמדינת חוק. אך מבחינת חוק לא מתמקמת המשטרה עם המטה הכללי של מפירי החוק על התנאים למניעת עבריינות, וראש הממשלה אינו מכנס ישיבת פיוס בין הצדדים של שומרי החוק ובין הנוטים להפיכת היסוד שעל־פיהן פועלים מפירים. במדינת חוק המשטרה אינה עוסקת בפרשנות משפטית, אלא תופסת עבריינים, ומעבירה אותם לבתי המשפט הדנים אותם על־פי הכתוב בספר החוקים — בדרך כלל להחמרה, כאשר מדובר בעבירה החוזרת על עצמה, שמבצעיה מכריזים בגלוי כי לא רק שאינם מתחרטים, אלא מתגאים על מה שעוללו. ואשר לפוליטיקאים, הרי הם זזים הצדה ומניחים למה שמכנים כוחות החוק לעשות את מלאכתם.

המפקח הכללי של המשטרה רב־ניצב דוד קראוס העיד בסוף השבוע שעבר כי הדרך פתוחה בפני החרדים לפנות לערכאות: החוק אוסר הצגה פומבית של עצמים — דוגמת תמונות עירום — הפוגעים ברגשותיהם. אפשר שכך הוא צודק, אך העצה הכלולה בדברי המפכ"ל מוציאה את המטרה מבחינתם של צעקנים: החרדים ששרפו תחנות אוטובוס או פחי אשפה אינם מכירים בחוקים שעל־פיהם הם יכולים לתבוע את עלבון רגשותיהם; הם כופרים בעצם סמכותה של מדינת ישראל לחוקק חוקים, ולא זו בלבד: בעיניהם ובעיני הסמכויות הרבניות, שעל־פיהם פועלים המודעים הדרדים, האלימות היא יעד, ולא אמצעי, כי רק היא יכולה לבטא את חמת זעמם ואת נחישות רצונם לשנות את אורח חייה של סביבתם ולכופפו לרצונם.

אברך הישיבה המצוי, זה שעם ישראל לומד להכירו בימים אלה מעל מרקעי הטלוויזיה, שונה מן הדגם האידיאלי של העולם השקוד, המתמסר כולו ללימוד תורה, שאותו תיאר חיים נחמן ביאליק בשירו "המתמיד", כמו ששונה תבין מדיקית. ואולם, היהדות הדתית או החרדית לא היתה חלבית מעולם; יעידו על כך מי ששחו במחלוקות בבתי כנסת או בבתי מדרש בחוץ לארץ, או מי שנגזר לו להיות עד למלחמות בין חצרות רבנים. האלימות, לרבות אלימות פיזית־יהודית כלפי פנים, יהיו אשר יהיו נימוקיה, מושרשת עמוק במסורתו של העם; הפגיעה הלחי השנייה היא המצאה — כונות, על־פי עדותה של ההיסטוריה — של הנוצרים.

ראש הממשלה, שכינס לצורך זה ישיבה בערב החג, רוצה בפיוס. ואולם, בעוד שאפשר להגיע למורדים ויוזמתי עם בני־שיחו המנוסים, רבנים ראשיים ונכבדים פוליטיים, אין כל סיכוי לפייס את האברך המצוי או את ראש הישיבה ששלח אותו לשרוף תחנת אוטובוס, או את האב הרוחני של הטרור החרדי היושב בניו־יורק ומסית וממנן משם את הפעילות בישראל. וכמו שלא יעלה על הדעת לנהל משא ומתן על השלמה יהודית־ערבית עם אבו־ניזאל, כך לא יעלה על הדעת להגיע לפיוס עלידי הידברות עם משלוחיו של הרבי מסאטמר והדומה.

התוצאה היחידה שאליה אפשר להגיע במולכי פיוס כנ"ל היא הכרה בלגיטימיות של תביעות דתיות נוספות שמיליין בא על חשבון אורח חייה של האוכלוסיה החילונית. אך היעד לבאורה, כלומר ריסונם או הרגעתם של האברכים השחורים ושלוחיהם, הוא מחוץ להישג יד של השלטון ביישות הטמאה מעיקרה, היא מדינת ישראל. ועד אשר מוסדות המדינה לא יכירו במציאות זו, של שלילה מוחלטת של המדינה וכל שהיא מייצגת על־ידי ממלכת החרדים, אין סיכוי שיושם הקץ לטרור החרדי.

הרב פורוש ודומיו, שלא לדבר על המפד"ל ושלוחותיה הרבניות, הם בני־שיחו למערכת הפוליטית החילונית של מדינת ישראל: אפשר להתמקח עמם ואפילו לשכור אותם להיות תנאים ומסייעים. אך הם אינם נציגים מוסמכים של פורעי החוק החרדיים, והסכמותיהם אינן מחייבות איש מלבד עצמם. על כן, לא כדאי להידבר עם פורוש, פרץ וכל ככל הנוגע למעשי ההתגוננות של הציבור נגד הטרור החרדי; אין תועלת מעשית בניהול דו־שיח עמם. ההתנחשות בהם אינה יכולה אלא להחליש אף לסכל את צעדי ההתגוננות הנחוצים.

טענה שגורה, לא רק בישראל, היא כי הכל — מסכסוכים שבין מדינות ועמים ועד לקונפליקטים חברתיים — ניתן להסדרה בדו־שיח בין הנוגעים בדבר: אנחנו חיים בעידן "האמצעים הדיפלומטיים". ואולם, דעה זו מתעלמת מן ההיסטוריה של המין האנושי: מזה שאפשר היה להשיב ביותר את ה"ה פרס קיסר הרהביין כדי לגבש מדיניות כלכלית לא נגזר כי אפשר למצוא פשרה בין מדינת ישראל לבין סאטמר. כאן המטרה לא יכולה להיות, אלא שכירה הצד החרדי מודע לכך, אך לא כן ממשלת ישראל. הגיע הזמן שתתחיל לראות דברים כהווייתם.

במובן ידוע, הגיעה שעת מבחן לאלה שרוממות מדיניות החוק בלשונם: כלום יהיו להם האומץ וחישות הדעת ליישום כללי המשחק המקובלים במדינה שבה קובע החוק, כפי שהופגנו בהעמדתם לדין של ראשי הטרור היהודי, או בתביעה לחקירת המקרה של ראש השב"כ? שאם לא, יגרמו באופן בלתי־נמנע למעשי טרור נגדי: הצתה בבית הכנסת בפרבר תל־אביבי, בנוסף שתשמש אות אזהרה למי ממכשרי מדינת החוק, שנרדמו על משמרתם. והפעם לא יסתפק הציבור החילוני בהצהרות מצלצלות של ראש הממשלה: אם השלטון לא יגן עליו, יפעל הציבור להגנת אורחות חייו.

להוציא את האטריות מהמרק

על הממשלה למהר ולהימלט מהמילכוד של מעורבות במו"מ הכללי על הסכמי השכר במשק

מאת שמשון ארליך

לראש הממשלה ולשר האוצר אחריות לרמת ההכנסה במשק ולחלוקתה. להסתדרות ולמעסיקים עניין רב בהכנסה ברוטו, בהכנסה נטו ובמיסוי הישיר העקיף על עבודה. ההידברות ביניהם בנושאים אלה היא בעלת חשיבות ראשונה במעלה. אולם עניינים אלה אינם שייכים להסכמי השכר והעבודה ולו רק מהטעם הפשוט, שעניינם של הסכמי שכר ועבודה מוסדרים בין מעביד מסוים לבין עובדיו על פי הסכם ישיר המגבש ביניהם.

גם הסכמי השכר הנחתמים עם עובדי המדינה נועדו רק להסדיר את נושאי העבודה והשכר בין העובדים למעבידים. הם לא נועדו לשמש מכשיר להסדרת חלוקת ההכנסות בכלל המשק ואין הם יכולים או צריכים להיות מרכיב במדיניות המיסוי או מנגנון פיצוי על התייקרויות. אולם בשנים האחרונות אנו עדים לערבוב גיל והלך, בין חלוקת ההכנסה ובין הסכמי העבודה והשכר.

מוסכמה מקובלת בכל העולם המערבי ובוודאי בישראל היא שבמצב אינפלציה, חייב להתקיים מנגנון כלשהו של פיצוי העובדים. אולם הסכם תוספת היוקר לא בא רק כדי להגן על העובדים. הוא בא במידה רבה לאפשר המשך תפקוד של המשק בתנאי אינפלציה [illegible] לעובדיו מה שפחות ולייצור מאינפלציה מה שיותר. אולם הוא יודע שאם כל המעסיקים יצליחו לנהוג כך וישחקו בכך את רמת החיים וכוח הקנייה של כל העובדים, לא יוכל גם הוא לשכור את תוצרתו. הכלל שהאינפלציה תגבר כי ימכור פחות. המו"מ בין ההסתדרות לארגוני המעסיקים אינו מתנהל על כן רק על הגנת השכר. למעסיקים כקבוצה התועלת בתנאי אינפלציה יש עניין בהעברת חלק מכוח הקנייה האינפלציוני הצבור בידם לעובדיהם.

מאחר שמדובר בתוספת כוח קנייה אינפלציוני ולא בתוספת כוח קנייה ריאלי, נתבעה הממשלה לתת ואכן נתנה פטור ישיר ממס לתוספת היוקר, כפי שהיה בעבר הרחוק, או כמקובל היום, על ידי התאמת מדרגות המס. מטרת הפטור לא היתה לממן את השפעות תוספת השכר על הספירלה האינפלציונית. ממשלות הליכוד וגם ממשלת האחדות הלאומית לא הבינו את העניין והתערבו במו"מ על הסכמי תוספת היוקר ועל הסכמי השכר והעבודה כדי לממן את תביעות השכר על ידי התחייבויות להקלות במסים ישירים.

המטרות העיקריות של מיסוי הן למלא את קופת הממשלה על מנת שתוכל לכסות את הוצאותיה לרבות תשלום שכר לעובדיה ולהביא לשינוי בחלוקת ההכנסות במשק. הכנסת התחייבויות בקשר למיסוי [illegible] הממשלה היא משעבדת את הכנסות קופת המדינה, כלומר, צד ההכנסות של התקציב, להסכמי השכר. יכולת הממשלה להתמיד בכך מוגבלת, מאחר שהכנסותיה ממסים אלו מוגבלות. ככל שהתקופה אינה מתאימה לגבות ממקור אחר גוברים הלחצים להשיג את החוסר מהמקורות האחרים כמו מילוים, מוקבים וגימלאים. כאשר גם מקורות אלו יאזלו תיאלץ הממשלה לחזור בסופו של דבר למסים כבדים על הכנסות מעבודה, לבטל פטורים ולהפר התחייבות שניתנה בעת החתימה על הסכמי השכר על כל המשמעויות הנובעות מכך. האוצר שלא בחכמה פתח בפני ההסתדרות את הדלת להתערבות במדיניות המיסוי ועליו לחזור ולסגור.

הסתדרות העובדים מצדו השני של המתרס למדה גם היא את הלקחים מעידות הפרשיות הכו־ [illegible] כאשר ההסכם עומד מול החוק, החוק עדיף כל אימת שמוסכם [illegible] הממשלה תשתמש בסמכויותיה לשם שינוי תקנות, לייזום מעשה חקיקה, או להתאמת מדרגות המס, נקודות זיכוי וזיכויים שונים. לקח אחר שההסתדרות למדה הוא שחלק מהעובדים והגימלאים אינם חייבים במס הכנסה והמס אינו מועילות על־כן לקבוצות אלה. גם השיטה של מס שלילי, כלומר סובסידיה כזאת או אחרת מתקציב כפיצוי למי שלא נהנו מהקלות המס, לא תמיד פעלה בהצלחה והוודאי שאין בה ביטחון.

[illegible] עובדיה הישירים ייצא מנקודת מוצא אחרת לגמרי. את תפוקת עובדי המדינה ושלוחותיה הישירות אין מוכרים בשוק ואין הממשלה מממנת את הוצאותיה מהכנסות ממכירות ומהקצבות אלא ממסים. אם אלה אינם מספיקים, היא יכולה תמיד להדפיס כסף. אי לכך גם הסכם העבודה והשכר שלה עם עובדיה חייב להיות שונה מהסכמי עבודה אחרים בהם המעסיקים מוגבלים במקורות הכנסה. מאחר שגם את עובדי המדינה לא ניתן לדרוש ללא גבול בזמן אינפלציה, המוצא הכלכלי הבדוי שהתקבל לפיצוי עובדי המדינה על התייקרויות הוה וזה למה שהמשק נתן לעובדיו: הממשלה עליכן "תאמץ" את ההסכם שנחתם בין ההסתדרות וארגוני המעסיקים. להסכמי השכר שהממשלה כורתת עם עובדיה ולהתייקרויות שהיא משלמת להם השלכה ישירה על גודל ההוצאה התקציבית. אולם גודל המרחק בין לגמור מכאן על הצורך במעורבות הממשלה בהסכמי העבודה, השכר והפיצוי על היוקר הכלליים במשק ושירכוב המיסוי לתוך המו"מ.

המיסוי והפיצוי על היוקר אינם שייכים למסכת הסכמי העבודה אלא למסכת חלוקת ההכנסות במשק. ככל שהממשלה תמהר להימלט מהמילכוד של מעורבות במו"מ הכללי על הסכמי השכר והעבודה במשק ומהרמת "תרומתה" לעניין, בצורת התחייבות למתן הקלות מס, ותעסוק רק בהסכמי השכר שבינה לבין עובדיה הישירים, כן ייטב לה ולמשק כולו.

האיש האחד ימעד — והאקדמיה תרעד?

סגן רה"מ ושר הבינוי והשיכון מפרש עמדתו ביחס לדף השנוי במחלוקת ב"אטלס ישראל"

מאת דוד לוי

הדיון הציבורי בשאלת "אטלס ישראל" הקרוב, ברוב המקרים, את ידיעת העובדות הקשורות בו, ומפליא הוציא את מטרתו. גם הרואים את חופש הביטוי האקדמי כערך מקודש — ואני עמהם — לא ייחלצו אוטומטית ללמד זכות על מעשה של אדם אך ורק משום שהוא אקדמאי. ואולם במהותה של האקדמיה מונח הספקנות והחוש הכבוד כלפי מידות הדיוק והאמת. מתוך אותה יראת־כבוד לאמת אני מציע לכל מי שחרד ליד דעה לידיעה, להמשך את סדר הדברים.

אטלס ישראל הוא מסמך רשמי של ממשלת ישראל המופץ בארץ ובחוץ־לארץ. בחלקו הראשון מוצגות מפות מפורטות של ארץ־ישראל. חלקו השני מביא דברי הסבר למפות אלה. שני החלקים כאחד אמורים להציג עובדות מדויקות. כשם שהמפות מביאות עובדות ברורות בסימון הגבולות, בתיאור הגיאולוגיה של הארץ, אזורי האקלים, כמות הגשם ומישורי ההתיישבות — כך גם על דברי ההסבר להיות צמודים לעובדות. העובדות, בכמה מן התחומים, ובמיוחד בתחום ההתיישבות, הן תוצאה של מדיניות ממשלת ישראל והחלטותיה.

על מדיניות ממשלת ישראל היה ויהיה ויכוח, כפי שחייב להיות במדינה דמוקרטית. לשם כך עומדות בימות ציבוריות ופרטיות לאין־ספור. ואולם ויכוח והסתייגויות מקומם לא יכירו במסמך רשמי של ממשלת ישראל, האמור להציג עובדות ועמדות הנובעות ממדיניות הממשלה ומהחלטותיה.

הבה נשאל את עצמנו: האם בשם חופש הביטוי והאקדמיה — שאיש אינו מערער עליהם במדינה בעלת משטר דמוקרטי מובהק כמדינת ישראל — יעלה על הדעת שכפרסום חוקי הכנסת שנתקבלו עלידה, יובאו גם הסתייגויות חברי־הכנסת שקדמו לקבלת החוק? או האם בתקנות שמתקן שר, על יסוד חוקי הכנסת, יוכר מקומן של הסתייגויות? האם לדוגמא, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, המציגה מדי חודש נתונים על מדד יוקר המחיה, תוך פירוט מרכיביה, תורשה לגנות, לתקוף, או אף לשבח את המדיניות הכלכלית של הממשלה אגב הצגת הנתונים? האם יתיר מישהו למזכיר הממשלה, המוסר מדי שבוע לציבור את החלטות הממשלה, להוסיף עליהן את הסתייגותו שלו או את הסתייגותם של השרים שקדמו להחלטה?

איש לא יעלה אפשרות כזו על דעתו, גם במדינה דמוקרטית, המקדשת את חופש הביטוי האקדמיה, משום שאז תהפוך הדמוקרטיה לאנארכיה.

משתמע מכאן, כי לא החופש האקדמי הוא העומד לדיון במקרה שלפנינו. לא החופש האקדמי הוא המוגבל במדינתנו. אלא המסגרות והבימות לחופש הביטוי הן המתוחמות — אצלנו, ככבל מדינה דמוקרטית. על רקע אבחנה זו, שלגביה, מקווה אני, לא יכולה לבוא הסתייגות, ראוי לבחון את הנושא לגופו.

פרופ' דוד עמירן, שהוא גם עורכו הראשי של אטלס ישראל, היוצא לאור במסגרת אגף המדידות של משרד הבינוי והשיכון, חיבר את דברי ההסבר לפרק על ישובים והתיישבות בישראל. פרק זה הוא ביטוי חד־משמעי לעמדה פוליטית מובהקת המסתייגת ממדיניות ממשלת ישראל ואף מתעלמת בעליל מהחלטותיה. המורה מזה: הפרק נותן הכשר אקדמי למדיניות ההתיישבות של ממשלות ישראל, פרט לאלה שכיהנו בין השנים 1977 למחצית 1984.

אצטט: "היו אלה גורמים לאומניים, ובעיקר לאומנים־דתיים, שפעלו במרץ להקמת נקודות ישוב ברחבי יהודה ושומרון וחבל עזה, והמקרים קיצוניים אפילו התיישבו בתוך הערים הערביות, כחברון". לא מוזכרות בהקשר זה כלל החלטות ממשלה מפורשות שקבעו את ההתיישבויות הללו וקיבעו את מיקומן במפת ארץ־ישראל. לעומת זאת, מוזכרות היטב החלטות ממשלות קודמות שהכותב משבח את מדיניות ההתיישבות שלהן.

מה למד מכך עמית אקדמאי של פרופ' עמירן, הקורא דברים אלה במסמך רשמי של ממשלת ישראל בספריה ציבורית בכל אחת מן הקתדראות החשובות בעולם? הוא למד מכך, כי קבוצות פרטיות של קיצונים לאומניים השליטו ומשליטות עובדות מדיניות במפת ארץ־ישראל, לגורשתדוחה, בניגוד לרצונה ונוכח אוזלת־ידה של ממשלת ישראל. הוא למד, כי אין ממשלה בישראל והאיש הישר בעיניו יעשה, ועל כן לא נותר לכאורה, לממשלת ישראל, אלא לגנותם ב"אטלס ישראל" כ"לאומנים" וכ"מתנחלים מקצועיים", כפי שכתב פרופ' עמירן.

ועוד מצהירה כביכול ממשלת ישראל — בפרסום רשמי שלה — כי "התוצאה הבלתי־נמנעת היא מדינה דו־לאומית", וכי כל זאת נעשה "על חשבון הציבור", כלומר, אותן קבוצות לאומניות העושות את הישר בעיניהן, הן גם המבזבזות כספי ציבור. אין לכאורה ממשלה, שהיא נבחרת על־ידי אותו ציבור, אין החלטות ממשלה שעל־פיהן מתבצעת ההתיישבות, ומעשה ההתיישבות שקדם ל־1977 לא נתמייע מעולם, לכאורה, בתקציבים לאומיים.

נטיית־הלב של הכותב מנחות את איזמל הניתוח שלו באיך ספור הערות נוספות, השזורות בפרק האמור. כך למשל, הוא משתמש במונח המהפך הפוליטי ב־1977, ומכתיר את המילים במרכאות כפולות. כך מתחלפת "יהודה ושומרון" בביטוי "הגדה המערבית" — בעוד הקו הירוק נעדר כליל מן המפות המופיעות באטלס, כפי שאכן מתחייב מהחלטות הממשלה בנושא זה. איך מתיישבת סתירה זו בין המפות לבין דברי ההסבר שלהן? איך בהתייחסות האקדמיה והכיצד אמורה להתייחס רשות מוסמכת לסתירה זו, ולרבות אחרות? החופש האקדמי לומר אמיתות, אינו מקנה חופש לאקדמאי להסתיר אותן ולעוותן.

האם אישרה מערכת "אטלס ישראל" עצמה את הפרק הזה? ביקשתי לברר זאת אצל מנהל אגף המדידות, ד"ר רון אדלר, ולמדתי מפיו כי אכן היו שני חברים שקראו את הפרק קודם לפירסומו, והם המפקח על לימודי הגיאוגרפיה במשרד החינוך והתרבות, והם הביאו בפני הכותב הערות הסתייגויות שלא נתקבלו על ידו. "לצערי הרב", כתב לי ד"ר אדלר (גיאוגרף בעל מוניטין עולמי), "הערותיהם של החברים הנ"ל לא הובאו לישיבת המערכת. אין לי ספק שמספר ביטויים בפרק זה אינם במקומם, ואילו היינו קוראים אותם במשותף בישיבת מערכת האטלס, הייתי עושה למען שינויים".

לא כיבד, אפוא, העורך הראשי של האטלס לא את הבינה שנמסרה לו, לא את האמון שניתן בו, לא את הסתייגויות חבריו לאקדמיה ואף לא את החופש האקדמי עצמו, שאמור היה לאפשר לכל אחד מחברי המערכת שהופקדה על האטלס, לקרוא את החומר המובא בו, להסתייג, ולהשתתף בהכרעה על המוצר הסופי.

להלן כותב ד"ר אדלר במכתבו אלי: "אחת האפשרויות שאני מעלה בפניך היא היתנוך דברי ההסבר מתוך העותקים אשר לא הופצו עד כה. מיותר לומר שבכל הדפסה נוספת, או במהדורה נוספת, הדברים יובאו על תיקונם".

כך רואה איש האקדמיה את החופש הביטוי האקדמי בתחום אחריותו, וכך פעלתי אני בתחום אחריותי. לא צנזורה על הבעת דעות, אלא תיחום מדוקדק בין דעות לעובדות, כמתחייב בכל פירסום ולא כל שכן במסמך רשמי של ממשלת ישראל.

בהסתדרות / יהודית וינקלר

האחיות טרפו את הקלפים לאיגודים

המוסר להסתדרות מוסכמות. פסק השבוע לשלם לאחיות תוספת שכר בשיעור 12%, שעה שאפילו מזכ"ל ההסתדרות ויו"ר האגף לאיגוד מקצועי תובעים אחוזים בודדים לכלל השכירים ערב פתיחת המשא ומתן.

לפי שעה שורר בחזית השאת שקט — איש מבין האיגודים המקצועיים הגדולים לא קם לתבוע 12% תוספת שכר. הם קיבלו רמז ברור מהאגף לאיגוד מקצועי להבליג, שכן הסתדרות האחיות מצויה בימים אלה ממש על סף סכנת פילוג.

האוטונומיה שניתנה לאחיות בתי החולים עשויה לסמן את ראשיתו של הפילוג בהסתדרות האחיות. על רקע זה התכנס השבוע ביוזמת סגנית שר הבריאות, שושנה ארבלי־אלמוזלינו, פורום עליון המטפל בנושאי סיעוד — נציגי קופת חולים, משרד הבריאות, האוצר, נציבות שירות המדינה — לחפש דרכים כדי לחלץ את המקצועות הסיעודיים מהמשבר הפוקד אותם בעקיפה של נטישה הולכת ומחריפה מצד העובדים. מה הפתרון? שאלה סגנית שר הבריאות ולא הופתעה כנראה משהשיבו רובם ככולם: תוספת שכר. כרמייה פרץ תבעה להכפיל את שכר האחיות ולהתרגם לתנאי שכר את העדיפות שניתנה בעבר למקצוע האחות.

בעוד ראשי ההסתדרות תובעים בהודעת רבה תוספת של אחוזים בודדים לכלל השכירים, תובעות האחיות, לאחר שזכו בתוספת של 12%, הכפלת שכרן. בהסתדרות רווח החשש, כי אחיות בתי החולים לא יהססו לנקוט בשיטות בהן נקטו הרופאים בשביתתם הגדולה, ומבחינת העיתוי עלולה להיווצר הפיכה בין השביתה הגדולה של האחיות לבין המשא והמתן על הסכמי השכר לכלל השכירים במשק.

להיות בן של קיסר

להיות בנו של ישראל קיסר הוא עניין מכובד למדי, אך עם זאת מכביד לא פחות. מכתב אנונימי למערכת "הארץ" הצביע על הדינות כביכול המבוצעות ב"כור" סחר פנים לטובתו של אבישי קיסר, בנו הבכור של מזכ"ל ההסתדרות. המכתב כלל האשמות חמורות, שאילו התאמתו היו מטילות על מזכ"ל ההסתדרות ועל "כור" כתם ציבורי.

אבישי קיסר עבד כאיש שיווק של "כור" להוצאי עוברים, נטל פיצויים חלקיים וחופשה ללא תשלום, לנסות את כוחו בשוק הפרטי בענף תיירות פנים. בעלי מקצוע בענף משבחים את יכולתו האישית, לבד מהמוערכה כי כל המעסיק את מי שנושא את השם קיסר נהנה מיתרון שיווקי בקרב מקומות עבודה גדולים וועדי עובדים הנוטים מתקציבי רווחה. באחרונה הולידו לשוב ל"כור" לאחר שהגיע להקים בקונסורן מחלקה לתיירות פנים.

מנכ"ל "כור"־סחר פנים, אבי תגני, הכחיש בתוקף כל הערמה ביחס לקיסר הצעיר, והדגיש כי מעמדו הוא של פקיד זוטר ותו לא. תגני הסביר כי רק לתפקידי ניהול יש צורך במכרז. הוא הוסיף כי ועד העובדים אישר את קבלתו של קיסר הצעיר חזרה לעבודה.

בדיקת "הארץ" העלתה כי אבישי קיסר אינו פקיד זוטר, כפי שניסתה "כור" לטעון, כי אם מנהל בדרג ביניים של מחלקת תיירות פנים, שעצם הקמתה עורר תרעומת קשה בחברת "הסתור", החברה ההסתדרותית לנסיעות, המקיימת אף היא מחלקה לתיירות פנים. בעיני גורמים תיירותיים מסוימים וכיוונה של "כור" במכרז של מרכז "הפועל" לאירגון את הספורטיאדה באילת החודש היא לבנינים, שכן המכרז פורסם ב־2 במארס ואילו ב־12 בו נתבשר כבר אבישי קיסר כי זכה בו, אף על פי שהמכרז היה אמור להיסגר רק ב־31 במארס.

מרכז "הפועל" מסביר: כי ניתן היה לקבוע במהירות את הזוכה האו"ל. הוגשו רק שתי הצעות מבין שלושה סיטונאי תיירות פנים אליהם פנו. אחד מן השלושה ויתר על המכרז מסיבות עסקיות, נותרה הצעת "כור" (אבישי קיסר) והצעת חברה נוספת בה עבד קיסר הצעיר זמן קצר לפני פרסום המכרז.

דווקא משום שקיפות רגישות ציבורית מובנת ביחס לבנו של מי שעומד בראש המערכת ההסתדרותית הענקית, תמוה מדוע לא העביר מרכז "הפועל" את המכרז לסיטונאי תיירות פנים רבים יותר, תמוה הצירוף של "כור" להמציע בחשיבות מעמדו של קיסר הצעיר.

ישראל קיסר עצמו הגיב על הסיפור כולו בכעס גלוי ושאל — האם אסור לבני לעבוד בחברת העובדים יחד עם עוד רבע מיליון איש? ואשר לטענת היעדר מכרז לתפקיד — יש ועד עובדים ואילו היה מישהו מערער בעניין הייתי מבין את הביקורת. אשר להקמת גוף מתחרה ל"הסתור" — לקיסר לא ידוע על ערעור מצד "הסתור", אך הודיע חד משמעית כי האו"ל ובנו קשור לנושא, גם אם יובא הערעור בפניו לא יטפל בו אלא יעביר למזכיר חברת העובדים להכרעה. "יתכן", אמר, "שיגיעו למסקנה שיש לאחד את שני הגופים".

שאלתי את אבישי האם אינו מרגיש אי נוחות כלשהי לעבוד במערכת עליה ממונה אביו. הוא השיב בגלויות: "עם שם כמו שלי בכל מקום יזהו אותי וכל מה שאצבור בזכות עצמי, יבנו לזקוף לזכות הקשר המשפחתי".

המשבר בליכוד

המשבר הפוקד את סיעת הליכוד בהסתדרות מוסיף להעסיק את שתי הסיעות — חרות והליברלים — מה שהיה אמור להיות האפוטרופיה הראשית בהסתדרות הפך לזירת התגוששות פנימית המונעת ממנה לתפקד.

בשבוע שעבר הלכו אנשי חרות צעד אחד קדימה במישור המעשי — הם הודיעו כי דרושות שתיים מבין שלוש החתימות מטעם הליכוד בהסתדרות כדי לאשר מינויים וכל החלטה מוסכמת, במקום שתי החתימות שהיו דרושות עד כה. כלומר, אם עד כה היה ח"כ יעקב שמאי נזקק לחתימתו של צבי רגר, יו"ר איגוד העובדים הליברלים, מעתה ח"כ שמאי יחד עם עו"ד ובלוק שליש, אף הוא מתנועת החרות, יחתמו בשם סיעת הליכוד מבלי לשאול את שותפיהם הליברלים.

הדרך הפתוחה עתה בפני הליברלים היא או הידברות או פנייה לערכאות. בסתר לבם מייחלים אנשי חרות לפניית הליברלים לבית משפט — או אז יתבררו כל סיבכי היחסים בין שתי המפלגות האמורות להפוך למשפחה אחת מאושרת.

מצב־רוח / ב. מיכאל

לא אטלס, אולי קיקלופ

שמועה עקשנית גורסת כי השר דוד לוי דורש עתה לתלוש עוד עמוד מתוך "אטלס ישראל". העמוד הדן בבית־שאן. נכתב לאוזניו של כבוד השר, כי באטלס נכתב כאילו מצויה בית־שאן בבקעת־הירדן, ושר־הבינוי מאוד לא אוהב את זה. הוא תמיד רצה לגור ליד הים.

"באיזה רשות", כך אמר השר לוי על־פי אותה שמועה, "קופץ לו איזה פרופסור־אינטלקטואל וקובע על דעת עצמו איפה נמצאת בית־שאן? האם הוא שאל את פי התושבים? האם הוא התעניין מה רצונם? הלא ישראל היא מדינה דמוקרטית. יש לשאול את פי העם". כך אמר השר לוי על פי השמועה, והוסיף: "ומה היה קורה אם אותו רוקטור־אלגנס, היה כותב באטלס שלו, שגם סביון או הרצליה־פיתוח נמצאים בעמק־הירדן? האם גם אז היה העניין עובר בשקט? הגיע הזמן שנבין כולנו כי דין אחד לסביון ולבית־שאן. חלפו ימי הפרוטקציה של מפא"י". (נוסח זדוני לאותה שמועה גורס, כי מאחורי התקוממותו של השר על מיקומה של בית־שאן באטלס, מסתתרת טרוניה על כי מחברי האטלס לא ציינו ליד העיר "בית־שאן", גם רשימה קצרה של אישים מפורסמים שיצאו ממנה אל המדיטיקה הישראלית, והדגישו לעסוק רק באקלים, במבנה הגיאולוגי ובהרכב הדמוגראפי של העיירה). אך, כמו לשמועה עצמה, גם לנספח הזדוני אין כל אישור מוסמך.

אם כך, ועתה, לאחר שעשינו מן העניין סאהרליה, כדאי לחזור אל העניין המקורי ולהפיק ממנו לקחים: ראשית הוכחנו, מחוז להקשן כי. לשר דוד לוי יש בעייה מסוימת עם פרופסורים. הוא לא אוהב אותם. לא בתנועתו, ולא בשירות משרדו. שנית, אין לבוא אל השר לוי בטענות. לא מתוך רשעות הוא עשה מה שעשה. הוא באמת־ובתמים אינו יודע מה משמעותו של טקסט מדעי, מה טיבה של גיאוגרפיה, מה תפקידו של אטלס. סביר להניח כי בעולמו — "אטלס" הוא ספר עם ציורים, גיאוגרפיה קובעת גבולות, גיאוגרף הוא אדם היודע בעל־פה את שמות הבירות של כל מדינות העולם ומאמר מדעי הוא פאמפלט של מרכז ההסברה. הוא לא אשם.

הוא גם לא אשם על שאיש מעולם לא הסביר לו כי הגיאוגרף לא רק מתאר את המצוי, אלא מנסה גם להבין ולהסביר כיצד נוצרה אותה מציאות גיאוגרפית, (או דמוגראפית, או גיאו־פוליטית). הוא גם לא יודע שאפילו יתנחף שבע פעמים על כסאו — לא יעזור לו מאומה: המציאות הדמוגראפית בגדה המערבית נוצרה בגלל גורמים לאומניים־דתיים, החוצים למנוע שינוי בגבולות הגיאוגרפיים. וגם אם ייכתב באטלס כי אברהם־אבינו הוא הגורם האמיתי, לא תשתנה האמת הזאת.

אך מעל לכל, כבוד השר לוי אינו אשם על שלמד מרבותיו כי המלה, הכתובה והמדוברת, היא היוצרת מציאות, ולעתים אף מחליפה אותה: אם לא ייאמר באטלס "לאומנים", יהפכו אנשי גוש־אמונים לליבראלים ידועים. אם לא ייכתב כי התוצאה הבלתי־נמנעת היא "מדינה דו־לאומית", לא תהייה מדינה דו־לאומית. אם לא יצויין כי האידיאולוגיה של א"י השלימה מבוססת ניגוד קוטבי לציונות המסורתית, יישכח הויכוח בין אלה המקדשים את גדולה של המדינה, לבין אלה המקדשים את אופייה. לא חשוב מה קורה, חשוב רק מה כתוב.

הוזי, כנראה, יתגלש. האטלס לא יהיה עוד ספר־מדעי גיאוגראפי, אלא יהפוך למוצג במחקר סוציולוגי.

ואני, אגב, מקווה כי כותבי האטלס טרחו לרשום בו כי ירושלים היא היפה בערי־תבל. הלא כתוב במדרש ש"עשרה קבין יופי ירדו לעולם, תשעה נטלה... וגו'". הכל יהיה אם יקום מחר השר פרץ וידרוש לתלוש עוד עמוד מן הספר המעונה הזה.

מייצרים הרגלי תרבות

היכל התרבות בכפר סבא חוגג עשור לקיומו

החגיגות מתבטאות השבוע בהצגה חגיגית של "החוד האביה" בביצוע תיאטרון הבימה, בשידור חי של תוכנית התרבות והבידור של קול ישראל "הצלצול השלישי", ובסדרת אירועים שחלקם מגיעים עם תווית ההכשר של פסטיבאל ישראל. לכאורה סיבה קטנה לחגיגה. בסך הכל אולם סימפאטי שמאכלס הרבה אירועי אמנות, אבל אינו מייצר בעצמו דבר.

למעשה היכל התרבות הזה, כמו מפעלים הדומים לו בכל רחבי הארץ, מייצר דבר חשוב מאוד. הוא מייצר הרגלי צריכת תרבות של הציבור, הגר במקום בו הוקם אותו אולם. אם בישיבה הראשונה של המועצה הציבורית שליד היכל התרבות העירוני אמר ראש העיר דאז, זאב גלר ז"ל, שיהיה זה הישג אם יהיו להיכל 300 מנויים, היום משתתפים בהיכל כ־7000, ב־14 סדרות שונות הכוללות תיאטרון, מוסיקה, מחול, תיאטרון לילדים, מועדון זמר ועוד. אלה מספרים המדברים בעד עצמם.

במפעל כזה הוא זוכה קטנה יחסית ביישוב המרוחק ממרכזי התרבות הגדולים, שם מסייעת "אמנות לעם", ולציבור הגר במקום אין אפשרות בידור אחרת. אך תושבי כפר סבא והסביבה נמצאים במרחק נסיעה קצר יחסית מתל אביב ויכולים לצרוך את התרבות שלהם שם. ההוכחה היא, איפוא, לא בטיפוח צרכיהם של קומץ חובבי תרבות אמיתיים (והללו מיעוט, אף אם מכובד, אפילו בתוך עם הספר), אלא בשכנוע קהל רחב יותר שהוא בעצם צרכן תרבות, והוא גם יכול לקבל אותה קרוב לביתו.

היכלי תרבות הנבנים — בדרך כלל גם כדי לפאר את שמו ופעלו של ראש היישוב — יש להם סכנה להפוך לפיל לבן. סכנה זו קיימת ביישובים מרוחקים והרבה יותר מכך במקום הקרוב למרכזי תרבות. הרבה מאוד תלוי איפה במסירותם ובהתמדתם של עובדי המקום (אילנה ברנע והצוות שלה), האמורים להפוך אותו למרכז תרבות שוקק. כמבקר בלתי סדיר בהיכל התרבות אני יכול להעיד, שהאולם היה כמעט תמיד מלא, הסדרות מגוונות, ויעילות והאווירה תרבותית להפליא.

המבחן העומד בפני מארגני התרבות בכפר סבא למלא את אולמם הוא כמעט בלתי מוגבל: כל התיאטרונים, כמעט כל התזמורות, כל להקות המחול. מי לא ישמח להופיע באולם בעל תנאים טובים. כשזה לא מחייב נסיעה ארוכה של ממש גם סדרת המנויים שניתן להרכיב היא טובה ומגוונת יותר מאשר כל תיאטרון או תזמורת בנפרד יכולים להרשות לעצמם.

אין להתעלם מכך שכאן גם מתעוררות הבעיות, הן מורגשות בכל שהעיר קטנה יותר.

היכל התרבות אינו ממומן על ידי העירייה ישירות ומתקיים ממכירת מנויים, המכסה את הוצאות רכישת המופעים. הוצאות הייצור והתפעול הן קטנות, בהיעדר ייצור תרבות עצמי. הפיתוי הגדול הוא לקנות ולשווק בידור או תרבות שקל למכור אותם לתושבים. המציאות בכפר סבא אינה כזאת.

אך גם בלי תמיכה כספית תלוי ההיכל בממסד העירוני שלו. אם הדבר כך בערים גדולות כמו בחיפה, אין ספק שהסכנה קיימת גם בכפר סבא. אמנם יש ועדות רפרטואר המכוונות ובוחרות את המופעים. אך קל מאוד להגיע למצב בו תלוי הרפרטואר ברצונו הטוב ובטעמו (הטוב או לאו) של ראש העיר וחברי מועצתו. זה לא דבר שניתן לכתוב עליו בעשור להיכל, ואף קשה למצוא לו ביטוי ברשימת התוכניות המוצגות. אבל זו מציאות שצריך לדעת להיזהר ממנה, כי גם בכך, בעצם, נמדדת איכות של עשייה תרבותית אמיתית.

מוסיקה בחיפה

מאת יצחק ברזם

קונצרט למנויים מס' 8 של התזמורת הסימפונית חיפה. מנצח: אורס שניידר. סולנים: יגאל כהן — קלרינית; מרים זר־זובסקי — כינור. בתוכנית יצירות של בן ציון אורגד, סיבליוס וצ'ייקובסקי.

יצירתו של בן ציון אורגד "התייהדות" דורשת מהמאזין כוח ריכוז רב ונכונות לקבלת חוויות חוץ־מוסיקליות כחלק אינטגרלי של היצירה. לא מדובר כאן במוסיקה תכניתית במובן הצר של המלה, ולא בעלילה שמאחורי הצלילים, כי אם באסוציאציות ומיסטיקה מן המסורת היהודית, הנחוצים כדי להתחקות אחרי שפתו המוסיקאלית. לכן לא ניתן לדון על "התייהדות" במונחים של פרמטרים מוסיקליים טהורים, ממש כפי שלשם ביצועה המשכנע דרושים נגנים, היכולים ומוכנים, מעבר לטכניקה האינסטרומנטלית, להיות גם שותפים רוחניים, ולחוש את שמעבר לתווים.

יתכן גם שיצירה כזאת דורשת קהל מיוחד אשר בדומה להצגות ונגר בריהודים, בא להשתתף בטקס פולחני, ולא לאולם קונצרטים. קהל כזה לא נמצא בחיפה, ורוב העבודה העצומה שהושקעה בהכנת היצירה הקשה הזו נפלה על אוזניים ערלות. אף על פי כן, ראויים המנצח אורס שניידר, הסולן יגאל כהן, וכן המנהל המוסיקאלי סטנלי ספרבר, שהקדיש זמן ומאמץ רבים בהכנת התזמורת לפני בוא המנצח אורס שניידר.

הקונצ'רטו לכינור של סיבליוס נחשב היום לאחת היצירות החשובות של המלחין, והוא ניצב בשורה אחת עם הקונצ'רטי החשובים שחוברו לכלי זה. הקונצ'רטו חובר בתקופה שבה ניכרו ביצירתו של סיבליוס בן ה־38 השאיפה לפשטות הביטוי, הצמצום והריסון באמצעים התזמורתיים, שבהם השתמש בתקופת יצירתו הראשונה. אך גם בתקופה זו מורגש עדיין המלוס הפתטי המקרב אותו מאד לשפתו המוסיקלית של צ'ייקובסקי.

הכנרת האורחת מרים זר־זובסקי העניקה לנו ביצוע מצויין של היצירה היפה הזאת, זה התמזגות טכניקה מבריקה ומוסיקליות כובשת. היא הדגישה, בצדק, את הצדדים הלירים של היצירה, והפגינה יכולת כנרית מרשימה ביותר. גם הליווי התזמורתי היה ברמה גבוהה מאד, במיוחד בפרק הראשון, שבו היה השילוב בין הסולנית לתזמורת מושלם.

הסימפוניה השישית (ה"פתטית") של צ'ייקובסקי, שסיימה את הקונצרט, זכתה לביצוע יפה. ולמרות שמספר נגני כלי המיתר אינו מספיק לביצוע היצירה הזאת (במיוחד הורגש הדבר לאורך הפרק השלישי ובסיום היצירה), היתה רמת הנגינה גבוהה, המצלול טוב ומאוזן, ונגני היולה בלטו לטובה.

פוגורליץ' חוזר

הפסנתרן היוגוסלאווי הנודע חוזר לארץ לשלושה רסיטאלים

גם אם יש לנגינתו מעריצים משכבעים ומתנגדים מובהקים, אין ספק בעובדה שאיוו פוגורליץ' ממלא אולמות בכל מקום בו הוא מופיע. מאז לא זכה בפרס הראשון בתחרות שופן בוורשה, והשופטת מרתה ארגריך עזבה את חבר השופטים במחאה על כך, רוכב פוגורליץ' על גליה של תדמית סוערת זו. אבל מה לעשות, אם יש לה כיסוי פסנתרני בתקליטים ובביקורות!

אפילו הטלוויזיה הישראלית רכשה תוכנית שנעשתה עליו והקרינה אותה. האין זו הוכחה שפוגורליץ' הוא תופעה? וזכין מהסה מצוטט במספר כי ברסיטל של סרקין הגדול בניו יורק היו מקומות ריקים, ואילו כדי לשמוע את פוגורליץ' מטפסים אנשים על קירות.

יתכן שהוא יהיה סולן עם הפילהרמונית בעת הסיור שלה בארצות הברית בשנתה החמישים.

בינתיים, בארץ, הוא הופיע רק בסולו, כשמביא אותו האמרגן פנחס פוסטל (ארטיס).

בפעם הראשונה (במסגרת פסטיבאל ישראל לפני שנתיים) היו כל הכרטיסים מכורים, מה שעורר את התיאבון להביא את פוגורליץ' פעם נוספת. אלא שאחרי שפורסמו הפרטים על רסיטלים בינואר ביטל פוגורליץ' את הביקור כמעט ברגע האחרון בשל מחלה. עתה הוא בא להחזיר את מה שהחסיר אז.

הוא יופיע בארץ בשלושה רסיטלים: בהיכל התרבות בתל אביב ב־26.6, בבנייני האומה בירושלים ב־28.6 ובאודיטוריום חיפה ב־30.6. בכל שלושת הפעמים ינגן אותה תוכנית מעניינת ומיוחדת במינה: הוא פותח ב"לאליזה" של בטהובן, ממשיך בסונטה אופ' 90 של בטהובן ומסיים את החלק הראשון בסוויטה אנגלית בסול מינור מס' 3 של באך, שאת ביצועה הוא מקדיש לפסנתרן הנערץ עליו, גלן גולד. בחלק השני ינגן את הסקרצו מס' 3 של שופן ואת האטיודים הסימפוניים של שומן, אותם הקליט לאחרונה לחברת "דויטשה גרמופון".

על מנת מה להעניק פרס?

מאת ד"ר מרטין וייל

הכותב הוא מנהל מוזיאון ישראל

פרס וולף לאמנות ניתן השנה לג'ספר ג'ונס, אמן טוב מאוד שזכה בהרבה פרסים ומענקים. לאחרונה קיבל את מדליית הזהב היוקרתית מן האקדמיה לספרות ואמנות בארצות הברית, ונכח בטקס קבלת המדליה. לטקס קבלת פרס וולף לאמנות, שהתקיים במשכן הכנסת, הוא לא הגיע. אני מניח שסכום של עשרות אלפי דולארים נשלח אליו לחו"ל. ג'ונס לא ביקר בארץ אף פעם ואין תמונה שלו במוזיאונים כאן. לפני מספר שנים נמכר ציור שלו במיליון דולאר. בוודאי אין הוא זקוק לכסף שמוענק לו מקרן וולף.

נשאלת השאלה אם מתן פרס וולף אמור להיות פעולה ממלכתית או פרטית. אם זוהי פעולה פרטית, אפשר לטעון שאין זכות לבקרה או לשאול שאלות. כשהפרסים מוענקים במשכן הכנסת, במעמד נשיא המדינה ושר החינוך והתרבות, המצב שונה.

מה שקורה בפועל הוא ששולחים סכומי כסף גדולים מאוד לחוץ לארץ, מבלי שהמדינה תפיק כל תועלת או הנאה מכך. הצד היוקרתי של הפרס אף הוא מוטל בספק. כל האמנים שקיבלו אותו היו ידועים בכל העולם ומוכרים על ידי מוסדות תרבות ומוזיאונים. קרן וולף לא תוכל להוסיף הרבה ליוקרה הזאת, ואין ספק כי לאמנים חשובה יותר הכרה של מוזיאונים גדולים מזו של קרן וולף. קרן נובל, למשל, אינה מחלקת פרס לאמנות.

עצם העובדה שמחלקים סכומי כסף כה גדולים לאנשים אמידים מתאימה אולי לחברת שפע, אך בוודאי לא בארץ כשלנו, שתקציב התרבות שלה דל וניתן במשורה. איך יכול שר החינוך והתרבות לחלק פרסים כאלה בזמן שאמנים בארץ נמצאים במצוקה גדולה ומוזיאונים נאבקים על עצם קיומם?

אילו לפחות היו מעמידים תנאי שהאמן יבוא ארצה לקבל את הפרס. במקרה כזה הוא היה יכול להרצות ולהיפגש עם אמנים מקומיים ותלמידי אמנות. הוא היה יכול להתראיין והקהל היה יכול להכיר אותו וללמוד ממנו. כך נהוג במקרה של פרס ירושלים, המעורר הדים חיוביים וחשובים בארץ ובעולם.

דרך אחרת היא לנצל את חלוקת הפרס ולהפכו לפרס רכישה של יצירה מאת האמן. אז יוכל הקהל הישראלי לראות את היצירות, אם קרן וולף תשאיל אותם לאחד המוזיאונים בארץ. גם לאמנים שקיבלו את הפרס בשנים הקודמות אין עבודות במוזיאונים בארץ.

צ'לידה בא ארצה לקבל את הפרס, אך ביקורו לא אורגן כהלכה ולא הורגש כלל. ספיאו לא הגיע. האמן מרק שאגאל לא היה אדם עני כאשר קיבל את הפרס, ובוודאי היה מסתפק במדליה או בכיבוד מסוג אחר. בהתערבות מוזיאון ישראל נשאר הכסף של שאגאל בארץ והוקמה קרן לאמנים חסרי אמצעים על שמו.

חשיבות פרס וולף בעולם האמנות היא מינימאלית. לכן היא חסרת משמעות גם למדינת ישראל. להיפך, הפרס יוצר תדמית של פזרנות. לשם מה להעניק, בחסות המדינה, פרס שאין בו תועלת ואינו מוסיף לנו כבוד? כפי שהוא מוענק היום הוא מנקר עיניים מכמה בחינות.

מוסיקה מחוץ לפסטיוואל

מאת הדי גולומב

קונצרט מקהלת האיחוד של הקיבוצים בניצוחו של אבנר איתי, במסגרת 11;11 בצוותא בתל אביב.

היה זה קונצרט מקהלתי בעל איכות מקצועית גבוהה מכל הבחינות, לרבות ההגייה העברית, הטכניקה והמוזיקליות. האיזון המושלם בין הקולות, כמעט לא היה רגע אחד שבו היה על המאזין לזכור שלפניו חובבים שעיקר עיתותיהם מוקדשות לעבודות שאין להן קשר עם שירת המקהלה.

נקודת התורפה היתה במדריגאל המפורסם "קינת אריאנה" של מונטוורדי, שהושר בניצוחו של מנצח המשנה רון זרחי. היו כאן כניסות שלא במקומן וחוסר דיוק ריתמי ואינטונאציוני. גם ביצוע מרגש מבחינה דרמטית ומוסיקאלית של המוטט של מנדלסון לקה למדי בתחום האינטונאציה.

מבחינת הרכב התוכנית היו בה יותר מדי יצירות קצרצרות מקסימות כשלעצמן, שצריך היה לאזן בשתיים־שלוש יצירות ארוכות יותר. רון זרחי היטיב לנצח על שני שירי עזות וכן נתגלו שתי זמרות סופראן סולניות מצוינות: לילך שור ורפנה זהבי. ראוי היה גם ששירי עזות המזרח יושרו בהגייה עברית מזרחית כהלכתה. מקהלה [illegible] במקצועיות, כמתנית, [illegible] תוכל ללא ספק גם למשימה זו.

★

קונצרט נשפני המתכת בבית ההארחה של הפילהרמונית.

מחציתו הראשונה של הקונצרט היתה רסיטל לטובה ופסנתר. שמואל הרשקו הוא נגן טובה מעולה, סולן וירטואוז אמיתי. הטובה בפיו ובידיו מזמרת, מרקדת בחן מגושם, נוהמת, מתריסה ומלטפת. חבל שמלחינים כה מעטים בעבר ובהווה הכירו נגנים כהרשקו, שאם לא כן היתה ספרות הטובה עשירה בהרבה ממה שהיא היום. כאשר הספרות המקורית היא קלושה למדי ואילו העיבודים מכלי אחר בעייתיים. מנחם ויזנברג בפסנתר היה שותף נאמן ביצירות דואט שזוה זכויות.

אנשי רביעיית נגני הקרן — יעקב מישורי, מאיר רימון, יוסף רבין ואנאטול קרופניק — הקדישו את הופעתם הקצרה למורם הורסט סלדמן, החוגג יובל שנים לעלייתו והצטרפותו לפילהרמונית. היתה זו הופעה נעימה וקולחת, עם "קיקסים" מעטים שבלעדיהם אין נגינה בקרן לאורך זמן.

גם בתוכניתם רבו יצירות קלות. מקובל משום מה לחשוב שתוכנית של פרפראות ללא מנה [illegible] גם דברי ההסבר המשעשעים של יעקב מישורי והצליל המלא, החם והערב של רביעייה מוסיקאלית זו לא יכלו לאזן את כובד המועקה המצטברת ממצעד של יצירות במשקל נוצה.

★

להקת "קנטילנה" למוסיקה עתיקה, במסגרת סדרת 11;11 בצוותא תל אביב.

היה הרבה חן במוסיקה מתקופת הרנסנס שבוצעה כאן, ומבצעיה השקיעו בה הרבה להט של שיגעון לדבר. מבחינה כלית יכולה להקה זו לעמוד בשורה אחת עם כמה וכמה להקות מקצועיות המוכרות מתקליטי חו"ל.

מדריך הקבוצה, המוסיקולוג ד"ר שי בורשטיין הוא רב־אמן בנגינה בשורה של כלים עתיקים מכל הסוגים. חבריו אינם מפגרים אחריו. צר המקום מלהזכיר את כולם ואציין רק את הוירטואוזיות המהממת של ראובנה הד בחליליות. שני הזמרים — מקס נאור ורות ליטאי־יעקבי — היטיבו לנגן מלשיר.

בחירת היצירות נעשתה בטוב טעם. מסתבר שאפשר להרכיב תוכנית של מוסיקה מוקדמת שגם תהיה מהנה, מגוונת ומרתקת.

הקנדים אהבו את זה

אנחנו נכבשנו על ידי פולנים, הקנדים על ידי הישראלים

צריך לצפות עכשיו להידוק יחסי התרבות בין פולין לקנדה. אנחנו הלא נכבשנו על ידי התרבות הפולנית. לעומת זאת קנדה נכבשה על ידי התרבות הישראלית. ביקרה שם לאחרונה להקת המחול "בת דור" שסיירה בשש ערים ברחבי המדינה (הביקורות בדרך), וגם תיאטרון "הבימה" סיים הופעותיו שם עם הצגת "המשפט".

מי שהיה זקוק לכך, קיבל את ההוכחה שאין נביא בעירו. תיאטרון חיפה קיבל בארצות הברית שבחים חמים בהרבה על "גיטו" מאלה שקיבל מהביקורת המקצועית כאן, אף כי גם זאת היתה חיובית. לעומת זאת "הבימה" קיבל על הצגת "המשפט" על פי קפקא שבחים השונים לגמרי מההסתייגויות שנכתבו על ההצגה הזאת, אותה ביים האנגלי סטיבן ברקוף, בארץ. אולי הקנדים מבינים משהו שאנחנו לא מבינים.

אנשי הלהקה טילפנו להנהלת התיאטרון בארץ את הביקורות הבאות. "הגאזט" כתב כי "הצגה מהנה ביותר ומגלה את התיאטרון הלאומי כלהקה מוכשרת בצורה יוצאת מן הכלל.

עבודת עיבוד מעמיקה, מלאה בתנועה פיזית, בהומור, בהמצאות בימתיות ומוסיקת רקע מושלמת."

ה"גלוב אנד מייל" כתב שזוהי "הצלחה יוצאת מן הכלל. פתרון מושלם ואינטליגנטי לפתוח בין אימאז'ים בימתיים לבין הטקסט".

"לה סוליי" שיבח בצרפתית את "הדיוק הלא יאמן של המשחק הפיזי של הלהקה כולה" וכינה את ההצגה "כוריאוגרפיה ל־12 שחקנים".

ההצגה הועלתה בפסטיבאל קנדה שלוש פעמים, באולם בן כ־500 מקומות. המארגנים ביקשו אפילו להוסיף עוד הצגה, והאולם היה מלא, כמובן.

מקוריות החוזרת על עצמה

מאת אורי אפשטיין

קונצרט מוסיקאלי של מרדית מונק והאנסמבל הקולי שלה בפסטיבאל ישראל

היסוד המוסיקלי המשותף לכל היצירות בתוכנית (קטעי סולו לקול ופסנתר והיצירות "חלומות צב" ו"מוסיקת דולמן") הוא שימוש בלתי מילולי בקול.

הקול משמש מקור צליל כדרך הפקת הצליל הכלית, תוך ניצול טווח עשיר של גוונים, הצללות, עוצמות ואיכויות ככל שקול האדם מסוגל להפיק. זהו שימוש מקורי, חדשני ומרענן בקול האדם. אם אין מביאים בחשבון את תיאטרון הנו היפאני של המאה ה־14, שגם הוא השתמש בעקרונות אלה, אם כי באופן שונה.

הקולות הבוקעים מפיהם של מרדית מונק וחבריה הם מהמהמים, חרישיים־קסומים, מפתיעים, מוקדעים, מלטפים, מרתקים, בשילוב מתוכנן עם רגעי דממה ובריצוי הבנוי לפעמים על אפקט של ניגודיות ופעמים על רושם ההתעצמות או קטיעת הפתע.

תבניות מלודיות — וב"חלומות צב" גם תנועתיות — מחזוריות המופיעות תוך שינויי פיגוראציות וחילופי קונסטלאציות על בסיס של מוטיב החוזר על עצמו באופן עיקש בצורת "אוסטינאטו", יוצרות אפקט של השפעה המבקשת להיות היפנוטית.

ההפסקה שבין שני חלקי המופע לא היתה ארוכה דיה להשכחת החלק הראשון של התוכנית בשעת האזנה לחלק השני. אולם כאשר עיקרון צורני זה של "חלומות צב" חוזר על עצמו גם ב"מוסיקת דולמן" — הגם שבאופן שונה — מתברר שהוא מהווה כעין מפגש נוסף עם עיקרון שכבר הובן ביצירה הקודמת. תחושת ההפתעה הראשונית ההיפנוטית שבעקבותיה מפנה, לכן, את מקומה לתחושת יגיעה. האמת תיאמר, כי אפילו הרעיון הרעשני ביותר נשמע תפל כאשר חוזרים עליו פעם נוספת וחל גם על מרדית מונק. יצירתיותה תיטיב עימה אם לא תוסיף לדשדש בחידושים מקוריים שהתיישנו, אלא תפתיע בצלילים שאינם בבחינת "כבר שמענו".

סרנדה אינטימית

מאת אורנה לנגר

רסיטל של הגיטריסט ארנולדו רבלוס, בבית הקונסרבטוריה הצבורית. במסגרת פסטיבאל ישראל. בתוכנית מבחר שירי מלחינים ספרדיים.

נדיר למצוא וירטואוז הקשוב כל כך לנגינת עצמו, ומהפנט בריכוזו את הקהל. כבר באקורדים המינוריים הפותחים ידע רבלוס להקסים את השומע במיסטיקה מופנמת האופיינית לגיטארה, שהיא כלי פריטה מעורר המרובב את הנימים הדקים ביותר של הרגש. הרבה רגשנות פיוטית היתה בנגינתו של הנגן יליד צ'ילי, ועוד יותר בקול הרחוק אמריקאי שהכיר כל תו בשיריו של רבלוס, ובכל זאת היה מופתע מהויתור המוחלט על ביצוען של יצירות ראווה וירטואוזיות, ומהדגש ששם האמן על תוכנית שהבליטה את השירותיות המופנמת.

עיקר קיסמה של התוכנית היה דווקא בחזרה המונוטונית, כשכל שיר בפני עצמו לא בנוי כמבנה של פיתוח נושאים, אלא כארכיטקטורה המקשטת מוטיב שירתי מרכזי, הנושא בדרך כלל אופי רצ'יטאטיווי ומודגש על ידי הווירטואוז ההוש־היות. כל שיר נסתיים בסימן שאלה פלאי של אקורד משולש מינורי. האוסות, שבכל הקשר אחר היו מתקבלות כהפרזה, היו במקומן והשתלבו יפה בסגנון הרומאנטיקה השירותית הלאטינית, שהוליכה החזרה הן חלק ממרכיביה.

למאזין נדמה היה שהוא נע תר במרחבי העצבות האינטימית של הערבה בדרום אמריקה, כאשר רק שבנו מקסיקאי או מסבה בראזילית, שאף הם נוגנו במוץ מינורי, חולצו אותו משקיעה לתוך המלנכוליה. זו לא היתה מלנכוליה צמיגה, אלא עושר רב של גוני השקט המעודנים שרק מכלי פריטה כמו גיטארה ניתן להפיק.

היתה זו מלאכת מחשבת של מארג מעודן של אקורדים מפורקים וגלישות שמתוכם התגלגלה תמיד שירת הטרובדור הלטיני. מבלי לייחד המכה הגיטארה בערב קסום זה לכלי סולו מספר ומתנגן, שהפיוטיות הלירית של הגיטרה משתלבת להפליא בגוף הקסום של מגדל דוד המוזות, והמשקפות מחלונות בית הקונסרבטוריה בירושלים.

אוניברסיטת תל־אביב

קרן משה חביב

ערב עיון לזכר עו"ד משה (מוש) חביב ז"ל

הנושא

"צ.ה.ל. אתגרים מול מציאות"

דברי פתיחה:
פרופ' יהודה בן־שאול
רקטור האוניברסיטה

מנחה:
מר זאב שיף

הרצאות:
מר יצחק רבין
שר הבטחון
מר חיים גורי

דברי סיכום:
מר גד יעקבי

ביום ראשון, ח' סיון תשמ"ו, 15.6.86,
שעה 20.00, בבנין מקסיקו, אודיטוריום פאסטליכט
קרית האוניברסיטה, רמת אביב.

הציבור מוזמן
כניסה דרך שער 8

יום עיון עם אנשים ומחשבים
שרות ההדרכה

היבטים עסקיים/משפטיים בחוזי מיחשוב

יום ג', 17.6.86, מלון רמדה ת"א

קורס עם אנשים ומחשבים
שרות ההדרכה

אנגלית לאנשי מחשבים וטכנולוגיה

מפגש ראשון: יום א' 17.6.86

הקורסים מתקיימים במרכז ההדרכה של אנשים ומחשבים,
רח' פינסקר 64 ת"א
פרטים והרשמה: טל. 03-295148

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי אילת
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק תכנון והבניה תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת תכנית מס' 110/03/2 שינוי מס' 2 לתכנית מפורטת.
שכונה מ־8 אזור המאפיה אילת
עיקרי הוראות התכנית: 1) תכנון ושיקום אזור מגורים במעבר אילת "המאפיה".
2) להגדיל את מס' מירות הדיור בשכונה [illegible]
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית כ־127 דונם.
גושים: 40009 (חלקי)
40002 (חלקי)
אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3128 מיום 30.11.84 עמוד 473 השינוי האמור שכה הועדה המחוזית אישרה אותה ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אילת. וכל המעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

שלום דניגר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי שקמים
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה שקמים הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס' 1 לתכנית מפורטת 261/03/7 — שכונה 22 רהט.
ביחד עם התשריט המצורף אליה.
עיקרי הוראות השינוי: הקצאת שטח לאזור מגורים הכולל 43 מגרשים לבניה פרטית, מבני ציבור, שטחים ציבוריים פתוחים, דרכים ושטח לתכנון בעתיד.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: 97.193 דונם.
גוש 48 ב.ש 1 גוש 47 ב.ש. 11
שכונה 22 ביישוב בידואי רהט
כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל ענין תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הועדה המקומית האמורה.

שלום דניגר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון
ולבניה מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי שקמים
הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון שקמים הופקדה תכנית הנקראת מס' 245/03/6 תחנת כח "רוטנברג"
ביחד עם התשריט המצורף אליה.
עיקרי הוראות התכנית:
1. ליעד את השטח למסילת ברזל להובלת פחם אל תחנת הכח "רוטנברג".
2. ליעד את השטח לכבישים, תעלות, חפירות ומילואים הכרוכים בבניית המסילה והפעלתה.
3. ליעד שטחים להתאמת קטע כביש ארצי מס' 4 למעבר הראמפלס מעל למסילה המתוכננת.
4. שינוי יעוד מקרקע חקלאית ליעודי התכנית.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית — 580 דונם.
גושים: 1269, 1435, 2833,
1265, 1444, 2834, 1270,
1436, 1438, 2844, 2845.
כל המעוניין בתכנית, רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי התכנית וכן כל זכאי על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לתכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

שלום דניגר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון
ולבניה מחוז הדרום

האוניברסיטה העברית בירושלים

האגודה הישראלית ללימודים קנדיים

התכנית ללימודים קנדיים — מיסודם של ממשלת קנדה ורלף ודוז הלברט, טורונטו
המכון לקומוניקציה — ע"ש משפחת סמארט

כנס ישראלי־קנדי

"זהויות תרבותיות בעידן התקשורת העולמית"

CULTURAL IDENTITIES AND GLOBAL COMMUNICATION

15—18 ביוני 1986 בית מאירסדורף, הר הצופים
[illegible]
תבניות הכנס: (ההרצאות בשפה האנגלית)

16.6 יום שני

9:00–11:00 SESSION I – CULTURAL IDENTITIES AND GLOBAL COMMUNICATIONS
Chair: Yeshayahu Nir, Hebrew University of Jerusalem
KEYNOTE ADDRESSES
Yitzhak Navon, Deputy Prime Minister & Minister of Education & Culture.
Charles Dalfen, Communication expert Ottawa
Elihu Katz, Hebrew University of Jerusalem.

11:30–13:30 SESSION II – CULTURE AND MEDIA
Chair: Richard T. Clippingdale, Carleton University, Ottawa
Gail Valaskakis, Concordia University, Montreal
TELEVISION AND NATIVE NORTHERNERS IN CANADA: IMPLICATIONS FOR IDENTITY AND CULTURAL INTEGRATION
Tamar Liebes, Hebrew University of Jerusalem
THE CASE OF "DALLAS" IN ISRAELI AUDIENCES
Roger de la Garde, University Laval, Quebec
CULTURAL RESISTANCE AND CULTURAL ENGINEERING: AMERICAN CULTURAL PRODUCTS IN QUEBEC

15:00–17:00 SESSION III – FORM AND FUNCTION IN SPEECH
Chair: Brenda Danet, Hebrew University of Jerusalem
Donald Mac Sween, Chairman, National Art Center, Ottawa
WORLDS AND WORDS
Elda Weizmann, Bar Ilan & Hebrew University
COMPARATIVE RESEARCH IN SPEECH COMMUNICATION: FRENCH-CANADIAN AND HEBREW REQUESTS
Izhak Roeh/Raphael Nir, Hebrew University of Jerusalem
IDEOLOGY AND RETHORIC IN THE ISRAELIE RADIO-PRESENTATION OF SPEECH IN THE NEWS

18.6 יום רביעי

9:00–10:30 SESSION IV – BOUNDARIES AND COMMUNICATION
Chair: Eugene Rotman, Carleton University, Ottawa
David Crowley, McGill University, Montreal
BOUNDARIES AND MEDIA SYSTEMS
Dov Shinar, Hebrew University of Jerusalem
COMMUNICATION AND NATION BUILDING – THE PALESINIAN CASE
Chaim Eyal, Hebrew University of Jerusalem
MEDIA AND MUTUAL IMAGES OF ARAB AND ISREALI YOUTH

11:00–13:00 SESSION V – COMMUNICATION AND CRISES
Chair: Dina Goren, Tel Aviv University.
Micha Yinon, Chairman, Isreal Broadcasting Authority
DEMOCRACY IN SELF DEFENCE: THE MEDIA AND MEIR KAHANE
Arthur Siegel, York University, Toronto
COMMUNICATION IN TIME OF CRISES: CANADA AND ISRAEL
Gabriel Weimann, University of Haifa
MEDIA AND TERROR – THE ISREALI AND CANADIAN EXPERIENCE
Gerald Cromer, Bar-Ilan & Hebrew University
ATTACK IS THE BEST FROM OF DEFENCE: LAW AND ORDER NEWS AND THE DEVELOPMENT OF POLITICAL IDENTITY

14:30–16:30 VI – MEDIA POLICY, ECONOMICS AND CULTURE: TOWARDS OTTAWA
Chair: Elihu Katz, Hebrew University of Jerusalem
Abraham Rotstein, University of Toronto
THE USE AND MISUSE OF ECONOMICS IN FORMULATING CULTURAL AND BROADCASTING POLICY
Liora Salter, University of British Columbia, Vancouver
LESSONS FROM THE CANADIAN EXPERIENCE OF REGULATIONS
Arnon Zuckerman, Tel Aviv University, President, Israel Producers Association
THE REALITIES OF ISRAELI BROADCASTING POLICY
Davida Messer, Ministry of Justice, Jerusalem
THE INTRODUCTION OF CABLE T.V. IN ISRAEL

17:00–18:30 SESSION VII – CHALLENGES OF JOINT RESEARCH
Chair: Annie Mear, Universite de Montreal
DISCUSSANTS:
Akiba Cohen, Hebrew University of Jerusalem
Shoshana Blum-Kulka, Hebrew University of Jerusalem
Richard Budd, Rutgers University, U.S.A.

תערוכת צילומים קנדיים
8—21 ביוני
התערוכה צילומים, מהמוזיאון הלאומי הקנדי לצילום מודרני, תוצג בבנין 7 [illegible] הפקולטה למדעי החברה בקרית הר־הצופים.
הצילומים הם פרי עבודתם של שניים מהצלמים הבכירים בקנדה
דויד מקמילן ורנאל קגרד.

מכון ויצמן למדע

הפקולטה לכימיה
מתכבדת להזמינכם להרצאת הזכרון השנתית
לזכרו של

פרופסור דוד שפירא ז"ל

שתנתן (באנגלית) על־ידי
פרופסור שמעון גת
המחלקה לביוכימיה של ממברנות ונוירוכימיה
האוניברסיטה העברית — הדסה בית הספר לרפואה

על הנושא:
SYNTHESIS OF FLUORESCENT DERIVATIVES OF LIPIDS AND THEIR APPLICATION OF THE STUDY OF ENZYMOLOGY AND CELL BIOLOGY

ביום שני, ט' בסיון תשמ"ו (16.6.86), בשעה 4.00 אחה"צ
באולם ההרצאות ע"ש שמידט.

מודעות משפחתיות דחופות
וכל יתר סוגי המודעות ל"הארץ"
הארץ
חדשות הארץ
מתקבלות
24 שעות ביממה
ב"רונג" דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל 246363
239952

הארץ חדשות

התיירות בראי דו"ח בנק ישראל

מאת זהר בלומנקרנץ

"שנת 1985 היתה שנה טובה לענף התיירות בישראל". כך פותח הדו"ח של בנק ישראל את הפרק בנושא ענף התיירות. בישראל. הקביעה מתבססת על הנתונים הסטטיסטיים המצביעים על גידול ניכר בפעילות: מספר התיירים עלה בכ־16 אחוז, הרבה מעבר לעלייה הממוצעת בעולם. מספר הלינות בבתי המלון גדל בכ־19 אחוז והתפוסה הממוצעת בבתי המלון עלתה. בסך הכל גדלו ההכנסות הכוללות מתיירות בכ־7 אחוזים במונחים דולריים. אולם התפתחות זו לא נמשכה, לפי נתוני הדו"ח, על פני השנה כולה. במחצית השנייה של השנה ירד מספר התיירים בכשלושה אחוזים לעומת המחצית הראשונה, ירידה שהחריפה בחודשים הראשונים של 1986.

הדו"ח משער, כי הרגיעה הביטחונית עם סיום מלחמת לבנון היתה בין הגורמים לעלייה הניכרת בתיירות במחצית הראשונה של השנה, בעוד התגברות מעשי הטרור במחצית השנייה של השנה האחרונה הביאה להאטה. גורם נוסף שפעל במחצית הראשונה של השנה הוא גידול כוח הקנייה של התיירים בישראל בשנת 1985. הגידול בשירותי בתי המלון ובשיעור תפוסתם הושפעו, על פי הניתוח הכלכלי בדו"ח, גם מהתרחבות תיירות הפנים — עלייה של 20 אחוז בלינות של ישראלים. "ההסטה המשמעותית של התיירות הישראלית מחו"ל לישראל היא תוצאה מהתייקרות ניכרת של הנסיעה לחו"ל". כך הוקפאו ב־1985 שערי החליפין החלים על הישראלים המשתמשים בשירותי בתי המלון, אולם בעוד שהקפאה זו הוזילה את השירותים לתיירים הישראלים הגבירה את התיירות הפנימית — היא הוסיפה שערי חליפין למערכת השערים וקיימת "הבנק הגבירה את העיוותים במשק".

שינויים בכוח הקנייה

מספר המבקרים מחו"ל, כולל מבקרים באוניות סיור, עלה בשנת 1985 בכ־14 אחוז לעומת השנה הקודמת. גידול מספר התיירים מאירופה היה גבוה מזה של התיירים מארה"ב וקנדה, בניגוד לגידול חלקם של התיירים מארה"ב בכלל התיירים בשלוש השנים הקודמות. "קשה להסביר תופעה זו בשינויי הכנסות בארצות המקור של התיירות לישראל". לעומת זאת, ממשיך וקובע דו"ח בנק ישראל, חלו "התפתחויות נגבדות בכוח הקנייה של תיירים מארצות שונות בישראל". ב־1983 וב־1984 היה מצבם של התיירים האמריקאיים טוב מזה של התיירים מאירופה כתוצאה מהתחזקות הדולר האמריקאי — שלא קוזזה ע"י שינויים דיפרנציאליים במחירים הפנימיים.

תופעה זו לא נמשכה ב־1985, שבה עלה השינוי בכוח הקנייה של התיירים האמריקאיים רק מעט על השינוי בכוח הקנייה של התיירים מאירופה. במחצית השנייה של השנה חלה אפילו ירידה גדולה, לעומת המחצית הראשונה, בכוח הקנייה של התיירים מארה"ב ועלייה גדולה בכוח הקנייה של התיירים מאירופה. ההכנסות מתיירות עלו ב־1985 בכשבעה אחוזים לעומת השנה הקודמת והסתכמו במיליארד ו־109 מיליון דולר. ההכנסות מיצוא שירותי תיירות היו בשנה החולפת כ־11 אחוז מכלל יצוא הסחורות והשירותים, למעט יצוא שירותי הון. הערך המוסף ביצוא שירותי תיירות — כ־16 אחוז מכלל הערך המוסף המיוצא.

שנה טובה למלונות

קשה, אולי, לזכור זאת היום, לנוכח טענות בתי המלון על מצוקתם, אולם לפי דו"ח בנק ישראל "שנת 1985 היתה שנה טובה לבתי המלון". מספר הלינות בבתי המלון עלה בכ־20 אחוז לאחר ירידה בת אחוז בערך ב־1984. הגידול במספר הלינות היה מורכב מגידול של 20 אחוז במספר לינות תיירים וכ־19 אחוז במספר לינות הישראלים. להתפתחות זו תרמה "הירידה במחירי הלינה בדולרים, לראשונה מזה שנים רבות".

אשר לישראלים, "המיפנה מירידה גדולה במספר הלינות לעליה גדולה בו מבטא את השפעת התייקרות הנסיעה לחו"ל שחלה בעיקרה ב־1984. אך השפעתה לא הודגשה עדיין באותה שנה". רק ב־1985 יש, כנראה, הסטה של תיירות ישראלית פנימה: בשעה שמספר הישראלים שיצאו לחו"ל ירד ב־1984 בכחמישה אחוזים ירד מספרם ב־1985 בכ־26 אחוז. כתוצאה מהתפתחויות אלה הגיע שיעור תפוסת המיטות בשנה האחרונה לכ־54 אחוז לעומת כ־48 אחוז בשנה קודם לכן; כ־49 אחוז בשנת 1983 וכ־45 אחוז בשנת 1982. "שיעור תפוסת המיטות בבתי המלון ב־1985 לא נפל מזה של 1980 — לפני שהחל לרדת". גידול רב, יחסית, חל בשנה החולפת גם במספר העובדים בבתי המלון המספר המיטות בבתי המלון. "יתכן שזוהי תוצאה של סיום פרויקטים שהוקפאו בשנים הקודמות, שבהן שרר שפל בביקוש. העליית הביקוש ב־1985 זירזה את השלמתם".

משתלבים באיזור

על פי הערכות ארגון התיירות העולמי, גדל מספר כניסות המבקרים הבין־לאומיים ב־1985 ב־4.1 אחוזים, לאחר גידול של 6.8 אחוזים ב־1984. לפי נתונים מוקדמים של הארגון גדל מספר כניסות המבקרים הבין־לאומיים לאיזור ב־1985 בכשמונה אחוזים ואילו בישראל הגיע גידול מספרן לכ־14 אחוז. גם גידול ההכנסות מיצוא שירותי תיירות עלה על השיעור בעולם. עם זאת "ההתפתחות בישראל ב־1985 אינה חורגת בדרך כלל מן ההתפתחויות בארצות אגן הים התיכון". מספר כניסות התיירים ליוון וליוגוסלביה, לדוגמה, עלה ביותר מ־18 אחוז. גידול התנועה וההכנסות בארצות מערב אירופה וצפון אמריקה, שהן ארצות המקור העיקריות של תנועת התיירות הבין־לאומית — 80 אחוז — נפל מן הגידול בשנת 1984. "במחצית השנייה של 1985 מסתמנת באירופה המערבית עליית תוצר ניכרת, אך אין להניח שזו השפיעה על התיירות כבר ב־1985".

ערבים בישראל / עטאללה מנצור

שמיר באל־בענה לפני הרוטציה

הערבים בישראל אינם זוכים לתשומת־לב רבה מצד השרים או ראשי הציבור במדינה. רק שרים בודדים הטריחו את עצמם לבקר ביישוב ערבי, או קיבלו בלשכותיהם משלחות ערביות. רק בעונת שהר מרובה, הוא חודש הרמדאן (הכינוי בפי האזרחים הערבים לערב הבחירות הכלליות לכנסת) מביאים להם שרים וחברי־כנסת ברכות והבטחות לרוב.

מהחודש האחרון ניתן בקלות להתרשם, כי אנו עומדים בפתחה של מערכת בחירות. נשיא המדינה וראש הממשלה הטריחו את עצמם לביקורים ממלכתיים בנצרת. שר השיכון, דוד לוי, ביקר בעיריית נצרת והבטיח לסייע לה, בין השאר, בשיפוץ הרחוב הראשי. שר הקליטה, יעקב צור, ביקר בבתיהם של ידידיו השר יגאל אלון המנוח, וכן ביקר ציקלר, מנכ"ל משרד העבודה והרווחה. שר התעשייה והמסחר, אריאל שרון, הודיע בפומבי, באמצעות קול ישראל בערבית, כי בדעתו להתארח בנצרת כדי לדון בפיתוח התעשייה במקום. (עיריית נצרת התעלמה מקריאתו זאת, והטעימה ברודים למדי).

גם מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ גישש, באמצעות אחד מיועציו, את האפשרות לערוך ביקור ממלכתי בנצרת. ראש עיריית נצרת אמר, כי נראה לו שביקור כזה יהיה הולם יותר אחרי הרוטציה. ראש הממשלה יכול לבקר בנצרת, כבכל עיר במדינה, אבל מה לשר החוץ בנצרת? כך, לדברי המקורות, באה ההתנתקות האדיבה.

אבל נראה, כי יצחק שמיר רוצה לבקר בישוב ערבי בישראל לפני מועד הרוטציה, ואף נמצא הישוב שיקדם אותו בברכה: שמיר יבקר בראשית יולי בכפר אל בענה שבכביש עכו־צפת. אגב, כפר זה היה משך עשרות שנים נתון להשפעת חבורה של פעילים קומוניסטיים. תוצאות הבחירות לכנסת באל בענה העניקו למק"י־רק"ח־חד"ש רוב מוחץ ויציב. לקראת הבחירות האחרונות התפלגו הקומוניסטים המקומיים, וראש המועצה בכפר זה נבחר בתמיכת מפלגת העבודה. מאז הבחירות הספיק להתקרב לליכוד.

ביקורים לרגל החג

כשבוע האחרון ביקרה בנצרת ובסביבתה קבוצה גדולה של אישי ציבור מרכזיים. הנשיא ביקר בעין מאהל כדי לברך את האזרחים המוסלמים לרגל עיד אל פטר, הוא חג סיום חודש הצום.

האווירה בעת הביקור היתה נינוחה ביותר. תלמידי בית־הספר שרו בעברית ובערבית, רקדו וניגנו לכבוד הנשיא, חיים הרצוג. הנכבדים נדחפו כדי להתקרב אליו. מנהל בית־הספר וראש המועצה ונכבדי הקאדים המוסלמים הרעיפו עליו דברי־שבח; הכרזת־התודה לנשיא על שניאות לבקר בכפר מוסלמי כדי לברך את האזרחים המוסלמים, היתה נחלת הכל.

באותו יום ביקר בנצרת, בכפר הצ'רקסי כמא ובשבט הבדואי פרדיס רומאנה הרמטכ"ל, רב אלוף משה לוי בחברת אלוף פיקוד הצפון הפורש, אורי אור והאלוף (מיל') רחבעם זאבי. הם באו כדי לברך את משפחות החיילים מבני־המיעוטים המשרתים בצה"ל לרגל החג, וכדי לאפשר לאלוף הפורש להיפרד ממשפחות חייליו. בבית השייך חסין פלאח (אבו מאג'ד) נערכה סעודה לכבוד הרמטכ"ל ומלוויו.

האלוף רחבעם זאבי (גנדי) סיפר על קשרי־הדם בין צה"ל ושבט ערב אל היב, שהחלו בתקופת המרדפים אחרי מלחמת ששת הימים. וציין כי בשולי פרדס רומאנה מצויים שלושה קברים של גששים שלחמו תחת פיקודו לאורך הירדן.

אחד הנוכחים תיקן את הדברים: ראשית, הקשרים הם מימי מלחמת השחרור ומיוחדת פלוגת־ב של החיילים הבדואים שלחמו בגליל במסגרת חטיבת הראל. זאבי מתנצל על טעותו. ומזכיר את הימים שבהם לא היה כביש גישה לפרדס רומאנה ולא חשמל בכפר. כאשר המלחמה שהנהלה בבירוקרטיה היא שעיכבה את פעולות הפיתוח.

שכני לשולחן, איש ביטחון ותיק, הזכיר כי עם הקמת צה"ל היה בו גדוד חיל־רגלים של בני המיעוטים. עיקר החיילים המתנדבים באו משורות הדרוזים והבדואים. יום אחד היתה קטטה בין שתי הקבוצות במחנה נשר, והתוצאה נפלה לטובת הדרוזים. רק אחרי 1967 והתעוררות הצורך הדחוף בגששים, נערך מסע לגיוס בדואים רבים.

הרמטכ"ל נשא דברים. הביקור הזה נועד להכיר את הפיקוד ולעשות לו הכרה עם הישובים שמהם באים החיילים, בנוסף לחובת המפקדים לקיים את המסורת של כיבוד החגים של הלוחמים שלהם. האלוף אורי אור הבטיח להמשיך ולקיים את יחסי הידידות עם החיילים והקצינים הבדואים, וביקש כי הבדואים יתגברו על המריבות המפלגות אותם. "לא רק שלא ירדו גשמים השנה: בשמי הכפר הזה עומדים עננים קודרים של מריבות וסכסוכים".

אחד הדוברים ציין ברגשות מעורבים, כי בדואים רבים נהרים למוסדות החינוך — דבר המעמיד בסכנה את המומחיות הייחודית שלהם כגששים. גשש ותיק הציע לערוך קורס גששות כדי לשמור את המומחיות הזאת. הרמטכ"ל צוחק: אולי בשיתוף של חבורת הגשש החיוור.

ביקור הרמטכ"ל לא עורר תכונה בישובים שבהם ביקר. לא היו התקהלויות, פרט לילדים שבאו לחזות במסוק שעמד בשדות, בשולי הכפר. האולם הידיעה שפורסמה ב"הארץ" על אודות הביקור משכה תשומת־לב מצד חוגים האוהדים לרמטכ"ל; אדם שקרא לעצמו "בני, כתב בדרום", התקשר לביתי ושאל לברר אם הרמטכ"ל אכל אוכל כשר בשבט הבדואי. הוא ביקש ממני לברר זאת עבורו, אך סירב לגלות את זהותו האמיתית.

עזר — על הרגלים

אורח אחר שביקר השבוע בגליל הוא השר עזר ויצמן, שערך ביקור ממושך בחוצי תרשיחא כפרים. עם שחר אכל ארוחת־בוקר בכפר משהד אצל ידידים. כעבור שעה היה בנצרת בביקור־ניחומים בבית ראש עיריית נצרת והח"כ לשעבר, סיף אל דין זועבי. זועבי חולה ורתוק למיטתו ועזר ניסה לעודד את רוחו. לאחר מכן יצא לפגוש עם הבדואים מערב חילף וכעבייה באיזור טבעון.

חילף לא זכתה להכרה של משרד הפנים, ואין מקבלים שם רישיונות בנייה. זה עשרים שנה מפעילים עליהם לחץ שיעברו לבשבת כבעון. הם מתעקשים. הספיקו לבנות עשרות מבנים ללא רישיונות. שכניהם בערב כעביה שרויים במצב קשה יותר. אין להם מי שתייה, הם מובילים מים ממרחקים על גבי חמורים או הטרקטור. שר החקלאות הקודם, פסח גרופר, הבטיח להם מפעל מים והלוואה בעת מערכת הבחירות. לאחר הבחירות, ציווה שר החקלאות, אריה נחמקין, על הפסקת העבודות האלה. מדוע הממונה על מחוז הצפון לשעבר, ישראל קניג, דרש זאת. מדוע משום שמשרד הפנים סרב להעניק הכרה לכפר זה.

הציגו בפני עזר ויצמן ועוזרו הבכיר, ד"ר יוסף גינת, שורה של נפגעי צה"ל ומשמר הגבול הדרים בשני ישובים בלתי־מוכרים אלה. הרגשה עגומה. עזר מבטיח כי כל זמן שהוא יעמוד על רגליו הארוכות יעשה לקידום השוויון והשלום. הוא מבקר בדיר אל אסד בבית עסקן מפלגתי וזוכה לחוויה בלתי־נשכחת.

בעוזבו בכפר, נתקל בחבורה החוגגת חתונה כפרית. מיד כבודים בשר ומתחילים לשיר לכבודו. מספר נושאי־נשק בריקוד (עקב קשריהם ההדוקים עם השלטון), מתלהבים מהופעת ויצמן ומתחילים לירות באוויר. יריות פנטזיה.

שעה לאחר הביקור הגיע ויצמן לעיירה טמרה כדי להיות אורח הכפר בפסטיבאל השירה והריקודים. כאן מקדם את פניו מוחמד כנעאן, איש חד"ש והמן ראש המועצה המקומית. כנעאן, כרבים מאנשי טמרה, מקדם את פני עזר בהתלהבות האוהדת, כי לוויצמן אהדה בחוגים נרחבים במגזר הערבי. בסעודה שנערכה לכבודו מוחמד דיאב, המפקח על החינוך, השתתפו רבים. ויצמן עמד לצאת בדרכו הביתה עייף ומרוצה. כאשר הופיעה בפתח הבית משלחת מסכנין; "החיילים עצרו היום את הכוכבר של הכפר. הם השחיתו את הטרה שלו. עקרו 57 עצי־זית והכתה רחם של ירקות. הם מאשימים אותו כי חדר לאיזור 9".

תזכורות לעזר ויצמן ומלוויו, שהבעיות שהם אמורים לפתור עודן מחכות לפתרון.

ארכיאולוגיה / יהודה אריאל

מזבחות קטורת נתגלו בדן

דן, העיר הישראלית הצפונית, שימיה קודמים בהרבה מהכיבוש המתואר של בני דן את ליש השוקטה והבוטחת, העלתה גם השנה הפתעות מהמיתחם המקודש בעיר. הפעם, בצורת שני מזבחות קטורת מאבן גיר.

פרופ' אברהם בירן, מנהל היברו יוניון קולג' העומד זה 20 עונות בראש חפירות דן, עבד שם עם הסטודנטים שלו בשלושת השבועות הראשונים של מאי. המזבחות נתגלו תוך כדי חשיפת חדר המזבח שנחשף אשתקד. אז נמצא, ליד הבמה הגדולה, חדר ובמרכזו מזבח רבוע, בנוי מחמש אבנים ולידו שלוש מחתות, קערת ברונזה וחציו של כד שקוע באדמה, מלא אפר. השנה התברר שחלק הכד השקוע היה חלקו העליון של הכד.

עם השלמת חפירת החדר השנה התברר שגודלו 7.75 x 4 מטר. ליד הקיר הדרומי של החדר נמצאו עתה שני המזבחות. האחד 52 ס"מ גובהו והשני 39 ס"מ. על פי השכבה והממצא, המזבחות הם מהתקופה הישראלית, סביב 800 לפנה"ס. פרופ' בירן מניח שחדר המזבח חרב כנראה בזמן הכיבוש האשורי. בחדר צפוני יותר נמצאו בשכבת החורבן שברים של כלי חרס רבים, ידית ובה טביעת־חותם ומספר אותיות ביניהם: ל', ע'. בנוסף לכך נמצאו באיזור הבמה שברים של כלי־פולחן, טביעותיהם של אריה וטביעת־חותם נוספת ובה דמות אדם עומד ומחזיק בידיו שני בעלי חיים.

כן נתגלו עדויות נוספות לתעשיית מתכת בדן. [illegible] מלאכה למתכת ובו כבשנים, מפוחים, סיגי [illegible] שחיקה ומבשה, מבלת וכלי צור רבים. ממצא נוסף הוא מחשבה מעגלי־אבן ששימשו כנראה בתעשיית המתכת. משטח המלאכה נמצא מרוחק מהמתחם המקודש, בשכבת יישוב של ההתנחלות של שבט דן באתר במאות 11—12 לפנה"ס.

פסיפס למוזיאון

במעבדת מוזיאון ישראל עובדים זה חודשים רבים על שימור קטע יפה וצבעוני של רצפת פסיפס, שנתגלתה בעבר הנושה אשתקד במיבנה של כנסיה ביזנטית מדרום־מערב לתל מרישה באיזור פעלו שודדי עתיקות המתעניינים בעיקר במערות קבורה. אולם לא ניתן היה לדעת האם לא יפגעו באתר הכנסיה. שם נמצאו גם חלקים ארכיטקטוניים על פני השטח. ד"ר עמוס קלונר, ארכיאולוג מחוז השפלה, מאגף העתיקות, יחד עם הגלי סטריק וקבוצות בני נוער מחו"ל ומבני המושבים באיזור, הכין את השטח להוצאת הפסיפס על ידי מעבדות המוזיאון.

הכנסיה עצמה אינה עומדת בכיוון מזרחי מובהק כמקובל, אלא נוטה 30 מעלות יותר צפונה. חלק מקירות המיבנה, בעובי 90 ס"מ, השתמרו עד גובה 1.2 מטר. חלקים אחרים פורקו לצורך שוד אבני הבנייה. כך גם באפסיס שנהרס כליל. החופרים הגיעו למסקנה שהכנסיה שולבה לתוך מערכת בנויה קיימת.

אולם הכנסיה היא בזיליקה רחבית 8.9 x 9.9 מטר, רוחב האולם המרכזי 4.65 מטר ושתי הסיטראות, שאינן שוות, הן ברוחב 2.2 מטר. בכל שורת עמודים היו שלושה עמודים חופשיים ועוד שתי אומנות תפוסות בקירות. על הריצפה בלטו עדויות להרס המיבנה בשריפה. קורות עץ ופחמים בכמות גדולה יצרו שכבה בעובי כ־15 ס"מ במפלת היו כמויות גדולות של רעפי גג מורס. כלי החרס שנמצאו הם מהמאות ה־6—5 לספירה. קלונר סבור, שהמקום חרב במחצית הראשונה של המאה השביעית.

הפסיפס באולם התווך הוא שטיח במסגרת כפולה בדגם גיאומטרי בשישה ריבועים שצלעותיהם 1.4 מטר. בתוך כל ריבוע עוצב תשליב [illegible]. לאולם הראשי ישנה כתובת ביוונית בחלוקה הרוסה, שנקראה על ידי לאה די־סגני והשלמה במידת האפשר: "באמצעות (המלאך) הקדוש מיכאל) ניצב בתוך זה. האל הוא רועה של פלאביוס אים... (אשר בנה) הוא לא יחסר". כנראה על פי תהילים כ"ג, "מזמור לדוד ה' רועי לא אחסר". במקביל ישנה אפשרות אחרת להבין את הכתובת על פי תאריך בנין הכנסיה, שנת 536 ולא השם פלאביוס. לפני המעיין האשקלוני מדובר לכן על המאה השישית לספירה להקמת הכנסיה, דבר מתאים לפרטי הממצא.

ממחקרי הגולן

בכנס המכון לחקר הגולן הועלו תוצאות מעניינות של מחקרים סביבתיים ומיתוחים לאיזור זה. לפי מספר הבתים הקדומים שנמצאו במקום הסיקו החוקרים שבשיא פריחתה היו בקצרין כ־350 נפש בלבד. ודאי שיש לחוקרים על מה לסמוך, אולם מתעוררת השאלה איך יכלו כ־60 משפחות לבנות בית כנסת כה גדול ומפואר?

בחפירות גמלא משתתפים השנה גם חיילים במסגרת סידרת חינוך. בחודש יוני יגיעו לאתר תיירים מאנגליה להשתתף בחשיפת העיר. ליד בית בד הנחפר שם, נתגלה מקווה־טהרה למפיקי השמן שביקשו להכינו בטהרה על מנת שיוכלו להביאו למקדש בירושלים. המעניין הוא, שליד המקווה נמצאה גם אמבטיה, כלומר שלפני הטבילה גם התרחצו. מקווה טהרה ראשון נמצא בגמלא כבר בעונת החפירה הראשונה של שמריה גוטמן, ליד בית הכנסת. כן נמסר ב"ארץ גולן" שבגמלא גילו כלים מתקופת הברונזה הקדומה. אך טרם ברור האם הובאו לשם או שמא היה שם ישוב קדום.

בחוברת אחרת מוקדשת רשימה ליוסף אורבוך (71) מנהריה, העולה מזה 10 שנים לגולן, לסייע בחפירות ארכיאולוגיות ובמיוחד לעסוק בהרפאת הכלים המתגלים המוצגים לאחר מכן במוזיאון לארכיאולוגיה של הגולן בקצרין. יוסף התגורר בשנות הישוב, גם לצבא הבריטי ועתה מובן מאליו שמתגורר לארכיאולוגיה.

אתר צלבני בבית־שאן

בית שאן משופעת בעתיקות, מהתקופה הכלכוליתית ועד התקופה החדשה. עד כה עסקו רק במיבנים ובמצודות עתיקים, כבישים רומיים ומבני תרבות רומיים. מיבנים מתקופה הביזנטית, אולם במבצר הצלבני לא נגע איש. עתה מוסר ביטאון המועצה האיזורית בקעת בית־שאן "בבקעה", שאלמוני פרץ בחומת המצודה בעקבות כך הוחל להלוק התחתון של המצודה. נמצא שם אולם גדול, חסום בעיי מפולות, ובו מעברים וחדרי ירי. אולי בגין הפריצה לתוך המיבנה העתיק תצורף המצודה לעתיקות בית שאן?

יו־פי מחליפה ידיים

Newsweek

מיוחד ל"הארץ"

איש עסקים מקסיקני קנה את אחת מארבע סוכנויות הידיעות הגדולות בעולם

במשך שנים הטיף המערב ודיבר בשבחי חופש העיתונות באוזני מדינות בעולם השלישי. ובמשך שנים אמר העולם השלישי בתשובה, שחופש עיתונות הוא אכן דבר נהדר למי שמחזיק בבעלותו עיתונות. הבעיה מנקודת ראותו של העולם השלישי היא, שלמערב יש מונופול על אמצעי התקשורת הכלל־עולמיים, מונופול שהשתמש בו כדי לתאר את העולם על פי תדמיתו. השבוע יושם קץ למונופול הזה. איש עסקים מקסיקני, מאריו האוקו ראמירז, ישלים את קניית סוכנות העיתונות יונייטד פרס אינטרנשיונל (יו־פי), אחת מארבע הסוכנויות הגדולות בעולם, שסך הכל עלתה לו 41 מיליון דולר. אולם יהיה זה מוקדם מדי להכריז על סדר חדש בתקשורת העולמית לצד הול. שכן האוקו לא בא לשנות את עולם העיתונות, אלא להפיק ממנו רווחים.

הוא מולטימיליונר בן 55, שעשה את הונו ממכירת רהיטים ואחר כך עבר לענף העיתונות. כדי לשמור את ראשה של יו־פי מעל למים, שלא לדבר על רווחים חדשים, לא נדרש אידאליזם של העולם השלישי אלא ניצול ערמומי של השוק האמריקאי, המספק 85 אחוז מהכנסות יו־פי. זה מה שמתכוון האוקו לעשות. הוא פועל לשכך חשדות שהועלו בארצות הברית בגלל קשריו הקרובים עם הממסד הפוליטי המקסיקני.

יו־פי תוסיף להיות "סוכנות אמריקאית במאה אחוז" שתפעל לחיזוק "המסורת האמריקאית של חופש העיתונות", כתב במכתב ללקוחותיו [illegible] בדעתו להשתמש בעיתונות על רפורמות שטופחו בעשור האחרון על ידי אונסקו. "אני לא יכול לשים דגש רב יותר על חדשות מהעולם השלישי או העולם הראשון. לאונסקו יש די בעיות, ומוטב שיניח לנפשם עיתונאים ועורכים", אמר לניוזוויק. "אנחנו (ידפי) מתכוונים להבטם באונסק"ו".

הממשלה משלמת

ביטויים מעולם האיגרוף שגורים בפיו של האוקו. ליד משרדו ממוקם, לבד מאפאנו, אולם התעמלות קטן המצויד גם בשק איגרוף. כאשר הוא זועם הוא פורק את זעמו על השק. האוקו הוא איש העולם הגדול שאינו ידוע כמי שמנסה להעמיק מאוד הרוקרים. מאז הסכים לקנות את ידפי, הוא העניק, על פי עדותו הוא, למעלה ממאה ראיונות. בתור מוציא לאור הוא הצליח מבחינה כספית. רשת העיתונים הארציים המקסיקאיים שלו "אל־סול" גדלה מ־36 עיתונים לכ־70 בעשר השנים האחרונות, והוא צייד אותה בציוד לייזרים ומחשבים מעודכן.

מבחינה עיתונאית, העיתונים פחות מעולים. עיתוניו של האוקו, במדינה שבה, כפי שמנסחת זאת עיתונאי מקסיקני, "על כל מה שנדפס בעמוד הראשון משלמת הממשלה". (העמוד האחורי בכמה מעיתוניו של האוקו שמור לתמונות צבע של שחקניות ורקדניות שופעות־חזה). ואוקו אומר כי הוא מתנגד לתשלום המסורתי של פקידי ממשלה, ה"אמבוטה" או השוחד לכתבים בתמורה לסיקור אוהד. אך העיתונאים של "אל סול" אומרים כי כתביו של ואוקו מקבלים את התשלומים כמו כולם.

במיוחד מודאגים לקוחות רבים של ידפי מקשריו של האוקו עם לואיז אצ'וורייה, שהיה נשיא מקסיקו ב־1970–76. כאשר הרשת פשטה דגל הממשלה נעשתה כנסת הנכסים שלה. שר האוצר של אצ'וורייה הסדיר את מכירת הרשת להאוקו. מאז הילכו שמועות שהאוקו שימש איש־קש לאצ'וורייה, שמועות שעוד גברו כאשר קנה האוקו את ידפי. האוקו מכחיש את השמועות. הסיפורים על הקשר בין האוקו לאצ'וורייה פגעו בידידות ביניהם, הוא אומר, ומדגיש כי מבחינה פיננסית הוא אוזן לעצמו: "אין די כסף בעולם כדי לגרום לי לעשות דבר כלשהו".

לא יהיה זה קל למשוך את ידפי מפי בור הקבר, והאוקו יודע זאת. "יידרש זמן רב", הוא אומר, "וכסף רב". הוא מחויב להשקיע 15 מיליון דולר בסוכנות בסביבות 1988, והוא אומר כי הוא מצפה שיחלפו חמש או שש שנים ללא כל רווח. הוא ישמור על מטה הסוכנות בוואשינגטון, יכניס מודרניזציה בציוד התקשורת וישכור מחדש כמה מהכתבים והעורכים שעזבו בשנים הרעות והדירות את ידפי עם כמה מאות אנשי סגל אמריקאים פחות מאשר יריבתה העיקרית, אי־פי. הוא גם מקווה להגיע אדם בעל שם לעמוד בראש הניהול האדיטוריאלי של הסוכנות.

בעוד היא נאבקת למצוא הכנסות חדשות ולהיהפך לרווחית, הסכנה האמיתית לאי תלות אדיטוריאלית לא תבוא, ככל הנראה, מפוליטיקאי מסתתרי מאחורי הקלעים, אלא מהפיתוי שנכנעה לו סוכנות הידיעות הצרפתית זה מכבר. אג'נס פראנס פרס נעשתה תלויה במשך השנים במידה רבה במכירת חדשות לממשלה הצרפתית, מכירה המספקת לה למעלה ממחצית הכנסותיה. בתמורה דורשת הממשלה קול מרכזי בניהול הסוכנות.

בעוד האוקו מדגיש כי בכוונתו לשמור על עצמאות ידפי, הוא אומר שהיה רוצה למכור מנויי חדשות רבים יותר לממשלה המקסיקנית. "אני רוצה שכל סוכנויות הממשלה ירצו לקנות את שירותי ידפי כדי שיהיו מעודכנות". הדוגמה שהאוקו רוצה לאמץ היא זו של רויטר, שלה היו רווחים ניכרים בעשר השנים האחרונות הודות לפתיחת שוק חדש — מכירת ידיעות פיננסיות הישר ללקוחות עסקיים. אם עתידה של יו־פי צופן רווחים, הם ישנם ככל הנראה באמצעות פריצת דרך כזו, אולי מכירה ישירה של חדשות לבעלי מחשבים ביתיים. אך, מזהיר מומחה לעסקי התקשורת, פרופ' בית לאורנבורג, מלמן ושות' בניו־יורק, "הגורם המכריע הוא אמינות". ואמינות — עיתונאית ופיננסית כאחד — היא הנושא שהאוקו וידפי יצטרכו להוכיח ולהשיג באמצעות ביצועיהם.

באה שבת — באה מנוחה?

לציבור הדתי אין עילה משפטית למנוע פעילות תרבותית או עסקית בשבת. לממשלה ולעיריות יש סמכות כזאת

מאת חיים ברנזון

הכותב הוא משפטן

הפגנות בפתח־תקווה: באין זכות משפטית לכפות איסור הקרנת סרטים בשבת מבקשים לאוסרם באמצעים אחרים

בשנת 1981 פנו שלושה רבנים ושני נבחרי ציבור דתיים החברים ב"ועדה לשמירת השבת" בחיפה בעתירה לבית משפט השלום בחיפה לכפות בצו מניעה על בתי הקולנוע בחיפה להימנע מהקרנת סרטים בלילות שבת ובמועדי ישראל. נציגי הציבור הדתי בעתירתם נשענו על כמה עילות תביעה: הפרת ההסכם הקואליציוני לשמירת הסטטוס קוו בחיפה, מטרד היחיד, מטרד לציבור, הפרת חובה חקוקה. כל עילות התביעה נדחו על ידי שופט השלום, והצו הזמני שהוצא בהסכמת הצדדים בוטל. תשומת לב מיוחדת הוקדשה בפסק הדין לטענה של העותרים הדתיים, שהצגת הסרטים מהווה הפרת חובה חקוקה.

על פי סעיף 63 (א) לפקודת הנזיקין, אם אדם מפר חובה המוטלת עליו עפ"י חיקוק, חובה כזאת שנועדה להגנתו של התובע או סוג בני אדם שעמם נמנה התובע, והפרה זו גרמה לתובע נזק מסוג הנזק שאליו נתכוון החיקוק שהופר, אזי חייב הנתבע לפצות את התובע על הנזק שגרם ובית המשפט מוסמך למנוע בצו מניעה את המשך הפרת החובה.

נציגי הציבור הדתי טענו כי הקרנת סרטים בליל שבת מהווה, מצד בעלי בתי הקולנוע, הפרה של איסור לעבוד בשבתות ובחגים, שהוטל בשתי הוראות חוק. ראשית, פקודת סדרי השלטון והמשפט, משנת 1948, קבעה כי השבת ומועדי ישראל הם "ימי המנוחה הקבועים במדינת ישראל". שנית, חוק שעות עבודה ומנוחה משנת 1951 אסר במפורש "העבדת עובד במנוחה שבועית כהגדרתה בפקודה, אלא אם התירה על ידי היתר של שר העבודה והרווחה".

החוק נועד להגנת העובדים

שופט השלום בחיפה אליעזר פיכמן דחה את טענות נציגי הציבור הדתי בנקודה זו ופסק:

* הלכה פסוקה של בג"ץ היא, שהוראת סעיף 18 לפקודת סדרי שלטון ומשפט היא הוראה מסגרת בדבר הגדרת ימי המנוחה שאין לה תוצאה משפטית כשלעצמה, כל עוד לא נקבעו בחיקוק אחר נורמות התנהגות בימי המנוחה. (בג"ץ 79/858), לפיכך לא הפרו בעלי בתי הקולנוע את הפקודה הנ"ל.
* אולם הקרנת סרטים בלילות שבת ובמועדי ישראל, ללא היתר משר העבודה, מהווה הפרת חוק אחר — חוק שעות עבודה ומנוחה.
* אף על פי כן, אין לציבור הדתי עילה לאסור את הפרת החיקוק באשר החיקוק שהופר, חוק שעות עבודה ומנוחה, לפי פירושו הנכון לא נועד להגנת התובעים כאנשים דתיים או כחלק מהציבור הדתי ולא להגנה עליהם מפני נזק של פגיעה ברגשותיהם הדתיים.
* חוק שעות עבודה ומנוחה אוסר העבדה בשבת ובחג. לפי פירושו הנכון, חוק זה נועד לטובתו של ציבור העובדים ובעלי עסקים מסויימים — חילוניים או דתיים — להבטיח את מנוחתם השבועית מעבודה בשבת ובחגי ישראל.

לפסק הדין הזה שניתן בחיפה משמעות מצומצמת בלבד. נפסק רק, שלתושבים שומרי מצוות אין זכות ומעמד למנוע מהציבור החילוני להמשיך ולבצע פעילות עסקית ותרבותית שהיא המקובלת בימי החול גם בשבת ובחגים. אין זאת אומרת שפעילות בשבת כשלעצמה מותרת וחופשית ואיננה הפרת חוק ועבירה פלילית, עפ"י החוק הקיים.

גם שכירים גם עצמאים

חוק שעות עבודה ומנוחה אוסר עבודה בשבת גם על שכירים וגם על עצמאים במפעלם, אלא אם כן הותרה העבודה במפורש.

לשכירים נקבעה מנוחה שבועית מינימלית של 36 שעות. המנוחה צריכה לכלול את יום השבת כשמדובר בעובד יהודי, את יום ראשון כשמדובר בעובד נוצרי, ואת יום שישי או השבת כשמדובר בעובד מוסלמי. שר העבודה הוסמך בחוק לקצר את המנוחה השבועית מ־36 שעות עד כדי 25 שעות לעבודות מסוימות. היתרים מיוחדים כאלה ניתנו להעבדת עובדים במפעלים העובדים במשמרות, לעובדי בתי חולים, ייצור קרח, כבאות, בריכות שחייה, ביוב, שמירה ותורנות במקומות ציבוריים, וכן לעובדי בתי קולנוע.

כך, למעשה, באישור שר העבודה נתאפשרו משחקי כדורגל בשבת אחה"צ, תחבורה ציבורית סדירה והצגות סרטים במוצאי שבת וחג. יש לשים לב, כי אין לשר העבודה סמכות לקצר את המנוחה השבועית לפחות מ־25 שעות רצופות.

* סעיף 12 לחוק שעות עבודה ומנוחה קובע כי ועדת שרים מיוחדת המורכבת מראש הממשלה, שר הדתות ושר העבודה והרווחה יכולה להוציא היתר כללי לעבודה בשבת, אם השתכנעה הוועדה "שהפסקת העבודה עלולה לפגוע בהגנת המדינה או בביטחון הגוף או הרכוש או לפגוע פגיעה רבה בכלכלה, בתהליך עבודה או סיפוק צרכים שהם חיוניים לציבור או לחלק ממנו". היתר כללי כזה לא הוצא.

במקרים מיוחדים ולמקצועות ולתפקידים מסוימים, הוסמך שר העבודה לבדו להוציא היתרים מיוחדים לעבודה בשבת, אם נתמלאו התנאים הנ"ל.

בשנת 1969 הורחב איסור העבודה בשבת במפורש גם לעצמאים יהודים, כל עצמאי במפעלו, בבית מלאכתו, בתעשייה או בחנות.

* העובר על הוראות חוק שעות עבודה ומנוחה צפוי לעונש של חודש מאסר ו־2,500 ש"ח קנס על כל עובד שהועבד בשבת. הפיקוח על ביצוע החוק הנ"ל מצוי בידי מפקחי עבודה הכפופים לשר העבודה והרווחה.

חוקי עזר לסגירת עסקים בשבת

המנגנון החוקי השני לפיקוח ולאכיפת שמירת השבת הוא חוקי העזר העירוניים. הרשויות המקומיות השונות, כל אחת בתחומה, מוסמכות עפ"י פקודת העיריות והחוק לרישוי עסקים לחוקק חוקי עזר בנושא של פתיחת וסגירת עסקים שונים ופעילות תרבותית בשבתות ובמועדי ישראל.

למשל, בתל־אביב התקינה מועצת העירייה חוק עזר (פתיחה, סגירת חנויות) תש"מ־1980. עפ"י חוק עזר זה נאסר על בעל עסק, על מנהל עסק למעשה או על האחראי לו, לפתוח את עסקו ולהחזיק פתוח בשבת או במועדי ישראל אלא בהיתר מיוחד של מועצת העירייה. היתר מיוחד ינתן, עפ"י חוק העזר, רק לבעל עסק שאינו יהודי ואשר יוכיח שהוא סוגר את עסקו ביום המנוחה השבועי של עדתו ובתנאים נוספים שתקבע המועצה.

האיסור על פתיחת עסק בשבת ובחג חל על כל חנות, משרד, בית מסחר, קיוסק, מקום עינוג ציבורי, בית מלאכה ובית חרושת.

יוצאים מן הכלל שבהם מותרת פעילות רגילה בשבת הם רק שירותי הארוחה והלינה של כל בתי המלון. גם מכירת תרופות בבתי מרקחת מותרת, אולם רק במספר מצומצם של עסקים לפי תורנות בתי המרקחת שתקבע העירייה. ואילו לגבי התנאים להפעלת בתי קפה בשבת יש הוראות מיוחדות לגבי שעות הפתיחה והסגירה ואופי מתן השירות.

"בתי קפה" מוגדרים בחוק העזר — לרבות מסעדה, בר, חנות למכבר גלידה וכל בית אוכל הטעון רשיון עסק. בחוק העזר ת"א נקבע כי בעל בית קפה (פרט לבר ולעסק למכבר גלידה) רשאי לפתוח בימי שבת ובמועדי ישראל, פרט ליום הכיפורים, ולהגיש ארוחות ללקוחותיו רק בתוך הבניין שבו מצוי העסק, בשעות הבאות: בערבי שבת ובמועדי ישראל עד השעה עשר בערב, בימי שבת ובמועדי ישראל בין השעה עשר בבוקר לשעה 15.00, ובין אפריל — לאוקטובר גם מהשעה 18.00 ועד לשקיעת החמה.

לפי חוק העזר, בבית קפה בתל־אביב אסור בשבתות למכור סחורה לצריכה מחוץ לבית הקפה גם בשעות המותרות לפתיחה בשבת.

העבריין על חוק העזר צפוי לקנס כספי בלבד. חוק העזר חל רק בתחום עיריית תל־אביב ולמקומות ישוב אחרים חוקי עזר שונים.

בתל־אביב קיימת "סיירת שבת" המורכבת מפקחים דתיים אשר חילקו את העיר לאזורים. כל פקח מסייר בשבת ברגל באזורו וכותב את הדו"חות במוצ"ש. פקחי השבת מעבירים לעירייה את הדו"חות באמצעות המועצה הדתית. המחלקה המשפטית של העירייה מגישה כתבי אישום נגד עברייני חוק העזר, והעבריינים נקנסים. נגד עבריינים להכעיס נוקטת העירייה הליכים נוספים עפ"י חוק רישוי עסקים, מכיוון שרשיון העסק של כל עסק בתל־אביב מותנה בהתחייבות בעל הרשיון לשמור על שעות פתיחה וסגירה על פי חוקי העזר העירוניים.

סיכומו של דבר: לאזרחים שומרי המצוות בישראל אין זכות משפטית לכפות במישרין על תושבי עריהם החילוניים, באמצעות בתי המשפט, להימנע מפעילות רגילה בשבתות ובחגים. אולם לשלטון המרכזי ולשלטון המקומי — שהם גופים פוליטיים נבחרים — יש סמכות על פי חוקי העבודה וחוקי העזר הקיימים למנוע חילול בשבת, ולכפות את מנוחת השבת על הכל. הבכר על ידי אכיפת זכות סוציאלית של מנוחת העובד בשבת, להשיג בעקיפין גם מילוי קיום חובה דתית.

הקץ ל"פאס"

מאת דן סגיר

ביטול "חוקי המעבר" השנואים לא עורר שמחה מיוחדת בקרב השחורים. פחות מהפלת השלטון הלבן לא יניח עתה את דעתם

יוהנסבורג

קשה להעלות על הדעת חקיקה הממחישה את אכזריות משטר ההפרדה הגזעית בדרא"פ יותר מאשר סדרת "חוקי המעבר", שבוטלה בימים אלה. חוקי המעבר שכללו 34 תקנות שונות היו המכשיר העיקרי לשליטת הלבנים על השחורים, הרבה לפני שהאפרטהייד קיבל את דמותו המוגמרת. חוקים אלה אחראיים לסבל, לייסורים, לטרגדיה האנושית ולחולי החברתי יותר מכל דבר אחר בחברת הרוב הלבנה. ב־60 השנים האחרונות נכלאו כ־18 מיליון איש כפושעים פליליים — רק מפני שעזבו את כפרם כדי למצוא מחיה בערים, מבלי שהחזיקו ברשיון המתאים. הרבה נכלאו מפני ששכחו לשאת אותו איתם לפני צאתם לעבודה.

רשיון המעבר — ה"פאס" — היה לסמל העיקרי לדיכוי השחורים, ונגד החובה לשאת אותו ניהלו הללו מאבקים אין ספור בשנות ה־50 (בעיקר ב־1952) ובתחילת שנות ה־60. הטבח המפורסם בשארפוויל במרס 1960 בא בעקבות הפגנה שקטה נגד חובת הנשיאה של "פאסים".

המטרה העיקרית של חקיקה זו היתה לפקח ולווסת את זרימת העובדים השחורים לאזורים העירוניים על פי צורכי התעשייה הלבנה. בשנת 1967 נכתב במסמך רשמי שהוציא מינהל הבאנטו: "הבאנטו (השחור) הוא רק תושב זמני באזורים האירופיים (הלבנים) של הרפובליקה, כל עוד יש צורך בכוח העבודה שלו. כאשר אינם מתאימים לעבודה, עליהם לחזור לארצם או לטריטוריה של הקבוצה הלאומית שאליה הם משתייכים מבחינה אתנית".

בסימפוזיון בשנת 1984 הסביר הפרופ' מייקל סווינג, סוציולוג באוניברסיטת קייפטאון, את ההשלכות המעשיות של חוקי המעבר: "אם הם שולחים אותך בחזרה הביתה — ושם בבית יש בצורת — ואתה יודע שאינך יכול להשיג כל עבודה חוקית, הרי זה עונש מוות. האזורים הכפריים דוחפים אותך לערים כדי לשרוד, והערים דוחפות אותך אל האזורים הכפריים כדי למות".

ספר לבן

למסמך השנוא הודבקו שמות כינויים שונים, שהנפוץ מכולם הוא "דומפ". לדברי עיתונאי שחור, "זה מסירה לשמים, בגלל השפעתו הנוראה על חייהם של המוני השחורים שחייבים לשאת אותו". למרות הסבל הרב, ואולי דווקא משום הסבל, רקמו השחורים מערכת שלמה של סיפורים ובדיחות סביב הנייר שסימל את שעבודם והיותם. מי ששכח את המסמך בבית, או גרוע יותר — מעולם לא היה לו אחד, צריך היה להתחמק מהשוטרים ולעתים קרובות היה מאחר לעבודה, או נתפס ונאלץ לשלם קנס, לעתים בגובה משכורת חודשית (150 דולר), על שום "התרשלותו".

במסגרת מדיניות הרפורמות של הנשיא בותה הוחלט הלה לבטל חוקים אלה, ולהחליפם במנגנונים אחרים, מעודנים יותר, שיאפשרו לשלוט ולפקח על זרימת השחורים לערים הלבנות. יחד עם ההודעה על ביטול ה"פאסים", הגישה הממשלה על שולחן הפרלמנט "ספר לבן" בנושא "תהליכי עיור".

על פיו, חופש תנועה באזורים העירוניים של כל האזרחים בדרא"פ, על בסיס לא־רסיאלי, מקובל בעיקרון. אולם התהליך צריך להיות בהתאם לסטנדרטים ותקנות שיתאימו לצרכים ולאמצעים של המדינה והיחידים הנוגעים בדבר. הכוונה היא שמרגע שהאזרח השחור הוכיח שיש לו מקום מגורים סביר (באזורי השחורים) ועבודה, הוא יורשה לעבור או לשהות בערים. בתוך זמן מה מתכוונת הממשלה להנפיק תעודות זהות זהות לכלל התושבים — ללא הבדל גזע וצבע.

אך עדיין יש חוקים אחרים המונעים תהליכי עיור נורמליים, הבולט שבהם הוא "חוק אזורי המגורים", המפריד על פי קריטריון גזעי בין התושבים השונים: באזורים המיועדים לשחורים יש מצוקת דיור חריפה. הענקת חופש התנועה לשחורים אינה כוללת את "אזרחי" ארבע מדינות הבנטוסטאנים שקיבלו עצמאות — טרנסקאי, בופוטסואנה, ונדה וסיסקאי. אלה נחשבים "זרים" בדרא"פ ולאחר שהות של שבועיים בה הם צריכים לקבל אישור מהשלטונות. אחת ההצעות הנדונות עתה לפתרון המצב, היא מתן "אזרחות כפולה" לתושבי "מדינות" אלה.

צעד זעיר

התגובות על ביטול חוקי המעבר היו שמחה ותמיכה במחנה הליברלי הלבן ואדישות בולטת בקרב השחורים. דובר אזאפ"ו, אחד מארגוני האנטי־אפרטהייד השחורים, אומר: "הסרת האינפלקס קונטרול" (השם הכולל של מכלול חוקי המעבר) היא צעד זעיר לקראת הסרת החוקים הגזעניים שמקיימים את העליונות הלבנה. כפיית מה שמכונה הפיקוח על העיור, היא טיפוסית לממשלה הלבנה — את שיד ימין נותנת, לוקחת יד שמאל". חוגים ליברליים, כאמור, מתלהבים: "בביטול חוקי המעבר, יזמה הממשלה את השינוי החשוב ביותר מאז השינויים בחוקי העבודה ומתן אפשרות להקים איגודים מקצועיים שחורים".

במשאל־דעת שערך ה"סטאר" של יוהנסבורג הביעו רוב הנשאלים תמיכה במתן חופש תנועה לכל. צעיר שחור אומר: "צעד בכיוון הנכון, אבל היה צריך להיעשות לפני הרבה זמן". צעירה לבנה המהגרת מדרא"פ: "אני חושבת שזה מאוחר מדי. השנאה עצומה. זה לא יציל את דרא"פ מאלימות". צעירה שחורה: "זה לא מספיק. אבל פירושו של דבר שמעתה משפחות לא יצטרכו להיות בנפרד". איש עסקים לבן: "מוטב מאוחר מאשר לעולם לא. צריך להיות חופש תנועה מסיבות הומאניטריות". אישה אפריקנרית: "אינני חושבת שאני אוהבת את המצב החדש, אבל אם הם יתנהגו יפה, זה צריך להיות בסדר".

המעניין בביטול חוקי המעבר הוא, שבעוד שמרבית התגובות של שמחה ושבחים באו מחוגים לבנים, הרי הקורבנות עצמם נראה ששקטו באווירה של ציניות וחשדנות. תגובת השחורים היא הוכחה לאובדן אמינותה של הממשלה הלבנה. לחוקים ולתקנות שבוטלו יש תחליפים רבים מדי, ולכן אין מקום לצהלה. כיום גם קשה לראות צעד כלשהו של הממשלה שיזכה אותה בהסכמה מצד רוב האוכלוסייה השחורה. השחורים רוצים כיום יותר ממה שהממשלה והלבנים נכונים להציע.

האמת העצובה מבחינת הלבנים היא, שאת האפרטהייד אין לשפר — אפשר רק לבטלו מכל וכל. רפורמות כמו דיור טוב יותר, פתיחת בתי מלון ומסעדות בפני השחורים, ביטול חוקי המעבר והרחבה, כולן כמעט חסרות משמעות ויתקבלו בשוויון נפש. פחות מהפלת שלטון המיעוט הלבן לא יניח עתה את דעתם של השחורים בדרא"פ. העובדה שהשיגו באפריל 1986 את מה שנאבקו למענו בשנת 1952, יש לה חשיבות סמלית בלבד. קשה להאמין שהם ימתינו עוד 34 שנים בטרם ישיגו את מה שהם דורשים כיום — שלטון רוב שחור בדרא"פ מאוחד.

صورة عن الأصل

תלמידי בית־הספר יגאל אלון ברמת־השרון מבצעים עבודות מחקר בעזרת מחשבים אישיים של יבם.

פרוייקט בחקלאות, רמזורים ממוחשבים, תחנת־שידור ועוד

מחקר בנושאים שונים בתחומי החקלאות נערך על־ידי תלמידי כיתת מחקר של ביה"ס יגאל אלון ברמת־השרון, בשיתוף עם מכון וול־קני לחקר החקלאות, בעזרת מחש־בים אישיים של יבם.

במסגרת הפרוייקט יוצאים התל־מידים לעבודה מעשית במכון וול־קני, שם הם משתלבים במחקר אמיתי. בסוף המחקר יגישו התלמי־דים עבודות־גמר ברמה מדעית בנושא שאותו חקרו. עיבוד החומר נעשה במחשבים אישיים של יבם, שהועמדו לרשות ביה"ס, במסגרת תוכניות מדע וחינוך של האגף למדע ולטכנולוגיה ביבם ישראל.

בכיתות המחקר משולבים שני תלמידים העובדים על פרויקט ממו־חשב, בו הם בונים מודל שנקרא "משק בקר ממוחשב", בתיאום עם משרד החקלאות.

בביה"ס יש גם נתיב טכנולוגי, בו לומדים תלמידי המינהל והפקידות מבוא למחשב, הנהלת־חשבונות וע־וד. אלי עין, מנהל ביה"ס, אומר שכל התלמידים הניגשים לבחינות הבגרות רשאים לבחור בעבודות־גמר במקצועות שונים, שהם מבצ־עים על מחשב אישי של יבם שמופעל בביה"ס.

בבית־ספר זה מופעלת גם מעבדת מחשבים לתירגול מורים. התירגול והבחינות המורים נעשים על־ידי תלמידים המתמחים במחשבים.

• מרדכי כנרי, תלמיד מצטיין במגמת הנדסאי־חשמל במכללת אורט סינגלובסקי, תיכן מערכת בקרת רמזורים ממוחשבת בשביל העיר ראשון־לציון. מנהל מדור התחבורה בעיריית ראשל"צ, אינג' ס' רום, ציין שהעבודה ממלאת את הדרישות שהציבה העירייה וממליץ ליישם את התוכנית במערכת הרמ־זורים העירונית.

במערכת זו נעשה הפיקוח על צמתי הרמזורים ע"י מחשב מרכזי ותקשורת אלחוטית. בדרך כלל, נעשית הבקרה ממספר מרכזים, וכ־תוצאה מחוסר תיאום ביניהם נגר־מות תקלות. פיקוח ממרכז בקרה יחיד, כפי שתיכן מרדכי כנרי, ימנע תקלות, יחסוך כח־אדם — ויחסוך התרגזויות מהנהגים.

מרדכי, יליד הארץ, סיים את ל־מודיו באורט סינגלובסקי בתשמ"ד בהצטיינות, והמשיך ללמוד במכל־לת סינגלובסקי לקראת התואר הנדסאי חשמל.

• אליעזר פוקס, מנהל המכללה למינהל הודיע על רכישת 10 מערכות מיני־מחשב דיג'יטל 11/73 למיתקניה של המיכללה ברחבי הארץ. לדברי מר פוקס, נרשם באחרונה גידול בשיעור 20% במס־פר הלומדים בקורסים בענף המחש־בים, מרמת תלמידי תיכון ועד לרמה האקדמית. בשנה שעברה סיימו כ־5,000 איש את הקורסים בענף המחשבים של המיכללה למינהל.

• שידורי הטלטקסט הניסיוניים של המרכז לטלוויזיה חינוכית, מתנהלים לפי התוכנית. בתי־ספר המצויידים במפענח טלטקסט קול־טים תשדורת חדשות, תחזיות מזג־אוויר ושירותי מידע אחרים. אבל שידורי הטלטקסט משודרים בשעות מסוי־מות ואינם זמינים לכל הכיתות בכל השעות. לא כל כיתה מצוידת במקלט־טלוויזיה ובמפענח. מהנדסי אדסיסי ישבו על המדוכה ופיתחו מערכת לקליטת שידורי טלטקסט, איחסונם והצגתם בכל שעה שמ־תאימה למערכת השעות של ביה"ס. הדפים הנקלטים נאגרים בתקלי־טוני־מחשב. ביה"ס מקבל תוכנית לעריכת דפי־טלטקסט כדי לנהל בעזרתה תחנת־שידור פרטית — לערוך את השיעורים שנקלטו, להו־סיף עליהם, לגרוע מהם וכו'.

אריה רוב, ממנהלי אדסיסי, ואלברט הודה, מנכ"ל "עגלגל מחשבים" מציעים את את המערכת הדרושה, לרבות התקנה הדרכה, כמערכת עצמאית או כחלק ממע־רכת ניהולית ממוחשבת לביה"ס.

מערכות מיחשב ומדידה, המפיצה הבלעדית של היולט־פקרד בישראל, תרמה לפקולטה למכנולו־גיה, המחלקה להנדסת חשמל ומ־חשבים באוניברסיטת בן־גוריון בב־אר־שבע, מחשב אישי, הדרכה ושירות חינם למשך שנה • במסגרת מדיניותה של היולט־פקרד העול־מית לספק למוסדות להשכלה גבוהה כלי־עבודה לקידום הטכנולו־גיה.

מערכת המחשב האישי של היולט־פקרד מיועדת לספק את צר־כיהם של אנשי־מקצוע טכניים המשתמשים במחשבים אישיים. המ־ערכת עובדת במשולב עם המחש־בים האישיים וקטורה ודגם 150. היא מורכבת משמונה מכשירים שונים, המוצעים בצורה מודולארית, עם תוכנה ועזרים שונים.

• המכללה הישראלית הטכנולו־גית לבנות בירושלים, מאפשרת לבנות דתיות לשלב לימודי קודש ברמה גבוהה עם לימודי מתימטיקה ומחשב. לימודי המחשב נעשים על מחשבים אישיים של יבם.

הרב מאיר ברגלס, מנהל המכללה ויוזם הרעיון אומר, כי המטרה היא להעשיר את הבנות הלומדות תורה, הלכה ומחשבה יהודית, גם במ־קצועות טכנולוגיים מתקדמים הכו־ללים שפות תכנות (פסקל, אסמ־בלר), הכרת מיבנה המחשב, מתימ־טיקה וסטאטיסטיקה, בשנה הבאה גם לימוד מערכות־מידע ומערכות־הפעלה.

תוכנית הלימודים במכללה מבוס־סת על שיעורים מהאוניברסיטה העברית, בתוספת הרצאות שניתנות בין היתר על־ידי פרופ' משקט ופרופ' פינצוק מאוניברסיטת בר־אילן.

בתום הלימודים מקבלות הבנות תואר ראשון במדעי־המחשב.

"התפוצצות המידע" ויישומו בשירותי הספריות המיוחדות

(ע). פיתוח שירותי מידע מקוונים ושירותי המידע של הספריות המיו־חדות בישראל, עמד במרכז הכינוס הארצי של אגודת הספריות המיוח־דות ומרכזי המידע בישראל (אס־מ"י), במלאת 20 שנה לקיומה, ב־9 ביוני השנה, בכפר המכביה.

הספריות המיוחדות, הדגישה אס־תר עמיאל, יו"ר האגודה, שונות מן הספריות הציבוריות. באגודה 555 ספרנים ועובדי מידע המועסקים במוסדות ממשלתיים, מכוני מחקר, מוסדות להשכלה גבוהה, בתי חולים, תעשיה ומערכת הביטחון. האגודה משתדלת לפתח את השימוש במידע באמצעות הספריות המאוחדות ומר־כזי המידע. כן מטפלת האגודה בה־כשרת העובדים והמועמדים לעבוד במקצוע ע"י קביעת רמות השכלה מקצועית רצויה. בכינוס בכפר המכביה, שנמשך יומיים, עמדו המרצים, בין היתר, על נושאים כגון: פיתוח שירותי מידע מקוונים בספר־יות של התעשיה בישראל, רליה סלקטיביות של מידע, הקטלוג המקוון, מאגרי מידע ישראליים, מיקומם ושימושם, התארגנות לשי־רות מידע מקוון במוסדות להשכלה גבוהה, הוצאת פרסומים בדואר אלקטרוני ועוד.

גב' עמיאל אומרת, כי הספרנות המיוחדת הצעידה את הספריה לכיוון של מרכז־מידע המספק שיר־ותי ספריה ומידע למי שזקוק לכך. כל מי שזקוק למידע, זכאי לקבלו אצלנו, ויש לנו מידע, פרסומים ומאמרים בטכנולוגיה, מדע, מחקר, פיתוח, כלכלה, שיווק ועוד — אמרה. הדוברת קבלה כי "קיצוץ בתקציבים שלנו, ובכוח־אדם, תהליך המחריף מדי שנה, פוגעים ברכש ועושים את התלות במשאבים בחו"ל גדולה עוד יותר ויקרה יותר". 90 אחוזים מן הפרסומים המידע הם בשפה האנגלית והיתר — בשפות אחרות.

גב' טובה רייס, חברת הארגון, הכירה את "התפוצצות המידע", המחייבת את הספרן להיות בעל השכלה רחבה ומקיפה. צרכני הידע עומדים היום, לדבריה, בפני שפע עצום של ספרים, כתבי־עת, פרסים, שקופיות, קלטות ועוד. באלה מסתתר החומר הנחוץ להם. רק ע"י שימוש במחשב אפשר לדלות את הפריטים המתאימים. משום כך חייב הספרן להיות בקיא בעולם המח־שבים והכשרתו חייבת להביאו לידי כך. לימודי הספרנות היום, אחרי תואר ראשון, שמים דגש על הכרת המחשב, על ניצולו בספריה, על השימוש במערכות בינלאומיות לדליית מידע ועוד.

מייצאים תוכנה לחוואים בהולנד ולתעשיה בקנדה

בתערוכת מיכון חקלאי שנערכה בטולדו, ארה"ב, הוצגה ה"בקרית" — מערכת ממוחשבת להזנת בקר שפותחה ב"גביש", בקיבוץ גבעת־ברנר. חברת איטק, יצרנית מאזניים מארה"ב, החליטה לשתף־פעולה עם מפתחי "בקרית", ליצירת מערכת משולבת מותאמת לשוק האמריקאי.

בחודש מאי נרכשה "בקרית" על־ידי חוואים בהולנד ועל־ידי משקים רבים בישראל (בהם יקום, יטבתה, כרמיה, מגן, אשדות יעקב, כפר עזה, גולות, ועוד). מחירה של "בקרית" 3,800 דולר, והיא פועלת על מחשבי דיגיטל, המחשב האישי של יבם ומחשבי נ.סי.ר.. המערכת מאפשרת לרפתן להגיע לדיוק מרבי בתיכון ובביצוע ההזנה, ולקבל ני־תוח תמחירי ומקצועי.

★ חברת שפיר ברעננה, העוסקת בתיכון ובפיתוח טכנולוגיות מתקדמות לצרכים תעשייתיים, סיימה באחרונה מיחשוב תהליך ייצור במפעל־יציקות ברזל בקנדה. היקף הפרוייקט כ־50,000 דולר. רוני שפיר, מנכ"ל החברה, מסביר שמ־דובר בתהליך ייצור ידוע, שצריך היה למחשב אותו. המיחשוב מבוסס על איסוף נתונים וייצור המוצרים במכונות ממוחשבות. שפיר פיתחה את המיחשוב ויצרה מיכון מיוחד. הפרוייקט הראשון נמשך 5 חודשים. הנהלת שפיר מעריכה, כי השנה יגיע היקף הייצוא שלה לחצי מיליון דולר, פי חמישה מאשתקד.

★ חוזה לשיווק תוכנת "אוריכלים" נחתם באחרונה בין חברת המחשבים הבריטית אמסטרד לבין חברת איי־סי־אי הישראלית. בתוך 30 חודש מיום חתימת החוזה באפריל 1986, התחייבה החברה הבריטית לשווק כ־450 מערכות. שווי העסקה 1.2 מיליון דולר. זו העסקה הגדולה ביותר בת־חום ייצוא תוכנה מישראל לבריטניה. איי־סי־איי היא חברה־בת של מאגרי טכנולוגיה מקבוצת כלל.

עליה של 280% במיחשוב המיגזר הערבי בישראל

גידול בשיעור 280% במכירות מחשבים וציוד אלקטרוני אחר נרשם במיגזר הערבי בישראל בשנה האחרונה. כך עולה מסקר שערכה חברת יורם כץ, המתמחה בשיווק במיגזר הערבי בישראל ובשטחים. הסקר נערך לקראת יריד האביב בנצרת, שייפתח ב־18 ביוני. זה היריד הראשון שנערך בנצרת, ומטרתו להחדיר מוצרי צריכה ומוצרים בני־קיימא למיגזר הערבי בישראל.

ביריד משתתפים עשרות יצרנים בתחומי הבנייה, הריהוט, הפלסטיק, המזון, התכשיטים, הפציון — ומיחשוב.

במאי — גידול בביקוש לכ"א במחשבים

בחודש מאי הוצעו באמצעות מו־דעות דרושים בשלושת הלוחות הגדולים בישראל, 511 משרות בענף המחשבים לעומת 474 באפ־ריל — גידול בשיעור של 7.8 אחו־זים. כך עולה מסקר שערכה לירן סקרים בענף המחשבים. ב־4 מבין 10 המקצועות שנסקרו, נרשמו עליות בין 28 ל־254 אחוז. ב־6 מקצועות היו ירידות בין 1.2 ל־66.6 אחוז.

התפלגות העליות בביקוש למוד־ארם בענף המחשבים היתה כדלקמן: אנשי־מכירות — עליה של 254.5% (39 בדרושי במאי, לעומת 11 באפריל); מנתחי־מערכות בכירים — 131%; מתכנתי זמראמת — ביקוש ל־5 עובדים, לאחר שבאפריל לא היה ביקוש כלשהו במקצוע זה; קלדניות — 28%.

התפלגות הירידות היתה כדלקמן: טכנאי מחשב — 66.6%; מהנדסי מחשב — 48; כתבים טכניים — 41; מהנדסי תוכנה — 35.7; מפעילי מחשב — 26.6; ותוכניתנים זוטרים — 12.2 אחוז.

מרכז מידע ממוחשב על תאונות עבודה בישראל

אגף הפיקוח על העבודה במשרד העבודה והרווחה, מקים מרכז מידע ממוחשב על תאונות העבודה בארץ, שמספרן הגיע ל־65,000 בשנה. המרכז החדש הוא ראשון מסוגו בארץ, והוא יעסוק באיסוף נתונים ובניתוח סטאטיסטי של גורמי תאונות העבודה בארץ. כך מסר צבי צילקר, מנכ"ל משרד העבודה והר־ווחה, בישיבת המועצה הארצית של המוסד לבטיחות ולגהות.

עבור המרכז הממוחשב פותחה תוכנה מיוחדת לעיבוד הנתונים הסטאטיסטיים של התאונות, מקורן, מקומן, היקפן, שכיחותן וסיבותיהן.

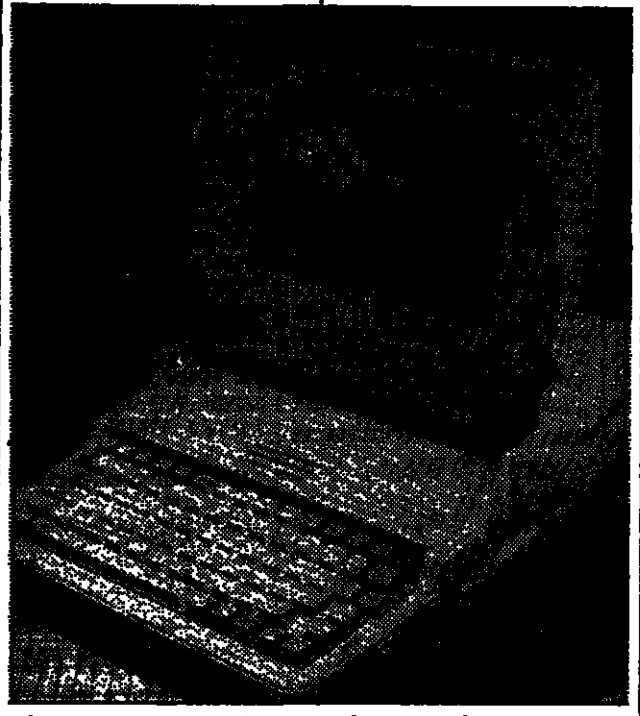

חברת דטה ג'נרל הכריזה על דור שני למחשבים הנישאים שלה. הדגם החדש הוא המחשב הנישא הראשון בעל מסך אור־חשמל, תואם המחשב האישי של יבם, עם תקליט קשיח בן 10 מגאבית.

מינויים

• יצחק שאול, מנכ"ל [illegible] התאגיד, נבחר לעמוד בראש האגודה [illegible] מידע ממוחשבת, בניהול משאבי אנוש. דוד פרלש־טיין, המשנה לנציב שירות המדינה, נבחר לסיו"ר האגודה.

ארי ספר, הממונה על המחלקה במכון לקידום יחסי עבודה, נבחר למזכ"ל ולגזבר האגודה, בה חברים היום כ־500 מנהלים, מנהלי כוח אדם, מנתחי מערכות, תכניתנים, מנהלי יחידות מחשב ואחרים.

• ארנון בריוסף (26) מונה לרכז מפיצים בבית־התוכנה אירים. לאר־נון ותק בן 6 שנים בתחום התוכנה ושנתיים בתחום השיווק. לאירים 80 מפיצים, מהם 15 מפיצים ראשיים, המטפלים בסל־מוצרים המונה עש־רות פריטים.

• פאר נדיר (30) מונה לחשב קונצרן אל־שפ המונה 4 חברות: אל־שפ תוכנה, חברה לסחר בינלאומי; אלקסון, החברה המשווקת את מסו־פוני טלסון; אלקרא, חברה המבצעת קריאה ממוחשבת של מונ־רמים, גז וחשמל בשירות עיריות וחברות; ואל ספור, חברה המבצעת ספירת מלאי בעזרת מסופונים. נדיר הוא רואה־חשבון מוסמך במינהל עסקים. ב־3 השנים האחרונות עבד כמנהל ביקורת בחברת קסלמן את קסלמן.

• רענן אלתגר (30) מונה למנהל מכירות בי.ב.מ. תעשיות תוכנה. רענן הוא בוגר תואר ראשון בכלכלה ובמינהל עסקים באוניבר־סיטת בר־אילן. ב־3 השנים האחרו־נות נמנה על אגף המכירות של יב.מ. בתפקידו החדש יפעיל את מנהלי התחומים השונים, האחראים על מכירת מוצרי תוכנה ושירותי ייעוץ של יב.מ. בתחומי הביטחון, הבנקאות, הביטוח, התעשיה והממ־שלה.

• אמנון שפירא (45) מונה למנהל אגף מאגרי מידע, לביצוע פרוי־קטים נרחבים, בי.ב.מ.

אמנון הוא בוגר להב. היה שותף לצוות ההקמה של מרכז המחשבים בבנק לאומי, ניהל את יחידת המחשב של הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל ו־6 שנים עסק בשיווק ומכירות בקונטרול דאטה. אמנון משמש כיו"ר ועדת התקינה להגד־רת מונחים בעב"א של מכון התקנים הישראלי.

• יגאל בר־יוסף מונה לתפקיד מנהל אגף המכירות בדיגיטל ישר־ראל, במקום שבתאי שאבי שמונה למנהל אגף השירותים. יגאל (39) הצטרף לדיגיטל כ־1979 כאיש מכירות וב־1984 מונה למנהל אגף השיווק. שבתאי (39) מילא תפקי־דים שונים באגף המכירות של די־גיטל, מאז הצטרף לחברה ב־1977, וניהל את אגף השיווק במשך שנתיים.

• רני מצליח (27) מונה למנהל אדמיניסטרטיבי ומנהל כוח־אדם של מיחשוב מערכות מידע, העו־סקת בפיתוח תוכנה על מחשבי יבם עם התמחות בתחום הפיננסי. רני הוא מוסמך בכלכלה ומסיים תואר שני באוניברסיטת העברית, הפקול־טה למינהל עסקים, במגמה להתנה־גות ארגונית ופסיכולוגיה תעשי־יתית.

• מנחם בוסטין מונה לראש אגף מערכות דטהפינט בכלל מחשבים, לאחר שהתמחה בשנתיים האחרונות בשיווק מערכות פיננסיות ובנקאיות ממוחשבות בוול־סטריט, ניו־יורק.

ימי־עיון והשתלמות

★ מחר ייפתח בבני התערוכה בתל־אביב הכנס הלאומי הראשון של אמיקס, איגוד המשתמשים ביוניקס בישראל. הכנס יימשך יו־מיים, והוא נועד לאפשר היכרות עם מערכות יוניקס, לערוך את העוס־קים בנושא ולבסס את תשתית יוניקס בארץ. ד"ר ארנו פנזיאס, חתן פרס נובל, יישא את דברי הפתיחה בכנס. מרצים אחרים ידונו על תקשורת־מחשבים, תוכניות עריכה, שפות פיתוח, יוניקס מבחר ועוד. במקביל להרצאות, תיערך תערוכה של מחשבי יוניקס משל סי־סי־איי, סאן, גולד, ניקסדורף, מוטורולה, אפולו, איי־טי־אנד־טי, נ.סי.ר ועוד.

איגוד משתמשי יוניקס בישראל הוקם בספטמבר אשתקד והוא מונה כ־160 חברים, מן האקדמיה ומעולם העסקים.

★ מחר ייערך במרכז ההדרכה של יבם ישראל בת"א יום־עיון בנושא ניהול שיווק, ניהול מתסנים ורכש וניהול מלאי לארגונים מורכבים בתנאי שיווק משתנים. ביום־העיון יוצגו מערכות מחשב של יבם ותו־כנת "שיווקית 38" של חברת מנדי־טין מערכות מידע. במסגרת הדג־מה של "שיווקית 38", ניתן יהיה לבצע פעולות שונות לפי דרישת המשתתפים.

★ ב־24 ביוני ייערך במלון דן פנורמה בתל־אביב, ביוזמת המכללה למינהל ובשיתוף גורמים מקצועיים, יום עיון בנושא אבטחת מערכות מידע בעב"א (בעקבות פרסום התק־נות לשמירת הפרטיות). יום העיון מיועד למנכ"לים, למנהלי יחידות מחשב במוסדות ציבוריים ובארגונים עסקיים, ליועצים משפטיים ולבעלי מאגרי מידע ממוחשבים. יום העיון בא להעמיק את המודעות לנושאי במ"מ (ביטחון ואבטחת מערכות מידע במחשבים) בקרב הבעלים וה־מנהלים של ארגונים הנושאים באחריות ישירה למאגרי המידע. ביום זה יוצגו ההיבטים המשפטיים של אבטחת מערכות מידע (המש־פטן ליאור זורע), עקרונות מנחים בבניית מערכת אבטחת מידע באר־גון, תוך הדגשת ההיבטים הארגו־ניים הפונקציונאליים (אהוד אבנר), הדרישות, האילוצים והכלים לאבט־חת מידע באמצעות תוכנה (אריה שטרן, מנהל היחידה לאבטחת מידע בבנק לאומי לישראל), ויישומים באבטחת מידע במערכות מבוזרות (פרי גנן, מנכ"ל פרי אינטרנשיונל). המרצים ישתתפו בדיון מסכם בהנ־חיית עו"ד אריה ליה, רשם מאגרי מידע במשרד המשפטים. המרכז המקצועי של יום העיון הוא אהוד אבנר, הממונה על ביקורת אבטחת מערכות מידע בבנק הפועלים.

★ ב־25 ביוני ייערך באוניבר־סיטת ת"א מיפגש עיתונאים לרגל פתיחתו של המכון למערכות מידע ניהוליות ע"ש מרסל ואני ארטום. במפגש ישתתפו פרופ' זאב נוימן, דיקן הפקולטה לניהול, פרופ' ישראל בורוביץ, מנהל מכון ארטום, ויצחק פרינץ, מנהל לה"ב — מכון ללימודי הכשרה בניהול. לאחר המפגש ייערך ערב־עיון בנושא "סי־כויים טכנולוגיים בבנקאות". ירצה תומס גליק משטוקהולם. בתום הרצאה יתקיים דיון בהשתתפות המוזמנים.

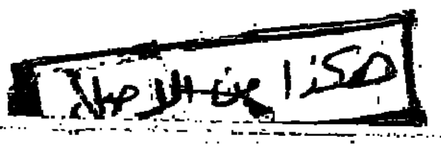

חברת החשמל לישראל בע"מ

אגף האספקה והאחסנה
מח' חקר שווקים ומכרזים, ת.ד. 10, חיפה 31000, טלפון: 04-646475

מכרז למכירה ופינוי אפר פחם
מכרז מס' 1991

החברה מכריזה בזה על מכירת ופינוי הטובין הבאים:

הטובין	המועד האחרון להגשת ההצעות
התקשרות רב שנתית למכירה ופינוי אפר פחם מתחנ"כ "רוטנברג"	10.7.86

טפסי מכרז ופרטים נוספים ניתן לקבל במח' חקר שווקים ומכרזים בהנהלת החברה, חיפה, טלפון: 04-646475, בימים ובשעות העבודה המקובלות.
על ההצעה למכרז וכו"ל להגיע במעטפה המיועדת לכך עד למועד המצויין לעיל שעה 13.30 למשרדי החברה.
למכרז יש לצרף המחאה בנקאית כנדרש.
אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר לגבי מכירת אפר הפחם או הנמוכה ביותר לגבי פינוי אפר הפחם, או כל הצעה שהיא.

קבלת מודעות 24 שעות ב רחוף
מודעות משפחתיות דחופות
וכל יתר סוגי המודעות ל־
הארץ
הלוח הארצי
חדשות הארץ
מתקבלות 24 שעות ביממה
ב' רחוף דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118 (מול כסית)
טל. 246363 239952

במלאת שלושים לפטירת דודתנו היקרה
חיה־טוני אלנברג ז"ל
נעלה לקברה לגלוי המצבה, מחר יום שני, ט' סיון תשמ"ו (16.6.86) בשעה 4.30 אחה"צ
מתאספים בבית הקברות בכפר סמיר, חיפה
המשפחה

לבני משפחת לושקוב ולחברת "הארגז" בע"מ
אתכם באבלכם על מותו בטרם עת של
יעקב
אמקור בע"מ
ההנהלה

בצער רב ובכאב אנו מודיעים על פטירת יקירתנו
קלרה רייזל
הלוויה תצא היום יום א' 15.6.86 מבית הכנסת הגדול ברח' וייצמן כפר־סבא בשעה 16.15 לבית הקברות הישן
בנותיה: רחל ויוסף זלינגר
גיזה ונתן ברקאי
אחיה ד"ר יוסף ויטי פוקס
נכדותיה ונכדיה

בצער רב ובייגון קודר אנו מודיעים על פטירתה של אשתי, אמנו אחותי וסבתנו היקרה
יהודית וקס
הובאה למנוחות בירושלים ביום חמישי, ערב שבועות, ה' בסיון תשמ"ו, 12.6.86
האבלים
בעלה: פנחס וקס
בנותיה: שרה־רבקה, אלה
אחותה: יפה סלוצקי
והנכדים

ביום השנה לפטירתו של יקירנו
משה אבידור (בורשטיין) ז"ל
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו
ביום שלישי י' סיון תשמ"ו 17.6.86
נפגשים ליד השער בהר המנוחות גבעת שאול בשעה 16.00 אחה"צ
המשפחה

במלאת שלושים לפטירתה של יקירתנו
בלהה ליפשיץ ז"ל
תתקיים אזכרה וגילוי מצבה מחר יום ב' ט' בסיון תשמ"ו (16.6.86) בשעה 16.00
בבית הקברות בכפר־סמיר
לאחר מכן יתקיים מפגש בו ישאו דברים לזכרה
בבית המורה רח' אלחריזי 92 חיפה בשעה 17.15
התחבורה תצא מרח' ביריהודה 11 בשעה 15.30
המשפחה והידידים

הטכניון
מכון טכנולוגי לישראל
הפקולטה להנדסת מכונות
מודיעה בצער על פטירתו של
רודולף היימן ז"ל
חבר סגל ותיק
ומביעה תנחומים למשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של היקר לנו
אריך (אהרן) הרמן
הלוויה תתקיים היום, יום א' ח' בסיון תשמ"ו (15.6.86) בשעה 4.00 אחה"צ בבית העלמין בזכרון יעקב
השבעה בבית הבן, רח' קפלן 35 פתח־תקוה
המשפחה

כואבים על פטירתו בטרם עת של יקירנו
רס"ן (מיל.) אריה הראל (הנדל)
הלוויה תתקיים היום יום ראשון 15.6.86 בשעה 11.30 לפנה"צ בבית העלמין בכפר סמיר, חיפה
מתאספים ליד השער הראשי
רעייתו — עדנה
ילדיו — איריס ואורי
וכל המשפחה

יקירתנו
לאה (לולה) פוטש
מבית זלצמן
הלכה לעולמה
הלוויה התקיימה בתל־אביב ב־12.6.86 ה' בסיון תשמ"ו
בעלה: יוסף פוטש
בתה: יהודית ויוסי שכטר
הנכדים: גיל, יעל, עופר ויאיר
וכל יתר בני המשפחה

משתתפים בצער המשפחה
על מות יקירם חברנו
אלימלך ליבסטר ז"ל
מהמקימים והנושאים בעול המשק
עשרות שנים במוסדות רבים בעיר
שהם מצבה חיה ועדות לפעילותו הציבורית
המפלגה הליברלית
סניף הרצליה

אזכרה וגילוי מצבה של
ראש משפחתנו היקר
שלום וולובלסקי ז"ל
תתקיים ביום ג' י' סיון תשמ"ו
17.6.86 בשעה 16.00
בבית העלמין בנחלת יצחק
המשפחה

כלכלה ועסקים

מטיוטת התשקיף עולה:

המפקח על הביטוח דורש הגדלת הון מחברת הביטוח איתן

מאת יהודה שרוני

המפקח על הביטוח יהודה דרורי, דורש מחברת הביטוח איתן להגדיל את ההון המונפק והנפרע, כך עולה מטיוטת תשקיף שהגישה החברה לבורסה. סך ההון המונפק והנפרע לתאריך התשקיף הסתכם ב־3 מי־ליון ש"ח. אך הון המניות הנדרש לפי התקנות צריך להיות גבוה ב־1.96 מיליון ש"ח מההון הקיים בפועל. המפקח אישר לחברה את פריסת הגדלת ההון לשלוש שנים, עד 1988. לחילופין שוקלת החברה ויתור על רישיונות בשלושה ענפי ביטוח (מחלות, ערבויות, וסיב הנעדר), שלגביהם נדרש הון בהיקף של 1.8 מיליון ש"ח.

חברת איתן נשלטת בשיעור של 74.64 אחוז על ידי בנק המזרחי המאוחד, והיתרה מוחזקת באופן שווה על ידי גבריאל מי זהב, ועל ידי יאיר עידין. בכוונת החברה לגייס לראשונה בתולדותיה 2 מי־ליון ש"ח תמורת 25.33 אחוז מהון המניות. עוד עולה מטיוטת התשקיף שהגישה החברה לבורסה, כי בבע־לותם של מי זהב ועידין סוכנות בי־טוח לא פעילה בשם אורים. לבנק המזרחי אופציה לרכישת 75 אחוז מסוכנות ביטוח זו. אורים לוקחת על עצמה ביטוחים שבהם איתן לא מטפלת, וכן היא מספקת שירותי מחשב לחברה. אורים מנהלת משא ומתן עם בנק המזרחי לרכישת סו־כנות הביטוח כסה גוף, הנמצאת כיום בבעלות מלאה של הבנק, ול־חילופין, לרכישת תיק הביטוח המנוהל על ידה. שווי העסקה לא יעלה על סכום של 40 אלף דולר.

מסתמנת התנגדות לקביעת השכר הממוצע כקובע לצורך פנסיה

מאת יהודה שרוני

קבוצות עובדים גדולות במשק מתנגדות לאפשרות המסתמנת בי־מים אלה בהסתדרות, לקביעת השכר הממוצע במשק, כשיטה בלע־דית לחישוב השכר הקובע לצורך תשלומי הפנסיה.

עד היום הנהיגו קרנות הפנסיה שתי שיטות לקביעת השכר לצורך פנסיה: שיטת הדרגות עליפיה נקבעה הפנסיה לפי ממוצע דרגות העובד בשלוש השנים האחרונות לעבודתו. בשיטה השניה חושב השכר הקובע על פי השכר הממוצע ב־20 השנים האחרונות לעבודת העובד.

ועדה שבראשה המשנה לשעבר על שוק ההון באוצר, בן עמי צוקרמן, שבחנה את הדרך האו־פטימלית לחישוב השכר לצורך פנ־סיה, המליצה לבטל את אופציית הב־חירה בין השיטות וכן המליצה שכל קרנות הפנסיה יאמצו את שיטת ממוצע השכר ב־25 השנים הא־חרונות לעבודת העובד.

המתנגדים הם קבוצות עובדים בקרב הדרג הפקידותי, ששיטת הדרגות עדיפה עבורם. הסיבה לכך היא ששכרם עלה בשנים האחרונות, מעבר לעליית השכר הממוצע במשק. את עמדתם של ועדי עובדי בנק הפועלים וקופת חולים, ה־מבוטחים במסגרת קרן הגימלאות המרכזית. זאת גם העמדה המתגבשת בקרב חלק מ־22 אלף עובדי התעשיה האווירית, המבוט־חים במסגרת קרן מבטחים. לעומת זאת, אנשי הסקטור היצרני, ובמיוחד אנשי התאחדות התעשיינים המבוט־חים בקרן מבטחים, מעדיפים, בגלל שחיקת שכר עובדי הייצור בשנים האחרונות, כי שיטת הממוצעים היא שתקבע לצורך חישוב הפנסיה.

הוועדה המרכזת של ההסתדרות תקיים דיון בנושא זה בימים הקרובים, והיא שתקבע האם המ־לצות ועדת צוקרמן יאומצו כלשונן.

"כיתן" הרוויחה 2.87 מ' ד' אשתקד "כימיכלל" הפסידה 2.77 מ' דולר

מאת יונתן שרמן

כיתן הרוויחה בשנה שעברה סכום של 2.87 מיליוני דולר לאחר מס — כך עולה מתשקיף הנפקת האג"ח של "כלל ישראל" שפורסם בשבוע שעבר.

נתון זה לא פורסם בעבר, מכיוון ש"כיתן" הנמצאת בבעלות מלאה של "כלל תעשיות" מופיעה במאזן של "כלל תעשיות" ללא פירוט של תרומתה למאזן. יצוין, כי רווח זה בא לאחר שנים שבהן צברה "כיתן" הפסדים כבדים, רק בשנתיים האח־רונות עברה לרווח, בעקבות מאמץ שיווקי באה"ב והשקעה של כ־20 מיליון דולר בחידוש ציוד המפעל.

עוד עולה מהמאזן, כי חברת "כי־מיכלל" מחטיבת "כלל סחר" סיימה את שנת '85 בהפסד של 2.77 מי־ליוני דולר. הפסד זה נגרע במקצת מהפסדי השנה הקודמת, אך עדיין גדול, לנוכח מחזור העסקים המצו־מצם יחסית של החברה. ההפסד נובע בעיקר מתחרות מחירים עזה בין חברת "כימיכלל" למתחרתה "גזות מספים", אשר בימים אלה מסיימות משא ומתן למיזוג שתי החברות.

נתונים אחרים של חברות "כלל סחר" הנה: סוכנות קופמן לשיווק צעצועים סיימה את שנת '85 ברווח של 260 אלף דולר. חברת "תשגיר טרנסכלל" לעמילות מכס סיימה את שנת '85 בהפסד של 140 אלף דולר. "סיבים כימיים" מאשדוד סיימה את שנת '85 בהפסד של עשרות אלפים דולר, זאת על רקע הקשאת המחירים המתמשכת שפגעה בה קשות.

מכירות של 7 מיליון דולר בראמיר טכנולוגיות

מאת יהודה שרוני

היקף המכירות לשנת 1985 בחברת ראמיר טכנולוגיות צפוי לעמוד על 7 מיליוני דולר, כך מעריכים מנהלי החברה.

החברה נוסדה לפני כשנה על ידי קבוצת משקיעים פרטיים בראשות מוטי גורה, מנהלה לשעבר של פיברוניקס, והיא עוסקת בייצור מערכות תקשורת ליצוא.

מחלוקות על הזרמת הון לפרוטארום מעכבת השלמת תוכנית הסיוע למפעל

מאת יונתן שרמן

חילוקי דעות בין משרדי הממ־שלה ובעלי המניות של חברת "פרוטארום", על אופן הזרמת ההון לחברה, מונעים את השלמת תוכנית הסיוע הממשלתית למפעל. כיום מתמקדים חילוקי הדיעות בשאלה אם הסכום של 1.65 מיליון דולר, אשר בעל השליטה ב"פרוטארום" בזק פרבר מזרים לחברה, יוכר כהלוואת בעלים או כהקצאת מניות.

פרבר מבקש כי תמורת הסכום יוקצו לו מניות בחברת־הבת של "פרוטארום", המחזיקה במפעל ה־חברה, ואילו חשב האוצר דורש כי בשלב זה יוכר סכום הכסף האמור כהלוואת בעלים, ורק בשלב מאוחר יותר תיעשה הקצאת מניות. נוסחת הפשרה המועלה כיום היא שסכום הכסף האמור ייחשב כהון בעלים בחברת הבת של "פרוטארום", ולאחר פרק זמן מסויים יוקצו לפרבר מניות תמורת סכום זה. אך הצעת הפשרה עדיין לא זכתה לברכתם של שני הצדדים.

יתר דרישות המשרדים הכלכליים מחברת "פרוטארום" כבר נענו, ובכלל זה קוצץ שכרם של עובדי החברה בהסכמה אתם. ו"פרו־טארום" הגיעה להסדר פריסת חובות עם ספקיה. הסדרים אלה כוללים הסכמים עם חברות הדלק ובתי הזיקוק. הסכם עקרוני הושג גם עם חברת החשמל, למרות שהמסמך הרשמי עדיין לא נחתם.

אריה מרקמן, מנכ"ל "פרוטארום", אישר פרטים אלה בשיחה עם "הארץ", וציין גם כי בינתיים ממשיך פרבר להזרים כספים לחברה על־ידי תשלום עבור תוצרת מוגמרת של המפעל והספקת חומרי גלם.

הדולר ירד בשבוע שעבר מחשש שמקסיקו תפרע חובותיה בפזו

מאת אריה לביא

הירידה בשער הדולר האמריקאי נמשכה במהלך השבוע שחלף, אם כי באופן מתון יותר מבשבוע הקודם. שער הדולר ירד לעומת הין היפאני בכ־1.2 אחוז, בכ־0.9 אחוז לעומת הליש"ט וב־0.4 אחוז לעומת הפרנק השווייצי והמרק הגרמני.

רמזים מצד מכסיקו, כי לא תוכל לפרוע התחייבותיה לבנקים אמריקאים, גרמו לחששות ולפחדים בשוקי ההון. מכסיקו אף רמזה כי במקום לפרוע חובותיה הקבועים בדולרים, היא תשלם בפזו, הבנק עודדה חששות המורים, עד כי יו"ר הבנק הפדרלי באה"ב פול וולקר נסע במיוחד למכסיקו והשיג הודעות מרגיעות.

הכלכלה האמריקאית עדיין נתונה במיתון יחסי. ביום שישי נמסר כי התוצר התעשייתי ירד בשיעור של 0.6 אחוז, והמכירות הקמעונאיות ב־0.1 אחוז. נתונים אחרים מצביעים על סיכויים מתרבים לעליית האינפ־לציה. מדד המחירים ליצרן עלה בחודש האחרון ב־0.6 אחוז.

לדעת הכלכלן ד"ר בועז ביק, עשויים הנתונים האמורים מארה"ב להביא לפעולה מלאכותית של הבנק הפדרלי להורדת הריבית בתק־ופה הקרובה. התחזית לגבי מגמת הריבית הדולרית לטווח ממושך יותר (6־12 חודשים) היא עלייה.

שער הליש"ט נשאר יציב יחסית על רקע עליות מתונות במחירי הנפט. הדולר הקנדי התחזק אף הוא על רקע שיפור בשיחות הסחר שבין ארה"ב לקנדה. הזהב ירד תלולות ביום חמישי עד לכ־35.60 סנט לדולר, אך לקראת סוף השבוע התאושש לרמה של 37.50 סנט לדולר. מחיר הזהב בעת סגירת הבורסה בניו יורק היה 343.90 דולר לאונקיה.

העורך: נחמיה שטרסלר

שמן — הפסד גם ב־1985

דו"ח על דו"ח / יאיר שלהב

החברה סבלה השנה מירידה ריאלית במכירות ומירידה ביצוא ★ למרות שחיקת השכר במשק ולמרות צמצום כוח האדם, לא ירדו הוצאות השכר

סחירות נמוכה

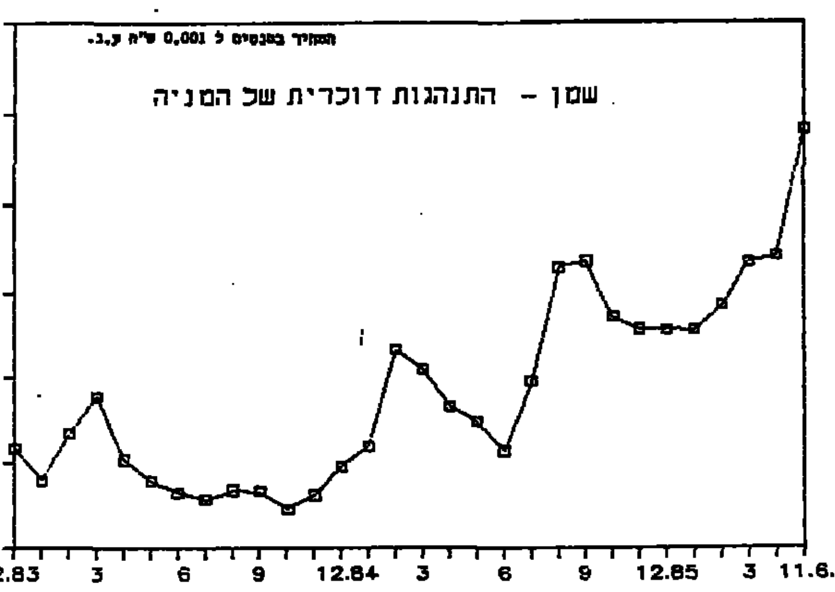

מאת יהודה שרוני

מניית "שמן" הינה אחת המניות דלות הסחירות בבורסה. החברה נמצאת עם קבוצת "כור מזון" המחזיקה ב־83 אחוז מהון המניות שלה. בגלל בעיית חוסר הסחירות קבעה הבורסה כי המניה תיסחר שלא במסגרת המסחר הרגילה, אלא במסגרת המסחר המצומצם, שם מקבלת הבורסה, עוד לפני תחילת המסחר, את עודפי הביצוע או הביקוש, ומבקשת מהמחזיק במלאי האחראי לתקינות המסחר, לאזן את העודף בפקודה נגדית.

הון המניות של שמן מורכב משלושה סוגי מניות ורק אחת מהן רשומה למסחר בבורסה. המדובר במניה מבוכרת, צוברת ומשתתפת, הנושאת דיווידנד שנתי של 8 אחוז.

בחודשים האחרונים הורגשה התעוררות במניית החברה, על רקע הידיעות בדבר כוונה לאחד את הפעילות של שמן עם עץ הזית; הנמצאת גם היא על קבוצת כור מזון. מנהלי תיקים המחזיקים כמות קטנה ממניות החברה, ניצלו זאת על מנת להריץ את המניה, ומחירה עלה מ־1.2 סנט למניה בתחילת 1985 למחיר של 2.6 סנט מניה בסוף השנה. הגרף שהוכן על ידי "מיטב" מראה כי מתחילת 1986 ועד היום טיפס מחיר המניה והגיע ל־5 סנט למניה.

תמצית מאזן מותאם ליום 31 בדצמבר 1985

	31 בדצמבר 1985 אלפי ש"ח	31 בדצמבר 1984 אלפי ש"ח		31 בדצמבר 1985 אלפי ש"ח	31 בדצמבר 1984 אלפי ש"ח
רכוש שוטף	17,859	20,062	התחייבויות שוטפות	14,057	18,976
השקעות וחובות לזמן ארוך	562	575	התחייבויות לזמן ארוך	4,368	1,834
נכסי דלא ניידי, מבנה וציוד נטו	14,915	15,803	עתודות	2,364	2,727
			הון מניות	10,956	10,956
			יתרת רווח	1,591	1,947
	33,336	36,440		33,336	36,440

הכותב נמנה עם סגל ההוראה בחוג לחשבונאות באוניבר־סיטה העברית, ירושלים.

חברת שמן נוסדה ב־1920 והפכה לחברה ציבורית בשנת 1960, במסגרת התארגנות מחדש שנעשתה בכור — בעלת השליטה בשמן. בשנת 1970 קיבלה חברת שמן שליטה במפעלי תעשיה בענפי המזון, הקוסמטיקה, האורגים. בשנת 1977 שוב נעשתה ראורגניזציה בכור תעשיות, וניהול המפעלים הנ"ל עבר מחברת שמן לכור מזון בע"מ, שהיא החברה־האם הישירה של שמן.

כיום עוסקת שמן בענפי השמנים, בענף הסבונים, דברי קוסמטיקה ודטרגנטים. משנת 1983 נמצאת החברה בתהליך של ראורגניזציה במערך הייצור והשיווק כאחד, במסגרת תוכנית חומש. בדעת החברה להשקיע בשנת 1986 כמי־ליון דולר נוספים בציוד בענפי הסבון והשמנים, כחלק מתוכנית זו.

במהלך שנת 1985 השקיעה החברה כארבע מאות אלף דולר ברכוש קבוע, אולם רק כ־60% מתוכם הושקעו במכונות וציוד; היתרה הושקעה בריהוט משרדי ובכלי רכב. חלק מהתייעלות החברה התבטא בפרישה של 60 עובדים ותיקים.

תוצאות עיסקיות

תוכנית ההבראה טרם הצליחה להביא את החברה למצב של רווחיות. בשנת 1985 היא צברה הפסד מתואם לאינפלציה בסך 356 אלף ש"ח.

בדו"ח לבעלי המניות מודיעה מועצת המנהלים על גידול המכירות בשנת 1985 מסך 18.3 מיליון ש"ח בשנה קודמת ל־57.9 מיליון ש"ח בשנה זו, גידול של 216% לעומת גידול במדד יוקר המחיה ב־185% בלבד. אולם נתוני מכירות מתואמים לאינפלציה לפי ממוצעים חודשיים מראים הקטנה ריאלית במכירות בגובה 17%. ממאה מיליון ש"ח בשנת 1984 ל־83 מיליון ש"ח בשנת 1985.

כ־20% מהמכירות היו לחברות־ בנות של כור תעשיות, לעומת כ־15% בשנת 1984. גם היצוא קטן מסך של 1.5 מיליון דולר בשנת 1984 לכמאה ושישים אלף דולר בלבד בשנת 1985. זהו תהליך מתמשך של הקטנת היצוא, שהיה בשנת 1981 כ־3.4 מיליוני דולר.

החברה הקטינה את רמת המלאים שלה מ־4.6 מיליוני ש"ח מתואם בשנת 1984 ל־3.2 מיליוני ש"ח ב־1985.

למרות זאת, ההון החוזר של החברה גדל בכ־2.7 מיליוני ש"ח — בעיקר הודות להקטנת ההלוואות לזמן קצר, דבר שנתאפשר על ידי נטילת הלוואות לזמן ארוך.

הצגה חשבונאית

יישום גילוי־דעת מספר 36 של לשכת רואי חשבון בישראל שינה את דרך התאמת הדו"חות הכספיים לאינפלציה, בשל שינוי בבסיס ההתאמה — מעבר מהתאמת סעיפים לאינפלציה לפי מדד "ידוע" ל־התאמתם לפי מדד "בגין", וכן בשל שינוי שיטת הטיפול במסים נדחים.

התוצאה היתה, שהון המניות המתואם של החברה ליום 3 בדצמבר 1984 גדל ב־356 אלף ש"ח, אך יתרת הרווח קטנה בארבעה מי־ליוני ש"ח.

החברה לא נקטה את הדרך המקובלת של תיקון כל הדו"חות למפרע — RESTATEMENT, אלא תיקנה את מספרי ההשוואה של המאזן לשנה קודמת בלבד, ולא תיקנה גם את דו"ח הרווח והפסד. ההפרש — הקטנת יתרת הרווח בכ־4 מיליוני ש"ח — נגרע מיתרת העודפים בדו"ח על השי־נויים בהון העצמי.

עקב כך יש קושי בהשוואת התוצאות העסקיות בין השנתיים האחרונות. לכאורה, ההפסד המתואם קטן ביותר מחצי מהפסד שנה קודמת: 356 אלף ש"ח ב־1985 לעומת 758 אלף ש"ח הפסד מתואם ב־1984. אולם ההפסד לפני מסים על ההכנסה שווה בשתי השנים — כחצי מיליון ש"ח. ההבדל בתוצאה הסופית נובע מכך, שבשנה הקודמת נרשמו הוצאות מסים בסך של כ־263 אלף ש"ח ואילו השנה נרשם חיסכון במס בסך של כ־156 אלף ש"ח. חיסכון זה נובע מהקטנת העתודה להוצאות מסים שנוצרה בגין השינוי בהתאמת הדו"חות הכספיים.

אילו היתה החברה נוקטת שיטה של תיקון מלא למפרע של הדו"חות הכספיים — לרבות דו"ח רווח והפסד — הוצאות המס בשנת 1984 היו קרובות הרבה יותר להוצאות המס שנרשמו בשנת 1985. ראוי עוד לציין, כי בדרך כלל מטרת העתודה להשוואת מסים בעתיד היא להשוות בין תאריכי רישום הוצאות המסים לתאריכי רישום ההכנסה שבגינה הם ישולמו. כך, דמיון ברווח לפני מס גורר דמיון בהוצאות המס, וכפי שראינו לעיל, הרווח לפני מס היה שווה בשתי השנים האחרונות אולם הוצאות המסים בהן היו שונות בתכלית.

פעילות החברה במסגרת הקונצרן

החברה קיבלה הלוואות ואשראי לזמן קצר מבנקים בסך של כעשרה מיליוני ש"ח, ומצד שני החברה־האם לוותה כ־8 מיליוני ש"ח מחברת שמן.

מעניין מדוע משתמשת כור בשמן כצינור לקבלת אשראי לזמן קצר מהבנקים.

החברה המשיכה גם להחזיק בה־לוואה בסכום של כ־100 אלף ש"ח מהחברה־האם, צמודה למט"ח ונושאת ריבית, והעבירה אותם תנאים לחברה־בת אחרת של כור.

החברה רכשה אג"ח סחירות של חברה שלוותה בסך חמשת אלפים ש"ח, ומצד שני הנפיקה שטרי הון שאינם צמודים ואינם נושאים ריבית בסך 225 אלף ש"ח.

שעבודים וערבויות

החברה רשמה שעבודים קבועים ושוטפים וכן הפקידה בבנק שיקים ושטרות, לקוחות להבטחת התחי־בויות לזמן קצר וארוך לבנקים. סכום ההתחייבויות המובטחות: כ־6 מיליוני ש"ח. אין נתונים בדבר ערבויות שהחברה נתנה (אם נתנה) בעבור חברות אחרות בקבוצה.

המדיניות הכלכלית

חלק ממוצרי החברה נתון לפיקוח על המחירים, שהונהג במסגרת התכ־נית הכלכלית. התושה באמצע שנת 1985.

אולם גם בשנים הקודמות ענף השמנים היה ענף שבריכוזיות ומחירי חומרי הגלם שלו נקבעים על ידי הממשלה. אחת מתוצאות המדיניות הכלכלית היתה הקטנת היבוא, אך הדבר לא בא לביטוי בהגדלת מכירות הריאליות של החברה. ייתכן שעיקר התחרות בשוק שבו פועלת החברה היא תחרות על בסיס מקומי. תוצאה נוספת של המדיניות הכלכ־לית היתה שחיקת שכר במשק, אולם למרות שחיקה זו ולמרות צמצום כוח האדם ב־60 עובדים — כ־15% מכוח האדם — הרי שהו־צאות שכר העבודה לא השתנו רי־אלית בין השנים 1984 ו־1985.

בית המשפט / צבי הראל

התביעה: "מגן גולדמן" הותירה בחו"ל תמורות יצוא בסך 7.3 מ' ד'

חברת "מגן גולדמן" הותירה בחו"ל תמורות יצוא בשווי של 7.3 מיליוני דולר — כך נטען בכתב האישום שהוגש באחרונה נגד שני מנהליה נתן סגל (48) ואילן גולדמן (32).

שני המנהלים מאשמים בעבירות הבאות: קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, רישום כוזב במסמכי תאגיד, אי הפקדת תמורות היצוא ועבירות מנהלים בתאגיד. אילן גולדמן ואביו אלישע גולדמן (עזב את הארץ לפני פתיחת החקירה המשטרתית) מחזיקים במניותיה של "מגן גולדמן", העוסקת בייצור ובשיווק כספות ודלתות משוריינות.

התובעת עו"ד עופרה אורנשטיין טוענת בכתב האישום, כי הנאשמים "ניפחו" את היקף היצוא שלהם מ־17 מיליון דולר לכ־19 מיליון דולר וקיבלו סובסידיה שלא כדין בסכום של 1.2 מיליון דולר, שהתקבלו מקרנות שונות של בנק ישראל לעידוד היצוא.

מפעלי ים המלח יקימו רשתות שיווק עצמאיות באירופה

מאת יהודה שרוני

מפעלי ים המלח יקימו רשתות שיווק עצמאיות באירופה בגלל בי־טול חברותם במועדון היצרנים האירופיים החל מחודש מאי. עד לאותו מועד התבצעו מכירות החברה לאנגליה, אירלנד, הולנד, בלגיה, נורווגיה ושוודיה, באמצעות חברות שיווק משותפות לחברה ול־חברות אירופיות אחרות. ליתר ארצות אירופה כמו איטליה, אוסטריה, פורטוגל וצרפת, מכרה החברה את תוצרתה באופן עצמאי.

לצורך הקמת רשת שיווק עצ־מאית, מתכוונים מפעלי ים המלח לפתוח משרדים בהאג שבהולנד, שיטפלו במכירות למדינות בנלוקס, ויטפלו בויסות משלוחי האשלג. משרד נוסף יוקם בלונדון, והוא יטפל במכירות לאנגליה ולאירלנד. המכירות לנורווגיה ודנמרק ושוודיה שם היקף המכירות קטן, ייעשו באמצעות סוכן מקומי. חברות הבת שיוקמו באנגליה, אירלנד, הולנד ובלגיה תהיינה בעלות הון רשום של 50־100 אלף דולר.

חברת הקפה של "עלית" מוערכת ב־20 מ' דולר

זאת בעקבות הסכם לרכישת 9 אחוזים ממניות החברה ב־1.8 מיליון דולר

מאת יונתן שרמן

חברת הקפה של "עלית" מוערכת בסכום של 20 מיליון דולר. הערכה זו מתבססת על הסכם שנחתם בין קבוצת פרדמן ובמשפחת יעקב פרומצ'נקו שלפיו תרכוש קבוצת פרדמן את מניות משפחת פרומצ'נקו תמורת סכום של 1.8 מיליון דולר — אם המוכרים לא ימצאו קונה המוכן לשלם סכום גבוה יותר בעבור המניות עד 10 בדצמבר השנה.

ההערכה היא, שהסיכויים למצוא קונה במחיר גבוה יותר בעבור חבילת מניות זו הם אפסיים. מכיוון שהמחיר שקבוצת פרדמן הסכימה לשלם גבוה מהערך הכלכלי של החברה. קבוצת פרדמן הסכימה למחיר זה רק כדי להבטיח את שליטתה בחברת הקפה לבד משליטתה ב"עלית" עצמה.

"עלית" מחזיקה ב־40 אחוזים ממניות חברת הקפה, שהיא החברה המאגדת בתוכה את כל הייצור והשיווק של קפה, וקבוצת פרדמן מוכנה לשלם סכום גבוה בעבור 1 אחוז נוסף ממניות חברת הקפה ומכירת כל חבילת מניות זו ל"עלית". כך תובטח ל"עלית" שליטה של 50 אחוזים בחברת הקפה ואפשר יהיה לאחד את הדו"חות הכספיים של חברת הקפה בתוך מאזני "עלית".

הבעלות על חברת הקפה, שמחזורה כ־40 מיליון דולר, היא כדלקמן: 40 אחוזים בידי "עלית", 26 אחוזים בידי משקיע זה, 10 אחוזים בידי משפחת מרשביק, 9 אחוזים בידי כל אחת ממשפחות יעקב פרומצ'נקו ואבא פרומצ'נקו, ו־3 אחוזים בידי כל אחת ממשפחות ארנס וקופילוב.

מרכז מכירות חדש לתיירים

מאת אברים צדר

חברת האחים סקאל השקיעה כ־350 אלף דולר בהקמת מרכז מכירות במרכז תל אביב. במרכז יימכרו מוצרי צריכה ללא מכס ומע"מ לתיירים ולאנשי הסגל הדיפלומטי בישראל.

מרכז המכירות, הוקם בבית הטכנסטיל בתל אביב, במקום שהיה קודם "מרכז המציאות" של ענף האופנה. הוא משתרע על 520 מ"ר וייפתח רשמית באמצע יולי.

"עמית"
קופה לפנסיה ותגמולים בע"מ
ניתנת בזה הודעה כי
אסיפה הכללית של הקופה
תתקיים ביום א' 22.6.86 בשעה 11.00 באולם "העצמאות" מצודת זאב רח' המלך ג'ורג' 38 תל־אביב.
על סדר היום: בחירת יו"ר
דו"ח המועצה
אישור המאזן של הקופה ליום 31.12.85
חלוקת רווחים
בחירת המועצה
מנוי רואה חשבון.
אחרי האסיפה תיערך חלוקת מילגות מקרן ע"ש יהודה רוזן ז"ל.
אם בשעה הנקובה לעיל לא יהיו נוכחים באסיפה מספר משתתפים כדרוש בתקנון תדחה האסיפה בשעה אחת ותהיה חוקית בכל מספר המשתתפים.
"עמית"
קופה לפנסיה ותגמולים בע"מ

האוניברסיטה העברית בירושלים
הפקולטה למתימטיקה ולמדעי הטבע · הפקולטה למדעי החברה
המרכז לתורת המשחקים וכלכלה מתימטית
סדרת הרצאות ע"ש אוסקר מורגנשטרן
מודיעים על
הרצאת מורגנשטרן הראשונה
הנושא: הסכנות שבחתירה להשגת יתרונות
מה: שיעור במיקוח
המרצה: פרופ' לויד ס. שפלי —
מהמחלקה לכלכלה ולמתימטיקה באוניברסיטת קליפורניה, לוס אנג'לס.
ממקבלי תואר דוקטור לשם כבוד של האוניברסיטה העברית, בשנת תשמ"ו
ביום שלישי, י' בסיון תשמ"ו (17.6.86) בשעה 5.30 אחה"צ באולם קנדה, קמפוס גבעת רם.
ההרצאה מיועדת לקהל הרחב
הציבור מוזמן

העסק הטוב ביותר לעסקים
חברה לנכסים ולבנין מציעה להשכרה
בבניין משרדים חדיש ביותר
שטחים החל מ־400 מ"ר
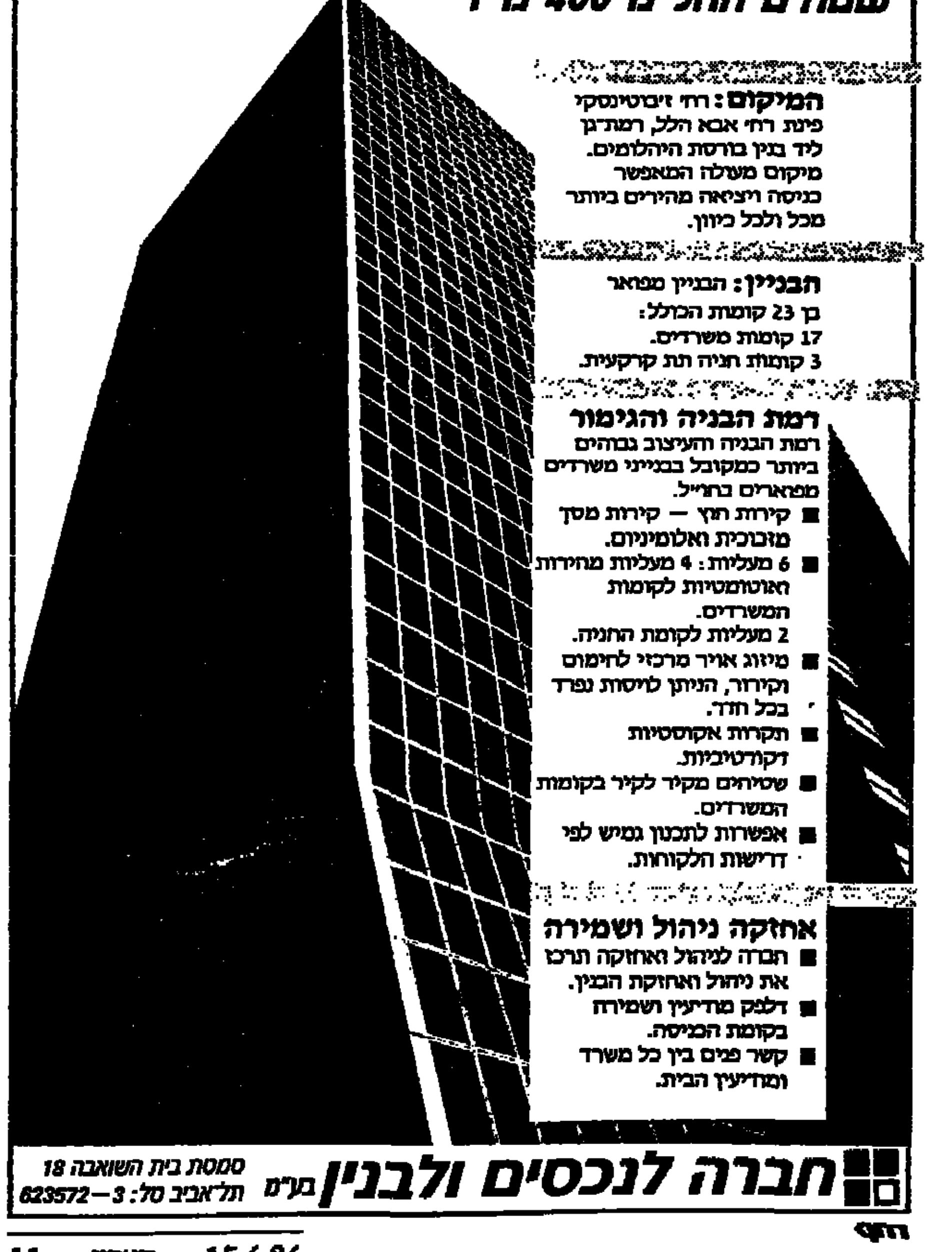

חברה לנכסים ולבנין בע"מ
סמטת בית השואבה 18 תל־אביב טל: 623572—3

חדש! ללקוחות בנק הפועלים
פר"מ
ברירת ריבית
מסלול הפקדה לטווח הקצר
בריבית קבועה או משתנה-לפי הגבוהה שבהן
מעכשיו לרשותך פר"מ ברירת ריבית - מסלול הפקדה לזמן קצר, המאפשר לך ליהנות מריבית קבועה או ריבית משתנה - לפי השיעור הגבוה יותר.
אינך צריך להחליט מראש על מסלול הריבית שתקבל.
בתום תקופת ההפקדה תזוכה באופן אוטומטי בריבית הגבוהה יותר.
ניתן להפקיד בפר"מ ברירת ריבית לתקופות זמן של 30 יום ומעלה.
פרטים מלאים על פר"מ ברירת ריבית תוכל לקבל בכל אחד מסניפי בנק הפועלים ובנק אמריקאי ישראלי.
שרות כמו שצריך
שרות השקעות מקיף
בנק הפועלים

מכבי מ...

מכתבים למערכת הארץ

האם התעייפנו מהדמוקרטיה?

נראה כאילו מדינת ישראל התעייפה מערכי־הדימוקרטיה שהיו נר לרגלי מייסדי־המדינה וההתרופפות הזולה — אין ספק בכך — לאחר כיבוש השטחים.

פרשת ראש השב"כ היא סימפטום ברור למצב הכיבוש. הטוהר נגרע נולד עם כיבוש השטחים. כדי לשמור על נפשנו מפני פגיעותיו, קם במקביל לצבא מנגנון סמוי ורב־עוצמה, שבמרוצת הזמן יכול לפגוע — מתוך נימוקים ביטחוניים כביכול — לא רק באויב אלא באזרחי ישראל. וכבר היו דברים מעולם במדינות של משטרים צבאיים. מה שמדאיג כיום במדינה הוא, שהדרג המדיני החל לפחד מפני המנגנון החשאי, וניכר שהוא מכבד אותו יותר מדי.

המחישו זאת שני הנאומים של ראש הממשלה בפרשה זו, בכנסת ובכנס המשפטנים. המחישה זאת הצעתו של יצחק שמיר לצמצם את סמכויותיו של היועץ המשפטי. המחיש זאת רצונו של שר המשפטים למנות לעצמו יועץ משפטי פרטי.

עצם התשבחות שהרעיפו על הפקיד הבכיר וההצעה לראות את הביטחון מקודש מהחוק, הם הפרה גסה של הדמוקרטיה.

חיים הצורי
אילת השחר

להפוך את הפסטיוואל לאירוע עממי יותר

בחוכמה שבעורה שנים נהגו השנה מארגני פסטיוואל ישראל, בהחליטם למכור בערב ההופעות בחצי מחיר את כל הכרטיסים שלא נמכרו מראש. אך עדיין חצי המחיר הוא 21 שקל לכרטיס לרוב ההופעות — מחיר הגבוה מדי לרוב הציבור.

בערב ההופעות יש להפעיל גם קופת רבע מחיר, ולמכור בה גם כרטיסי עמידה במחיר סמלי. וכך יתמלאו אולי גם המקומות הרבים הנותרים ריקים בהופעות הצופרי. הדבר יאפשר כניסה של נוער, חיילים, סטודנטים וגמלאים, שאינם יכולים לעמוד במחיר המופרז של ההופעות.

במקום שהמטרה הראשונה של הפסטיוואל תהיה לכסות את הגירעון האדיר של הפסטיוואלים הקודמים, כפי שכתב המבקר האמנותי של הארץ, עדיף יהיה להפוך את פסטיוואל ישראל לאירוע עממי יותר, ולאפשר בכך ליותר אנשים ליהנות מהופעותיו.

פרופ' אלי אורקין
ירושלים

פורוש, רד לחוף הים

חבר־הכנסת מנחם פורוש ("הארץ" 4.6) מבטיח להשחיר במרידיו את תמונות התועבה שבתחנות האוטובוסים. אלא שהתמונות הללו הן כאין וכאפס לעומת מה שמתרחש מדי יום על חוף הים, כמו זה של תל־אביב למשל.

לבי לבי ללובשי קאפוטות שחורות, שבדרכם לטיולים המתמיים ברחוב הירקון המהוגן, אוזניהם בוודאי מצטללות מן המראות המעוררי־הפלצות שעל חוף הים הסמוך. פה ושם, לא עלינו, אף תוחינה עיניהם בחזה חשוף אם לא למטה מזה, ועל כך באמת אי־אפשר לעבור לסדר־היום.

או אם כבר החליט חבר־הכנסת פורוש לקחת את החוק לידיים, למה שלא ירד פעם הימה, יפשוט את הגורתו וירביץ בה על ישבניהן של בנות ישראל, המעזות לחשוף את ערוותן קבל עם ועדה ואם יוסיף וירביץ בהן באותה הזדמנות גם כמה פסוקים רלוואנטיים לנושא מן ההלכה, כי אז אין ספק שלמחרת כבר תתייצבנה כולן בתור ארוך לחזור בתשובה, ובא שלום על ישראל, כמו שנאמר.

בני מזרחי
תל־אביב

אל תעצרו אותם — שישלמו

הם רוצים להיות גיבורים לאר־מים. הם מסתכלים אל מצלמות הטלוויזיה בהבעה שחצנית ואומרים: "לא תוכלו לנו. אנחנו ממשיכים". ממשיכים לדמס תחנות, להשחית רכוש ציבורי, לגרום סבל לציבור הישראלי.

למה לבזבז עוד הוצאות החזקה במעצר, אש"ל וכוח אדם? מוטב שכל מי שנראה ונתפס ישלם קנס — מחיר התחנה השרופה. זה סכום כדין.

לפחות שנקבל את התחנות חזרה.

הדסה נויר
ירושלים

קול קורא לדתיים

כמי שיקרים לו ערכי היהדות, איני יכול שלא לשאול את עצמי היכן הממסד הדתי השפוי, הכיפות הסרוגות, בני־עקיבא, המפד"ל. האם הם מסכימים לשריפת תחנות אוטובוס, לזריקת אבנים ובקבוקי תבערה על המשטרה, לחוליגניזם, לקרע ולהקצנה שגורמים החרדים?

אם לאו, למה אין מקימים קול זעקה, מדוע אינם מגלים לציבור את דעותיהם? מדוע אינם יוצאים בפרהסיה כנגד הוונדליזם החרדי?

בשתיקתם הם תורמים לקרע, ומרחיקים מעל היהדות ומעליהם טובים ורבים בישראל ובתפוצות.

אהוד גבע
הרצליה

תורה־מדיה: לא חדש

בידיעה "תורה־מדיה במקום פר־סטרמדיה" ("הארץ" 10.6), כותבת לילי גליל על שלט, כביכול חדש, שהוצב בצומת הרחובות רופין־קפלן בירושלים והכולל את עשרת הדברות. בשלט זה רואה גליל ביטוי לכניעת המפרסמים להתפרעויות החוגים החרדים נגד פרסום של "תמונות תועבה" כביכול.

האמת היא שהשלט ששימש עילה לידיעה אינו חדש. הוא תלוי ועומד בצומת הקריה זה כמה שנים (למיטב זיכרוני, יותר מ־10 שנים), ומה? אותו תרומת מוה"ל, שמצאה לנכון להעביר בצורה זו מסר כלשהו.

אהרון לופו
ירושלים

יופי של נורמות

בלי להתייחס למעשיו ולרעותיו של היועץ המשפטי לממשלה, יצחק זמיר, נראה כי דרך בחירתו ומינויו של יורשו תחתיו מוכיחים עד היכן מגיעה חוסר התחושה, קשיחות־לב, והתנשאות, אשר אינם מתחשבים כלל באנשים שמאחורי התפקיד.

יופי של נורמות התנהגותיות מקרינים לנו "נבחרי" העם.

יעקב צוריאל
הרצליה

בין מחבל לחשוד

במכתבו "בין ערבי מת למחבל מת" ("הארץ" 5.6) כותב יעקב ישורון: "אכן חוטפי האוטובוס הם מחבלים, שעל מותם אין להתאבל".

לשמחתי, במדינתנו אדם הוא חף מפשע עד שבית־משפט קובע אחרת. לכן, "מחבל" אינו מחבל עד שהוא נשפט כדין. עד אז, הוא רק חשוד.

האם ישורון רוצה לגור במדינה שבה זרועות הביטחון יבצעו דין מוות על חשוד ויוציאו אותו להורג בלי משפט?

דוד שחר
דימונה

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
מנהל מוסיקלי זובין מהטה

קונצרט מיוחד: ילדי־הפלא מיפן 86'
עם
התזמורת הפילהרמונית הישראלית
בחסותו האדיבה של שגריר יפן בישראל
תלמידי מכון יטהה למוסיקה
מבצעים את יצירותיהם
בניצוחו של
שלום רונלי־ריקליס
סולן־אורח
פיטר ורטהייבר
נגן־סקסופון

תל־אביב, היכל התרבות, יום שלישי, 1.7.86
חיפה, אודיטוריום חיפה, יום רביעי, 2.7.86
ירושלים, תיאטרון ירושלים, יום חמישי, 3.7.86

כל הקונצרטים יתקיימו בשעה 8.30 בערב

כרטיסים במחירים עממיים מהיום:
בתל־אביב: בקופת התזמורת (היכל התרבות) בשעות 10—1 בלבד; וב־סוכנות "קסטל", אבן גבירול 153, טל' (03)444725 וב־חנויות כלי־זמר ("בלב דיזנגוף" וב"קניון איילון")
בירושלים: בסוכנות "קלעים" (שמאי 8) ובחנות כלי־זמר (יפו 68)
ובחיפה: במשרדי התזמורת (הרצל 16) ובחנות כלי־זמר (החלוץ 53)
בבאר־שבע: בחנות כלי־זמר (קקל 187)
ובסוכנויות כלי־זמר בכל הארץ

קולנוע / רחל גורדין

שמעון סרבניק, אחד משני הניצולים היהודים מחלמנו, בתמונה קבוצתית עם אנשי הכפר הפולנים

מסיכות שקופות

"שואה", מוזיאון ת"א

הסרט "שואה" של קלוד לנצמן, שאורכו תשע וחצי שעות, מתאר את מכונת ההשמדה הנאצית לפרטיה, מנקודת־מבטם של קורבנות, עדי ראייה ורוצחים. העשב הירוק צומח מתוך המשרפות בחלמנו, בלב היער הרוגע. קשה להאמין מה התרחש לא מכבר. אך זו אינה אלא מסיכה. "זה תמיד נראה שליו. גם כששרפו כאן אלפיים יהודים", אומר אחד משני הניצולים היהודים מחלמנו. גם פני המרואיינים נראים כמסיכה. מסיכה של מאמץ לשאת חן, להציג את עצמם באור יפה, על־ידי הגרמנים הנאצים והפולנים. מסיכה של מאמץ לא להישבר, לא ליפול, שוב לתוך הסיוט, אצל ניצולי השואה היהודיים. אך לנצמן אינו מניח למרואיינים להתחמק בתשובות קלות, הוא תובע פרטים, והפרטים הללו הם שעושים את "המסיכות" לשקופות. המצלמה, המתקרבת מאוד למקומות הסבה ולפני המרואיינים, מתחקה על כל גוון של הבעה, כמו שואלת כל הזמן: איך זה היה אפשרי?

אישתו של המורה הנאצי בטרבלינקה זוכרת את הליכי ההשמדה, אך מוטרדת בעיקר מהלכלוך בבתי השימוש שבמחנה. היא באה לטרבלינקה, לדבריה, מתוך תשוקה של אדם צעיר להרפתקאות, ואינה יודעת אם מספר היהודים שהושמדו שם הוא ארבעים אלף או ארבע מאות אלף ("זוכר שזה משהו עם ארבע"), היא מצחקקת במבוכה. קצין הס.ס. מבורלין מתאר את מתקן ההשמדה כפס ייצור פרימיטיבי, אך יעיל, של מוות. הוא היה עסוק בעיקר בתיפקוד היעיל של המערכת ("הימלר לוחץ על הפתרון הסופי"). נהג הקטר הפולני עצב על גורל היהודים שהביא למחנה ההשמדה, אך הוא לא דחה את בקבוק הוודקה שניתן לו כפרמיה על־ידי הנאצים. כפריים פולנים מספרים כי נתנו ליהודים ברכבות מים, תוך כדי סיכון עורם. אך מסבירים, שהצעקות של המובלים לתאי הגזים הפסיקו להטריד אותם לאחר זמן־מה. סגן המפקד הנאצי של גטו וארשה זוכר את מבצעי טיפוס־היהודים שבהם השתתף לפני המלחמה טוב יותר מאשר את המלחמה עצמה. וכן הלאה.

כולם הצטערו, כך הם אומרים, על מה שקרה ליהודים. אבל לא הם הוליכו את התהלוכות, לכל אחד מהם היו דברים חשובים יותר בחייו, ו"זה" נדחק לקרן זווית השכחה. עדיפויות, לא מנוגד, צרות אופקים, שיכחה, חוסר בהירות עצמית, ואינטרסים אישיים, מאפיינים את כולם.

קשה לשפוט את "שואה" כסרט. בגלל ריבוי הפרטים בו ובגלל אורכו, חווים אותו כמו חלק מחיים. אי־אפשר לשלוף אף פרט מתוכו בלי שיעלו פרטים רבים אחרים, המאירים אותו. אם הצופה מצליח לשמור על ניתוק רגשי מהסרט בכמה מקומות — במקומות אחרים יהא לגמרי המום וחסר־הגנה. אירועים מתוך הסרט עולים בזיכרון במשך הימים לאחר הצפייה בו. ולקם מלווים בהרגשה של חוויה אנושית. נכתב על הסרט, כי לנצמן בנה אותו כמו סידרת פוגות של באך: כל נושא עיקרי משמש על־ידי קולות רבים, ומשתנה בתהליך זה בלי לאבד את זהותו המקורית. הפשע מתואר מפי הפושע, שיתואר מיד לאחר מכן על־ידי הקורבן ועל־ידי עדי ראייה. סוס ועגלה על שביל, זקנות כפריות המציצות מבעד לווילונות בתיהן, המצלמה הנוסעת שוב ושוב בדרך אל תאי הגזים — משמשים כאן כסימני פיסוק.

לנצמן הוא מראיין תוקפני, התוהר לתשובות מסוג מסוים. הוא אינו מסתפק באווירה הידידותית שמפגינים הכפריים הפולניים כלפי ניצול השואה מכפרם, הזוכר להם בילדו. בצילום קבוצתי לפני הכנסיה שואל לנצמן שוב ושוב: "מדוע זה קרה דווקא ליהודים". לבסוף צועד קדימה גבר פולני, ומספר כי שמע שרב יהודי אחד הורה לבני קהילתו שלא להתנגד לנאצים. שכן בכך הם מכפרים על מות ישו. "אתה באמת חושב שהיהודים מכפרים על מות ישו?" — שואל הבימאי שאלה ישירה. "לא אני, זה הרב שחושב כך", משיב האיש. והכפריים סביבו מוסיפים לחייך. באמצעות המצלמה דוחף לנצמן את אפו של הצופה לתוך הפרטים הקטנים שהיו חלק מהשואה. מה שנראה בצילום מרחוק כאדמה, מתגלה, בקלוז־אפ, כשדה ענק של כפות אכילה — ביטוי גראפי לזוועה של ההשמדה ולתאוות הסדר של הגרמנים.

כתעודה, הסרט "שואה" הוא בעל חשיבות יוצאת מגדר הרגיל. מטרתו אולי, לשמר זיכרונות מכלי ראשון, בתקופה שבה יש מי שמכחיש מכל וכל את קיום השואה. איש אינו יכול לחשוד במרואיינים של לנצמן כי הם מזייפים עדויות. ניכר, כי הדברים עולים בעל כורחם מתהומות של זוועה ואימה. כסרט בעל מגמה, יש ב"שואה" גם מרכיב מסוים להבנה אישית. פניהם והתנהגותם של המרואיינים מקיימים עם הצופה קומוניקציה מעבר למגמה המוגדרת של הסרט. כלקח — הלקח שנלמד משהו. בהתחשב באופי האנושי כפי שהוא נחשף בסרט, המוראות לכך מוטלות בספק.

הארץ ממליץ

תל אביב

הסיפור האמיתי (גורדון) — זוועות המשטר הצבאי של ה"חונטה" בארגנטינה בשנות השבעים, נחשפות דרך סיפורה האישי של מורה להיסטוריה, המגלה בהדרגה את האמת על עצמה ועל העולם בו היא חיה. משחק מצוין של כל המשתתפים, ובימוי טוב. בסרט פוליטי רב עוצמה, שזכה בפרס ה"אוסקר" כסרט הזר הטוב ביותר.

זכרונות מאפריקה (שחף) — חייה של הסופרת איזק דינסן (הבארונית הדנית קארן בליקסן) בחווה לגידול קפה בקניה בראשית המאה. מריל סטריפ ורוברט רדפורד מככבים בסרט, שבוים ע"י סידני פולק כדרמה הוליוודית. נופים מקסימים ביופיים וקצב המרחיב את הלב.

סיפורה של אגנס (סטודיו) — סרטו של הבימאי נורמן ג'ואיסון מבוסס על המחזה "אגנס של האלוהים" ועוסק בנזירה שנכנסה להריון ובמאבק בין מדע ודת. שלוש שחקניות טובות: אן בנקרופט, ג'יין פונדה ומג טילי.

שיגעון של לילה — (גת) — במשך לילה אחד ברובע הסוהו בניו־יורק עובר גיבור הסרט מעמדה של תייר למצב קיומי של חיה נרדפת. קומדיה שחורה, סוריאליסטית, בבימוי של מרטין סקורסזה.

נשיקת אשת העכביש (דיזנגוף 1) — הומוסקסואל בגיל העמידה ומהפכן מגפני כלואים בתא אחד בבית־סוהר בדרום אמריקה. ביים הקטור בבנקו ("פישוטה"). ויליאם הארט זכה בפרס ה"אוסקר" על משחקו בסרט זה.

ראן (דיזנגוף 2) — סרטו של אקירה קורוסאווה מציג אגדה יפנית עפ"י "המלך ליר" איכויות אסתטיות יפהפיות.

שלושה רווקים ותינוק (דיזנגוף 3) — שלושה בחורים צעירים נאלצים לטפל בתינוק ומתאהבים ב"אמהות". סרט חביב ללא יומרות.

רכבת אל החופש (בן יהודה) — שני אסירים בורחים עולים על רכבת הדוהרת אל האבדון. סרט מתח עם גוון פילוסופי, על האפשרות לגלות חסד בעת מצוקה. משחק טוב של ג'ון וויט.

ירושלים

שלושה רווקים ותינוק (כפיר) — ראה דיזנגוף 3, ת"א.
נשיקת אשת העכביש (מיטשל) — ראה דיזנגוף 1) ת"א.
שגעון של לילה (רון) — ראה גת ת"א.
רכבת אל החופש (אדיסון) — ראה בן יהודה, ת"א.

חיפה

שגעון של לילה (רב גת) — ראה גת ת"א.
נשיקת אשת העכביש (שביט) — ראה דיזנגוף 1 ת"א.
סיפורה של אגנס (רביבת) — ראה סטודיו ת"א.
רכבת אל החופש (רון) — ראה בן יהודה, ת"א.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

קונצרט למנויים מס' 10
מיונג־והאן צ'ונג
מנצח ומפסנתר
התכנית:
מוצרט: הפתיחה ל"החטיפה מן ההרמון"
מוצרט: קונצ'רטו לפסנתר, ק' 488
דבורז'ק: סימפוניה מס' 7
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה 1: יום א', 15.6.86
סדרה 2: יום ג', 17.6.86
סדרה 3: מוצ"ש, 21.6.86 (9.00 בערב)
סדרה 4: יום א', 22.6.86

קונצרט למנויים מס' 9
מיונג־והאן צ'ונג
מנצח ומפסנתר
התוכנית כמו בת"א
סדרות 1־4
חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
סדרה 1: יום ה', 19.6.86
סדרה 2: יום ד', 18.6.86

קונצרט למנויים מס' 10
קורט מאזור
מנצח
מנחם ברויאר
כנר
מרצל ברגמן
צ'לו
אלכסנדר וולקוב
פסנתרן
התכניות:
מאסטוס: "כלת הרוח"
בטהובן: קונצ'רטו לכינור, צ'לו ופסנתר
ברוקנר: סימפוניה מס' 3
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה 5: יום ב', 23.6.86
סדרה 6: יום ג', 24.6.86
סדרה 7: מוצ"ש, 28.6.86 (9.00 בערב)
סדרה 8: יום א', 29.6.86

קונצרט למנויים מס' 5
קורט מאזור
מנצח
מנחם ברויאר
כנר
מרצל ברגמן
צ'לו
אלכסנדר וולקוב
פסנתרן
התכניות כמו בת"א
סדרות 5־8
חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
סדרה 4: יום ד', 25.6.86

קונצרט למנויים מס' 9
קורט מאזור
מנצח
מנחם ברויאר
כנר
מרצל ברגמן
צ'לו
אלכסנדר וולקוב
פסנתרן
התכניות כמו בת"א
סדרות 5־8
חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
סדרה 3: יום ה', 26.6.86

תיאטרוני ישראל
הערב יום א' 15.6
תיאטרון הבימה
המלך מתיא הראשון: 16.00, 18.30
הבית ברחוב שינקין: 20.30
צ'כוב צ'כובה — 21.30
הדוד וניה — בבת"ש: 20.30
התיאטרון הקאמרי
קסטנר — 20.30
נישואי פיגארו — בית ירושלים

אוניברסיטת תל־אביב
הפקולטה לניהול
ביה"ס למוסמכים במינהל עסקים
ע"ש לאון רקנאטי
קרן הרצאות ע"ש נחום ברנשטיין
המרכז הישראלי לניהול

לערב עיון
לזכרו של נחום ברנשטיין ז"ל
שיתקיים ביום שלישי, י' סיון תשמ"ו, 17.6.1986 בשעה 18.00
בבנין רקנאטי, אולם ליאון, קרית האוניברסיטה, רמת־אביב
תכנית הערב
יו"ר – פרופ' זאב נימן דיקאן הפקולטה לניהול
דברי פתיחה – מר אורי ברנשטיין מנכ"ל אמקור
מר חיים שטסל
יו"ר המרכז הישראלי לניהול ויו"ר הבורסה לניירות ערך
הרצאה – פרופ' אילון קולברג
ביה"ס למינהל עסקים, אוניברסיטת הרווארד ארה"ב
"יישומים של תורת המשחקים בניהול תעשייתי"
כניסה דרך שער רמניסיאנו (4)
– הציבור מוזמן –

המרכז הישראלי לניהול
הודעה
למשתתפי ערב העיון בנושא:
16 ביוני 1986 בשעה 15.00
הערכת שווי חברות
מנקודת ראות כלכלית,
משפטית-מיסויית,
ומנקודת ראות רשויות הבורסה
בהשתתפות: פרופ' יוסף גרוס
מר יוסף זרניצקי
מר ראובן חושן
מר יוסף ביצבי
על מנת לאפשר לכל המבקשים להשתתף בערב העיון, העברנו את מקום ערב העיון ממלון "מנדרין" למלון הקאונטרי-קלאב, תל-אביב, אולם מכסיקו.
ההרשמה נמשכת באמצעות טלפון: 03-257202, 03-253104

מדריך הארץ

פרק יומי	משנה יומית
תהלים פהי"ש	כלים כ"ק, י"א
דף יומי	הלכה יומית
שקלים א' קף ס"ת	שבת ג' ט"א

תורנות רופאים

הסבת רופאים במקרים דחופים: מ־8 בערב עד למחרת ב־7 בבוקר בתחנות מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
רמת גן 781111
הרצליה 052־541333
נתניה 823333
רחובות 08־451333
בת ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' 20.00—8.00
בימי ו' 15.00—8.00
תל־אביב 03־433300, 03־455500
"שקבק" — שירות רפואי לקטן. שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 19—24. טל' 03־7549111 "שקבק" קוד מנוי 222.
ער"ן — עזרה ראשונה נפשית 24 שעות ביממה:
ירושלים 227171
תל־אביב 261111, 261113
חיפה 672222/3
נתניה 053־35316
באר־שבע 057־418111

מרכז רפואי בני יעקב 08־223958
מרכז מידע לנפגעי סמים (24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־243554
חיפה טל' 04־382611
מרכז מידע למכבי לחץ במקום "מקבלים":
א' עד ה' 11.00־13.00
ב' עד ד' 16.00־18.00
טל' 220031
רח' נאמר 13 תל־אביב
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה:
תל־אביב, דיזנגוף סנטר שער 5 (ליד המשביר) טל' 294869, 03־285822. המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. בר כוכבא 49 טל' 03־284649 פתוחה בימים א־ה בין 21.00 עד 23.00 יום ו' וערב חג מ־16.00 עד 24.00. שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00.
חיפה, רח' הגפן 26, קומה ג', טל' 04־525־566. שעות הקבלה כל יום בין 20.00־23.00.
"שירן" - שירות רפואי דחוף 24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים:
ירושלים, מוקד יום 660585, 669581
מוקד לילה, שבת וחג 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון בר
תל־אביב, מוקד יום 218820, 218096
מוקד לילה 681011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון בר
— יד בנים — אגף קופות לילד ולהורים.
תל אביב — לילד 226027 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־20.00 ־ 17.00
חיפה נהריה — 229488 מ־20.00 ־ 11.00

תורנות בתי־חולים

תל אביב
רוקח — (ילדים)

איכילוב — (פנימית, כירורגית)
ירושלים
הדסה ע"כ — (ילדים, אורתופדיה, עיניים, אא"ג)
בקור חולים — (כירורגית)
שערי צדק — (פנימית, נשים)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב
בריאות המלך ג'ורג' 28 285781
קופ"ח כללית אבסטרדם 7 225142
ירושלים
פרמצת רחמנה הרב"א 28 523191
חיפה
יבנה אבן סינא 7 672288
חולון
אהרון השחין 52 889158
בת ים
בת ים בלפור 45 864625
רמת גן
קופ"ח כללית המיתר 25 782537
נתניה
קופ"ח לאומית סמילנסקי 9 38055
פתח תקוה
הירקון שמטשנר 24 910946
הרצל מטמה מזריען ק. מנקין 715136

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי – ייעוץ ומידע בנושא חברה, משפחה, מיניות – אנונימי בעיקר. ימים ב'-ב' ד' – 17.00־20.00. בנורדאו 66 ת"א טל' 03־281223. חיפה: ימים א' ד' 16.00־19.00 רח' המפרש 14 טל' 381520

מרכזי מידע — אגף
03—432777 04—549121
02—528251—2

שידורי רדיו וטלוויזיה

טלוויזיה

17.30 בית קטן — דראמה
18.20 מישהו־משהו — סרט הנפשה
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.52 (ע) העוק המרוחים
19.00 (ע) יומן השבוע
20.00 להיט בראש — מצעד להיטים עבריים
20.30 מבט לחדשות
21.00 גביע העולם בכדורגל, מכסיקו 1986 — שידור ישיר של משחק מס' 37, הראשון בשלב שמינית הגמר
22.50 קרן הבל — דראמה
23.40 מלוא הבית — סדרה משעשעת
00.05 וחדשות
00.10 פרחי פורענות — סרט מתח מסדרת "קווינסי"
01.00 גביע העולם בכדורגל, מכסיקו 1986 — שידור ישיר של משחק מס' 38, שלב שמינית הגמר
05.00 פסוקו של יום

טלוויזיה לימודית

08.15 תלמוד
08.40 מגר לספרות (יסודי) — המגלים והגמר
09.00 אנגלית ד'
09.20 השפה שלנו
10.10 אנגלית ד'
10.30 עולם נחמד
11.00 חשבון ה' — רוח של קפטין פיל
11.15 צרפתית
11.30 באנגלית ה'־ו' — סיו
12.00 ספרות (על יסודי) — השומר המנוסר
12.25 אנגלית ט'
13.00 אנגלית י'
14.00 ...

16.00 רחוב סומסום
16.30 החודה של מרשי
17.00 ערב חדש

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.07 בוקר טוב
07.30 שחרית מוסיקלית
09.30 קונצרט בוקר
12.05 אמנים באולפן — חדוה בשרי — פסנתר — "ציפורים במוסיקה" קטעים מאת קופרן, באך, שומאן, ברנום, מסיאן ועוד — צבי אבני: מטאפורה אופוס (1979)
13.00 קונצרט צהריים
15.05 למי סיררה — לה מה טול
16.00 קונצרט בוקר
18.30 קונצרט ליום ראשון — הבוארפ מטאטוס מאוזר — ש. מאטיס/א. רינולדס/א. אמטון/ר. שילי קוויק/מקול וחן של דוד באהארימה/ר. קולוס
20.05 ערב טוב — באך: פרלודים ופוגות מס' 21—18 מתוך "הפסנתר המושווה" חלק א' ע. ורמוטה — צ'מבלו
20.30 פסטיוואל ישראל—ירושלים — 1986 — קונצרט השיום — שידור ישיר ממכביי הסומה — התזמורת הסימפונית ירושלים, מנהל נתנאל בר־גיני/מולכו: גולה, ירון, גרות, זכאי, קיה לוויס, מנהל שנק — המקהלה הפילהרמונית ת"א בהדרכת מיכאל שני/המקהלה שליד האקדמיה בירושלים — בהדרכת אברון הרליך/ מקהלת הגליל המערבי — בהדרכת יוסי ויסבורד: בטהובן: סימפוניה מס' 9
23.00 מוסיקה מן העבר הרחוק

רשת א'

12.05 בשדרות הבשם
14.06 לבת ולבן ולכל המתעניין
14.45 חמול בשק — ילקוט כלים
...

רשת ב'

14.06 יש עניין
15.05 רגעי קסם
16.05 שירים ושירונים
17.10 יומן כלכלה
17.30 על מספרים ואנשים
18.06 מסיבת עיתונאים
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 עם ישראל — עניינים יהודיים בעולם
20.05 שלום לבן דודי — פיוט ופרוזה
22.05 התמונות כלכליות — "התמונות מפליך"
23.05 צלצול שלישי — שבועון לאמנויות
00.10 יומן מבסיקו
00.20 צלצול שלישי (המשך)

העטיקה המזרח־קבוצות
18.06 מנחת ערב — חוג והי המנחת
18.50 פרקי היום בתנ"ך
19.05 מחשבת ישראל
19.30 שידורים לעולים
22.05 תמה וגן — לעטר את הבית ולמור לחזר

רשת ג'

18.06 מצעד המוסיקה הלועזית
21.05 אורח עתיק — שירים שלא גם לחם
23.05 הלילה הזה שירים

גלי־צה"ל

16.05 רדיו ספורט — מהמונדיאל מקסיקו
17.00 יומן גלי־צה"ל
17.30 כוונת — עניני צבא וביטחון
17.50 יומן ספורט
18.05 שעה קלה על כלכלה
18.40 משירי הלהקות הצבאיות
19.05 מה יש
20.05 זה קורה — מהמונדיאל מקסיקו
21.00 מבט לחדשות
21.30 אינטרנציונל מונדיאל — המחזות —
23.05 על הדבש ועל העוקץ

שידורים קבועים

רשת א'
07.10 היו שירים — פזמונים ישנים
08.05 הנה — עם בני הגיל
09.05 השיר לא תם
09.30 ...
10.30 רדיו קל
11.10 שירים שבינים
11.30 השבלה הישת לכל

רשת ב'
06.05 חתול במגפיים
09.05 ביקורים
10.10 כל צבעי הקשת
12.10 גל פתוח — הרשות האמנים
13.00 כספי וחזם

רשת ג'
06.11 בוקרת לאשר
07.05 שיר בבוקר בבוקר

09.05 מה, כבר תשעה
10.05 אני הם הווינקר
11.05 שעה עם מלבי קפיה
12.05 רק מוסיקה
13.05 רק ביום תול
14.06 לי לך — שיר ונגבה
15.05 חרש, חישוב מעוצם
16.05 מוסיקה לאיזון
17.05 הגוה יומית

גלי צה"ל
06.05 אנינטרנט המשרדות

06.30 מוקדים עין
07.07 צבע צבע שבע
08.05 בוקר־טוב ישראל
אולה בוקר
10.05 אורחת עבר
11.05 בכן לעצמוי
12.05 ... יומן שירותרים
14.05 דרוקודוזי
15.05 ... ובית יומית

לוח בתי קולנוע

תל־אביב

אורלי — קמודה 5.00, 7.30, 9.30
אלנבי — הצבג העורון בפריז 5, 7.15, 9.30
אסתר — חופשה מסוכנת באירופה 5.00, 7.30, 9.40
בית לסין — סאנדנג 11.15 בלילה
בן יהודה — רכבת אל החופש 5, 7.15, 9.30
גורדון — הסיפור האמיתי 7.15, 9.30
גת — שיגעון של לילה 5.00, 7.30, 9.30
דיזנגוף 1 — נשיקת אשת העכביש 11.00, 1.30, 4.45, 7.20, 9.45
דיזנגוף 2 — ראן 11.00, 1.30, 4.45, 7.20, 9.45
דיזנגוף 3 — שלושה רווקים ותינוק 11.00, 2.00, 4.30, 6.30, 9.30
דקל — בעקבות אוצר הנילוס 7.15, 9.30
הייב אף — רגע 7.45, 9.45, סמוכות וחשה תשוקה 12.00
הוד — תנוך, תוך 5.00, 7.30, 9.30
רב חן: חן 1 — מכב על המסלול 5, 7.30, 9.45
חן 2 — מלבדר 5.00, 7.20, 9.45
חן 3 — מרגלים שכאלה 5.00, 7.20, 9.40
חן 4 — נאבר בגן 10.30, 1.30, 5, 7.25, 9.40
חן 5 — תרגיל לדוחפים מוחלים 10.30, 1.30, 5.00, 7.30, 9.45
לימור — שיכרון חושים 4.30, 7.15, 9.30
לב 1 — אהבת משפחת 1.35, 5.00, 7.40, 9.50
לב 2 — גבירתי המגמן 1.45, 5.00, 7.30, 9.40
מגרבי — תום התמימות 5.00, 7.30, 9.30
מוזיאון ת"א — "שואה" חלק ראשון ב־13.00 חלק שני ב־18.30
מקסים — נשר הגדול 4.30, 7.15, 9.30
מרכז התנוך הישראלית — לסלם אל החמר לא 9.30
מרקיז — סיפורה של אגנס 5.00, 7.30, 9.30
פריזמה 1 — בלוכות הלחמות 5, 7.30, 9.30
פריזמה 2 — פורשת הולקרתחם 5.00, 7.30, 9.30
סינמטק ישראלי — אורטאס 7.00, אהבת הקוין הערפצי 9.30
פאר — צעירים וקשוחים 4.30, 7.30, 9.30
פריז — מנטי פייטון ברוק מכב עליון 12.00, 2.00, 4.00, 7.30, 9.30, שבנים 11.30 בלילה
צוותא — סוס של מילמן לוי 8.00
צפון — אהבה על הזולגה 6.45, 9.30
שחף — זיכרונות מאפריקה 5.45, 9.15
תכלת — בזריה 5.00, 7.30, 9.40
תמוז (סנטרום) רמת אביב — מסקר 7.15, 9.30
תל־אביב — מחנה שבויים 5.00, 7.15, 9.30

כפר סבא

חן — הכבוד של פריצי 9.15
טל — ראן 6.30, 9.30

פתח־תקוה

היכל 1 — בעקבות אוצר הנילוס 3, 7.30, 9.30
היכל 2 — מזרה 5.00, 7.30, 9.30
היכל 3 — זכרונות מאפריקה 6.00, 9.00

ירושלים

אדיסון — רכבת אל החופש 4.30, 7.30, 9.30
אורגיל — מסוטה 4.30, 7.15, 9.30
אורית
אור 1 — נשר הגדול 4.30, 7.00, 9.30
אור 2 — צוחק מי שצוחק אחרון 4.30, 7.30, 9.30
אורנע — בגידות במריאנסה 4.30, 7.30, 9.30
בית אגרון — הקדושים התמימים 4.00, להמאור 8.00, עקבאל 10.30, להמאור 12.00
בנייני האומה — זכרונות מאפריקה 6.15, 9.00
הבירה — תוך, תוך 4.30, 7.30, 9.30
כפיר — שלושה רווקים וילד 4.30, 7.30, 9.30
מיטשל — נשיקת אשת העכביש 7.15, 9.30
עדן — מנהה שבויים 4.30, 7.30, 9.30
עמנואל — שיכרון חושים 4.30, 7.30, 9.30
רון — שגעון של לילה 4.30, 7.30, 9.30

רחובות

בית העם — אמריקאים בגנם המקיים האדוד 8.30
הוד — לילות לבנים 7.00, 9.30
חן — ב"ס לאומים מתוללים 7.30, 9.30

רמת־גן גבעתיים

אואזיס — בעקבות אוצר הנילוס 5.00, 7.15, 9.30
ארמון — מכב על המסלול 5.00, 7.15, 9.30
הדר — זכרונות מאפריקה 6.00, 9.00
לילי — מזרה 7.15, 9.30
רב חן — רמת גן
חן 1 — שיגעון של לילה 5.00, 7.30, 9.40
חן 2 — מסע עסקים של אבנר 4.15, 6.50, 9.30
חן 3 — אלוף 5.00, 7.30, 9.40
חן 4 — חלומות מתוקים 7.20, 9.45 השתפים והיוזמן 5.00
מוקס כפר המכבית — רוקי 7.00, 9.30
שבים — הכבוד של פריצי 7.15, 9.30

נתניה

אורדיון — השומר ממנהנן 5.00, 7.00, 9.15
שרון — גבירתי המגמן 5.00, 7.00, 9.15

בת־ים

אורנים — רגע 7.30, 9.30
עצמאות — שיכרון חושים 5.00, 7.15, 9.30

רמת השרון

כוכב — מהון הלוזה 7.00, המצה המכגי 9.30

עפולה

היכל התרבות — ב"ס לאסירים מתוללים 9.00

חיפה והסביבה

אורה — שיכרון חושים 4.30, 7.00, 9.15
אורלי — חלומות מתוקים 7.00, 9.15
אמפיתאטרון — השומר ממנהנן 4.30, 7.00, 9.15
ארמון — מלבדר 4.30, 7.00, 9.15
חן — נשר הגדול 4.30, 7.00, 9.15
סינמטק — מרחוק אורים 9.30
עצמי — עלייה בארץ המלונות 5.00, מקמים
במשך הזמים 7.00, 9.15
עמק — מחנה שבויים 4.30, 7.00, 9.15
פאר — חופשה מסוכנת באירופה 4.30, 7.00, 9.15
קרן אור המזרח — מסע עסקים של אבנר 4.00, 6.30, 9.00
רון — רכבת אל החופש 4.00, 6.45, 9.00
רב גת 1 — בעקבות אוצר הנילוס 4.30, 7.00, 9.15
רב גת 2 — סיפורה של אגנס 4.00, 7.00, 9.15
שביט — נשיקת אשת העכביש 7.00, 9.15

קריות (חיפה)

אורות — רגע 7.00, 9.15
בית העם — יום של אלוף 9.15
היכל — מיתוריות המערב 9.15
כוכב — השומר ממנהנן 7.00, 9.15
מכון — תרגיל לדוחפים מוחלים 7.00, 9.15
פאר — נשר הגדול 7.15, 9.30

חדרה

חדרה — לילות לבנים 4.30, 7.00, 9.30
חן — שבעים במשך הזמים 7.15, 9.30

חולון

ארמון — יומן אהובים 7.30, 9.30
מגדל — גבירתי המגמן 7.15, 9.30
סבוי — זכרונות מאפריקה 6.00, 9.00
רינה — אין הקהלה סרטים

הרצליה

דוד — מסע עסקים של אבנר 7.00, 9.30
היכל — סודרי השוקים 5.00, 7.30, 9.30
תפארת — בזריה 4.30, 7.30, 9.30

נצרת עילית

מתנ"ס — הסיפור האמיתי 9.00

גדרות

בית העם — משולש מוות 9, 7.00